

საქართველოს ბანკი

გეოგრაფიკული ანგარიშგება 2023

ჩვენს შესახებ

სს „საქართველოს ბანკი“ (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „ბანკი“) დაფუძნდა 1994 წლის 21 ოქტომბერს, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, სააქციო საზოგადოების სახით (შემდგომში – „სს“). ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „ჯგუფი“) ძირითადად აერთიანებს საქართველოში წარმოებულ: (ა) საცალო საბანკო მომსახურებას, (ბ) მცირე და საშუალო ბიზნესების საბანკო მომსახურებას, (გ) კორპორატიულ საბანკო მომსახურებას

სს „საქართველოს ბანკი“, სისტემურად მნიშვნელოვანი და წამყვანი უნივერსალური ბანკი საქართველოში, ჯგუფის მთავარი ერთეულია.

ჯგუფი მიზნად ისახავს, სარგებელი მიიღოს საქართველოს ეკონომიკის ზრდიდან და საკუთარი სტრატეგიის ფარგლებში მიიღოს სულ მცირე 20%-იანი საშუალო კაპიტალზე უკუგების კოეფიციენტი (ROAE) და თავისი საკრედიტო პორტფელის დაახლოებით 10%-იანი ზრდა.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰქონდა 189 მოქმედი ფილიალი საქართველოს ყველა დიდ ქალაქში (2022 წლის 31 დეკემბრის მაჩვენებელი 207). ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0160, გაგარინის ქუჩა #29ა.

მფლობელობა

2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „ბიჯეო ჯგუფი“ ბანკის მთავარი აქციონერი იყო. საქართველოს საფონდო ბირჟის გავლით, ბანკის აქციების 0.5% -ზე ნაკლებს ფლობდა 1,000-მდე სხვადასხვა პირი.

აქციონერი	31 დეკ 23	31 დეკ 22	31 დეკ 21
JSC BGEO Group	99.56%	79.78%	79.78%
Bank of Georgia Group PLC	0%	19.78%	19.78%
სხვა	0.44%	0.44%	0.44%
ჯამი	100.00%	100.00%	100.00%

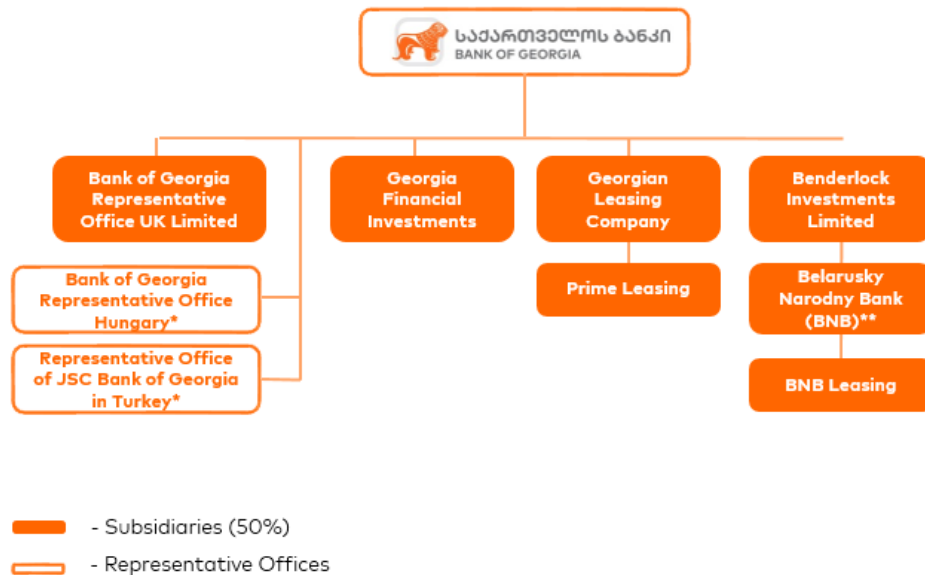
2018 წლის 29 მაისამდე სს „ბიჯეო ჯგუფს“ სრულად ფლობდა ინგლისსა და უელსში დაფუძნებული ღია სააქციო საზოგადოება BGEO Group plc, რომელიც იყო ბანკის საბოლოო მშობელი კომპანია. ბიჯეო გრუფ ფლს-ის აქციები შეყვანილი იყო გაერთიანებული სამეფოს მარეგისტრირებული ორგანოს ოფიციალური ნუსხის პრემიუმ ლისტინგის სეგმენტში და უფლება ჰქონდა ევაჭრა ლონდონის საფონდო ბირჟის რეგისტრირებული ფასიანი ქაღალდების მთავარ ბაზარზე, რაც ძალაში იყო 2012 წლის 28 თებერვლიდან.

2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ (Bank of Georgia Group plc) (რომელიც დაშვებულია გაერთიანებული სამეფოს მარეგისტრირებული ორგანოს ოფიციალური ნუსხის პრემიუმ დაშვების სეგმენტში და

ვაჭრობას ახორციელებს ლონდონის საფონდო ბირჟაზე სახელწოდებით “BGEO” წარმოდგენდა ბანკის საბოლოო მშობელ კომპანიას.

ჯგუფის სტრუქტურა

სს “საქართველოს ბანკი” და მისი შვილობილი კომპანიები, ძირითადად, საქართველოსა და ბელარუსში დაფუძნებული კომპანიების ჯგუფია. მათი ძირითადი საქმიანობაა საბანკო მომსახურების გაწევა იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის. ბანკი არის ჯგუფის ძირითადი საოპერაციო ერთეული და მასზე მოდის ჯგუფის საქმიანობის დიდი წილი. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფში შედიოდნენ შემდეგი ჰოლდინგური კომპანიები:

**წარმომადგენლობითი ოფისი ოპერაციებს არ აწარმოებს, არ გააჩნია ფიზიკური სივრცე და არ ეწევა არანაირ კომერციულ საქმიანობას; თუმცა, ის მაინცაა დარეგისტრირებული შესაბამისი იურისდიქციით და ამ დოკუმენტის შედგენის თარიღისთვის, რეგისტრირების ლიკვიდირება ოფიციალურად არ მომხდარა.*

****BNB-ის 49.99%-ს უშუალოდ ფლობს სს “საქართველოს ბანკი”, ხოლო 49.99%-ს - Benderlock Investments Limited.**

ზემოთ აღნიშნული კომერციული იურიდიული პირების გარდა, ბანკი ასევე არის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნებული არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის ფონდ “სიცოცხლის ხის” დამფუძნებელი და მთავარი კონტრიბუტორი. ჯგუფის ფარგლებში გაერთიანებული კომპანიების შესახებ ინფორმაციისთვის იხილეთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველი, შენიშვნა #2.

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები 2023

მოგება (კორექტირებული)

1,333.7 მ ლარი

+24.5% წ/წ

წმინდა სესხები

20,248.1 მ ლარი

+20.2% წ/წ

ROAE (კორექტირებული)

32.9%

31.6% 2022წ.

მოგება (არაკორექტირებული)¹

1,333.7 მ ლარი

+34.4% წ/წ

მომხმარებელთა დეპოზიტები

20,776.8 მ ლარი

+13.7% წ/წ

ROAE (არაკორექტირებული)¹

32.9%

29.3% 2022წ.

სტრატეგიული და ESG მაჩვენებლები 2023

ყოველთვიურად აქტიური მომხმარებელი

1,808.9 (ათასი)

+21.0% წ/წ

ციფრულად გააქტიურებული პროდუქტების წილი²

70.3%

+25.1 პპ. წ/წ

მომხმარებელთა კმაყოფილების მაჩვენებელი³

59

58 (4Q22)

თვითდასაქმებული მსესხებელი⁵

54.7 (ათასი)

+14.9% წ/წ

ყოველთვიურად აქტიური ციფრული მომხმარებელი (Digital MAU)

1,357.2 (ათასი)

+21.0% წ/წ

საბაზრო წილი ექვაირინგში (დეკ-23)

54.9%

+3.7% წ/წ

თანამშრომელთა კმაყოფილების მაჩვენებელი (eNPS)⁴

56

53 (4Q22)

sCoolApp-ის ყოველთვიურად აქტიური ციფრული მომხმარებელი

89.6 (ათასი)

+170.3% წ/წ

¹ 2022 ციფრები მოერგო ერთჯერად, 79.3 მილიონი ლარის საგადასახადო ხარჯს, რომელიც საქართველოს ფინანსურ ინსტიტუტებზე გავრცელებულ, კორპორატიული გადასახადების წესში ცვლილების შედეგად მოხდა.

² 2Q23-ში, ციფრულად გაყიდული პროდუქტების წილის გამოთვლის მეთოდოლოგია შეცვალეთ, ამჟამად ის საქართველოს ბანკის მიერ გაყიდვად ყველა ტიპის პროდუქტს მოიცავს. წინა პერიოდები გადაიხედა.

³ IPM Georgia-ს გარე კვლევის მონაცემებზე დაყრდნობით.

⁴ შიდა გამოკითხვაზე დაყრდნობით.

⁵ პირები, რომელთაც შემოსავლის 50%-ზე მეტი თვითდასაქმებიდან აქვთ და რომლებიც არ ფლობენ ბიზნესს/არ არიან რეგისტრირებული ინდ. მეწარმეებად.

სტრატეგია

ჯგუფის მთავარი სტრატეგიული მიზნებია: (i) ყოველწლიურად სულ მცირე 20%-იანი ROAE მაჩვენებლის მიღწევა და (ii) მომხმარებლების სესხებისა და საიჯარო ვალდებულებების პორტფოლიოს ყოველწლიური მიახლოებით 10%-იანი ზრდა.

ჩამოთვლილი მიზნების მისაღწევად, ჯგუფი აპირებს შემდეგი სტრატეგიული ამოცანების შესრულებას:

- **იყოს მთავარი ბანკი მომხმარებლების ყოველდღიურ ცხოვრებაში და გაზარდოს მათ ჩართულობა ციფრულ არხებსა და გადახდების ბიზნესში ლიდერობის შენარჩუნებით:** ბანკი კონცენტრირებულია, რომ (i) მისი პროდუქტებითა და სერვისებით შეინარჩუნოს რელევანტურობა მომხმარებელთა ყოველდღიურობაში; (ii) გაზარდოს ყველა ბიზნეს სეგმენტში მომხმარებელთა ჩართულობა თავისი მრავალი ჯილდოს მფლობელი ციფრული არხების განვითარებით, როგორც საცალო ისე ბიზნეს კლიენტებისთვის, და ახალი პროდუქტებისა და მათი ციფრულ არხებში ხელმისაწვდომობის გაზრდით, რაც შედეგად წახალისებს დიჯიტალიზაციის; და (iii) გაზარდოს გადახდების ბიზნესი ამ სფეროში ლიდერის პოზიციის შენარჩუნებით და დიჯიტალიზაციისა (გაციფრულებისა) და ლოკალობის პროგრამის გამოყენებით მხარი დაუჭიროს ეკონომიკაში უნაღდო გადახდების წილი გაზრდას.
- **მომხმარებლებისთვის შექმნას მოწინავე გამოცდილება.** ბანკი დიდ ყურადღებას აქცევს მომხმარებელზე ორიენტირებული კულტურის შენარჩუნებას. მომხმარებელზე ორიენტირებულობა ნიშნავს იმ პროდუქტებისა და გამოცდილებების შექმნას, რომლებიც მომხმარებლის საჭიროებებსა და სურვილებს აკმაყოფილებს. გარდა ამისა, ბანკი უზრუნველყოფს უკუკავშირზე დაყრდნობით პროდუქტისა და სერვისის ხარისხის მუდმივ დახვეწას. მომხმარებლის გამოცდილება მნიშვნელოვანი სტრატეგიული განმასხვავებელია და ბანკი გეგმავს გააგრძელოს ის პროგრესი, რომელსაც ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში მიაღწია.

JSC საქართველოს ბანკის ბიზნეს მოდელი

საცალო ბანკინგი

მასობრივი საცალო ბანკინგი

მასობრივ, ფართო სპექტრზე განაწილებულ მომხმარებელს ყოვლისმომცემ სერვისზე: ყოველდღიურ ბანკინგზე, გადახდებსა და მსგავს პროდუქტებზე წვდომას ციფრული გამოცდილებით, ჩვენი აღიარებული მობილური აპლიკაციის საშუალებითა და საქართველოში დისტრიბუციის ერთ-ერთი უდიდესი ქსელით ვაწვდით.

წმინდა სესხები

4.5 მილიარდი ლარი

+8.9% წ/წ

დეპოზიტები

ლარი 5.1 მილიარდი

+10.3% წ/წ

პრემიუმ ბანკინგი

მომხმარებელთა დიდ ნაწილს ექსკლუზიურ, პრემიუმ ბანკინგსა და მასთან ერთად lifestyle შეთავაზებებს SOLO ბრენის საშუალებით, ხოლო მაღალი შემოსავლის მქონე მომხმარებელს ქონების მართვის (WM) მიმართულებით ვაწვდით.

- **SOLO** უნიკალური საბანკო კონცეფციაა, რომელიც ერთ სივრცეში პრივილეგირებულ ფინანსურ და მრჩეველობით სერვისს სთავაზობს მომხმარებელს, მათზე მორგებულ, ექსკლუზიურ ცხოვრების სტილის გამოცდილებებთან ერთად.
- **ქონების მართვა** ემსახურება მაღალი შემოსავლის მქონე პირებს. WM სერვისი მოიცავს ყურადღებიან პირად ბანკირს, პირად კონსიერჟს, ექსკლუზიურ ფინანსურ პროდუქტებს ცხოვრების სტილის გამოცდილებებს, რომლებიც SOLO კლიენტების შეთავაზებებისგან განსხვავებულია.

წმინდა სესხი

4.0 მილიარდი ლარი

+26.1% წ.წ

დეპოზიტები

7.5 მილიარდი ლარი

+19.1% წ.წ

მცირე და საშუალო ბიზნესის ბანკინგი

მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესებს, მათ შორის ინდ. მეწარმეებს, ვაწვდით საბანკო და გადახდების სერვისებს.

წმინდა სესხები

4.6 მილიარდი ლარი

+12.0% წ.წ

დეპოზიტები

1.9 მილიარდი ლარი

+24.4% წ.წ

კორპორატიული ბანკინგი

მსხვილ კორპორატიულ ორგანიზაციებს ვთავაზობთ მათზე მორგებულ გადაწყვეტილებასა და ექსპერტულ ცოდნას. გამოცდილი ურთიერთობის მენეჯერები ინდივიდუალური საჭიროებების მიხედვით უზრუნველყოფენ მომხმარებლების მხარდაჭერას.

წმინდა სესხები

6.5 მილიარდი ლარი

+32.1% წ/წ

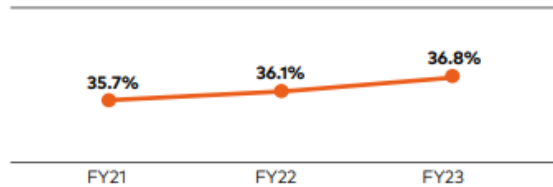
დეპოზიტები

5.3 მილიარდი ლარი

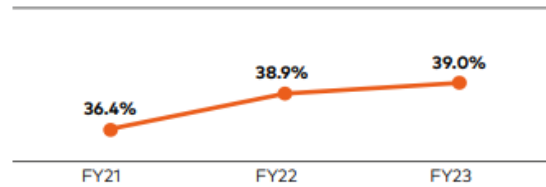
+8.9% წ/წ

საქართველოს ბანკი ინარჩუნებს ძლიერ კონკურენტუნარიან პოზიციებს⁶

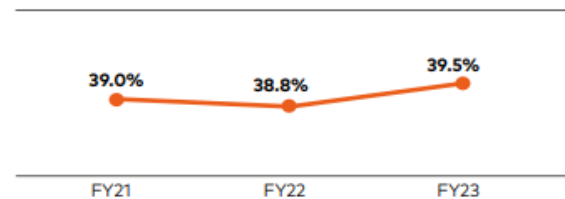
ბაზრის წილი – საერთო სესხები

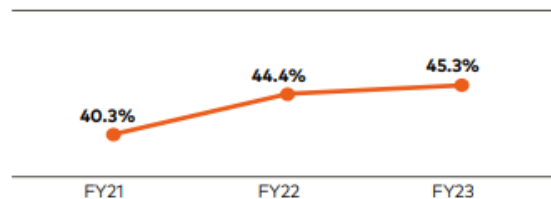
ბაზრის წილი – კლიენტების დეპოზიტები

საბაზრო წილი – ფიზიკურ პირთა სესხები

საბაზრო წილი – ფიზიკურ პირთა დეპოზიტები

მთავარი მაჩვენებლები

ფინანსური KPI

მოგება⁷ 1,333.7 მ ლარი +24.5% წ/წ	ROAE⁶ 32.9% +1.3 პპ წ/წ
მოგება გამოითვლება IFRS სტანდარტების შესაბამისად და მოკავშირე საქარმოებისგან მიღებულ მოგებას (ზარალს), საოპერაციო ხარჯების, რისკის ხარჯის, ერთჯდერადი მოგება/ზარალისა და მოგების გადასახადის ხარჯის გამოკლებით. მოგება კორექტირებულია ერთჯერადი ხარჯებით.	აქციების მფლობელებისთვის განკუთვნილი მოგება (კორექტირებული ერთჯდერადი ხარჯებით), გაყოფილია აქციონერთა საერთო აქციათა თვიურ საშუალოზე. აქციონერებზე გადანაწილებული სრული აქციები მოცავს სააქციო კაპიტალს, დამატებით კაპიტალს, სახაზინო აქციებს, შენარჩუნებულ შემოსავლებს, კაპიტალის გამოსყიდვის რეზერვსა და სხვა რეზერვებს.

⁶ საბაზრო წილის მონაცემები დაბუღებულია სების გამოქვეყნებულ ავტომატურ ანგარიშებზე.

⁷ 2022 ციფრები მოერგო ერთჯერად, 79.3 მილიონი ლარის საგადასახადო ხარჯს, რომელიც საქართველოს ფინანსურ ინსტიტუციებზე გავრცელებულ, კორპორატიული გადასახადების წესში ცვლილების შედეგად მოხდა.

წმინდა საპროცენტო განაკვეთის მარჟა (NIM) 6.4% +1.0 პპ წ/წ	ხარჯების შემოსავალთან შეფარდება⁷ 28.1% -2.0 პპ წ/წ
NIM ასახავს ჩვენი ძირითადი საბანკო ოპერაციების მომგებიანობადობას, ითვალისწინებს განსხვავებას სესხების საპროცენტო შემოსავალსა და სხვა აქტივების, დეპოზიტების საპროცენტო ხარჯთან და სხვა ვალდებულებებთან შეფარდებით. NIM ერთ-ერთი უმთავრესი მაჩვენებელია, რომელსაც აღმასრულებელი მენეჯმენტი გამუდმებით აკვირდება და ინვესტიორებს უცხადებს.	ოპერაციული ხარჯი, გაყოფილი ოპერაციულ შემოსავალზე, დაკორექტირებული ერთჯერადი ხარჯის მიხედვით.

წმინდა საკრედიტო პორტფელი 20,248.1 მ ლარი +20.2% y-o-y	დეპოზიტები 20,776.8 მ ლარი +13.7% -o-y
მომხმარებელზე გაცემული წმინდა სესხები და საიჯარო მოთხოვნები წლის ბოლოს, გაყოფილი წინა წლის იგივე მაჩვენებელზე, მინუს ერთი. ლარის გარდა სხვა ვალუტის ასასახად, წლის ბოლოს უცხოური ვალუტის მონაცემები გადაიყვანება ლარში, წლის ბოლოს არსებული კურსით.	მომხმარებელთა დეპოზიტები წლის ბოლოს, შეფარდებული წინა წლის ბოლოს მომხმარებელთა დეპოზიტებზე, მინუს ერთი. ლარის გარდა სხვა ვალუტის ასასახად, წლის ბოლოს უცხოური ვალუტის მონაცემები გადაიყვანება ლარში, წლის ბოლოს არსებული კურსით.

საკრედიტო რისკის ხარჯი 0.7% -0.1 ppts y-o-y
საკრედიტო რისკის ხარჯი უდრის წლის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს მომხმარებელზე გაცემული სესხებსა და ფინანსურ საიჯარო მოთხოვნებზე, გაყოფილი იმავე წლის მომხმარებელზე გაცემული ყოველთვიურ საშუალო მთლიან სესხებსა და ფინანსურ საიჯარო მოთხოვნებზე.

არაფინანსური KPIs

NPS 59 58 2022-ში	eNPS 56 53 2022-ში
---	--

NPS-ის დასათვლელად, ხალხს ვეკითხებით „რამდენად გაუწევდი რეკომენდაციას საქართველოს ბანკს მეგობარსა თუ კოლეგასთან? პასუხები 0-დან 10-მდე შკალაზე ფასდება. NPS არის პრომოუტერ მომხმარებლების პროცენტულობას (მათი, ვინც 9 ან 10 მონიშნა) გამოკლებული იმ ადამიანების პროცენტულობა, ვინც 0-დან 6-მდე მონიშნა	eNPS -ის დასათვლელად, თანამშრომლებს ვეკითხებით „რამდენად გაუწევდი რეკომენდაციას საქართველოს ბანკს, როგორც სამუშაო ადგილს, სხვებთან?“ პასუხები 0-დან 10-მდე შკალაზე ფასდება. eNPS არის პრომოუტერ თანამშრომლების პროცენტულობას (მათი, ვინც 9 ან 10 მონიშნა) გამოკლებული იმ ადამიანების პროცენტულობა, ვინც 0-დან 6-მდე მონიშნა
ციფრული MAU 1,357.2 ათასი +21.0% წ.წ	საგადახდო ტრანსაქციების მოცულობა BOG-ში ლარი 14,965.2 +46.5% წ.წ
პირი, რომელიც შევიდა BOG APP-ში, sCoolApp-ში ან iBank-ში ერთხელ მაინც გასული თვის განმავლობაში.	იმ საგადახდო ტრანზაქციების ღირებულება ლარში, რომელიც BOG-ის ფიზიკური, POS და ონლაინ ჩვენს ქსელებში შესრულდა, დროის მოცემულ მონაკვეთში.
გადახდების MAU 1,248.7 ათასი +20.1% წ/წ	sCoolApp MAU 89.6 ათასი +170.3% წ/წ
პირი, რომელმაც BOG ბარათი გადახდისთვის ერთხელ მაინც გამოიყენა გასულ თვეში.	პირი, რომელიც sCoolApp -ში ერთხელ მაინც შევიდა გასულ თვეში.
თვითსაქამებულ მსესხებელთა რიცხვი 54.7 ათასი +14.9% წ.წ	
პირი, რომელსაც აქვს კრედიტი საქართველოს ბანკიდან და რომლის შემოსავლის 50%-ზე მეტი თვითდასაქმებულობიდან შემოდის. ეს პირი არ ფლობს ბიზნესს და არაა რეგისტრირებული ინდ. მეწარმედ.	

წლის მიმოხილვა: ფიზიკურ პირთა გაძლიერება

ჩვენი ფიზიკურ პირთა (საცალო) ბანკინგის მომხმარებელთა ბაზა მრავალფეროვანია და მოიცავს ყველას: სკოლის მოსწავლეებიდან დაწყებული, მაღალი შემოსავლის მქონე ინდივიდებამდე. იმისთვის, რომ მომხმარებლებისთვის ყოველთვის რელევანტური დაერჩეთ, მათთვის სხვადასხვა საჭიროებებზე მორგებული, გამორჩეული შეთავაზებები შევიმუშავეთ.

მასობრივ საცალო ბანკინგში, ჩვენი მომხმარებლების უმრავლესობას გამოწერილი აქვს ნაკრები S, M ან L. 2023 წელს, პრემიუმ ბანკინგში ახალი ოფცია წარვადგინეთ – SOLO X, სპეციალურად იმ ადამიანებისთვის, ვისაც იზიდავს SOLO “ლაიფსტაილი” და საბანკო სერვისები, თუმცა არ სჭირდება პირადი ბანკირი. ნაკრებებს შორის ამ განსხვავებამ უფრო მეტი მომხმარებელი მოიზიდა.

BOG APP-ის, საქართველოს ბანკის საცალო ბანკინგის ფინანსური სუპერაპლიკაციის მეშვეობით, კლიენტებს არამხოლოდ ძირითად საბანკო პროდუქტებს ვთავაზობთ, არამედ ისეთ არასაბანკო პროდუქტებსაც, როგორებიცაა საინვესტიციო ანგარიში, საზოგადოებრივი ტრანსპორტის ბარათი, სადაზღვეო კომპანიების პროდუქტები. ეს მრავალფეროვანი არჩევანი აუმჯობესებს ჩვენი შეთავაზებების დიაპაზონს, რაც განაპირობებს მომხმარებელთა მეტ ჩართულობას. მიუხედავად იმისა, რომ მომხმარებელთა სხვადასხვა სეგმენტს სხვადასხვა სერვისს ვთავაზობთ, ჩვენი მიზანი უცვლელია: მივანიჭოთ მომხმარებლებს საუკეთესო გამოცდილება, რათა მათი კმაყოფილება იყოს კონსისტენტური.

2023 წლის დეკემბრისთვის ყოველთვიურად აქტიური საცალო ბანკინგის მომხმარებლების რაოდენობამ 1.8 მილიონს მიაღწია. რაც წლიდან-წლამდე 10.8%-იანი ზრდაა. აღსანიშნავია, რომ აქტიური საცალო (ფიზიკურ პირთა) მომხმარებლების 75% ყოველთვიური ციფრულად აქტიური მომხმარებელიცაა. ეს ფაქტი ასახავს საქართველოს ბანკის წამყვანი საცალო ციფრული არხების საყოველთაოობას.

1.8 მილიონი თვიურად აქტიური მომხმარებელი

+10.8% წ.წ

მასობრივი საცალო ბანკინგი: 1.7 მილიონი

+9.2% წ.წ

პრემიუმ ბანკინგი: 127 ათასი

+38.6% წ.წ

S

პაკეტი

M

პაკეტი

L

პაკეტი

SOLO
X

SOLO
Premium

SOLO
Club

WM

ჩვენი ციფრული ეკოსისტემა

ჩვენი ციფრული ეკოსისტემის ქვაკუთხედი გლობალური ჯილდოების მფლობელი ფინანსური სუპერაპლიკაცია BOG APP-ია. ჩვენი მიზანია სხვა ციფრული არხების გამოყენება კლიენტთა მოსახიდად და შემდეგ მათი BOG APP-ში გადამისამართება, რადგან BOG APP წარმოგვიდგენია, როგორც უპირველესი საჭიროების არხი ჩვენი მუდმივადმზარდი ციფრული მომხმარებლების ბაზისთვის.

ჩვენი მიზანია შევცვალოთ მომხმარებელთა ყოველდღიური გამოცდილებები, მივცეთ მათ საშუალება მაღალუტანებლად, ერთი შეხებით აღმოაჩინონ საბანკო სერვისები და შესაფერისი პროდუქტები ჩვენს ფინანსურ სუპერაპლიკაციაში.

BOG APP ბოლო 2 წელიწადში განვითარდა, რაც ხშირად მოხმარებელთა უკუკავშირის გათვალისწინებით იყო განპირობებული, რომელსაც თვალს ვადევნებთ, ვაანალიზებთ და ყოველთვის აღმასრულებელ მენეჯმენტს ვუზიარებთ. მაგალითად, 2023-ში აპლიკაციაში დეპოზიტთა შეწყვეტისა და გახანგრძლივების შესაძლებლობა დავამატეთ. აქამდე, მომხმარებლებს ამისთვის ბანკირთან დაკავშირება, ან ფილიალში მისვლა უწევდათ. ეს საკითხი მომხმარებელთა გამოკითხვისას “მტკივნეულ წერტილად” წარმოჩინდა, ასე რომ, ახლა, მომხმარებლებს აპლიკაციაშივე შეუძლიათ ნახონ დეპოზიტის ვადა და აპლიკაციაშივე, შესაბამისად იმოქმედონ. თუ გახანგრძლივება სურთ, შეუძლიათ იგივე ან განსხვავებული პირობებით გაახანგრძლივონ ან შეწყვიტონ, რათა დაგროვილი თანხა, ვადის ამოწურვის შემდეგ მოქმედ ანგარიშზე ჩაირიცხოს.

როცა საქართველოს ბანკი ციფრული ტრანსფორმაციის საწყის ეტაპზე იყო, განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ეძლეოდა ტრანზაქციული აქტივობების ფილიალებიდან აპლიკაციაში გადატანას. ბოლო დროს, მეტ ყურადღებას ვუთმობთ ციფრულ არხებში პროდუქტების გაყიდვას, რასაც პროდუქტებისთვის მარტივი ციფრული გამოცდილების შექმნით ვაკეთებთ.

2023 წლის განმავლობაში არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო სესხების გაციფრულების კარგ მაჩვენებელს მივაღწიეთ და ვიხილეთ გაუმჯობესება დეპოზიტთა გაციფრულებაშიც. ბარათების გაყიდვის პროცესის გაციფრულება გამოწვევად რჩებოდა, რადგან ბარათის მიტანის მოსახერხებელი სერვისი არ გვქონდა. ახლა ვმუშაობთ ბარათების მიწოდების ისეთი პროცესის შექმნაზე, რომელიც მოსახერხებელი იქნება, როგორც ბანკისთვის, ისე მომხმარებლებისთვის.

როგორ ვზომავთ წარმატებას

1,357 ათასი +21.0% წ/წ ციფრული MAU (Dec-23)	50.9% +3.3 პპ წ/წ ციფრული DAU/ციფრული MAU (დეკ-23)
75.0% +6.3 პპ წ/წ ციფრული MAU-ს წილი საერთო აქტიურ საცალო მომხმარებლებში (დეკ-23)	70.3% +25.1 პპ წ/წ ციფრულად გაყიდული პროდუქტების წილი (4Q23) ⁸

2023 წარმატებული წელი იყო ჩვენი საცალო ციფრული არხებისთვის. 2023 წლის დეკემბრის მონაცემებით, ყოველთვიურად აქტიური ციფრული მომხმარებლების (MAU) რიცხვი 1,357 ათასამდე გაიზარდა (წლიდან წლამდე 21.0%-იანი ზრდა) და ყოველდღიურად აქტიური ციფრული მომხმარებლების (DAU) რიცხვმა 691 ათასს მიაღწია (წლიდან წლამდე 29.5%-იანი ზრდა). აღსანიშნავია, რომ ჩვენი მომხმარებლები სულ უფრო მეტად იყენებენ ფინანსურ სუპერაპლიკაციას, რაც ციფრული DAU-სა და ციფრული MAU -ს თანაფარდობის მაჩვენებელში აისახა - 50.9% (გაიზარდა 3.3 პპ წლიდან-წლამდე) – აისახა საერთო აქტიურ საცალო მომხმარებელთა ჯამში ციფრული MAU-ს წილშიც, რომელიც 75.0%-მდე გაიზარდა (გაიზარდა 6.3 პპ. წლიურად). მეოთხე კვარტალში, ციფრულად გაყიდული პროდუქტების პროცენტულობა 70.3%-მდე გაიზარდა (წ.წ. 25.1 პპ ზრდა), რაც ნაწილობრივ BOG APP-ში გაშვებულმა თამაშმა განაპირობა. თამაშში მაქსიმალური ქულის მოსაპოვებლად, მომხმარებლებს ისეთი დავალებები ეძლეოდათ, როგორებიცაა აპლიკაციაში პროდუქტის ყიდვა და ციფრული ტრანზაქციის შესრულება, რამაც საგრძნობლად გაზარდა ციფრული გაყიდვები. წლის განმავლობაში რამდენიმე გაუმჯობესება დაინერგა, მათ შორის დეპოზიტის გახანგრძლივების გაადვილება, რამაც ასევე წვლილი შეიტანა ციფრულად გაყიდული პროდუქტების ზრდაში. მომხმარებელთა კამეოფილება ჩვენი ციფრული არხებით ისევ მაღალი დარჩა. 2023 წლის დეკემბრის მაჩვენებლებით, CSAT მაჩვენებელი BOG APP-სთვის 92% იყო, ხოლო iBank-ისთვის 84%. მომხმარებელთა უკუკავშირის საპასუხოდ, BOG APP-ში მუქი ფონის რეჟიმიც დავამატეთ.

გადახდები – ყოველდღიური შეხების წერტილი ფიზიკურ პირებთან

გადახდები ჩვენი მომხმარებლების ყოველდღიურობის ნაწილია - ხშირად იმდენად ორგანულია, რომ მომხმარებელი დღეში რამდენჯერმე გადახდისასაც კი ნაკლებად ამჩნევს ამ პროცესს. ვიყოთ რელევანტურები მომხმარებლის ყოველდღიურობაში, ნიშნავს ვიყოთ ლიდერები გადახდების ბიზნესში - მოწინავე სერვისითა და ინოვაციური გადახდის მეთოდებით. ჩვენი მთავარი კონკურენტი ამ სფეროში ნაღდი ფულია. გაციფრულების მზარდი ტემპის მიუხედავად, ნაღდი ფული მაინც ფართოდ გამოიყენება გადახდებისთვის. გვჯერა, რომ უნაღდო გადახდა უმჯობესია, არა მხოლოდ იმიტომ, რომ უფრო მარტივი და უსაფრთხოა, არამედ იმიტომ, რომ უნაღდო გადახდა ხალხს ახალ შესაძლებლობებს უხსნის: (ა) ჯილდოები (მაგალითად ქეშბეკი, ფასდაკლებები და ლოიალობის ქულები), (ბ) მომხმარებლის საჭიროებების უკეთ დანახვა გვეხმარება უკეთესი შეთავაზებების შემუშავებაში გ) მეტი

⁸ ციფრულად გაყიდული პროდუქტების წილის გამოთვლის მეთოდოლოგია შევცვალეთ, ამჟამად ის საქართველოს ბანკის მიერ გაყიდვად ყველა ტიპის პროდუქტს მოიცავს. წინა პერიოდები გადაიხედა.

კონტროლი პირად ფინანსებზე, რაც ხალხს აძლევს საშუალებას ნახონ სად და როგორ ხარჯავენ ფულს და უკეთ მართონ ის. პირადი ფინანსური მენეჯერი ხელმისაწვდომია ჩვენს სუპერაპლიკაციაშიც.

უკანასკნელი რამდენიმე წლის განმავლობაში მნიშვნელოვნად გავზარდეთ იმ ფიზიკური პირების რიცხვი, რომლებიც საქართველოს ბანკის ბარათს თვეში ერთი გადახდისთვის მაინც იყენებენ - მათ ყოველთვიური აქტიური გადახდების მომხმარებელი, იგივე გადახდების MAU დავარქვით.

2023 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით ბანკს 1,249 ათასი გადახდების MAU ჰყავდა, რაც 20.1%-ით მეტია წინა წლის დეკემბერთან შედარებით.

2023-ში, საქართველოს ბანკმა ჩაუშვა ნაწილ-ნაწილ (BNPL) გადახდა ფიზიკურ მაღაზიებშიც. მანამდე ეს სერვისი ონლაინ იყო ხელმისაწვდომი. ნაწილ-ნაწილი საშუალებას აძლევს მომხმარებელს გაყოს გადასახდელი თანხა 4 ტოლ გადახდად, რომელსაც 4 თვის განმავლობაში, უპროცენტოდ დაფარავს. მოხმარებლებს BNPL ლიმიტის შემოწმება და მისი გააქტიურება ჩვენი ფინანსური სუპერაპლიკაციიდან შეუძლიათ. ასევე ნაჩვენებია იმ პარტნიორი მაღაზიების სია, სადაც ნაწილ-ნაწილ გადახდაა შესაძლებელი.

მაღაზიაში BNPL პროცესს მომხმარებლებისთვის, რომლებსაც აქვთ BNPL ლიმიტები სჭირდება არა უმეტეს ერთი წუთისა. მომხმარებლები იყენებენ ბარათს ან ციფრულ საფულეს საქართველოს ბანკის პოს ტერმინალებზე და იღებენ SMS-ს, რომელშიც მოცემულია ბმული და არ ბმულზე გადასვლით შეუძლიან ნახონ

პირობები და დაადასტურონ ნაწილ-ნაწილით გადახდა. ამის შემდეგ მომხმარებლებს შეუძლიან ნახონ ახლად გააქტიურებული BNPL მისი დაფარვის გრაფიკით BOG APP-ში. სურვილის შემთხვევაში კლიენტებს შეუძლიათ წინასწარ გადაიხადონ BNPL ყოველგვარი გადასახადის გარეშე.

2023-ში ნაწილ-ნაწილით 35 ათასმა მომხმარებელმა ისარგებლა და 43.5%-მა ნაწილ-ნაწილით ერთჯერ მეტად ისარგებლა.

Lifestyle და ჯილდოები

უნაღდო გადახდებისა და მომხმარებელთა ერთგულების უკან საქართველოს ბანკის ლოალობის პროგრამა დგას. ჩვენი სხვადასხვა lifestyle შეთავაზება სპეციფიკური სეგმენტების საჭიროებებსა და სურვილებზეა მორგებული. მასობრივი საცალო ბანკის მომხმარებლების გარდა, განსაკუთრებული შეთავაზებები გვაქვს sCool Card-ის, სტუდენტური ბარათისა და პრემიუმ ბანკინგის (SOLO and WM) მომხმარებლებისთვის. საქართველოს ბანკის გადახდების ქსელში (ფიზიკური ტერმინალი POS და ონლაინ), ტრანზაქციების განხორციელებით მომხმარებლები სადებიტო ბარათით PLUS ქულებს, ხოლო American Express-ის საკრედიტო ბარათით MR ქულებს აგროვებენ. მასიური საცალო ბანკის მომხმარებლები ბანკში მათი აქტივობის შესაბამის სტატუსს იღებენ - რაც მეტია აქტივობა, მით მეტია სარგებელი. ეს მიდგომა ახალისებს უნაღდო გადახდებს და ზრდის მომხმარებლის დაინტერესებას. 2021-ში პროგრამა შეცვალეთ - პროდუქტზე დაფუძნებული ლოიალობის სტატუსებიდან პროდუქტებსა და გადახდებზე დაფუძნებულ ლოიალობის სტატუსებზე გადავდით, რისი მიზანიც ყოველდღიური ბანკინგის მნიშვნელობის გაზრდა იყო. ლოიალობის პროგრამის წევრებს სხვადასხვა სარგებელს ვთავაზობთ, მათ შორის ფასდაკლებებს, ქეშბექსს და PLUS ქულებს. შეთავაზების მთავარი

ღირებულება lifestyle ბენეფიტების პერსონალიზაციაა .2023-ში გავაგრძელებთ ბანკის მოწინავე ანალიტიკისა და ხელოვნური ინტელექტის გამოყენება მომხმარებელთა კმაყოფილებისა და ლოიალობის გასაუმჯობესებლად.

1,298
+75.9% წ/წ
შეთავაზებები ჯამში (გარდა
SOLO სპეც. შეთავაზებებისა)

695,367
+42.9% წ/წ
იმ უნიკალური მომხ.
რაოდენობა, ვინც ერთხელ
მაინც გადაცვალა PLUS ქულები

523
სპეც. PLUS ბარათის
შეთავაზებები

47,856,812 ლარი
+89.8% წ/წ
გადაცვლილი PLUS ქულების
ღირებულება

პრემიუმ ბანკისგის შემთხვევაში, lifestyle შეთავაზებებისთვის მაღაზიებთან პარტნიორობაზე უფრო შორს მივდივართ. ჩვენი პრემიუმ სეგმენტის მომხმარებელს არა მხოლოდ სპეციალურ შეთავაზებებს, არამედ სამოგზაურო, გასართობ, საგანმანათლებლო და თავის მოვლის გამოცდილებებს ვთავაზობთ. 2023-ში, მომხმარებლის უკუკავშირიდან გამომდინარე, გავაფართოვეთ SOLO შეთავაზებები, რათა უკეთ მოვრგებოდით მათ მრავალფეროვან მოთხოვნილებებს. დამატებით წარვადგინეთ კიდევ უფრო სპეციალიზებული, ინდივიდის გემოვნებასა და საჭიროებებზე მორგებული შეთავაზებები.

920
+34.7% წ.წ
SOLO სპეც. შეთავაზებები

65K
+98.7% წ.წ
უნიკალური მომხმ. რაოდენობა, რომელთაც
SOLO შეთავაზებით ისარგებლეს

2023 წლის განმავლობაში, მომხმარებელთა თხოვნიდან გამომდინარე, საგრძნობლად გავზარდეთ SOLO ღონისძიებებისა და პროექტების რაოდენობა, მათი შინაარსი კი უფრო ხარისხიანი გავხადეთ. შედეგად, მივაღწიეთ საოცარ შედეგს - ღონისძიებაზე დამსწრეთა რაოდენობა წლიდან წლამდე 83%-ით გაიზარდა. ჩვენთი მომხმარებლებისთვის ღირებული გამოცდილებების მინიჭება ჩვენთვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ამოცანაა.

SOLO ღონისძიებები 17

SOLO-ს დაფინანსებული დიდი სახელოვნებო და კულტურული ღონისძიებები

SOLO ბავშვები* 66

საგანმანათლებლო და გასართობი აქტივობები ჩვენი კლიენტების ბავშვებისთვის

SOLO საუბრები* 53

დისკუსიები და შეხვედრების ხვადასხვა პროფესიონალთან

SOLO ერთ-ერთზე* 2

პირადი შეხვედრები ცნობილ ადამიანებთან

SOLO ჰობი* 11

ჩვენი კლიენტებისთვის ახალი აქტივობებისა და ინტერესების შეთავაზება

SOLO სახელოსნო* 4

ინტერაქციული ღონისძიებები სწავლისა და განვითარებისთვის

SOLO ტურები* 3 საერთაშორისო/ადგილობრივი ტურები

*ოგანიზებული SOLO-ს მიერ

სესხების გამოცდილება

საქართველოს ბანკის უმთავრესი ბიზნეს აქტივობა სესხებია. ყველაფერს ვაკეთებთ იმისთვის, რომ ვიყოთ პასუხისმგებელიანი გამსესხებელი, რომელიც მომხმარებელს ყველა საფეხურზე უწყობს ხელს და მის საჭიროებებს აკმაყოფილებს. სესხება ქვეყნის ეკონომიკის მხარდასაჭერად საქართველოს ბანკის როლის მთავარი ნაწილია. პასუხისმგებელიანი სესხება ჩვენთვის ნიშნავს გავზარდოთ წვდომა ფინანსებზე ისე, რომ დაცული იქნას რისკის მართვის პრაქტიკა და მომხმარებლის დაცვის პრინციპები სესხის სასიცოცხლო ციკლის განმავლობაში. მიზნად ვისახავთ, მომხმარებელს შევუქმნათ უწყვეტი, მარტივი მარშრუტი სესხამდე, გამოვრიცხოთ ყველა არასაჭირო დაბრკოლება. პროდუქტების გაყიდვის ციფრულ არხებში გადატანა საქართველოს ბანკის ციფრული გეგმის ერთ-ერთი ყველაზე საყურადღებო ნაწილია. სესხის გაციფრულება კი დიდი ნაწილია იმ მცდელობის, შევქმნათ მოსახერხებელი, უნაკლო სამომხმარებლო გამოცდილება. სესხების პროცესი საცალო მომხმარებლების ქვესეგმენტებისა და პროდუქტების მიხედვით განსხვავდება. საქართველოს ბანკის ციფრული სესხები 2021 წელს გაუმჯობესდა, როცა ციფრულ არხებში არაუზრუნველყოფილი მომხმარებლის სესხის დინების დიზაინი შევცვალეთ. ამჟამად, არაუზრუნველყოფილი სესხის თითქმის მთლიანად ავტომატიზირებული და პირდაპირი. შესაბამის მომხმარებლებს, რომლებმაც საკუთარი მონაცემების დამუშავებაზე თანხმობა განაცხადეს, შეუძლიათ BOG აპლიკაციით შეამოწმონ და მიიღონ ინფორმაცია როგორც მათთვის განსაზღვრული, არაუზრუნველყოფილი სესხის საკრედიტო ლიმიტის შესახებ, ისე უზრუნველყოფილი სესხების, მათ შორის იპოთეკური სესხის შესახებ. თუ აპლიკაციაში ლიმიტები ხელმისაწვდომია, არაუზრუნველყოფილი სესხის გააქტიურებას წამები სჭირდება. ამ პროცესის გაციფრულებამ გაზარდა ისეთი წლიური სესხების რაოდენობა, რომლებიც ციფრულადაა გააქტიურებული.

თვითდასაქმებული მსესხებლები

2022-2023 წლებში ყურადღება დავუთმეთ თვითდასაქმებული მომხმარებლების მხარდაჭერას, რათა იგივე პროდუქტებსა და სერვისებზე ჰქონოდათ წვდომა, რაზეც სხვა საცალო ბანკინგის მომხმარებელს. თუმცა, მათი არარეგულარული შემოსავალი დაბრკოლება იყო შემოსავლის დადასტურების

პროცესისას, რომელიც კრედიტუნარიანობის დასადგენად დეტალურ კითხვარს იყენებს. 2023-ში, შემოსავლის დადასტურების პროცესი შეეცვალეთ, რათა გრძელი კითხვარის საჭიროება აღარ ყოფილიყო. სანაცვლოდ, საუკეთესო მოდელებზე დაყრდნობით გავამარტივეთ ფორმის შევსების პროცესი მომხმარებლებისთვის.

54.7 ათასი
+14.9% წ.წ
თვითდასაქმებული მსესხებელი

531.7მ ლარი
+45.9% წ.წ
თვითდასაქმებულთა სესხის პორტფელი

დანაზოგები და დანაზოგის კულტურის წახალისება

ჩვენთვის, როგორც საქართველოს წამყვანი ორგანიზაციისთვის, ძლიერი დანაზოგის კულტურის წახალისება მხოლოდ ფინანსური მიზანი არაა. ის ასევე არის ფიზიკურ პირთა გაძლიერებისა და მყარი ეკონომიკის საწინდარია, რადგან დანაზოგი ხალხის ფინანსური სიჯანსაღის მთავარი კომპონენტია. გვჯერა, რომ დანაზოგის წახალისებით, დაცულობისა და სიძლიერის შეგრძნებას ვზრდით ადამიანებში. მარტივი პროდუქტებითა და სერვისებით დაზოგვას ვადვილებთ და ვაძლევთ კლიენტებს საშუალებას გაუმკლავდნენ ფინანსურ სირთულეს, ან მიაღწიონ პატარა თუ დიდ მიზნებს. 2023 წელს ჩვენი დამზოგავი პროდუქტები უფრო მოსახერხებელი და ხელმისაწვდომი გავხადეთ, ვფოკუსირდით რა ციფრული არხების გამოყენებაზე. ფილიალებში, ჩვენი თანამშრომლები დავამოტივრეთ, რომ მეტი ინფორმაცია მიეცათ მომხმარებლებისთვის დეპოზიტის ციფრულად, BOG APP-ით გახსნაზე. პრემიუმ ბანკინგის (SOLO) მომხმარებლებისთვის, გაუმჯობესებული დამზოგავი პროდუქტი, „პრემიუმ“ გვაქვს. SOLO კლიენტები დეპოზიტზე მეტ სარგებელს იღებენ, მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის მიხედვით. წლის განმავლობაში, მეტმა მომხმარებელმა გამოიყენა ციფრული ყულაბა, რომელიც ავტომატურად აგროვებს წინასწარგანსაზღვრულ რაოდენობას ყოველი გადახდისას.

71.9%
+32.8% კვ წ/წ
ციფრულად გააქტიურებული
დეპოზიტების წილი

313.7 ათასი
+3.4% წ/წ
აქტიური შემნახველი
დეპოზიტის მქონე ფიზიკურ
პირთა რაოდენობა

304.2 ათასი
+179.6% წ/წ
აქტიური ყულაბის მქონე
ფიზიკურ პირთა რაოდენობა

ახალგაზრდების გაძლიერება

გვჯერა, რომ ფინანსური განათლების ბავშვობიდან დაწყება განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ახალგაზრდების დაცული და წარმატებული ფინანსური მომავლისთვის. საქართველოს ბანკი ყურადღებით, მარტივად აცნობს ბავშვებს ფორმალურ ფინანსურ სისტემას, აწვდის მათ კრიტიკულად მნიშვნელოვან ფინანსურ უნარებს, ყოველდღიური ბანკინგის გადაწყვეტებსა და მათზე მორგებულ lifestyle შეთავაზებებს. ჩვენი შეთავაზებები მოიცავს უფასო ანგარიშსა და ყოველდღიურ საბანკო ბარათს, sCool Card-ს სკოლის მოსაწვლეებისთვის და სპეციალურად შექმნილ მობილურ აპლიკაციას – sCoolApp-ს. sCoolApp გაშვების დროს იყო ბავშვებისთვის შექმნილი პირველი ფინანსური აპლიკაცია საქართველოში, რომლის მომხმარებლის საშუალო ასაკი 14 წელია.

2023 წლისთვის დასახულ მიზანს - 70 ათას sCoolApp-ის MAU-ს გადავაჭარბეთ და ამ მაჩვენებელმა 2023 წლის დეკემბრის მონაცემებით 90 ათასს მიაღწია.

სკოლის მოსწავლეები

142 ათასი
+61.0% წ/წ
აქტიური sCool Card-ის მფლობელი

116 ათასი
+82.5% წ/წ
sCool Card-ით გადახდის MAU

სტუდენტები

196 ათასი
+15.9% წ/წ
აქტიური სტუდენტური
ბარათის მფლობელი

190 ათასი
+18.1% წ/წ
თვითრად აქტიური ციფრული
მომხმარებელი

153 ათასი
+22.7% წ/წ
სტუდენტური ბარათით
გადახდის MAU

ბიზნეს კლიენტების საჭიროებების დაკმაყოფილება

ჩვენ ვემსახურებით ბიზნეს მომხმარებელთა ფართო სპექტრს, მათ შორის პატარა და საშუალო ზომის კომპანიებს (SMEs) და მსხვილ კორპორატიულ კლიენტებს. კარგად გვესმის, რომ თითოეული ბიზნესი უნიკალური ერთეულია, თავისი განსხვავებული პარამეტრებით - ბიზნეს მოდელით, ოპერაციების მასშტაბითა და იმ ფინანსური გარემოთი, რომელში ოპერირებაც უწევთ. როგორც ადამიანები, ბიზნესებიც ვითარდებიან და იზრდებიან, იცვლება მათი საჭიროებებიც. მომხმარებელზე ორიენტირებულობა ნიშნავს მოვლსმინოთ თითოეულ ბიზნესს და გავიგოთ მათი საჭიროებები იმისთვის, რომ ფინანსური გადაწყვეტები მათი განვითარების შესაბამისად შევთავაზოთ.

გვსურს ჩვენი კლიენტებისთვის ვიყოთ მეტნი, ვიდრე საბანკო სერვისების მიმწოდებელი - გვსურს ვიყოთ ბიზნესში მათი სანდო პარტნიორები. ამისთვის, მათ ვთავაზობთ ისეთ პროდუქტების ნაკრებებსა და სერვისებს, როგორებიცაა ინდივიდუალური რჩევა, წვდომა ბიზნეს განათლებასა და ინფორმაციაზე. მომხმარებელთან ურთიერთობის გაღრმავება ჩვენი ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია. ბიზნეს კლიენტებში ჩართულობის გაზრდას ყურადღება ექცევა როგორც მცირე და საშუალო, ისე კორპორაციული ბანკინგის მიმართულებით.

97.8 ათასი თვითრად აქტიური იურიდიული პირი
+20.2% წ.წ

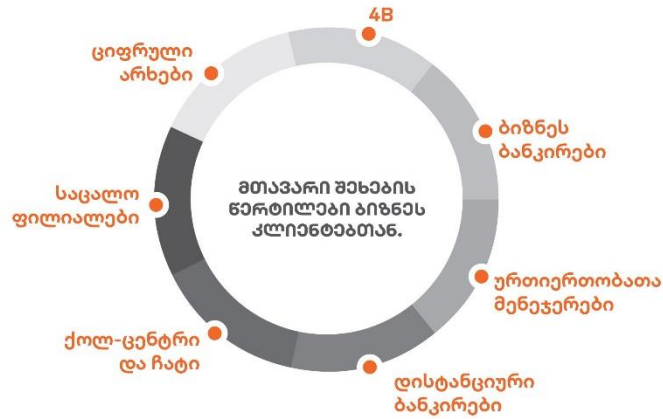
მცირე და საშუალო ბიზნესის ბანკინგი:
93.3 ათასი
+20.2% წ.წ

კორპორატიული და საინვესტიციო ბანკინგი:
3.8 ათასი
+21.0% წ.წ

ბიზნეს კლიენტების დაფარვა

მოწადინებული ვართ ჩვენს ბიზნეს მომხმარებელს მივაწოდოთ მაღალი ხარისხის სერვისი რამდენიმე არხიდან და მათთან შეხების სხვა წერტილებიდან. განსაკუთრებული პრიორიტეტი კი ციფრული გამოცდილების გაუმჯობესებაა. საქართველოს ბანკს SME და კორპორატიული ბიზნეს კლიენტებისთვის სხვადასხვა დაფარვის მოდელი აქვს. SME კლიენტებს შეიძლება მოვემსახუროთ რამდენიმენაირად, მათ შორის პირადი მენეჯერით, რომელიც ინდივიდუალურ დახმარებას და სრულ

სერვისის სთავაზობს მათ; ან დისტანციური ბანკირით, რომელიც დისტანციურად მოაგვარებს მომხმარებლის სურვილს. ზოგიერთი მომხმარებელი სრულიად ციფრული არხებიდან იღებს სერვისს. 2020 წელს, საქართველოს ბანკმა თბილისში პირველი ბიზნეს ფილიალი, 4B გახსნა. 2023 წელს, თბილისში, 4B-ის მეორე ფილიალი გაიხსნა. 4B ერთგვარი ჰაბია ბიზნესმენებისთვის, რომელიც სერვისის მიღებისა და განვითარების საშუალებას იძლევა.

ჩვენი ციფრული ეკოსისტემა ბიზნესისთვის

გაციფრულებით ჩვენი ოპერაციული სრულყოფილების მიღწევაში კრიტიკული ადგილია უკავია მრავალი ჯილდოს მფლობელ ციფრულ არსებს, რომლებიც სპეციალურად ბიზნეს კლიენტებისთვის არის შექმნილი: მობილური აპლიკაცია ბიზნეს mBank და ინტერნეტ ბანკინგის პლატფორმა ბიზნეს iBank. ბიზნეს iBank-ისა და mBank-ის ჩაშვების შემდეგ, ამ პლატფორმების მუდმივი გაუმჯობესება მიმდინარეობს, რათა მივანიჭოთ მომხმარებლებს მარტივი ციფრული გამოცდილება და დავეხმაროთ მათ ყოველდღიური ოპერაციების მართვასა და ინფორმირებული ბიზნეს გადაწყვეტილებების მიღებაში.

¹ მხოლოდ ბიზნეს iBank-ში

როგორ ვზომავთ წარმატებას

გამუდმებით ვცდილობთ ციფრული არხების დახვეწასა და ციფრულად ხელმისაწვდომი პროდუქტების გამრავალფეროვნებას, თუმცა გასაუმჯობესებელ არეებსაც ვხედავთ. ტრანზაქციების მხრივ, ბიზნეს მომხმარებლები გაციფრულდნენ, ყოველდღიური გადარიცხვების 95% ფიზიკურ ფილიალებს გარეთ ხდება. თუმცა ციფრული პროდუქტების შესაქმნელად წინ კიდევ სამუშაო გვაქვს. ფიზიკური პირებისგან განსხვავებით, ბიზნეს სესხი გაციფრულების საწყის ეტაპზეა, რასაც განვითარებისას მთავარი ყურადღება დაეთმობა. ჩვენი ამბიციაა ძირითადი პროდუქტების ციფრულ არხებში გადატანა, ბოლო მიმდინარე განვითარებები კი პროდუქტის გაყიდვის გაციფრულებისკენ გადადგმული მნიშვნელოვანი ნაბიჯებია.

74 ათასი
+28.6% წ/წ
ციფრული MAU

19.1 მ
+46.3%
ბიზნეს mBank-სა და iBank-ში ტრანზაქციების რიცხვი

გადაწყვეტიების სავაჭრო ობიექტებისთვის

საქართველოს ბანკი ქვეყანაში გადახდების მთავარი მიმღებია. მომხმარებლის გამოცდილებისა და სერვისის ხარისხის პრიორიტეტად ქცევით, განსაკუთრებული ყურადღება ციფრული გადახდების გაზრდას დავუთმეთ - წავახალისეთ, მეტი ადამიანი უნაღდო გადახდის მეთოდის გამოსაყენებლად და გავზარდეთ ჩვენი კომერციულ ობიექტთა მომხმარებლების ქსელი. მხარს ვუჭერთ კომერციულ ობიექტებს (მერჩანტებს) ციფრულ ეპოქას ფეხი აუწყონ, რაც საქართველოში e-commerce-ის არნახულ ზრდას იწვევს.

18.3 ათასი (დეკ-23)
+26.4% წ/წ
აქტიური მერჩანტები

15.0 მილიარდი (2023)
+46.5% წ/წ
ტრანზაქციების მოცულობა ექვაირინგში

596 (დეკ-23)
+27.6% წ/წ
აქტიური e-commerce მერჩანტები

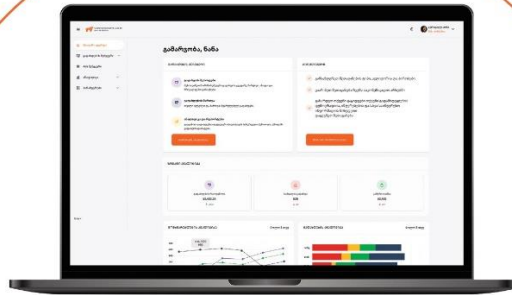
54.9% (დეკ-23)
+3.7% პპ წ/წ
საბაზრო წილი ექვაირინგის მოცულობით

ბიზნეს მენეჯერი ბიზნესის საჭიროებებისთვის

2023 წელს წარვადგინეთ ბიზნეს მენეჯერი – ციფრული პლატფორმა, რომელიც მერჩანტებისთვის ბიზნეს ოპერაციებისა და განვითარებისთვის აუცილებელ ხელსაწყოებს მოიცავს. ყოველდღიური ოპერაციების ეფექტურად წარმოება და მზარდი გაყიდვები ის ორი უმნიშვნელოვანესი კითხვაა, რომელზე პასუხსაც ჩვენი ბიზნეს მომხმარებლები ეძებენ. საქართველოს ბანკის ბიზნეს მენეჯერი ციფრული პლატფორმაა, რომელიც სამ გადაწყვეტას აერთიანებს და სპეციალურად იმისთვისაა შექმნილი, რომ ბიზნესებმა მთავარ შეკითხვებზე პასუხი იპოვონ.

გადახდების მენეჯერი

- გადახდის აგრეგაცია ერთი ინტეგრირებით
- ბარათით გადახდა
- ონლაინ ინსტალირება
- BNPL
- ლოიალობის ქულები
- Google Pay
- Apple Pay
- სრულად ციფრულად დანყება
- გადახდების მართვა
- ანგარიშგებები
- გადარიცხვების ანალიტიკა

Ads Manager

- შეთავაზებების შექმნა და მათი განაწილება BOC ციფრულ არხებზე
- BOC-ის 1.4 მილიონიანი ციფრულ MAU-ზე წვდომა
- მომხმარებელთა ანალიზი დემოგრაფიის, ინტერესების, შემოსავლების, ქცევის მიხედვით
- შეთავაზებების დეტალური ანალიტიკა გაყიდვების ოდენობის, ხარჯის და ტრანზაქციის სიის გათვალისწინებით.

API Manager

- BOC ID
- ლია ბანკინგი
- ბიზნეს ინტერნეტ ბანკის API
- ბილინგი

მდგრადი ბიზნესი

ადამიანების გაძლიერება მდგრადი შესაძლებლობების შექმნით

ჩვენ გვჯერა გაზიარებული წარმატების. ჩვენთვის მდგრადი განვითარება ნიშნავს ისე მოქმედებას, რომ გავაძლიეროთ ჩვენი მომხმარებლები, ჩვენი თანამშრომლები და ჩვენი საზოგადოება, ვაწარმოოთ ბიზნესი სწორად - კორპორაციული მართვის უმაღლესი სტანდარტებისა და რისკების მართვის საუკეთესო პრაქტიკის დაცვით. აღნიშნული გვეხმარება ეფექტურად შევამსუბუქოთ ნეგატიური გავლენა, რომელიც შეიძლება გვქონდეს, პირდაპირ თუ ირიბად, ეკონომიკაზე, ადამიანებსა და გარემოზე, და ხელი შევუწყოთ იმ საზოგადოების მდგრად განვითარებას, სადაც ჩვენ ვოპერირებთ. საქართველოს ბანკი არის წამყვანი ფინანსური ინსტიტუტი საქართველოში, რომელიც 1.8 მილიონზე მეტი მომხმარებელს აწვდის ინოვაციურ პროდუქტებსა და გადაწყვეტილებებს. ინოვაცია და პასუხისმგებლობა მჭიდრო კავშირშია ერთმანეთთან და ჩვენ ვაცნობიერებთ იმ როლს, რომელიც ბანკს შეუძლია შეასრულოს მდგრადი განვითარებისა და ჩართულობის ყველა ფორმით მხარდაჭერის საქმეში. ჩვენ გვჯერა, რომ ESG რისკების გააზრება და მართვა გადამწყვეტია ჩვენი ფინანსური სიძლიერის შესანარჩუნებლად, ამიტომ ჩვენი მიდგომა ESG-ის მიმართ ინტეგრირებულია საქმიანობაში, რომელსაც ვახორციელებთ. ESG-თან დაკავშირებული საკითხების გადაწყვეტა აღმასრულებელ ხელმძღვანელობისა და სამეთვალყურეო საბჭოს ხელმძღვანელობითა და ზედამხედველობით ხორციელდება. ჩვენ ვაგრძელებთ პროგრესს კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების გააზრებაში და კლიმატთან დაკავშირებული პრობლემების იდენტიფიცირების, შეფასების, მონიტორინგისა და მართვის პრაქტიკის დანერგვაში, განსაკუთრებული აქცენტით ბანკის საკრედიტო პორტფელზე, რადგან ძირითადი რისკები და ზემოქმედება დაკავშირებულია სესხებთან. ჩვენ ვაგრძელებთ ჩვენი ბიზნეს მომხმარებლების მხარდაჭერას ბიზნესის კეთების უფრო მწვანე და მდგრად გზებზე გადასვლაში.

ამ თავში მოცემული ინფორმაცია ძირითადად ეხება სს საქართველოს ბანკს თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული

ESG მმართველობა

ძირითადად ESG თემებისა და დაკავშირებული ეკონომიკური, ადამიანური თუ გარემოსდაცვითი შედეგების ზედამხედველობა გადანაწილებულია სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტებზე: რისკის, აუდიტის, ნომინაციისა და კორპორატიული მართვის და კომპენსირების. კომიტეტები იღებენ პასუხისმგებლობას ESG-სთან დაკავშირებულ თემებზე, თუმცა მთავარი პასუხისმგებლობა ბანკის საერთო ESG-სტრატეგიაზე, რომელიც მატერიალურ ESG თემებზეა დაფუძნებული, სამეთვალყურეო საბჭოს ეკისრება. სამეთვალყურეო საბჭო უზრუნველყოფს ESG სტრატეგიის ბიზნეს სტრატეგიასთან შესაბამისობას, ეცნობა განახლებებს პროგრესთან დაკავშირებით და აკონტროლებს ჯგუფის ზოგად კომუნიკაციის სტრატეგიას ESG თემებისა და შედეგების შესახებ. სრული სამეთვალყურეო საბჭო იღებს პასუხისმგებლობას კლიმატის რისკისა და შესაძლებლობების მართვის ზედამხედველობაზე და აკონტროლებს E&S-თან დაკავშირებული სხვა იმ რისკებისა და შესაძლებლობების მართვას, რომლებიც შესაძლოა ბანკის საკრედიტო პორტფელში წამოიჭრას. არსებით ESG თემებთან დაკავშირებული სიახლეები რეგულარულად მიეწოდება სრულ საბჭოს ან შესაბამის კომიტეტს. ESG თემების უშუალოდ მართვა ნაწილდება ბანკის აღმასრულებელი მენეჯმენტის გუნდზე. ცალკეული ESG საკითხები მართულია აღმასრულებელი მენეჯმენტის წევრების მიერ, ინდივიდუალურად. გარემოსა და სოციალური ზეგავლენის (ESI) კომიტეტი აღმასრულებელი მენეჯმენტის დონეზე მიმოიხილავს ბანკის ESG-სთან დაკავშირებულ (მათ შორის კლიმატთან დაკავშირებულ) საკითხებს.

მთავარი მიღწევები 2023-ში

- ჩავატარეთ მეორე ESG მატერიალურობის შეფასება და გავაახლეთ ESG სტრატეგია
- შევქმენით ESG და მდგრადობის ფუნქცია, რომელიც პასუხისმგებელია საქართველოს ბანკის მდგრადობის მეთოდებზე
- განვაახლეთ სექტორების შიდა კლასიფიკაციის სისტემა, ახლა ის NACE2-ია - ევროპული კლასიფიკაციის სისტემა, რომელიც გამოიყენება საქართველოს ეროვნულის ბანკის მდგრად ფინანსურ ტაქსონომიაში, იმ სექტორებისა და აქტივობების იდენტიფიცირებისთვის, რომლებიც პოტენციურად „მწვანეა“. შერჩეული ტაქსონომიის კრიტერიუმს ვიყენებთ, რათა ბანკირებმა განსაზღვრონ ჯდება თუ არა კრიტერიუმში მომხმარებელი.

2023 KPI-ები & შედეგები

KPI	მიზანი	შედეგი
eNPS	მინ. 54	56
sCoolApp-ის MAU	70 ათასი	90 ათასი
თვითდასაქმებული მსესხებლების რაოდენობა	57 ათასი	55 ათასი*

*2023-ში, თვითდასაქმებული მსესხებლების რაოდენობა ოდნავ ჩამორჩა მიზანს, მიუხედავად სასესხო პორტფელის მნიშვნელოვანი ზრდისა. საცალო ბანკინგის გუნდი ფოკუსირებულია ამ სეგმენტზე, განსაკუთრებით თბილისის ფარგლებს გარეთ, და მიზნად ისახავს მათი გამოცდილების გამარტივებას რათა მეტი თვითდასაქმებული კლიენტი მოიზიდოს საბანკო სისტემაში.

ESG არსებობის შეფასება

ESG სტრატეგიის ფორმალიზაციისთვის, 2021 წელს პირველი ESG მატერიალურობის შეფასება გაკეთდა. შედეგად, გამოვავლინეთ მატერიალური საკითხები ESG-ის მიმართულებით და თითოეულის სამართავად განვსაზღვრეთ მიზნები. ამ სამუშაოზე დაყრდნობით, გადავწყვიტეთ 2023-ში ხელახალი შეფასება გაგვეკეთა. 2023 წლის შეფასების მთავარი მოტივაცია იყო საუკეთესო პრაქტიკის დაცვა, გავითვალისწინეთ რა, რომ განახლების რეკომენდირებული დროის პერიოდი 2-3 წელია. ჩვენი მიზანია ანგარიშგების გლობალური ინიციატივის (GRI) უკანასკნელ სტანდარტებთან შესაბამისობა.

ESG მატერიალურობის შეფასების შედეგები

1. ბიზნეს ეთიკა
2. მომხმარებლის დაცვა და პროდუქტზე პასუხისმგებლობა
3. მონაცემთა უსაფრთხოება და კონფიდენციალობა
4. ადგილობრივი ეკონომიკის განვითარება
5. მდგრადი დაფინანსება
6. პროდუქტისა და სერვისის ინოვაცია
7. მდგრადი ფინანსური ინკლუზიურობა და გაძლიერება
8. სამართლიანი სამუშაო პირობები და თანამშრომელთა კეთილდღეობა
9. ადამიანური კაპიტალის განვითარება
10. მრავალფეროვნება, თანასწორობა და ინკლუზიურობა
11. გენდერული თანასწორობა
12. საზოგადოებასა და გარემოსთან ჩართულობა
13. პასუხისმგებლიანი მიწოდების ჯაჭვი
14. შიდა გარემოსდაცვითი საკითხების მართვა

ESG სტრატეგია

მატერიალურობის შეფასების მიზანი იყო განგვესაზღვრა ESG თემების შედარებითი პრიორიტეტულობა და გამოგვეყო ის მატერიალური თემები, რომლებზეც სტრატეგიას დავაფუძნებდით. მატერიალურობის შეფასების პროცესის შედეგად ESG სტრატეგია განვახლეთ. ჩვენი ESG პრიორიტეტები აგრძელებს განვითარებას, ვაპირებთ რომ ჩვენი პროგრესი და პრაქტიკა იყოს გამჭვირვალე.

პრიორიტეტები

მართვა & პატიოსნება	ფინანსური ინკლუზიურობა	მდგრადი ფინანსები (ინტეგრირებული რისკების მართვა)	თანამშრომელთა გაძლიერება
---------------------	------------------------	---	--------------------------

ამოცანები

ბიზნესის უმაღლესი კორპორატიული ეთიკის პრინციპებით მართვა, გამჭვირვალობა, სამართლიანობა და პასუხისმგებლობა ყველა მიღებულ გადაწყვეტილებაზე.	ტექნოლოგიების გამოყენებისა და პროდუქტის ინოვაციის გამოყენება ციფრული ფინანსური ინკლუზიურობისა და ინოვაციური ფინანსური სერვისებისთვის	კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული ფინანსური რისკების მართვა და სხვა E&S რისკების მართვა, მეტ გამჭვირვალობასა და გრძელვადიან დაკვირვებასთან ერთად.	ტოპ-ტალანტების არჩეულ დამსაქმებლად ყოფნა, განვითარებისთვის თანაბარი შესაძლებლობების მიწოდება და ჩვენს ღირებულებებსა და პრინციპებზე დაყრდნობით თანამშრომლისთვის საუკეთესო გამოცდილების მინიჭება
---	--	---	--

2024 KPI-ები

KPI	ტარგეტი
ციფრული ტრანზაქციული MAU	1,291,000 (2023: 1,182,399)
sCoolApp-ის MAU	150 ათასი (2023: 90 ათასი)
თვითდასაქმებული მსესხებლების რაოდენობა	60 ათასი (2023: 55 ათასი)
თანხის განაღდების წილი მთლიან ტრანზაქციებში	25% (2023: 28%)
მწვანე პორტფელი (გროსი)	874 მილიონი ლარი (2023: 752 მილიონი ლარი)

ფინანსური ინკლუზიურობა

გვჯერა, რომ ფინანსურ სერვისებზე წვდომის გაუმჯობესება აუცილებელია ადამიანების ცხოვრების გაუმჯობესებასა და ეკონომიკური ზრდისთვის. ფინანსურ სერვისებთან წვდომის ნაკლებობა მნიშვნელოვან ბარიერს წარმოადგენს მდგრად და ინკლუზიურ სოციოეკონომიკურ განვითარებაში. 2021-ში ფინანსური ინკლუზიურობა პრიორიტეტად დავსახეთ. მიზნად ვისახავთ ფინანსური ინკლუზიურობისთვის ხალხს რელევანტური და ხელმისაწვდომი, სხვადასხვა სეგმენტზე მორგებული სერვისები მივაწოდოთ - სოციოეკონომიკური თუ გეოგრაფიული ფონის მიუხედავად. ჩვენი მთავარი ბიზნესსაქმიანობის გარდა, აქტიურად ვერთვებით კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობის (CSR) ინიციატივებში იმ საზოგადოებებში სადაც ვცხოვრობთ და ვოპერირებთ. ვაწვდით რა საგანმანათლებლო რესურსებს, ვორქშოფებსა და ხელსაწყოებს ფიზიკურ პირთა და ბიზნესების გაძლიერებისთვის. ვეხმარებით ჩვენს მომხმარებლებს იმ ცოდნითა და უნარებით, რაც ფინანსების ეფექტურად მართვაში დაეხმარებათ.

ფინანსური ინკლუზიურობის გასაუმჯობესებლად, პრიორიტეტებად დავისახეთ:

- ციფრული ფინანსური პროდუქტებისა და სერვისების გამოყენების გაზრდა
- ფინანსური განათლების გავრცელება ახალგაზრდებში
- ადგილობრივი ბიზნესების შესაძლებლობების გაზრდა შესაბამისი ხელსაწყოებითა და ინფორმაციით

გვჯერა, რომ ფინანსური ინკლუზიურობა ყოველდღიური ციფრული ბანკინგითა და უნაღდო გადახდებიდან იწყება. ჩვენი ციფრული პლატფორმების მეშვეობით, საქართველოს მასშტაბით ყველას ვაძლევთ ადვილ წვდომას ფორმალურ ფინანსურ სისტემაზე. ფინანსური ტექნოლოგიები, მობილური აპლიკაცია იქნება ეს თუ დაცული ონლაინ გადახდები, აძლევს ადამიანებს საშუალებას უსაფრთხოდ განკარგონ ფული, განახორციელონ ტრანზაქციები და მიიღონ აუცილებელი სერვისები ფილიალში ვიზიტისა და ნაღდი ფულის გარეშე. ჩვენი მობილური აპლიკაციისა და ინტერნეტ ბანკინგის მოხმარებას ციფრული MAU-თი ვზომავთ, ბარათების გადახდებისთვის გამოყენებას ფიზიკურ მაღაზიებსა და ონლაინ მაღაზიებში კი გადახდების MAU-თი. ორივე განმსაზღვრელი მთავარი ბიზნეს ინდიკატორებია, მაგრამ გვჯერა, რომ ამ მონაცემებზე ორიენტირებულობითა და ყოველთვიურად ჩვენი ციფრული და გადახდის ტექნოლოგიებით მეტ ადამიანამდე მიტანით, უფრო ძლიერ საზოგადოებას ვქმნით.

ფინანსური ინკლუზიურობის პრიორიტეტული მიმართულებები	რატომაა მნიშვნელოვანი	სად ვართ ახლა (2023, დეკემბერი)
ციფრული არხების გამოყენება	• მოხერხებულობა და სწრაფი წვდომა სერვისებზე • პირადი ფინანსების თვალსაჩინოება და ეფექტური მართვა • ყველა ფინანსური და lifestyle შეთავაზების ნახვა • ჩატბოტი და ჩატი 24/7 • ინფორმაციასა და საგანმანათლებლო კონტენტზე წვდომა	1.4 მილიონი +21.0% წ/წ ციფრული MAU
უნაღდო გადახდები	• გაზრდილი კონტროლი პირად ფინანსებზე • მეტი სარგებელი - პერსონალიზირებული შეთავაზებები, ფულის დაზოგვა ლოალობის პროგრამით • მომხმარებლის ფინანსური ისტორიის, შემოსავლისა და ჩვევების უკეთ ჩვენება, რაც ბანკს კრედიტუნარიანობის შეფასებაში ეხმარება	1.2 მილიონი +20.1% წ/წ გადახდების MAU

წვდომა ფინანსებზე - ბარიერების მოხსნა თვითდასაქმებულებსა და სერვისის მოკლებული ადამიანებისთვის თვითდასაქმებულები პირები

2022 წლიდან, ჩვენი პრიორიტეტია შევამციროთ თვითდასაქმებულებსა და ფინანსური სერვისების სექტორს შორის დაშორება. გვესმის იმ ადამიანების სირთულეების კრედიტის აღებისას, რომლებიც თვითდასაქმებულნი არიან ან არაოფიციალური წყაროსგან აქვთ შემოსავალი. ამიტომაც ვმუშაობთ სესხის გაცემის პროცესის დახვეწაზე და მოვხსენით ხელოვნური ბარიერები, რომლებიც ფინანსურ ინკლუზიურობას ხელს უშლიდა.

2023-ში გავაუმჯობესეთ შემოსავლის დადასტურების პროცედურები თვითდასაქმებულები მომხმარებლებისთვის და მათ საკრედიტო პროდუქტების მთელ სპექტრზე მივეცით წვდომა, რომელიც ადრე მათთვის ხელმისაწვდომი არ იყო. შედეგად, მივაღწიეთ 14.9% წ/წ ზრდას თვითდასაქმებულები კრედიტორების რიცხვში (2023 წლის 31 დეკემბრის მონაცემები).

54.7 ათასი

531.78 ლარი

+14.9% წ/წ
თვითდასაქმებული მსესხებლები (დეკ-23)

+45.9% წ/წ
თვითდასაქმებულთა საკრედიტო პორტფელი
(დეკ-23)

სერვისის მოკლებული პირები

საქართველოში, ძირითადი ეკონომიკური აქტივობა დიდ ქალაქებში ხდება, რაც რეგიონებსა და სოფლებს ფინანსური შესაძლებლობების გარეშე ტოვებს. შესაბამისად, იმ ინკლუზიური გარემოს შესაქმნელად, სადაც ლოკაციისა და სოციალური სტატუსის მიუხედავად ყველას ექნება წვდომა ფინანსურ ხელსაწყოებზე, ურბანულ და სოფლის არეალებს შორის განსხვავების გადაწყვეტაა საჭირო. საქართველოს ბანკის მიზანია, ფინანსური სერვისებისა და პროდუქტების გავლით იყოს ხელმისაწვდომი იმ ადამიანებისთვისაც, ვინც მთავარი ურბანული ცენტრებიდან მოშორებით ცხოვრობს, სოფელში ცხოვრობს ან აქვს განსხვავებული სოციოეკონომიკური ფონი. მაგალითად, ბანკომატები და გადახდის აპარატები რეგიონებში სტრატეგიულად განვითავს, რათა მომხმარებლებს უბრალო საბანკო სერვისისთვის არ დასჭირდეთ ურბანულ ცენტრში გამგზავრება. გვაქვს ფილიალების გარკვეული რაოდენობაც, რომელიც ცენტრებიდან მოშორებით მაცხოვრებლებს სერვისების უფრო ფართო არჩევანსა და დახმარებას სთავაზობს. საქართველოს ბანკის მასობრივი საცალო ბანკინგის სტრატეგია ნაწილობრივ იმაშიც მდგომარეობს, რომ საქართველოს რეგიონებში მცხოვრები ხალხი ციფრული არხების, კერძოდ კი ჩვენი ფინანსური სუპერაპლიკაციის ათვისებაში წავახალისოთ. 2023 წელს დავრმწუნდით, რომ ბანკის ის თანამშრომლები, რომლებსაც მომხმარებელთან აქვთ შეხება, კარგად ყოფილიყვნენ ინფორმირებული ციფრულ ხელსაწყოებზე და გაეცნოთ ციფრული არხების გამოყენების სიკეთეები მომხმარებლებისთვის.

479 ათასი

+91.0% წ/წ
აქტიური მომხმარებელი საქართველოს რეგიონებში⁹

საქართველოს მოსწავლეებისა და სტუდენტების გაძლიერება ყოველდღიური საბანკო ხელსაწყოებით

2022-ში, sCoolApp ჩავუშვით – ჩაშვების დროს პირველი ფინანსური მობილური აპლიკაცია საქართველოში სკოლის მოსწავლეებისთვის. sCoolApp-ის მომხმარებლის საშუალო ასაკი 14 წელია. ჩვენი ამოცანაა მეტ მოსწავლეს მივწვდეთ და გამოვიყენოთ sCoolApp-ი აუცილებელი ფინანსური განათლების გასავრცელებლად

2023-ში, sCoolApp-ში ინოვაციური ფუნქციები ჩავუშვით, რაც ფინანსური ინკლუზიურობისა და სკოლის მოსწავლეების ფინანსური განათლებისკენ იყო მიმართული.

90 ათასი

+170.3% წ/წ
sCoolApp-ის MAU

⁹ ყოველთვიურად აქტიური მომხმარებლების რაოდენობა საქართველოში, 4 დიდი ქალაქის - თბილისის, ბათუმის, ქუთაისის და რუსთავის გამოკლებით.

მდგრადი დაფინანსება

მდგრადი დაფინანსება ჩვენთვის ნიშნავს მთავარ ოპერაციებსა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ESG კრიტერიუმების გათვალისწინებას. ეს მოიცავს საინვესტიციო გადაწყვეტილებებს, რისკის შეფასებებსა და საკრედიტო პრაქტიკას გრძელვადიანი მდგრადობის ხედვით. როგორც ლიდერი კრედიტორი და საქართველოს ნებისმიერი ზომის ბიზნესის სანდო პარტნიორი, საქართველოს ბანკი მიზნად ისახავს მიმართოს ფინანსები, რათა მხარი დაუჭიროს მომხმარებელს, ეკონომიკის ზრდას და თან მოახდინოს კლიმატური, გარემოსა და სოციალური რისკების (CE&S რისკები) მიტიგაცია. ბანკის საკრედიტო პორტფელის CE&S რისკების მენეჯმენტი ეფუძნება გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის სისტემას (ESMS) და კლიმატის რისკის მართვის (CliRM) ჩარჩოვებსა და მოიცავს სისტემურ გამოვლენას, შეფასებას, მიტიგაციასა და მონიტორინგს იმ პროექტებთან დაკავშირებული CE&S რისკებისა, რომელსაც ბანკის კორპორატიული და SME ბანკინგი აკრედიტებს. გვესმის, რომ ბიზნესებს აღარ შეუძლიათ იზოლირებულად ოპერირება, ისე, რომ პლანეტასა და ადამიანებზე ზეგავლენა არ მოახდინონ. შესაბამისად, ვაპირებთ მწვანე პროდუქტებისა და მწვანე ფინანსური შესაძლებლობების შემქნას ბიზნესებისთვის. ეს დაგვეხმარება მდგრადი ზრდის შესაძლებლობების აღმოჩენაში, პოტენციური ნეგატიური ზეგავლენის შემცირებაში, ფინანსური დანაკარგის რისკის შემცირებასა და მდგრადი ფინანსური სისტემის ზოგად განვითარებაში.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა

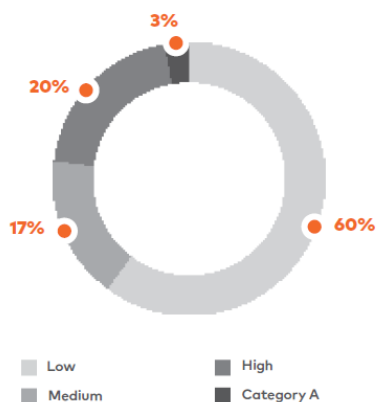
გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკები არის რისკები E&S ფაქტორების ნეგატიური მატერიალიზაციის, რომელიც გავლენას ახდენს მომხმარებელზე, მსესხებელზე, სხვა პირსა და თავად ბანკზე. ყველაზე გავრცელებული გარემოსდაცვითი რისკებია ის ფინანსური რისკები, რომლებიც ინსტიტუციების ისეთ აქტივობაში მონაწილეობიდან მოდის, რომელმაც შესაძლოა გარემოსდაცვით ფაქტორებზე ნეგატიური გავლენა იქონიოს. სოციალური რისკები არის ის ფინანსური რისკები, რომლებიც ინსტიტუციის ისეთ აქტივობებთან შეხებით მოდის, რომლებმაც შესაძლოა ნეგატიური გავლენა მოახდინოს სოციალურ ფაქტორებზე.

E&S რისკის განმარტება და მენეჯმენტის მიდგომა E&S რისკის შეფასებისას

რისკის დონე	განმარტება	E&S შესწავლა	E&S მონიტორინგის საჭიროებები
დაბალი	ტრანზაქციები მინიმალური E&S გავლენით.	არ საჭიროებს ღრმა შესწავლას.	არ საჭიროებს მონიტორინგის ვიზიტს.
საშუალო	ტრანზაქციები სპეციფიური E&S გავლენით, რომლებიც რაოდენობრივად ცოტაა, კონკრეტულ ლოკაციაზეა, შედეგი დიდწილად აღდგენადია, შეფასებისას ცხადია და მიტიგაციის ზომებითა და საერთოშირისო პრაქტიკით მალე მოგვარებადია.	ჩავარდნები იდენტიფიცირებულია და სადაც საჭიროა E&S სამოქმედო გეგმაა შემუშავებული მათ შესამცირებლად. როცა მთლიანი პროექტი \$ 5 მილიონზე მეტია, კლიენტი უნდა დაემორჩილოს IFC ქმედების სტანდარტებს 1-8.	შეუსრულებლობის შემთხვევაში, სამონიტორინგო ვიზიტები უნდა ჩატარდეს მინიმუმ 2 წელიწადში ერთხელ მანამ, სანამ მნიშვნელოვანი E&S საკითხები არ გადაწყდება.
მაღალი	ტრანზაქციები მნიშვნელოვანი უარყოფითი E&S შედეგებით,	ღრმა შეფასებაა საჭირო, ჩავარდნები	სამონიტორინგო ვიზიტები ცუდი E&S

	რომლებიც სენსიტიური, მრავამხრივი ან უპრეცედენტოა.	გამოვლენილია და თუ საჭიროა დგება E&S სამოქმედო გეგმა მათ ამოსავსებად. თუ E&S საკითხები კომპლექსურია, ან შიდა გუნდის კვალიფიკაცია არასამარისია, კვალიფიცირებული გარე კონსულტანტი უნდა იქნეს შესაფასებლად დაქირავებული. როცა მთლიანი პროექტი \$ 5 მილიონს აღემატება, კლიენტი უნდა დაემორჩილოს IFC ქმედების სტანდარტებს 1-8.	შედეგების მქონე კლიენტთან ყოველწლიურად, ხოლო დანარჩენ კლიენტებთან მინიმუმ ორ წელიწადში ერთხელ მანამ, სანამ მნიშვნელოვანი E&S საკითხები არ გადაწყდება.
A კატეგორია	პროექტები, რომლებმაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი და გრძელვადიანი E&S რისკები და შედეგები წარმოშვას.	დრმა შეფასებაა საჭირო, ჩავარდნები გამოვლენილია და თუ საჭიროა დგება E&S სამოქმედო გეგმა მათ ამოსავსებად. თუ E&S საკითხები კომპლექსურია, ან შიდა გუნდის კვალიფიკაცია არასამარისია, გარე კონსულტანტი უნდა იქნეს შესაფასებლად დაქირავებული. როცა მთლიანი პროექტი \$ 5 მილიონს აღემატება, კლიენტი უნდა დაემორჩილოს IFC ქმედების სტანდარტებს 1-8.	მოხმარებლებმა ბანკს უნდა გადასცენ ყოველწლიური E&S ქმედებების ანგარიში, ხოლო მონიტორინგის ვიზიტი უნდა განხორციელდეს ყოველ წელს, მანამ, სანამ საკითხი არ აღმოიფხვრება.

სასესხო ფორტფელის E&S რისკის კატეგორიზაცია 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

2023 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, A კატეგორიის პროექტები შეადგენდა ბანკის მთლიანი მცირე და საშუალო ბიზნესისა და კორპორატიული ბანკინგის საკრედიტო პორტფელის 3.1%-ს, ხოლო ბანკის სრული საკრედიტო პორტფელის 1.7%-ს.

E&S რისკების მიტიგაცია საქართველოს ბანკის საკრედიტო პორტფელში

E&S რისკების სამოქმედო ჩარჩო

E&S რისკების მართვა ინტეგრირებულია ბიზნეს მომხმარებლებთან დაკავშირებულ საკრედიტო პროცესებში. არსებობს პროცედურები, განაცხადის ფორმები და მოქმედებები, რომლებიც ბანკის საკრედიტო პროცედურებში 2013 წლიდანაა დანერგილი. E&S რისკის მართვა დაფუძნებულია IFC სამუშაო სტანდარტებსა და EBRD სამუშაო მოთხოვნებზე - საკრედიტო E&S რისკების შეფასების ეტალონებზე. E&S გუნდი, რომელიც ბანკში 2013 წლიდან არსებობს, ორგანიზაციული რისკების მართვის მიმართულებაში მუშაობს. ESMS და მასთან დაკავშირებული E&S პროცედურები პერიოდულად ახლდება და მიიღება გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედების (ESI) კომიტეტისა და ბანკის ზედამხედველი საბჭოს მიერ, რომ მასში ბანკის სტატეგიული ამოცანები, მოლოდინები და რეგულატორული ცვლილებები აისახოს. ჩვენი ESMS ჩვენსავე რისკის მართვის სამოქმედო ჩარჩოსთანაა შესაბამისობაში, რაც დამატებით გამჭვირვალობას სძენს E&S რისკებისადმი მიდგომას.

ბანკი E&S რისკების მართვას აფუძნებს შემდეგ სტანდარტებზე, რეგულაციებსა და პოლიტიკაზე:

1. Bank of Georgia Group PLC-ის გარემოსდაცვითი პოლიტიკა
2. ბანკის CliRM სამოქმედო ჩარჩო
3. საქართველოს გარემოსდაცვითი, კლიმატის, სოციალური, ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების რეგულაციები და კანონმდებლობა
4. საერთაშორისო შრომითი ორგანიზაციის ძირითადი სტანდარტები
5. შესაფერისი საერთაშორისო გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების (EHS) კონვენციები, რომლის ხელმომწერიცაა საქართველო
6. IFC-ის სამუშაო სტანდარტები
7. EBRD-ის სამუშაო მოთხოვნები

აქტივობები 2023-ში:

- ბანკის ESI კომიტეტმა და სამეთვალყურეო საბჭომ მიიღო განახლებები ESMS-ის დანერგვაში და დამტკიცა ESMS-ის განახლებული ვერსია.
- დავიწყეთ კლიმატთან დაკავშირებული რისკების შეფასება ბანკის კლიენტებისთვის, სტანდარტიზებული E&S შეფასების პროცესის მიხედვით.

- გარემოსდაცვაზე ცნობიერების ამაღლების ტრენინგი ჩავუტარეთ მცირე და საშუალო ბიზნესებისა და კორპორატიული ბანკინგის ბანკირებსა და კლიენტებს.

2024-ში დაგეგმილი აქტივობები:

- სამეთვალყურეო საბჭო გადახედავს E&S რისკების შეფასების ანგარიშებს ყველა დიდი საკრედიტო მოთხოვნისთვის. ეს ანგარიშები შეიცავენ ინფორმაციას უახლესი რეგულაციური მოთხოვნების შესახებ, კლიენტის E&S პრაქტიკების და შედეგების დეტალებს, პოტენციურ რისკებსა და მათი შემცირების ზომებს.
- ვიღებთ ზომებს, რომ მთლიანად მოვიდეთ შესაბამისობაში ეროვნული ბანკის ახალ ESG გაიდლაინებთან, რომელთა ამოქმედება სავარაუდოდ 2025 წლის იანვარში მოხდება.
- შევქმნით სპეციალურ სახელმძღვანელოს იმ კლიენტებისთვის, რომლებიც ნავთობის, გაზის, სოფლის მეურნეობის, მოპოვების, ხე-ტყისა ბიომრავალფეროვნების, გადამუშავებისა და მძიმე მრეწველობის სფეროებში მუშაობენ. ეს სექტორები გამოვლინდა პოტენციურად მაღალი ნეგატიური E&S ზეგავლენის მქონეებად.

კლიმატის რისკებისა და შესაძლებლობების მართვა

ცვალებადი კლიმატი საქართველოსთვის, მისი მოსახლეობისა და კომპანიებისთვის და ფინანსური სექტორისთვის წარმოადგენს, როგორც რისკს, ისე შესაძლებლობებს. ჯგუფი აცნობიერებს თავის როლს გლობალური გამოწვევის წინშე, ამიტომ 2021 წელს კლიმატური გარდაქმნა დავაინიცირეთ.

ქვემოთ მოცემული ინფორმაცია ეხება ჯგუფის მთავარ საოპერაციო ერთეულს, სს საქართველოს ბანკს, რომელიც 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მთლიანი აქტივების [95.3%]-ს წარმოადგენდა.

მართვა

სამეთვალყურეო საბჭო ზედამხედველობას უწევს ჯგუფის საქმიანობას და უზრუნველყოფს მის მართვას მისი სტრატეგიებისა და მიზნების შესაბამისად. 2022 წლიდან სამეთვალყურეო საბჭო აქტიურად არის ჩართული კლიმატის ცვლილების მიმართ ბანკის მიდგომის ხარისხისა და ეფექტურობის უზრუნველყოფაში. სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია განიხილოს ჯგუფის სტრატეგიები, პოლიტიკა და ბიუჯეტები.

- 2022 წელს, სამეთვალყურეო საბჭომ განიხილა და დაამტკიცა ბანკის კლიმატის ცვლილების სამოქმედო სტრატეგია და CliRM ჩარჩო (შიდა).
- 2023-ში Bank of Georgia Group PLC-ის დირექტორთა საბჭომ მიიღო გარემოსდაცვითი პოლიტიკა. აღნიშნული პოლიტიკა სს საქართველოს ბანკზეც ვრცელდება. ახალი პოლიტიკა განსაზღვრავს ძირითად პრინციპებსა და მთავარ სამართავ ამოცანებს, რომელსაც გარემოსდაცვით საკითხებში ჯგუფი უნდა გაჰყვეს.
- სამეთვალყურეო საბჭო ასევე განიხილავს შედეგებს ბანკის სტრატეგიებით განსაზღვრული მიზნების შესაბამისად.

სამეთვალყურეო საბჭო რეგულარულად უყურებს რისკებსა და შესაძლებლობებს და მათკენ მიმართულ ზომებს:

- 2023 წლის სექტემბერში, სამეთვალყურეო საბჭოს კვარტლურ შეხვედრაზე ემცნო ბანკის პროგრესზე კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებში.
- 2024-დან ბანკის კლიმატთან დაკავშირებული ახალი შეფასების სისტემა, რომელიც 2023-ში ჩაეშვა, უფრო დეტალურ ინფორმაციას მოგვცემს პორტფელში კლიმატის რისკებისა და შესაძლებლობების შესახებ. ამ შედეგებს კი სამეთვალყურეო საბჭო გაეცნობა. სამეთვალყურეო საბჭო იღებს კვარტლურ ანგარიშს რისკების შესახებ. აღნიშნული ანგარიში მოიცავს ინფორმაციის მწვანე დაკრედიტებისა და დაკრედიტებაში CE&S რისკების შესახებ.
- 2023-ში დავიწყეთ კლიმატის რისკის შეფასების ანგარიშების მომზადება ყველა მსხვილი საკრედიტო მოთხოვნისთვის და მათი წარდგენა ზედამხედველი საბჭოსთვის. ანგარიში მოიცავს ინფორმაციას მოქმედ რეგულატორულ მოთხოვნებზე, ქვეყნის კლიმატის სტრატეგიაზე და სპეციფიკური სექტორების მიმართ შემუშავებულ სამოქმედო გეგმაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს აკისრია საერთო პასუხისმგებლობა ბანკის ESG სტრატეგიაზე.

- ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო ეროვნული ბანკის კორპორატიული მართვის კოდექსის თანახმად ინაწილებს სრულ პასუხისმგებლობას ბანკის ESG სტრატეგიასა და მის დანერგვაზე. ეს მოიცავს ბანკის E&S რისკის მართვის სამოქმედო ჩარჩოს ზედამხედველობას და მმართველობის სტრუქტურის შექმნას იმისთვის, რომ სათანადო ყურადღება დაეთმოს E&S საკითხებსა და ამ მიმართულებით ბანკის მიზნების შესრულებას.
- 2021 წლის დეკემბერში სამეთვალყურეო საბჭომ გადაწყვიტა შეენარჩუნებინა ESG საკითხებზე მთავარი გადაწყვეტილების მიმღების როლი მთლიანი სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს დავალებით კლიმატის ცვლილებასა და მდგრადობასთან დაკავშირებული სხვა თემების მენეჯმენტის დონეზე წარმართვის მიზნით, მენეჯმენტის დონეზე შეიქმნა გარემოსა და სოციალურ საკითხებზე ზემოქმედების შეფასების კომიტეტი, რომელიც პირველად 2022 წელს შეიკრიბა და მის შემადგენლობაში შედის მმართველი გუნდის წევრები და უფროსი მენეჯერები, მათ შორის ბანკის CEO, CRO, COO, CFO, CLO, HR სამსახურის უფროსი, მარკეტინგის დირექტორი, ინვესტორებთან ურთიერთობის ხელმძღვანელი და დაფინანსების დეპარტამენტის უფროსი. კომიტეტი საბჭოს მიერაა დანიშნული და მინიმუმ სამი წევრისგან უნდა შედგებოდეს. კომიტეტის თავმჯდომარე არის CEO. კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის კლიმატის ცვლილების, გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედების მართვაზე, განსაკუთრებით ბანკის საკრედიტო საქმიანობიდან გამომდინარე შედეგებზე. კომიტეტი უმთავრესად პასუხისმგებელია გარემოსდაცვითი, სოციალური და კლიმატის ცვლილების სტრატეგიებისა და პოლიტიკების შემუშავებაზე, განხორციელებასა და გაუმჯობესებაზე, ასევე მიზნების დასახვასა და მონიტორინგზე. კომიტეტი განაგრძობს E&S რისკების მართვის ინტეგრირებას ბანკის ყოველდღიურ ოპერაციებში. კომიტეტის თავმჯდომარე ანგარიშვალდებულია სამეთვალყურეო საბჭოს წინაზე. საბოლოო გადაწყვეტილებებზე პასუხისმგებლობა აკისრია სამეთვალყურეო საბჭოს. 2023 წლის განმავლობაში კომიტეტს 3 შეხვედრა ჰქონდა.

სტრატეგია

რისკები და შესაძლებლობები სხვადასხვა სცენარის მიხედვით

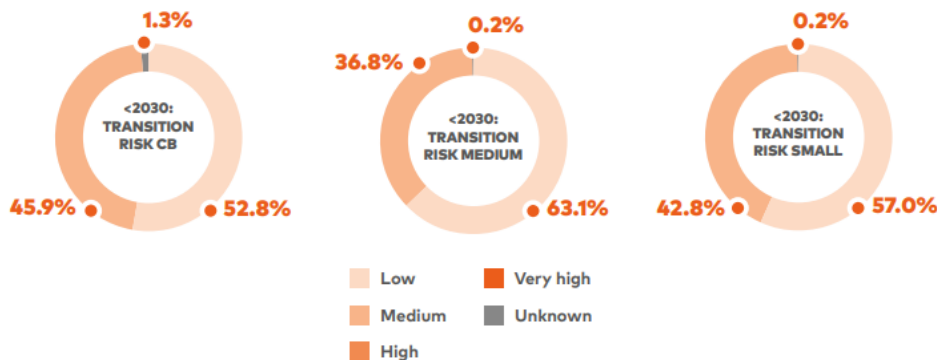
კლიმატთან დაკავშირებულმა რისკებმა შესაძლოა ნეგატიური გავლენა იქონიოს ბანკზე, როგორც პირდაპირ, ისე ირიბად. მსგავსი რისკები კლიმატის ცვლილების ფიზიკური და გარდამავალი ეფექტებიდან გამომდინარეობს და შემდეგ გავრცელებული რისკის ტიპად გამოიხატებიან, მათ შორის საკრედიტო რისკებად, საბაზრო რისკებად, ოპერაციულ რისკებად და რეპუტაციულ რისკებად. ფიზიკური რისკები კლიმატთან და ამინდთან დაკავშირებული მოვლენებია (წყალდიდობა, გვალვა), გარდამავალი რისკები კი დაბალი ნახშირბადის ეკონომიკისკენ სვლამ შეიძლება გამოიწვიოს

(კლიმატის ახალი პოლიტიკა, მომხმარებლების აზრის ცვლილება). კლიმატმეგობრულ ეკონომიკაზე გადასვლა ფინანსური სექტორისთვის შესაძლებლობებსაც ქმნის: ინოვაციური, მწვანე ტექნოლოგიების მხარდაჭერის, მდგრადობისთვის საჭირო სერვისების მხარდაჭერის, როგორებიცაა სოფლის მეურნეობის ტექნოლოგიები და ენერგოეფექტური გადაწყვეტები. საქართველოს ბანკი აგრძელებს ამ რისკებისა და შესაძლებლობების ინტეგრირებას რისკის შეფასებისა და მართვის სამუშაო ჩარჩოებში, მდგრადი საზოგადოების ჩამოყალიბების მიზნით.

ჩვენი ბიზნეს მოდელისა და სტრატეგიის დრეკატობის შეფასება კლიმატის კრილში

იმისთვის რომ გავიგოთ, სხვადასხვა სიტუაციაში როგორ განვითარდებიან და რა ეფექტი ექნებათ ჩვენს ბიზნესზე კლიმატთან დაკავშირებულ რისკებსა და შესაძლებლობებს მოკლე, საშუალო და გრძელვადიან პერიოდში, ვიყენებთ სცენარის ანალიზს. სცენარის ანალიზი ხელს უწყობს კლიმატის რისკების იდენტიფიცირებას, გაზომვას და მუდმივ შეფასებას და საშუალებას გვაძლევს უკეთ შევაფასოთ ბანკის სტრატეგიული მიზნების შესრულებაში პოტენციური საფრთხეები და ღირებულების შექმნის შესაძლებლობა გრძელვადიან პერსპექტივაში. 2021 წელს, გავაერთიანეთ საქართველოში კლიმატის ცვლილებისა და კლიმატის პოლიტიკის შესახებ ჩვენი კვლევა "ფინანსური სისტემის გამწვანებისთვის ქსელის" (Network for Greening the Financial System) მიერ შემუშავებული სცენარებიდან შერჩეულ ტერმინოლოგიასთან, ვარაუდებთან და ნარატივებთან. ჩვენი სცენარის ანალიზის შესაძლებლობები ბაზრის რეალობასთან ერთად ვითარდება. უკანასკნელი ორი წლის განმავლობაში, კლიმატის რისკის შედეგის მოდელირება მოკლე, საშუალო და გრძელვადიან დროში რამდენიმე განზომილებაში დაიტესტა. ჩვენ გამოდგმებით ვანახლებთ მონაცემთა სტრატეგიას და მონაცემებში არსებული ჩავარდნების ამოვსებას ვცდილობთ. ეს რამდენიმე წელზე გათვლილი საქმეა, რომელსაც პერიოდულად გარე კონსულტანტების ჩართვა, გარე მონაცემებისა და მომხმარებლებისგან ინფორმაციის მოგროვება და ანალიზი დასჭირდება.

ჩატარებული რიცხვობრივი ანალიზის შედეგად, 2030 წლამდე, ის რისკები, რომელსაც კლიმატის ცვლილება იწვევს, დაბალია. კონკრეტული სცენარების გაარსებითობის, ან ასრულების ალბათობა დროსთან ერთად იცვლება, მიიღება რა გადაწყვეტილებები და პროგნოზები ან სრულდება, ან არა. ჩვენს ანალიზში, გამოვავლინეთ რისკები, რომლებიც შემდეგ შვიდ წელიწადში მნიშვნელოვნად არ შეიცვლება განსაზღვრული მოკლე, საშუალო და გრძელ დროის ვადებში. დაფინანსებული სექტორების რიცხვობრივმა ანალიზმა ასევე აჩვენა, რომ 2030 წლამდე კორპორატიული ბანკინგისა და მცირე და საშუალო ბიზნეს ბანკინგის პორტფელთა უმრავლესობა დაბალი რისკისაა. დანარჩენები შესაძლოა იყოს საშუალო რისკის, თუმცა ეს აზრი მხოლოდ ასეთი ბიზნესების სექტორთა შეფასებაზეა დაყრდნობილი და არა მსესხებელთა ინდივიდუალურად შეფასებაზე.

საქართველოს ბანკი დაბალი ნახშირბადის შემცველობის ეკონომიკაზე გადასვლის შესაძლებლობას ხედავს

მწვანე პორტფელი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ეროვნულ მდგრადი დაფინანსების ტაქსონომიასთან შესაბამისობა

2022 წელს საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა გამოაქვეყნა მდგრადი დაფინანსების ტაქსონომიები, რომელიც მწვანე და სოციალურ თემებს მოიცავს. 2023 წლის იანვრიდან, ყველა ქართული ბანკი ვალდებულია იანგარიშოს იმ კრედიტების რაოდენობა, რომელიც ტაქსონომიასთანაა შესაბამისობაში. საქართველოს ბანკი ტაქსონომიის იმპლემენტაციისთვის მოემზადა და შიდა კლასიფიკაციის სისტემად NACE2 – ევროკული კლასიფიკაციის სისტემა შემოიღო, რომელსაც ეროვნული ბანკი იმ სექტორებისა და აქტივობების გამოსავლენად იყენებს, რომლებიც შესაძლოა მწვანედ ჩაითვალოს. ბანკმა აამოქმედა შერჩეული ტაქსონომიის კრიტერიუმები, რათა ბანკირებს განესაზღვრათ კლიენტების შესაბამისობაში ყოფნა. რეპორტირება 2023 წლის იანვარში დაიწყო. შესაძლოა ჯერ ვერ შევაფასოთ შესაბამისობა ტაქსონომიის ყველა კრიტერიუმთან, ასე რომ, შესაძლოა იმაზე ნაკლებ შესაბამის დაკრედიტებას აღვრიცხავდეთ, ვიდრე ეს სინამდვილეში გვაქვს. ეს გამომდინარეობს იქიდან, რომ რამდენიმე კრიტერიუმი ძალიან კომპლექსურია (მაგალითად, ეხება ევროპულ დირექტივებს, რომლებიც ევროკავშირის სხვადასხვა წევრის მიერ სხვადასხვაგვარადაა დანერგილი), რაც ართულებს ან შეუძლებელს ხდის სტანდარტული კრედიტის შეფასების პროცესში შესაბამისობის გადამოწმებას.

რისკის მართვა

რისკების ამოცნობისა და შეფასების გარდა, საქართველოს ბანკმა კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების სამართავად გადადგა შემდეგი ნაბიჯები:

1. CliRM სამუშაო გეგმის შემუშავება: ეს სამუშაო გეგმა აღწერს კლიმატთან დაკავშირებულ პასუხისმგებლობებს ბანკის მასშტაბით და აჯამებს რისკის ამოცნობის, შეფასებისა და მართვის ყველა მეთოდსა და პროცესს. შეიცავს დეტალურ სახელმძღვანელოს ყველა კლიმატთან დაკავშირებულ აქტივობაზე, ბანკის მასშტაბით კლიმატის რისკის შეფასებიდან, დაფინანსებული ემისიების კალკულაციამდე. CliRM-ის სამუშაო გეგმა ESI კომიტეტმა და სამეთვალყურეო საბჭომ 2022 წელს დაადასტურა. ის ხელმისაწვდომია ყველა თანამშრომლისთვის ჩვენი ინტრანეტის მეშვეობით და სამუშაო გეგმა განახლდება მუდმივად, რათა კლიმატის რისკებსა და შესაძლებლობებთან ჩვენი მიდგომის ნებისმიერი ცვლილება მასშიც აისახოს.
2. კლიმატთან დაკავშირებული რისკების ინტეგრირება ERM სამუშაო გეგმაში: 2020 წელს, ჯგუფმა პირველად აღიარა კლიმატის ცვლილება [პოტენციურ] რისკად, რამაც კლიმატთან დაკავშირებული რისკები ჩვენი რისკების ინვენტარის განუყოფელი ნაწილი გახადა. 2021/22 წლებში, ტრადიციულ საბანკო რისკებზე კლიმატის ცვლილების ეფექტებისადმი მიდგომა ჩამოყალიბდა. კლიმატის საერთო რისკების შეფასებისა და მონიტორინგის ინტეგრირებაში უფრო წინ წასვლას მომავალში განვიხილავთ. ამ შემთხვევაში, შესაძლოა ჩვენი რისკის აპეტიტის ანგარიშსა და საკრედიტო პოლიტიკაში კლიმატის რისკების ასახვა მოხდეს.
3. კლიმატის განხილვის ინტეგრირება შეფასების პროცესში: 2023-ში გავაგრძელებთ კლიმატთან დაკავშირებული შეფასების პროცესის განვითარებას, რათა შევავსოთ და ვაქციოთ კლიმატთან დაკავშირებული რისკები ჩვენი სესხის შეფასებისა და E&S მონიტორინგის ნაწილად. [როგორც ქვემოთაა ნაჩვენები, პროცესი მოიაზრებს 4 საფეხურს. 2023 წელს დავიწყეთ პირველი, მეორე და მესამე საფეხურის იმპლემენტაცია. მეოთხე საფეხურს მაშინ დავნერგავთ, როცა კლიმატის ცვლილებებთან დაკავშირებული ეროვნული რეგულაცია იქნება და საკმარის ინფორმაციას შევაგროვებთ ჩვენი არსებული მომხმარებლების ბაზასა და მათ რისკებზე].

რისკის ამოცნობა და შეფასება

საქართველოს ბანკს აქვს ESMS, თუმცა, კლიმატი კომპლექსური თემაა, რომელიც ბანკის მასშტაბითა და მის გარეთ არსებულ ექსპერტულ ცოდნას მოითხოვს. პროცესის დასაჩქარებლად, 2024 წელს გავაგრძელებთ მესამე მხარის კონსულტანტებთან თანამშრომლობას.

2023-ში ჩავატარეთ შემდეგი სავარჯიშოები:

კლიმატის ცვლილების რისკის ეფექტის რაოდენობრივი ანალიზი კომპანიის მასშტაბით:

2022 წელს, ბანკის მასშტაბით ჩატარებული კლიმატური რისკის ანალიზის შედეგების მიხედვით, (იხ. წლიური ანგარიში 2022), ახლიდან შევავსეთ როგორ შეიძლება ტრანზიციამ და კლიმატის ცვლილების ფიზიკურმა ეფექტებმა იქონიოს გავლენა ბანკის საკრედიტო, ლიკვიდურ, საბაზრო, კაპიტალის, საოპერაციო და რეპუტაციულ რისკებზე დროის სხვადასხვა ვადისა და სხვადასხვა სცენარის გათვალისწინებით (იხ. წინა გვერდები). საერთო ჯამში, კლიმატის ცვლილების ეფექტების შეფასება 2022 წლის მაჩვენებლის მსგავსია (იხ. მეტი სტრატეგიის თავში)

კლიმატთან დაკავშირებული რისკების რაოდენობრივი ანალიზი ჩვენს პორტფელში:

2022 წლის პორტფელის კლიმატის რისკის შეფასებაზე დაფუძნებით, ტრანზიციისა და ფიზიკური რისკები გადავავსეთ სკალით ნულიდან (არ არის რისკი) ოთხამდე (მაღიან მაღალი რისკი) მომხმარებლების 640 აქტივობისთვის და 25 სექტორის აგრეგირებული რისკებისთვის. შედეგები 2022 წლის მსგავსია და აცვენებს, რომ ჩვენი ბიზნესი პორტფელის ნახევარზე მეტი მომავალ წლებში დაბალ რისკებს შეხვდება. ბიზნესი პორტფელის დანარჩენი ნაწილი შესაძლოა საშუალო რისკებს შეეჩეხოს (იხ. მეტი სტრატეგიის თავში).

კლიმატის რისკის შეფასება კლიენტის დონეზე (ქვემოდან-ზემოთ):

განახლებული შეფასების პროცესის გამო, 2023 წლიდან, ჩვენი ბიზნესი პორტფელის „ზემოდან-ქვემოთ“ ანალიზს მოყვება „ქვემოდან-ზემოთ“ კლიენტის დონეზე შეფასება.

1. პირველადი სკრინინგი
ჩვენ წინასწარ ვაფასებთ კლიენტის კლიმატთან დაკავშირებულ რისკებს მათი სექტორისა და ადგილმდებარეობის მიხედვით.
2. ცნობადობის ამაღლება

შესაბამის კლიენტებს ვაცნობებთ რისკის შესახებ, რათა დაიწყონ ქმედება (იხ. ფლაერი - <https://bankofgeorgia.ge/en/about/management#docs>)

3. დამატებითი მონაცემების შეგროვება
მაღალი რისკის ქვეშ მყოფ კლიენტებზე ვაკრევეთ ჭეშმარიტად ეჩეხებიან თუ არა იმ კლიმატის რისკს რაც პირველ საფეხურზე განესაზღვრეთ.
4. კლიმატის რისკის სიღრმისეული შეფასება
შერჩეულ (კორპორატიულ) კლიენტებს დავუკავშირდებით კლიმატის მართვაში დასახმარებლად.

დაფინანსებული ემისიების გაზომვა

იმ ემისიებში გარკვევა, რომლებსაც ვაფინანსებთ, მნიშვნელოვანია ჩვენს პორტფელში კლიმატის რისკების სამართავად და საქართველოს კლიმატთან დაკავშირებული მიზნების შესრულებაში მონაწილეობისთვის. 2022 წელს შევეფასეთ დაფინანსებული ემისია ჩვენი ბიზნეს პორტფელის ნაწილისთვის, რისთვისაც PCAF-ის მეთოდი გამოვიყენეთ. ამ პროცესს ყოველწლიურად გავიმეორებთ, გამოვიკვლევთ ჩვენი პორტფელის მეტ ნაწილს. აუცილებელი მონაცემები შეგროვდება კლიმატთან დაკავშირებული შეფასების პროცესისთვის.

GHG (სათბურის აირების) ემისიები: ჩვენი ოპერაციების გავლენა

საქართველოს ბანკი GHG ემისიები 2021-2023				2021	2022	2023
კატეგორია		ემისიის წყარო (კატეგორიზებული)		tCO2e	tCO2e	tCO2e
	ზღვარი 1	პირდაპირი ემისიები კონტროლირებადი ან საკუთრებაში მყოფი უძრავი წყაროებიდან	საწვავები	907.6	957.3	1,026.2
		პირდაპირი ემისიები კონტროლირებადი ან საკუთრებაში მყოფი მოძრავი წყაროებიდან	სამგზავრო ტრანსპორტი	1,089.5	1,110.1	1,104.5
	ზღვარი 2	ლოკაციაზე დამოკიდებული ემისიები ნაყიდი ელექტრობის, სითბოს, ორთქლის ან გაგრილებისგან	ელექტროენერგია	1,661.5	1,864.2	2,094.8
	ზღვარი 3	საწვავისა და ენერგიის დამხარჯები აქტივობები	სხვა დანარჩენი საწვავსა და ენერგიასთან დაკავშირებული აქტივობები	545.6	593.3	603.7
			ტრანსმისიისა და დისტრიბუციის დანაკარგები	350.7	347.1	414.5
		ოპერაციებისას გამომუშავებული ნარჩენები	დაბინძურებული წყალი	42.0	18.4	29.2
			ნარჩენი	0.1	0.1	0.5
		შემენილი საქონელი	მიწოდებული წყალი	20.4	10.1	16.0
			Material use	224.8	281.1	395.5
		საქმიანი მოგზაურობა	საჰაერო ტრანსპორტაცია	19.9	80.9	36.7
			სასტუმროში დაბინავება	2.1	6.8	13.6
			ტრანსპორტირება ხმელეთზე დაქირავებული ტრანსპორტით	615.0	565.2	566.1
			თანამშრომელთა მგზავრობა	-	3,822.3	4,550.1
		ზღვარი 1				1,997.1
ზღვარი 2				1,661.5	1,864.2	2,094.8
ზღვარი 1 და 2				3,658.6	3,931.6	4,225.5

ზღვარი 3	1,820.5	5,828.4	6,625.9
ემისიათა ჯამი	5,479.1	9,760.1	10,851.5
tCO2e/თანამშრომელზე	0.9	1.5	1.5
საქართველოს ბანკის თანამშრომლები (წლის ბოლო)	6,207.0	6,597.0	7,435.0

შენიშვნები მეთოდოლოგიის შესახებ: გამოვიყენეთ საქართველოს ელექტრო-კონვერსიის ფაქტორის ბოლო ვერსია, მოწოდებული JRC-ის მიერ. საქმიანი ფრენების მიერ გამოყოფილი ემისია ICAO-ს ონლაინ-კალკულატორის მეშვეობით იქნა დათვლილი. სასტუმროში დარჩენის შედეგად გამოყოფილი ემისიები დათვლილია „ოთახი ღამეზე“ პრინციპით, ემისიის ფაქტორები კი კორნელის სასტუმრო მდგრადობის ნიშნულთა ინდექსის ხელსაწყო, კერძოდ მეორე ვერსიის გამოყენებით. გარკვეული კონვერსიის ფაქტორები 2023 წლის გაერთიანებული სამეფოს მთავრობის GHG ანგარიშგებიდანაა აღებული: კონვერსიის ფაქტორები - 2020 წლის ვერსიის (რომელიც 2021 წლის ანგარიშისთვის გამოვიყენეთ) განახლება. განსხვავებები ძირითადად უმნიშვნელოა თანაც ემისიის ფაქტორების განახლებული ვერსიაც ასახავს ნამდვილ ცვლილებებს სხვადასხვა აქტივობის ემისიათა ინტენსივობაში, ასე რომ, 2021 და 2022 წლის სითბური აირების (GHG) ემისიების მაჩვენებლის რემოდელირება, განახლებული ემისიების ფაქტორების მიხედვით, არ მომხდარა. 2021 და უფრო ადრინდელ წლებთან შედარებით, გაზის მოხმარება მკვეთრად შევამცირეთ 2022/23 წლებში - ეს ჩვენი გათბობის სისტემის მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებას უკავშირდება. თუმცა, ბენზინისა და ელექტროობის მოხმარება გაიზარდა, რადგან გაიზარდა ავტოპარკი, ოფისების ფართობი და თანამშრომელთა რაოდენობა, თანაც, თანამშრომლები ოფისებს დაუბრუნდნენ. 2023-ში, მეორედ შევაფასეთ ზღვარი 3 „თანამშრომელთა მგზავრობიდან“. მონაცემები დაეყრდნო თანამშრომელთა გამოკითხვას იმის შესახებ, თუ რა გაზს იყენებენ ტრანსპორტირებისთვის, რა მანძილს ფარავენ და როგორ საწვავს იყენებენ. გამოკითხვაში თანამშრომელთა 22%-მა მიიღო და საბოლოო ციფრები გამოყვანილია ესქტრაპოლირებით. აქვე აღვნიშნავთ, რომ მსგავსი მიდგომა აბსოლუტურად ზუსტი არ არის, თუმცა შედეგები საკმარისად ინფორმატიულია, მაგალითად იმისთვის, რომ შეფასდეს მგზავრობის ემისიის წილი ჩვენს საერთო ემისიებში. 2021 წელს მგზავრობის ემისიაზე მსგავსი შეფასების გაკეთება შეუძლებელი იყო, რადგან COVID-19-ის პანდემიამ მონაცემების არარეგულარობა გამოიწვია.

ოპერაციების გავლენა გარემოსდაცვაზე

ჩვენი ბიზნესი სერვისია, ამიტომ ჩვენი პირდაპირი გავლენა გარემოსდაცვაზე ნაკლებად მნიშვნელოვანია იმ ეფექტთან შედარებით, რაც გვაქვს გარემოზე სესხების გაცემით. თუმცა, ჩვენი მიზანია ვიყოთ რესურს-ეფექტური კომპანია, და შევზღუდოთ ნებისმიერი ნეგატიური გავლენა, რომელიც შეიძლება გარემოზე აისახოს, ჩვენი ოპერაციების გამო. ვიღებთ ზომებს, რომ ამოვიცნოთ და ვაკონტროლოთ ის გარემოსდაცვითი ასპექტები, რომლებიც ჩვენი პირდაპირი ოპერაციებისთვისაა რელევანტური. გვინდა დავზნერგოთ „შეამცირე, ხელახლა გამოიყენე, გადაამუშავე“ მიდგომა. პირდაპირ ჩვენი ბიზნეს საქმიანობების გავლენას გარემოზე განაპირობებს ელექტროენერგიის, ბუნებრივი აირის და საწვავის მოხმარება; ნარჩენები.

ენერგიის მოხმარება

ბანკის მიერ მოხმარებული ენერგია ელექტროობა, ბუნებრივი აირი, საწვავი, მათგან პრინციპული მნიშვნელობის ელექტროენერგიაა, რომელიც მოწოდებულია ეროვნული ელექტროქსელისგან. ენერგიის დასაზოგად, ჩვენი ფილიალები აღჭურვილია LED განათებით. ახალ ფილიალებში დამონტაჟებულია დისტანციურად მართული განათების სისტემები. 2018 წლიდან, ჩვენი ახლადგახსნილი ფილიალების უმრავლესობა აღჭურვილი იყო დისტანციური გათბობისა და კონდიციონერების სისტემებით, რაც არასამუშაო საათებში ელექტროენერგიის დაზოგვას განაპირობებს.

ენერგიის მოხმარების მონაცემები

	2021	2022	2023
ელექტროობა (კვ/ს)	17,489,358	19,623,529	22,050,710
გაზი (მ³)	448,718	349,205	389,485

გაზი (კვ.ს თუ 1მ3 გაზი = 9,7 კვ/ს)	4,352,565	3,387,285	3,778,003
ენერგიის მოხმარება ჯამში (კვ/ს),	21,841,923	23,010,813	25,828,713
ენერგიის დანახარჯი ჯამში, ოფისის თითო კვ. მეტრზე	243	238	267

ნარჩენების მართვა

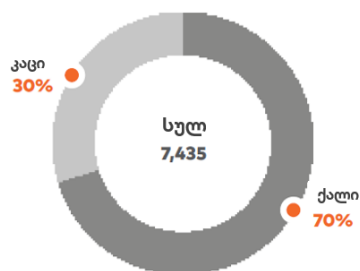
ნარჩენის განმარტების უკეთ განსაზღვრამ განაპირობა ორგანიზაციაში ნარჩენთა მართვის სისტემის გაუმჯობესებაში შეიტანა წვლილი. შედეგად, ანგარიშის მომზადების პერიოდში, ჩავატარეთ ნარჩენების ინვენტარიზაცია და დავყავით ისინი ორ ტიპად:

- გადამუშავებადი ნარჩენები, პლასტმასი, მინა, მუყაო, მეტალი და ელექტრონიკის ნარჩენები, რომლებიც გადანაწილდება გადამუშავების შესაბამისი ლიცენზიის კომპანიებზე.
- არაგადამუშავებადი ნარჩენები გადაეცემა იმ კომპანიებს, რომლებიც მათ განადგურებას უზრუნველყოფენ ფიზიკური და ქიმიური მეთოდებით. ასე, ნარჩენები არ ავნებს გარემოსა და ადამიანების ჯანმრთელობას.

ნარჩენის ტიპი	რაოდენობა (2023-ში)
მინა	60 ტონა
შერეული საკანცელარიო და საოფისე ნივთები	250 მ3
ბატარეები ტყვიითა და მჟავით	6 ტონა
გადამუშავებული ქაღალდი არქივიდან	70 ტონა
გადამუშავებული ქაღალდი ოფისებიდან	2 ტონა

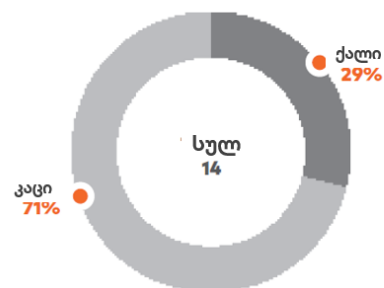
თანამშრომლების გაძლიერება

ყველა თანამშრომელი სქესის მიხედვით
სს საქართველოს ბანკი

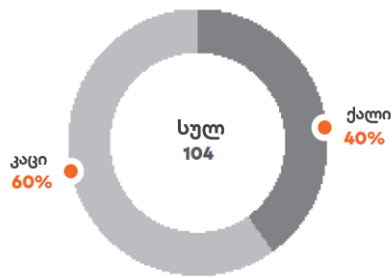
* 99.9% ჩვენი თანამშრომლებისა შედის კონტრაქტით მუშაობს.

აღმასრულებელი მენეჯმენტი სქესის
სს საქართველოს ბანკი

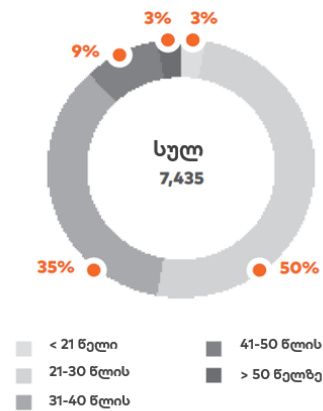
უფროსი მენეჯმენტი სქესის მიხედვით

სს საქართველოს ბანკი

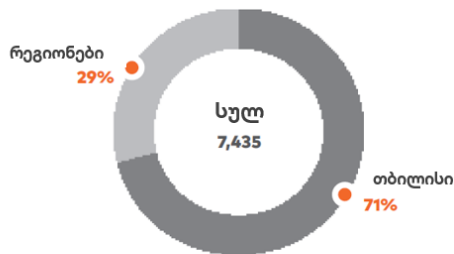
თანამშრომლები ასაკის მიხედვით

სს საქართველოს ბანკი

თანამშრომლები ლოკაციის მიხედვით

სს საქართველოს ბანკი

*5 თანამშრომელი მუშაობდა საქართველოს გარეთ

ჩვენ სტრატეგიულ ამოცანებს ვასრულებთ, და მომხმარებლების ცხოვრებას ვცვლით ჩვენი ადამიანების მუშაობითა და საერთო წარმატებისკენ სწრაფვით. ვაგრძელებთ ჩვენი თანამშრომლების გაძლიერების პრიორიტეტებას, მაღალი ნდობის, მრავალფეროვანი გარემოსა და ძლიერი უკუკავშირის კულტურისა და თანამშრომლების იმ უნარებით აღჭურვით, რაც სამომავლოდ გამოადგებათ. საქართველოს ბანკის ადამიანური კაპიტალის მართვა (HCM) კრიტიკულ როლს თამაშობს სწორი ტალანტის შერჩევასა და შენარჩუნებაში, მათი ჩართულობისა და კეთილდღეობის შენარჩუნებით. HCM ადამიანური რესურსებისა და ბიზნესის ცოდნას აერთიანებს და ნერგავს იმ პრაქტიკას, რაც ბანკის არსს, ღირებულებებს, ბიზნესის პრინციპებსა და სტრატეგიულ ამოცანებს შეესაბამება. HCM ანგარიშს აბარებს ადამიანური კაპიტალის მართვის უფროსს, რომელიც ანგარიშს პირდაპირ CEO-ს აბარებს. ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო და მისი ნომინირების, ანაზღაურების, აუდიტისა და რისკის კომიტეტები აკვირდებიან ყველა საკითხს, რომელიც ბანკის თანამშრომლებს ეხებათ:

- მრავალფეროვნების ზედამხედველობა ნომინირების კომიტეტი; ანაზღაურებისა და მასთან დაკავშირებული პოლიტიკის ზედამხედველობას ახორციელებს ანაზღაურების კომიტეტი;
- თანამშრომელთა უკმაყოფილებისა და მასთან დაკავშირებული ეთიკური საკითხების ზედამხედველობას ახორციელებენ აუდიტისა და რისკის კომიტეტები; და მნიშვნელოვანი ადამიანების რისკის მაჩვენებელი წარედგინება რისკის კომიტეტს კვარტალში ერთხელ.

ჩვენი ადამიანური კაპიტალის სტრატეგიის პრიორიტეტი შემდეგი მთავარ სფეროებია:

- მრავალფეროვნებისა და თანაბარი შესაძლებლობების ხელშეწყობა
- საუკეთესო ტალანტის მოზიდვა, განვითარება და შენარჩუნება
- თანამშრომელთათვის პოზიტიური გამოცდილების მინიჭება

მრავალფეროვნებისა და თანაბარი შესაძლებლობების ხელშეწყობა

ყველაფერში, რასაც ვაკეთებთ, ეთიკის უმაღლეს სტანდარტებს ვიცავთ. ველით, რომ ყველა თანამშრომელი ჩვენი ღირებულებებისა და ბიზნესის პრინციპების მიხედვით იმოქმედებს, დაემორჩილება შესაბამის კანონს, რეგულაციებსა და შიდა პოლიტიკასა და პროცედურას. ჩვენი ამ მოლოდინების შესახებ, თანამშრომლებს რამდენიმე არხით ვატყობინებთ, მათ შორის: ჩვენი თანამშრომლის კორპორატიული სახელმძღვანელოთი, რომელიც თანამშრომლის ქცევის სტანდარტებსა და პროცედურებს მოიცავს. ინტრანეტის მეშვეობით, სახელმძღვანელო ხელმისაწვდომია ყველა თანამშრომლისთვის, ქართულ და ინგლისურ ენებზე. სახელმძღვანელოს ძირითადი ნაწილი - ქცევის კოდექსია, ბანკისა და მისი თანამშრომლების შეთანხმება. ის ცხადად წარმოაჩენს ჩვენს მოლოდინებს იმის შესახებ, რომ ყველამ ლეგალურად, ეთიკურად და გამჭვირვალედ უნდა იმოქმედოს. შეცდომის დაშვებამ შეიძლება დისციპლინარული გაფრთხილებიდან, თანამშრომლობის შეწყვეტამდე სხვადასხვა ზომის გატარება გამოიწვიოს. თანამშრომელთა ცოდნას შიდა პოლიტიკის შესახებ მონიტორინგს ვუწევთ და ვმუშაობთ შიდა კომუნიკაციის გაძლიერებაზე, რათა უფრო ცხადად ავხსნათ ჩვენი პოლიტიკა და პროცედურები სხვადასხვა მეთოდით.

მხილებისა და ჩივილის მექანიზმები

ვინარჩუნებთ ღია კარის პოლიტიკას, ადამიანები წახალისებულნი არიან გაუზიარონ შეკითხვები, რჩევები და ეჭვები მათ მენეჯერს, ადამიანური კაპიტალის მართვას ან ამ პროცესში შეინარჩუნონ ანონიმურობა. ვგრძელავთ სამაგიეროს გადახდის ნებისმიერ ფორმას იმ თანამშრომლის წინააღმდეგ, რომელიც ეჭვს გამოხატავს, ან გამოძიებაში მიიღებს მონაწილეობას.

- WhistleB არის გარე, დამოუკიდებელი მხილების მონიტორინგის არხი, და ხელსაწყო მენეჯმენტისათვის, რომელიც თანამშრომლებს საშუალებას აძლევს თავდაჯერებით, ანონიმურად გაგვიზიარონ ეჭვი.
- საჩივრების დაფიქსირება შეიძლება ელ. ფოსტით, ანონიმურად, ცხელი ზარით ან ელექტრონული ფორმით. ამჟამად ვამოწმებთ საჩივრების პოლიტიკას და ვახლებთ მას გლობალური საუკეთესო სტანდარტების პრაქტიკის მიხედვით. 2023-ში საჩივრების ქვეშ 8 შემთხვევა გამოვლინდა, მათგან ორი ანონიმურად იყო მოწოდებული. შვიდი შემთხვევა გამოძიებული და მოგვარებულია, ერთის გამოძიება ახლა მიმდინარეობს.

ტალანტების მოზიდვა

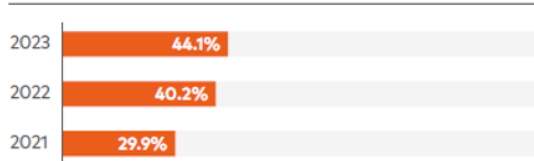
საქართველოს ბანკი თანაბარი შესაძლებლობების სამუშაო სივრცეა, სადაც სხვადასხვა გამოცდილების მქონე ადამიანები იკრიბებიან, აძლიერებენ ერთმანეთს და ქმნიან ღირებულოს ჩვენი დაინტერესებული მხარეებისთვის. ბანკის რეკრუტირების პოლიტიკა და პრაქტიკა, რომელიც მოიცავს ჯგუფურ ინტერვიუებს, შესაბამის კონტროლის პროცედურებსა და პროცესების ონლაინ მონიტორინგის სისტემას, უზრუნველყოფს დასაქმების სამართლიან პროცესს. არ ვითხოვთ კანდიდატების დაბადების თარიღს, სქესს ან ფოტოს და არ ვაგროვებთ ინფორმაციას რასის, რელიგიის, სექსუალური ორიენტაციის, შეზღუდული შესაძლებლობის ან ეროვნული კუთვნილების შესახებ, რათა არ მოხდეს რომელიმე კანდიდატის და/ან თანამშრომლის დისკრიმინაცია რაიმე ნიშნით. განუწყვეტლივ ვაგრძელებთ ტალანტის მოძებნის არხების დახვეწას, მათ მორგებას სამიზნე სეგმენტზე, ამის პარალელურად კი კანდიდატის გამოცდილების აღრიცხვასა და სისტემატურად გაუმჯობესებას.

ჩვენ ვამდიდრებთ თანამშრომელთა ბაზას სხვადასხვა მეთოდით:

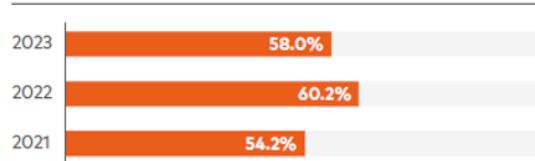
1. ერთდღივით თანამშრომელთა ბაზას სხვადასხვა მეთოდით დიდატის გამოცდილების აღრიცხვასა და სისტემატურად გაუმჯობესებას. ოვებთ ინფორმაციას რასილ პოზიციებზე.
2. ტალანტისბთ თანამშრომელთა ბაზას სხვადასხვა მეთოდით დიდატის გამოცდილების აღრიცხვასა და სისტემატურად გაუმჯობესებას. ოვებთ ინფორმაციას გლეზსნტისბთ
3. კოლაბორაციული თანამშრომელთა ბაზას სხვადასხვა მეთოდით დიდატის გამოცდილების აღრიცხვასა და სისტემატურად გა-ში, ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტი და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი შეურთდნენ ჩვენი პარტნიორებისილინამ

4. კურსდამთავრებულთარომელთა ბაზას სხვადასხვა მეთოდიტენდიდატის გამოცდილების აღრიცხვასა და სისტემატურად გა-ში, ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტი და თან და გვეხმარება მივწვდეთ პოტენციურ ურსდამთავრებულთარომელთა ბაზას სხვადასხვა მეთო
5. დავნერგეთერებულთარომელთIT რეფერალურიერებულთარომელთა ბაზას სხვადასხვა მეთოდიტენდიდატის გამოცდილების აღრიცხვასა და სისტემატურად გა-ში, ესფერალურიერებულთარომელთა ბაზას სხვადასხვათანამშრომლობისა და ინკლუზიურობის კულტურას.
6. ვაგრძელებთერებულთარომელთა ბაზას სხვადასხვათანამშრომლობისა და ინკლუზიურობის კულტურას.და სისტემატურად გა-ში, ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტი და თან და გვეხმარება მივწვდეთ პოტენციურთდენ ჩვენი პარან ეროვნული კუთვნიწრება საქართველოს უმნიშვნელოვანეს ტექ-ლონისძიებებზე.

შიდა მობილობის მაჩვენებელი

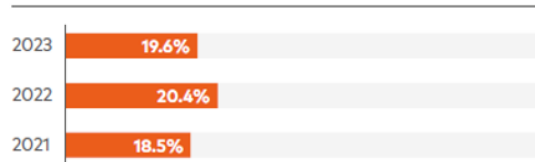
შიდა რესურსებით შევსებული ვაკანსიები

თანამშრომელთა შენარჩუნების მაჩვენებელი

თანამშრომელთა ცვლის მაჩვენებელი

ლიდერატორი: ახალი ტალანტის გამოზრდა, მომავალი წარმატებისთვის

2017-დან, საქართველოს ბანკის ლიდერატორის სტაჟირების პროგრამა ახალგაზრდებში დინამიური კარიერის აქსელერატორად გვევლინება. ვიყვანთ იმედისმომცემ სტუდენტებს და ვაწვდით მათ პროფესიონალურ ტრენინგს, დეპარტამენტებს შორის სხვადასხვა როლს და პრაქტიკულ გამოცდილებას. ლიდერატორის მონაწილეებს მენტორობას საქართველოს ბანკის პროფესიონალები უწევენ. ყოველწლიურად, პროგრამას ვარგებთ ორგანიზაციის საჭიროებებს, ვამატებთ ახალ მიმართულებებს ან არსებულს ვაუმჯობესებთ. უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში, ტექნოლოგიებთან დაკავშირებულ მიმართულებებში, მომსწრენი ვართ ქალების რეპრეზენტაციის განუწყვეტელი მატებისა.

376

მონაწილეების სრული რაოდენობა, ჩაშვების მერე

79%

აყვანილ იქნა პროგრამის გავლის შემდგომ

ტალანტის განვითარება

თანამშრომელთა აყვანის შემდეგ, პრიორიტეტი მათი განვითარება ხდება. ტალანტის განვითარება განგრძობითი პროცესია, რომელიც კრიტიკულად მნიშვნელოვანია, უფლებამოსილების მიუხედავად. გვსურს გვქონდეს სწავლების კულტურა, რომ თანამშრომელს შეეძლოს ქონდეთ წვდომა თვითგანვითარების შესაძლებლობებზე მთელი კარიერის მანძილზე. ჩვენი სწავლებისა და განვითარების ეკოსისტემა დაყოფილია შემდეგ სფეროებად:

პროფესიული პროგრამები	მენეჯმენტის პროგრამები	აღმასრულებელი პროგრამები
-----------------------	------------------------	--------------------------

აყვანა	მართვის უნარების პროგრამა	ლიდერობის განვითარება: აღსრულების წვრთნის პროგრამა (ინდ. ან გუნდური წრთვნა, მენტორი)
რისკებისა და შესაბამისობის პროგრამა	უკუკავშირის უნარების პროგრამა	ინდივიდუალური, ბიზნეს წრთვნის პროგრამა
საბანკო პროდუქტები და სერვისები	ლიდერობის განვითარება: აღსრულების წვრთნის პროგრამა (ინდ. ან გუნდური წრთვნა)	სამაგისტრო პროგრამების და სხვა პროფესიული სერთიფიკატის დაფინანსება
პროგრამულ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული პროგრამა	სამაგისტრო პროგრამების ან სხვა პროფესიული სერთიფიკატების დაფინანსება	
კომუნიკაციის უნარების პროგრამა		
HiPos პროგრამა		
მორგებული ტრენინგ სესია და საგანმანათლებლო მასალები		

ბენეფიტები თანამშრომელთა კეთილდღეობის უზრუნველსაყოფად

კონკურენტუნარიანი ანაზღაურების გარდა, საქართველოს ბანკის შეთავაზება მოიცავს სამსახურისა და ცხოვრების ბალანსს, პროფესიულ განვითარებასთან ერთად.

ჯანმრთელობა:

- კორპორატიული ჯანმრთელობის დაზღვევა და ღამის ცვლის თანამშრომლების სამედიცინო შემოწმება
- ერგონომიკა ორსულთათვის, სამუშაო სივრცეში

ფინანსები:

- განსაკუთრებული ტარიფები საბანკო სერვისებზე და ფინანსური დახმარება ისეთ ცხოვრებისეულ მოვლენებზე, როგორიცაა ქორწინება, ბავშვის შეძენა ან ოჯახის წევრის ავადმყოფობა.

კეთილდღეობა:

- დეკრეტიდან დაბრუნებული თანამშრომლების ადაპტაციის ტრენინგები
- საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, სპეციალური საჭიროებების გათვალისწინება (TOIL და PTOs): სამედიცინო შემოწმებები ორსულთათვის, მუშაობის კვების საათი მშობლობის პირველ წელს, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ადამიანის კანონიერი წარმომადგენლის/მომვლელისთვის თვეში 1 თავისუფალი დღე

შვებულება/დეკრეტი:

- დეკრეტი ხელფასის კომპენსირებით (სახელმწიფო დახმარებასთან ერთად)
- დამატებითი ანაზღაურებადი შვებულების დღეები: 5 ბიულეტენი და 5 შვებულების დღე
- საგანმანათლებლო შვებულება: მოკლევადიანი შვებულებები იმ თანამშრომლებისთვის, რომლების დასავლურ MBA-ს ესწრებიან ან პროფესიულ სასერთიფიკატო პროგრამებს. ბანკი მათ სთავაზობს აკადემიური ხარჯების თანადაფინანსების შესაძლებლობასაც.

დეკრეტული შვებულება საქართველოს ბანკში

დეკრეტში მყოფი თანამშრომლების
რაოდენობა სქესის მიხედვით

სამსახურში დაბრუნების
მაჩვენებელი

დაბრუნებულ თანამშრომელთა
მინ. 12 თვიანი შენარჩუნების
მაჩვენებელი

314 ქალი / 1 კაცი

(89.5%)

(84%)

თანამშრომელთათვის პოზიტიური გამოცდილების მინიჭება

გვაქვს სისტემური მიდგომა იმისთვის, რომ თანამშრომელთა საჭიროებები და პრობლემები ამოვიცნოთ, შევთავაზოთ გადაწყვეტის, აღმოფხვრის გზები, რომლებიც უფრო პოზიტიური გამოცდილების შექმნაში დაეხმარებათ ყველა ეტაპზე. თანამშრომელთა გამოცდილები (EXM) გუნდი პასუხისმგებელია დასაქმებულთაგან რეგულარული უკუკავშირი წამოიღოს, რამაც უნდა მოგვცეს ინფორმაცია პრობლემურ საკითხებსა და მათ გადაწყვეტებზე.

ახლადაყვანილ თანამშრომლებთან კავშირი, რათა ადვილად მოეწყონ.	თანამშრომელთა განწყობათა მონაცემების შეგროვება ფოკუს ჯგუფებისა და ინდივიდუალური ინტერვიუების მეშვეობით	რეგულარულ გამოკითხვათა შედეგების ანალიზი, პრობლემების დასადგენად და გამოსაკვლევად
---	--	---

eNPS (eop)

56

2022: 53 (eop)

eNPS - ის ზრდა (საქართველოს ბანკის შიდა გამოკითხვა) გამომდინარეობს იმ მთავარი ინიციატივებიდან, რომლებიც ასახავს ჩვენს მიზანს, თანამშრომელთა ზრდისა და კეთილდღეობის გასაუმჯობესებლად. დაწინაურების კრიტერიუმის დახვეწამ ბანკის დონეზე შექმნა გამჭვირვალე, პერსონალიზებული დირექტივები ყველა პოზიციისთვის, რამაც გააძლიერა კარიერული გზები და გააძლიერა თანამშრომლები მათი სამომავლო გეგმის კონკრეტული პროფესიული ტრეკტორიით. ჩვენმა ბიზნეს სფეროებმა აქტიურად დაწერეს უკუკავშირის კულტურა, რამაც თანამშრომლობა და ჩართულობა გაზარდა. მეტიც, თანამშრომლის წლიური გასამრჯელოს გადახედვა მიუთითებს იმაზე, რომ ამ კუთხით საბაზრო დინამიკას ვპასუხობთ. ეს მცდელობები, ერთობლიობაში პოზიტიურ და მამოტივირებელ სამუსაო გარემოს ქმნიან, რაც ჩვენი კორპორატიული იდეის, თანამშრომელთა კმაყოფილებისა და მათი პროფესიონალური განვითარების პრიორიტეტულობას გამოხატავს.

საზოგადოების გაძლიერება

ყველაფერს ვაკეთებთ იმისთვის, რომ მსხვილი კონტრიბუტორები ვიყოთ იმ საზოგადოებებში, სადაც ვოპერირებთ - შევქმნათ არა მხოლოდ პროდუქტები და სერვისი, არამედ ისეთი პოზიტიური გავლენის საზოგადოებრივი პროექტებიც, რომლებიც ჩვენს მთავარ ბიზნესსაქმიანობას არ ეხება. რახან სხვადასხვა გამოკითხვების შედეგად ცნობილია, რომ ხალხი ხარისხიან განათლებას მიიჩნევს ერთ-ერთ მთავარ გამოწვევად, ეწერება სწორედ განათლებაში ჩავდეთ. გვჯერა, რომ მაღალი ხარისხის განათლებაზე წვდომა შეუზღუდავ შესაძლებლობებს ნიშნავს, ინდივიდების უფრო ნათელ მომავალს და ქვეყნების კეთილდღეობის საწინდარია. საგანმანათლებლო ინიციატივებში აქტიური ჩართულობით მიზნად ვისახავთ მნიშვნელოვანი განსხვავება შევიტანოთ ჩვენს ირგვლივ მყოფი ადამიანების ცხოვრებაში.

ჩვენი საგანმანათლებლო ინიციატივების ფარგლებში, გამოვავლინეთ სამი მთავარი მიზანი:

- STEM განათლების ხელშეწყობა
- საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება
- ხარისხიან განათლებაზე წვდომის გაზრდა

საქართველოს ბანკი X კომაროვი

გვჯერა, რომ STEM (მეცნიერება, ტექნოლოგია, ინჟინერია და მათემატიკა) განათლება, მეცნიერებასა და ინოვაციებში მომავალი თაობის პოტენციალის მთავარი გასაღებია. STEM განათლების პოპულარიზაციით, გვსურს შთავაგონოთ და მოავამზადოთ ქართველ ახალგაზრდები სამომავლო გამოწვევებისთვის. ამიტომ, 2023-ში გავაღრმავეთ ჩვენი ურთიერთობა კომაროვის სკოლასთან, ერთ-ერთ წამყვან სკოლასთან ფიზიკისა და მათემატიკის მიმართულებებში, შემდეგ პროექტებში:

STEM სკოლა

STEM სკოლა ონლაინ, ერთწლიანი, ყოვლისმომცველი საგანმანათლებლო პროგრამაა საქართველოს მასშტაბით მე-7-დან მე-10 კლასამდე მოსწავლეებისთვის. პროგრამა ისეა შედგენილი, რომ შემოქმედებითობა, სწავლა, იდეები და აღმოჩენები წაახალისოს. სტუდენტებს ეძლევათ უნიკალური შესაძლებლობა იმუშავონ კომაროვის მასწავლებლებთან ერთად სხვადასხვა STEM პროექტზე და გაეცნონ მომავლის პროფესიებს. ყოველწლიურად, პროგრამის გადასახადს 60 მოსწავლეს ვუფარავთ და კურსისთვის საჭირო აუცილებელ აღჭურვილობას ვაწვდით.

400-მდე

მონაწილე

68%

საქართველოს რეგიონებიდან

c.100

BOG-ის დაფინანსებული

100%

საქართველოს რეგიონებიდან

STEM ოლიმპიადა

საქართველოში ტექნიკური დისციპლინებისა და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების პოპულარიზაციის მიზნით შექმნილი, STEM ოლიმპიადა ინოვაციური შეჯიბრია, რომელიც არა მხოლოდ თავიანთი სკოლის წარმომადგენის შესაძლებლობას აძლევს მე-7-დან მე-11 კლასის ჩათვლის მოსაწვლევს, არამედ ეხმარება ტრადიციულ საგნებში, ფიზიკაში, მათემატიკაში, ინფორმატიკასა და ინჟინერიაში მიღებული ცოდნა პრაქტიკულად გამოიყენონ. შეჯიბრი სხვადასხვა ეტაპისგან შედგება, რაც მონაწილის უნარებისა და ცოდნის კარგად შეფასების შესაძლებლობაა. საბოლოო ეტაპზე, ტოპ 10 გუნდი ეჯიბრება პრაქტიკული დავალებების ამოხსნაში.

c.1,100

**დარეგისტრირებული
სტუდენტები**

65%

საქართველოს რეგიონებიდან

საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება

საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურა - შენობები, საკლასო ოთახები, ლაბორატორიები და აღჭურვილობა, სწავლისას მნიშვნელოვანია. ის სივრცეები სკოლაში, სადაც ბავშვები ძირითად დროს ატარებენ, საერთო გამოცდილების მნიშვნელოვანი შემადგენელია და თუ ისინი შექმნილია მოსწავლეების გათვალისწინებით, სივრცეებს შეუძლიათ სწავლებისა და კეთილდღეობის წახალისება. ვაცნობიერებთ შესაბამისი სასწავლო გარემოს მნიშვნელობას და გადავწყვიტეთ საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურა გავაუმჯობესოთ. ეს მოიაზრებს სკოლებისა და საგანმანათლებლო დაწესებულებების განვითარებასა და გაუმჯობესებას, რომ მოსწავლეებს ჰქონდეთ უსაფრთხო სასწავლო სივრცე. 2020 წლიდან, საქართველოს ბანკმა იდეათეკების შემქნა დაიწყო. ეს ფერადი, მულტიფუნქციური ბიბლიოთეკები საქართველოს საჯარო სკოლებში, რეგიონებში მცხოვრებ მოსწავლეებს აძლევს წვდომას წიგნებსა და ტექნოლოგიაზე, ახალისებენ სწავლასა და კოლაბორაციას ნათელ, ღია, საგანმანათლებლო რესურსებით სავსე სივრცეებში. 2023-ში, იდეათეკებს დავუმატეთ STEM კუთხე, რათა მისი მნიშვნელობისთვის გაგვეცა ხაზი და STEM სწავლება წაგვეხალისებინა. ჩვენი იდეათეკების უმრავლესობა განლაგებულია რეგიონებში, რომელთაც სიღარიბის მაღალი მაჩვენებელი აქვთ და/ან ეთნიკური უმცირესობებითაა დასახლებული.

8	22	10,000+
რეგიონები	იდეათეკები 2019 წლიდან	მოსწავლეები

ხარისხიან განათლებაზე წვდომის გაზრდა

გვინდა უფრო ძლიერი, ინკლუზიური საზოგადოების შემნაში მონაწილეობა ხარისხიან განათლებაზე წვდომის გაუმჯობესებითაც მივიღოთ. ეს მოიცავს ინიციატივებს ნაკლებპრივილეგირებული საზოგადოებების მხარდაჭერას და შესაძლებლობების შექმნას მათთვის, ვინც საგანმანათლებლო დაბრკოლებებს აწყდება.

საერთაშორისო სასწავლო გრანტები

10 წელზე მეტია, რაც საქართველოს ბანკი აძლევს საშუალებას სტუდენტებს მიიღონ მსოფლიო დონის განათლება საზღვარგარეთ და ამას სამი გამორჩეული პროგრამით ვაკეთებთ: ფულბრაითის (Fulbright) პროგრამა, შევნიგის პროგრამა და მაიამი Ad School EU. ეს საერთაშორისო დაფინანსების პროგრამები მიზნად ისახავს დაეხმაროს ახალგაზრდა პროფესიონალებს მაღალი დონის განათლების მიღებაში სამაგისტრო და სხვა ბაკალავრისშემდგომ საფეხურებზე. 2013 წლიდან 43 სტუდენტი დაფინანსდა.

ადგილობრივი სასწავლო გრანტები

გვჯერა ახალგაზრდების უსასრულო პოტენციალისა და ვაცნობიერებთ, რომ სტუდენტობის პერიოდი უდიდეს გავლენას ახდენს მომავალ პროფესიულ წარმატებაზე. ჩვენი მიზნის, საქართველოს ახალგაზრდების გაძლიერებისა და მხარდაჭერის, შესაბამისად, 2023 წელს ჩავუშვით ორი ახალი, ადგილობრივი საგრანტო პროგრამა - საქართველოს ბანკის სტიპენდია პარტნიორ უნივერსიტეტებში და გიორგი ჩახავას სტიპენდია - ორივე პროგრამის სამიზნე აუდიტორია საბაკალავრო საფეხურის სტუდენტები არიან. საქართველოს ბანკის სტიპენდიის ფარგლებში, ბანკი 15 ქართულ უნივერსიტეტთან თანამშრომლობს, ამ თანამშრომლობის წყალობით სტუდენტებს აქვთ საშუალება სრულად ან ნაწილობრივ დაიფინანსონ წლის გადასახადი. სტიპენდია ისეა შემუშავებული, რომ დაეხმაროს სტუდენტს ნებისმიერ იმ სფეროში, რომელიც აინტერესებს. გიორგი ჩახავას სტიპენდია მხოლოდ იმ სტუდენტებზე ვრცელდება, ვინც არქიტექტურითაა დაინტერესებული. სტიპენდია იმ ბრწყინვალე არქიტექტორის სახელს ატარებს, რომელიც ყველაზე დასამახსოვრებელი შენობების, მათ შორის ჩვენი სათაო ოფისის შემქნელია და იმ მომავალ არქიტექტორებს ეხარება, ვისაც აქვს ლიდერის თვისებები და არქიტექტურის სიყვარული. ორივე სტიპენდიისთვის, მოსწავლეები თავიანთი მაღალი აკადემიური მოსწრებისა და ლიდერობის პოტენციალით შეირჩევიან, თუმცა, საბოლოო გამარჯვებულები ჩვენი პარტნიორი უნივერსიტეტების მიერ არიან შერჩეული. მტკიცედ გვწამს, რომ განათლებაში ინვესტირება შექმნის უფრო ნათელ და პერსპექტიულ მომავალს ყველასთვის.

საქართველოს ბანკის სტიპენდია პარტნიორ უნივერსიტეტებში

15

**პარტნიორი
უნივერსიტეტი**

5

**საქართველოს
რეგიონებიდან**

გიორგი ჩახავას სტიპენდია

4

პარტნიორი უნივერსიტეტი

რისკის მართვა

ბანკის სტრატეგიული მიზნების მისაღწევად მთავარია რისკის ეფექტურად მართვა. მატერიალური რისკები და გაურკვევლობები არის დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს ფოკუსის ძირითადი არეალი. დირექტორთა საბჭოს აქვს საბოლოო პასუხისმგებლობა რისკის მართვაზე. ბანკის საწარმოთა რისკის მენეჯმენტის (ERM) ჩარჩო მოიცავს ყოველდღიურ ანგარიშვალდებულებას მთელ ორგანიზაციაში დასაშვები რისკებით ოპერირებაზე, რაც განსაზღვრულია საბჭოს რისკ აპეტიტით, ჩვენი მმართველობითი სტრუქტურითა და „დაცვის სამი დონით“, რაც თავისმხრივ ქმნის უწყვეტი ზედამხედველობის საფუძველს.

სამეწარმეო რისკების მართვის (ERM) სისტემის ჩარჩოს ძირითადი კომპონენტები

რისკის მართვა	არააღმსრულებელი რისკის მმართველობა	რისკის აპეტიტის ზღვარს ყოველწლიურად განიხილავს და ამტკიცებს დირექტორთა საბჭო. საბჭო ადგენს ტონს „ზემოდან“ და იღებს რჩევებს რისკის კომიტეტისგან.
	აღმსრულებელი რისკის მმართველობა	აღმსრულებელი მმართველობა აფასებს რამდენად ეფექტურად არის დანერგილი რისკის მართვის და შიდა კონტროლის პოლიტიკა და პროცედურები
როლები და პასუხისმგებლობები	„დაცვის სამი დონის მოდელი“	ბანკის ERM ჩარჩო დაფუძნებულია „დაცვის სამი დონის მოდელის“ სტანდარტზე.
პროცესები და ინსტრუმენტები	რისკის აპეტიტი	ბანკს აქვს დანერგილი სხვადასხვა პროცესები, იმისთვის, რომ აღმოაჩინოს, შეაფასოს, გაზომოს, მართოს და წარადგინოს რისკები, რათა დავრჩეთ რისკის აპეტიტის ფარგლებში.
	აქტიური რისკის მართვა: იდენტიფიცირება, გაზომვა, არიდება, ანგარიშგება	
შიდა კონტროლები	პოლიტიკები და პროცედურები	ბანკი მუდმივად ნერგავს კონტროლის გარემოს ბიზნეს პროცესებში – პასუხისმგებლობების გადანაწილება, სისტემებში ინტეგრირებული პრევენციული საშუალებები, მომხმარებლების უფლებების შეზღუდვა.

რისკის მართვის პროცესი

რისკის იდენტიფიკაცია

რისკის იდენტიფიკაცია ხორციელდება რეგულარულად ბიზნესის და რისკის მართვის განყოფილებების ერთობლივი ძალისხმევით. მთავარი მიზანია პოტენციური რისკების დროულად დადგენა და პოტენციური ზიანის აცილება, აღნიშნული რისკების შედეგად. არსებითი შიდა ან გარე ცვლილებების შემთხვევაში შესაძლოა განხორციელდეს დამატებითი რისკის იდენტიფიკაცია. სამეთვალყურეო საბჭო ასევე რეგულარულად განიხილავს ძირითად რისკებს და ხელმძღვანელობის მიდგომას აღნიშნული რისკების მართვის მიმართულებით.

რისკის შეფასება და გაზომვა

თითოეული იდენტიფიცირებული რისკი ფასდება მისი ალბათობის და პოტენციური ფინანსური და არა-ფინანსური შედეგების საფუძველზე, საერთო რისკის აპეტიტთან და სპეციალურ ლიმიტებთან ან ფაქტორებთან

შედარებამდე. შემდეგ ჩვენ ვახდენთ რისკების პრიორიტეტიზაციას და ვიღებთ გადაწყვეტილებას რომელი რისკები საჭიროებს დაუყოვნებლივი რეაგირების სტრატეგიებს, გამოვლენილი რისკების შესაბამისობაში მოყვანისთვის ბანკის დასაშვებ რისკებთან.

რისკის დამუშავება

კონკრეტული რისკის პოტენციური ზემოქმედების შესამცირებლად მუშავდება და ხორციელდება რისკის შერბილების ღონისძიებები. შესაძლო შერბილების ღონისძიებების შეფასებისას ასევე განიხილება ხარჯი-სარგებელი, ნარჩენი რისკები (რისკები, რომლებიც შენარჩუნდა) და მეორადი რისკები (რომლებიც წარმოიშვა რისკის შერბილებით). რეგულარულად განიხილება ყველა ძირითადი კონტროლის ზომა. კონტროლის ზომების არაეფექტურობის შემთხვევაში, ტარდება ძირითადი მიზეზების ანალიზი და მუშავდება და ხორციელდება სამოქმედო გეგმები კონტროლის ზომების გასაუმჯობესებლად.

რისკის მონიტორინგი და ანგარიშგება

ბანკი აკონტროლებს არის თუ არა შესაბამისი ზომები მიღებული დროულად, თანმიმდევრულად და სისტემატურად. აღმასრულებელი ხელმძღვანელობა აფასებს რისკის მართვის და შიდა კონტროლის პოლიტიკის და პროცედურების განხორციელების ეფექტურობას და პერიოდულად განიხილავს „ქვემოდან ზემოთ“ პროცესიდან მიღებულ შედეგებს. ძირითადი რისკები წარედგინება შესაბამისი დონეზე. ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ცვლილება და განვითარება, რომელიც გავლენას ახდენს რისკებზე და შესაბამისი შერბილების ზომები განიხილება კვარტალურად (ან უფრო ხშირად საჭიროების შემთხვევაში) აუდიტის და რისკის კომიტეტის მიერ და ანგარიში წარედგინება სამეთვალყურეო საბჭოს. გარდა ამისა, ყოველთვიური რისკის ანგარიშგება ხელმძღვანელობას აწვდის ინფორმაციას, რომელიც საჭიროა რისკების მართვისთვის.

რისკის აპეტიტის ჩარჩო

რისკის აპეტიტის ჩარჩო არის ERM -ის ძირითადი კომპონენტი და ხელს უწყობს რისკის ეფექტურ მართვას შეთანხმებულ ფარგლებში გონივრული რისკის მიღების ხელშეწყობით. ბანკმა დაადგინა ძირითადი რისკების რისკის აპეტიტის ლიმიტები სტრატეგიული მიზნების და საშუალო ვადიანი მიზნების მისაღწევად რთულ ეკონომიკურ და საოპერაციო გარემოში.

რისკის აპეტიტის ლიმიტებს ყოველწლიურად განიხილავს და ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო. რისკის აპეტიტის საინფორმაციო დაფა ყოველთვიურად წარედგინება აღმასრულებელ მენეჯმენტს, კვარტალურად რისკის კომიტეტს, რომელიც თავის მხრივ ანგარიშვალდებულია საბჭოს წინაშე. ეს პროცესი უზრუნველყოფს დარღვევის დროულ ესკალაციას და სამოქმედო გეგმის შემუშავების გამოსწორებას.

რისკის კულტურა

რისკის კულტურა არის ბანკის რისკის მართვის სტრუქტურის და რისკის მართვის მეთოდების საფუძველი. ძლიერი კულტურა, სამეთვალყურეო საბჭოს მეშვეობით, ხელს უწყობს ბანკს ეთიკური ბიზნეს ოპერაციების წარმოების და ეფექტურობის, რისკისა და შემოსავლის შესაბამისობის უზრუნველყოფაში.

რისკის კულტურის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ ყველა თანამშრომელი: (i) გაიგებს ინდივიდუალურ ფუნქციებთან დაკავშირებულ რისკებს; (ii) განიხილავს რისკებს და კონსულტაციას გაივლის რისკის მართვის განყოფილებასთან ახალი პროდუქტების, პოლიტიკის და სისტემების შემუშავების დროს; (iii) შესაბამისობაში მოიყვანს რისკის აპეტიტს და გადაწყვეტილების მიღების პროცესს; (iv) დაადგენს, გადასცემს ზემდგომ ორგანოს და ეფექტურად მართავს რისკის საკითხებს, რისკის მართვის ჩარჩოს შესაბამისად; და (v) წარადგენს ანგარიშს რისკების გამჭვირვალობის შესახებ.

რისკის კულტურის განვითარების მიზნით, ბანკი ფოკუსირებულია თანამშრომლებისთვის რისკის მართვის ინფორმირებულობისა და შესაძლებლობების მიცემაზე. ჩვენ უზრუნველყოფთ ტრენინგ პროგრამების ფართო სპექტრს ჩვენი თანამშრომლებისთვის რისკის დისციპლინებში - ზოგი სავალდებულოა ყველა თანამშრომლისთვის, ზოგი მხოლოდ კონკრეტული როლისთვის ან როგორც ინდივიდუალური განვითარების გეგმების ნაწილი. სავალდებულო ტრენინგის პროგრამები ხელმისაწვდომია ონლაინ და უზრუნველყოფს ჩვენი მომხმარებლების, თანამშრომლების და მთელი ორგანიზაციის უსაფრთხოებას. განხილული თემები მოიცავს ოპერაციულ რისკებს, ბიზნესის უწყვეტობას, ინფორმაციის უსაფრთხოებას და მონაცემთა დაცვას, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებას, კორპორატიულ უსაფრთხოებას, ბიზნეს ეთიკას და ფინანსური დანაშაულის რისკებს და სანქციებს. რისკებისა და შესაბამისობის სასწავლო პროგრამის დასრულების მაჩვენებელი 2023 წლის ბოლოს იყო 91%.

ჩვენი ქცევის და ეთიკის კოდექსი და დარღვევების შესახებ ინფორმირების პოლიტიკა

ქცევის და ეთიკის კოდექსი და დარღვევების შესახებ ინფორმირების პოლიტიკა არის ძირითადი დოკუმენტები, რომლებიც არეგულირებს კულტურას და ეთიკას. ჩვენი ქცევის კოდექსი მკაფიოდ განსაზღვრავს იმ მოლოდინებს, რომ ყველა თანამშრომელი იმოქმედებს კანონიერად, ეთიკურად და გამჭვირვალედ ყველა გარიგებაში.

მხილების ინსტრუმენტი თანამშრომლებს აძლევს ნებისმიერი საკითხის, სურვილის შემთხვევაში, ანონიმურობის დაცვით შეტყობინების შესაძლებლობას. მხილების პოლიტიკაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება სამეთვალყურეო საბჭოს, რომელიც აუდიტის კომიტეტთან ერთად იღებს ანგარიშს საქმიანობის შესახებ ყოველკვარტალურად.

საჩივრების წარდგენის და განხილვის მექანიზმით, რომელიც წარმოადგენს ადამიანის უფლებების და საჩივრების განხილვის პოლიტიკის ნაწილს, თანამშრომლებს შეუძლიათ თავიანთი დასაბუთებული შეშფოთებები უკანონო, არაეთიკური ან საეჭვო პრაქტიკების შესახებ, გამოთქვან კონფიდენციალურად, საჭიროების შემთხვევაში, და შურისძიების საფრთხის გარეშე.

შიდა კონტროლის სისტემა

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის შიდა კონტროლის სისტემის განხილვასა და დამტკიცებაზე, აგრეთვე მის ადეკვატურობასა და ეფექტურობაზე. ჩვენ წინაშე მდგარი რისკების ეფექტურად მართვის მიზნით, ხორციელდება კონტროლის მექანიზმების შემოწმება. გარკვეული საკითხები, როგორიცაა ძირითადი კაპიტალური ხარჯების დამტკიცება, მნიშვნელოვანი შესყიდვები ან გაყიდვები და ძირითადი ხელშეკრულებები მხოლოდ სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენციაში შედის. სხვა საკითხებთან დაკავშირებით, სამეთვალყურეო საბჭოს ხშირად ეხმარებიან როგორც აუდიტის კომიტეტები, ასევე რისკების კომიტეტები.

რაც შეეხება შიდა კონტროლს ფინანსურ ანგარიშგებასთან, მათ შორის ბანკისკონსოლიდაციის პროცესთან დაკავშირებით, ჩვენი ფინანსური პროცედურები მოიცავს სისტემების, ტრანზაქციებისა და მენეჯმენტის ზედამხედველობის კონტროლს. ბანკის ამზადებს დეტალურ ყოველთვიურ მმართველობით ანგარიშებს, რომელიც მოიცავს შედეგების ანალიზს, ასევე შედარებებს, მასთან დაკავშირებულ სტრატეგიულ გეგმებს, ბიუჯეტებს, პროგნოზებსა და წინასწარ შედეგებს.

აღნიშნული ანგარიშები განსახილველად წარედგინება მმართველ საბჭოს. კვარტალში ერთხელ, ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე - ფინანსური დირექტორი და ფინანსური გუნდის სხვა წევრები განიხილავენ ფინანსურ ანგარიშგებას და მასთან დაკავშირებულ შიდა კონტროლის სისტემებს აუდიტის კომიტეტთან ერთად, რომელიც მნიშვნელოვან შედეგებს წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს. აუდიტის კომიტეტი ასევე განიხილავს კვარტალურ, ნახევარწლიურ და წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებებს და მასთან დაკავშირებულ შედეგებს და რეკომენდაციებს წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს. გარე და შიდა აუდიტორები ესწრებიან აუდიტის კომიტეტის ყველა შეხვედრას, ხოლო აუდიტის კომიტეტი რეგულარულად მართავს შეხვედრებს დირექტორთა საბჭოს მონაწილეობით, ან მის გარეშე.

ჩვენი აუდიტისა და რისკების კომიტეტები აკონტროლებენ შიდა კონტროლს ოპერაციულ და შესაბამისობის რისკებთან დაკავშირებით. ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეები- რისკების დირექტორი და ფინანსურ დირექტორი, შიდა აუდიტის უფროსი და დირექტორთა საბჭოს სხვა წევრები კვარტალურ ანგარიშებს წარუდგენენ აუდიტისა და რისკების კომიტეტებს. ყველა იდენტიფიცირებული ძირითადი საკითხი ეცნობება სამეთვალყურეო საბჭოს. სამეთვალყურეო საბჭო ასევე ღებულობს რეგულარულ ანგარიშებს უშუალოდ ბანკის

თითოეული რისკების განყოფილების ხელმძღვანელისგან. ამ ანგარიშებში განხილულია ძირითადი რისკებისა და შიდა კონტროლის საკითხები.

ეფექტურობის შემოწმება

ჩვენ, აუდიტისა და რისკების მართვის კომიტეტების მეშვეობით, ყოველწლიურად ვაანალიზებთ ჩვენი რისკების მართვის პროცესებისა და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობას. აღნიშნული შემოწმება მოიცავს ყველა არსებით სისტემას, მათ შორის ფინანსურ, ოპერაციულ და შესაბამისობის კონტროლის სისტემებს. ბოლო მიმოხილვა მოიცავს ფისკალურ წელს 2023 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით და დადასტურებულია დირექტორთა საბჭოსა და შიდა აუდიტის მიერ.

სამეთვალყურეო საბჭოს შეუძლია დაასკვნას, რომ შესაბამისი შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის სისტემები შენარჩუნებული იყო და ეფექტურად ფუნქციონირებდა 2023 წლის განმავლობაში და რომ ეს სისტემები განაგრძობდნენ ეფექტურ ფუნქციონირებას ამ ანგარიშის დამტკიცების თარიღამდე. შემოწმებისას სისტემებში არ გამოვლენილა მნიშვნელოვანი ხარვეზები ან ნაკლოვანებები. ბანკის რისკების მართვის პროცესები და შიდა კონტროლის სისტემები შეესაბამება გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მმართველობის 2018 წლის კოდექსს და ფინანსური ანგარიშგების საბჭოს (FRC) მითითებებს რისკის მართვის, შიდა კონტროლისა და მასთან დაკავშირებული ფინანსური და ბიზნეს ანგარიშგების შესახებ.

რისკის მართვის სტრუქტურა

ბანკის რისკების მართვის ჩარჩო ეფუძნება რისკის მართვის „დაცვის სამი ხაზის“ სტანდარტულ მოდელს. გენერალური დირექტორის ქვემდგომი ყველა პოზიცია შედის აღნიშნული სამი ხაზის ფარგლებში. ყველა თანამშრომელი პასუხისმგებელია რისკების გაგებაზე და მართვაზე თავიანთი ფუნქციების და პასუხისმგებლობების ფარგლებში.

რისკის მართვის ორგანოები

ბანკის რისკების მართვის მთავარი ორგანოებია: სამეთვალყურეო საბჭო, აუდიტის კომიტეტი, რისკების კომიტეტი, დირექტორთა საბჭო, საკრედიტო კომიტეტი, აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) და ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების კომიტეტი.

დირექტორთა საბჭო, ზოგადად, პასუხისმგებელია ბანკის აქტივებზე, ვალდებულებებსა და რისკების მართვის აქტივობებზე, პოლიტიკასა და პროცედურებზე. რისკების მართვის სისტემის ეფექტურად განხორციელების მიზნით, დირექტორთა საბჭო ინდივიდუალური რისკების მართვის ფუნქციებს გადასცემს ბანკში გადაწყვეტილების მიმღებსა და აღმასრულებელ ორგანოებს..

ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი, როგორც დაცვის მესამე ხაზი, უზრუნველყოფს დამოუკიდებელ და ობიექტურ მხარდაჭერას და ბანკის საქმიანობის გაუმჯობესებისთვის საჭირო საკონსულტაციო მომსახურებებს, ბანკის მასშტაბით პროცესების, კონტროლის მექანიზმების, ხელმძღვანელობისა და რისკის მართვის ეფექტურობისა და ადეკვატურობის დამოუკიდებელი და ობიექტური შეფასების გზით.

შიდა აუდიტის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, ასევე ცნობილი როგორც მთავარი აუდიტორი, სულ მცირე კვარტალში ერთხელ აუდიტის კომიტეტს წარუდგენს ანგარიშს აუდიტორული სამუშაოების დროს გამოვლენილი მნიშვნელოვანი რისკებისა და კონტროლის საკითხებზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

ბანკში შექმნილია ხუთი საკრედიტო კომიტეტი, რომელთაგან თითოეული პასუხისმგებელია ბანკის საკრედიტო რისკის მართვაზე სესხის პორტფელის ფარგლებში ყველა ბიზნესში.

საცალო საბანკო მომსახურების საკრედიტო კომიტეტი შედგება სამი დონის ქვეკომიტეტისგან; მიკრო სესხებისთვის გამოყოფილია ერთი ქვეკომიტეტი; მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებისთვის სამი; კორპორატიული სესხებისთვის სამი ქვეკომიტეტი; და კორპორატიული სესხების ამოღებისთვის ერთი ქვეკომიტეტი.

ქვედა რგოლის ქვეკომიტეტები იკრიბებიან ყოველდღიურად, ხოლო უფრო მაღალი რგოლის ქვეკომიტეტები საჭიროებისამებრ, ჩვეულებრივ იკრიბებიან ერთხელ ან ორჯერ კვირაში. საკრედიტო კომიტეტების თითოეული ქვეკომიტეტი იღებს გადაწყვეტილებებს შესაბამისი წევრების ხმათა უმრავლესობით..

აქტივისა და ვალდებულების მართვის კომიტეტი (ALCO) არის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის (ALM) და რისკის მართვის მთავარი ორგანო, რომელიც განსაზღვრავს კაპიტალის ადეკვატურობასთან, საბაზრო რისკებთან და შესაბამის ლიმიტებთან, დაფინანსებისა და ლიკვიდობის რისკთან და შესაბამის ლიმიტებთან, საპროცენტო განაკვეთისა და წინასწარ გადახდის რისკებთან და შესაბამის ლიმიტებთან, ფულადი ბაზრის საერთო პირობებსა და საკრედიტო რისკის ლიმიტებთან დაკავშირებულ წესებსა და მიმართულებებს.

ALCO ქმნის და პრაქტიკაში წერს შესაბამის რისკის მართვისა და სტრეს ტესტის მოდელებს და რეგულარულად აკონტროლებს არსებული რისკის ლიმიტებთან შესაბამისობას, და ამტკიცებს არასტანდარტული პირობების სახაზინო გარიგებებს.

მენეჯმენტის დონეზე ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის ESG სტრატეგიის, მათ შორის კლიმატური რისკის და შესაძლებლობების მართვის სტრატეგიის შემუშავებაზე და განხორციელებაზე. კომიტეტი მართავს ბანკის კლიმატის, ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების საკითხებს, ძირითადად ორიენტირებულია იმ საკითხებზე, რომლებიც დაკავშირებულია მის საკრედიტო საქმიანობასთან.

სტრეს ტესტები

სტრეს ტესტი და სცენარის ანალიზი არის რისკის მართვის მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტი, რომელიც უზრუნველყოფს ინფორმაციას სტრატეგიული გადაწყვეტილების მიღებისა და დაგეგმვის პროცესისთვის, რადგან ისინი შესაძლებელს ხდის შეაფასონ სარწმუნო, მაგრამ

სერიოზული სტრესული სცენარები, რომლებიც დაკავშირებულია ბანკის ლიკვიდურობასთან და კაპიტალის პოზიციებთან.

სტრეს ტესტის მიზანია შესაძლო, თუმცა სერიოზული სტრესული სცენარების ზემოქმედების შეფასება ბანკის ლიკვიდურობის და კაპიტალის პოზიციებთან დაკავშირებით. ჩვენ რეგულარულად ვაფასებთ ჩვენი პორტფელების მოწყვლადობას უარყოფით მაკროეკონომიკურ ფაქტორებთან, ფინანსური ბაზრის სტრესებთან და გეო-პოლიტიკურ მოვლენებთან დაკავშირებით. პორტფელის მახასიათებლები გათვალისწინებულია მოგება-ზარალის (P&L), ლიკვიდურობის და კაპიტალის ზემოქმედებების შეფასებაში.

ბანკი ახორციელებს სხვადასხვა ტიპის სტრეს ტესტებს:

- სიცოცხლის უნარიანობის სტრეს ტესტი - განსაზღვრულია სცენარის დაშვებები ყველა მაკროეკონომიკური და ფინანსური ბაზრის პარამეტრებთან დაკავშირებით და შეფასებულია პოტენციური ზემოქმედებები ბანკის სიცოცხლისუნარიანობასთან დაკავშირებით. აღნიშნული სტრეს ტესტები მოიცავს რევერსულ სტრეს ტესტს, როდესაც ბანკი ადგენს გარემოებებს, რომლებმაც შესაძლოა გამოიწვიოს კომპანიის გაკოტრება. ამ ტიპის ტესტი ტარდება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ და ანგარიში წარედგინება სამეთვალყურეო საბჭოს.
- კონკრეტული რისკის სტრეს ტესტები – ბაზრის ტენდენციებიდან გამომდინარე, ტარდება კონკრეტული პორტფელების ტესტირება სხვადასხვა საბაზრო სცენარებისთვის. სხვადასხვა შოკებში ზემოქმედება შეფასდა პორტფელის ხარისხთან, მომგებიანობასთან, ლიკვიდურობასთან და კაპიტალთან დაკავშირებით.
- იდიოსინკრატული სტრეს ტესტი – აღნიშნული ტესტები ტარდება საჭიროების მიხედვით, კონკრეტული იდიოსინკრატული ფაქტორების საფუძველზე, რომლებიც შესაძლოა წარმოიშვას კომპანიაში დროთა განმავლობაში.
- საზედამხედველო სტრეს ტესტი – სავალდებულოა ცენტრალური ბანკის მიერ, რომელიც ასევე ითვალისწინებს სტრეს ტესტების კონტექსტს და მეთოდოლოგიას.

სტრეს ტესტის მეთოდოლოგიები იცვლება ტიპის და მიზნის შესაბამისად. რისკის ტიპიდან გამომდინარე, რისკის მართვის შესაბამისი განყოფილებები პასუხისმგებელი არიან ანალიზის ჩატარებაზე. მიუძღვება მაღალი რისკების დადგენის შემთხვევაში, რისკის მართვის განყოფილებები იღებენ ზომებს მათ შესარბილებლად და აღნიშნულ ზომებს ასახავენ სტრატეგიულ გეგმებში. ERM დეპარტამენტი პასუხისმგებელია შედეგების აგრეგაციაზე, ანალიზზე და ანგარიშგებაზე.

პრინციპული რისკები და გაურკვევლობები

ბანკის თითოეული ხაზი ავლენს იმ ძირითად რისკებს, რომლებიც მათ აქტივობას უკავშირდება და რომლებმაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავნელა მოახდინონ ჯგუფის შედეგებსა და პერსპექტივაზე. ის პრინციპული რისკები და გაურკვევლობები, რომლებსა ჯგუფი აწყდება, ვლინდება ქვემოდან-ზემოთ პრინციპით. ყველა ბიზნესიდან მოგორებული ინფორმაციის შესწავლის შედეგად ამოიცნობა, ფასდება და იმართება შესაძლო რისკები. ეს ინფორმაცია განიხილება აღმასრულებელ მენეჯმენტთან და შესაბამისი ბიზნესის მიმართულების ლიდერებთან. ჯგუფი ასევე განიხილავს ფართო, მაკროეკონომიკურ რისკებს და რეგულარულად აცნობს მათ სამეთვალყურეო საბჭოს.

ბანკმა კლიმატის რისკი პოტენციურ რისკად მიიჩნია. ჩვენ ვაგრძელებთ კლიმატთან დაკავშირებული, როგორც ტრანზიციული, ისე ფიზიკური რისკების შეფასებას, ჩვენი მომხმარებელთა ბაზისთვის, რათა განვსაზღვროთ მათი პოტენციური გავლენები ბანკზე.

ძირითადი რისკებისა და გაურკვევლობების მართვა

მაკრო და გეოპოლიტიკური რისკები

მაკრო და გეოპოლიტიკური რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი ვერ შეძლებს თავისი ბიზნეს სტრატეგიის განხორციელებას, რაც გამოიწვევს მისი ფინანსური პოზიციებისა და მდგომარეობის გაუარესებას, იმ მაკროეკონომიკური და გეოპოლიტიკური არასტაბილურობის გამო, რომლებიც გავლენას ახდენენ საქართველოს ეკონომიკაზე.

მიტიგაცია

მმართველობა: სამეთვალყურეო საბჭო ბანკის ეკონომისტისგან დებულობს რეგულარულ, კვარტალურ ანგარიშს გლობალურ, რეგიონალურ და ადგილობრივ ეკონომიკურ განვითარებასა და რისკებზე. სამეთვალყურეო საბჭოს ასევე რეგულარულად მიეწოდება ინფორმაცია მნიშვნელოვანი პოლიტიკური და გეოპოლიტიკური ასპექტების შესახებ, ზოგჯერ გარე კონსულტანტებისგან. ეკონომიკური ანალიზი რეგულარულად წარედგინება ALCO-საც, სადაც მთავარი აქცენტი გაკეთებულია საპროცენტო განაკვეთებზე, გაცვლით კურსზე, ინფლაციასა და ეკონომიკური ზრდის პერსპექტივაზე.

მონიტორინგი და რეპორტირება: ბანკი განუწყვეტლივ აკვირდება მაკროეკონომიკურ მდგომარეობას და ატარებს სტრეს-ტესტებსა და სცენარის ანალიზებს, რათა დატესტოს თავისი პოზიციები არახელსაყრელი ეკონომიკური და გეოპოლიტიკური პირობების, მათ შორის ვალუტის კურსის არასასურველი ცვალებადობის შემთხვევაში. ჩვენ ვაფასებთ გარკვეული პორტფელების სენსიტიურობას სხვადასხვა მაკროეკონომიკურ ფაქტორებისა და გეოპოლიტიკური სცენარების მიმართ, რაც საშუალებას გვაძლევს მივიღოთ ზომები საჭიროების შემთხვევაში, მათ შორის გავზარდოთ მონიტორინგი და შევცვალოთ რისკის აპეტიტი.

მიტიგაცია: საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, 2023-ში, სესხები 200,000 ლარამდე მხოლოდ ლარში გაიყვანა. 2024 წლის 1 იანვრიდან, სესხები 300 000 ლარამდე, გაიყვანა მხოლოდ ადგილობრივ ვალუტაში. გარდა ამისა, ეროვნულმა ბანკმა დაადგინა სავალუტო საკრედიტო რისკის (CICR) ბუფერი, რომლის მიზანია დოლარიზაციით გამოწვეული სისტემური რისკების შემცირება. აღნიშნული ბუფერი შექმნილია ისეთი რისკის პოზიციებისთვის, რომლებიც დენომინირებულია ამ პოზიციების დასაფარად გამოყენებული ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში. ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში, ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი სესხის მომსახურების (PTI) და სესხის უზრუნველყოფის (LTV) მოთხოვნები უფრო კონსერვატიულია უცხოურ ვალუტაში გაცემული სესხების მიმართ მსესხებლის დონეზე გაცვლითი კურსის რისკის შემცირების მიზნით. ლარში დენომინირებულ სესხებთან შედარებით, PTI მოთხოვნები უცხოურ ვალუტაში გაცემულ სესხებზე უფრო მკაცრია: 5 პროცენტული პუნქტით მეტია, როდესაც მსესხებლის ყოველთვიური წმინდა შემოსავალი ნაკლებია 1500 ლარზე; 20 პროცენტული პუნქტით მეტია, როდესაც მსესხებლის ყოველთვიური წმინდა შემოსავალი მეტია 1,500 ლარზე. LTV მოთხოვნა უცხოურ ვალუტაში გაცემულ იპოთეკურ სესხებზე 15 პროცენტული პუნქტით უფრო მკაცრია.

ამასთან, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი ბანკის ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტები ამჟამად უფრო კონსერვატიულია, ვიდრე ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ლიმიტები. ღია სავალუტო პოზიციას ყოველდღიურად მართავს ხაზინა და მონიტორინგს უწევს ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობისა და ფინანსური რისკების მართვის (CFRM) სამსახური.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი მიიღებს ზარალს, თუ მისმა მომხმარებელმა ან/და კონტრაგენტებმა ვერ შეძლეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება. საკრედიტო რისკი ძირითადად წარმოიქმნება ბანკის საკრედიტო საქმიანობის კონტექსტში.

მიტიგაცია

მმართველობა: ბანკში ფუნქციონირებს სამი დამოუკიდებელი საკრედიტო რისკის მართვის დეპარტამენტი: საცალო საკრედიტო რისკის მიმართულება, კორპორატიული საკრედიტო რისკის დეპარტამენტი და მცირე და საშუალო ბიზნესის (SME) საკრედიტო რისკის დეპარტამენტი. საკრედიტო რისკის მართვის დეპარტამენტები მონიტორინგს უწევენ ბანკის პირველი ხაზის საკრედიტო რისკების მართვასთან დაკავშირებულ ქმედებებს. თითოეულ დეპარტამენტს ჰყავს შემდეგი გუნდები:

- საკრედიტო რისკების ანალიზის გუნდი: პასუხისმგებელია სესხის გაცემამდე შეფასდეს მომხმარებელთა გადახდისუნარიანობა, მათ ფინანსურ ინფორმაციასა და საკრედიტო რეიტინგზე დაყრდნობით, გაუზიაროს ანალიზი რისკის მართვაზე პასუხისმგებელ პირებს, მიაწოდოს მათ რეკომენდაციები სხვადასხვა ეტაპზე. რეგულარული ანგარიშგებისა და სისტემური შეტყობინებების საშუალებით გუნდი მონიტორინგს უწევს საკრედიტო ლიმიტებთან შესაბამისობას და უზრუნველყოფს პროცესის წარმართვას საკრედიტო რისკების მართვის შესაბამისი პროცედურების დაცვით.
- პორტფელური რისკების ანალიზის გუნდი: პასუხისმგებელია ბანკის საკრედიტო რისკის პოზიციის ანალიზსა და მონიტორინგზე, საკრედიტო რისკის ჩარჩოსა და პოლიტიკის ჩამოყალიბებასა და მართვაზე. გუნდი აფასებს საკრედიტო რისკს, ანგარიშს წარუდგენს მენეჯმენტსა და ბიზნეს მიმართულებებს.

ორგანიზაციული რისკების მართვის (ERM) დეპარტამენტი ზედამხედველობს ბანკის საკრედიტო რისკის შეფასების პროცესს, მართავს ხარისხის მონიტორინგის პოლიტიკას, მუდმივად აკონტროლებს ბანკის საკრედიტო პორტფელის ხარისხის პარამეტრებს სხვადასხვა ინსტრუმენტების გამოყენებით და მართავს რისკების ბიუჯეტირებას, სტრეს ტესტირებასა და სცენარების ანალიზს. ERM დეპარტამენტი რეგულარულად აწვდის ანგარიშებს აღმასრულებელ მენეჯმენტსა და სამეთვალყურეო საბჭოს ბანკის საკრედიტო რისკის პროფილისა და რისკის მართვის სტრატეგიების ეფექტურობის შესახებ.

რისკის აპეტიტი: რისკის აპეტიტის ფარგლებში განსაზღვრულია რაოდენობრივი ლიმიტები, რომელიც მაქსიმალურად ზღუდავს გადაჭარბებული საკრედიტო რისკისა და მაღალი კონცენტრაციის დონის არსებობას ბანკის საკრედიტო პორტფელში. ინფორმაცია საკრედიტო რისკის პორტფელის საკრედიტო რისკის აპეტიტთან შესაბამისობაზე ანგარიშგების სახით ყოველთვიურად მიეწოდება აღმასრულებელ მენეჯმენტს, ხოლო კვარტალში ერთხელ სამეთვალყურეო საბჭოს.

საკრედიტო რისკის იდენტიფიცირება და შეფასება: საკრედიტო რისკების იდენტიფიცირების პროცესი, პირველ რიგში, ეყრდნობა კლიენტებთან ურთიერთობის ეფექტურ მენეჯმენტსა და კლიენტებისა და საკრედიტო პორტფელის გონივრულ ზედამხედველობას. რისკის შეფასების პროცესი სეგმენტებისა და პროდუქტის ტიპის მიხედვით განსხვავდება. შეფასების პროცესი დამოკიდებულია ტრანზაქციის კომპლექსურობაზე: ინდივიდუალურად ფასდება კორპორატიული, მცირე და საშუალო ბიზნესი (SME) და მსხვილი საცალო; არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო სესხის გადაწყვეტილებები ძირითადად ავტომატიზირებულია. საკრედიტო რისკის შეფასებისას გამოყენებული ყველა მოდელის ეფექტურობის მონიტორინგი ხდება ბანკის მოდელის რისკის მართვის ჩარჩოს შესაბამისად.

სესხის გაცემის სათანადო პროცესის უზრუნველსაყოფად, ბანკმა რამდენიმე პარამეტრი და ჩარჩო დანერგა:

- მკაფიოდ განსაზღვრული დაკრედიტების სტანდარტები: ბანკს აქვს მკაფიოდ ჩამოყალიბებული დაკრედიტების სტანდარტები, რომლებიც მოიცავს იმ მოთხოვნებს, რომლებსაც მსესხებლები უნდა აკმაყოფილებდნენ. აღნიშნული სტანდარტები გვეხმარება შევაფასოთ კლიენტების

კრედიტუნარიანობა და გამოვალისნოთ და შევფასოთ ისეთი პოტენციური რისკები, რომლებიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან.

- მოვალეობების გამოიჯენა: საკრედიტო ანალიზისა და დამტკიცების პროცესი გულისხმობს მოვალეობების მკაფიო გამოიჯენას ჩართულ მხარეებს შორის. კორპორატიული და მცირე და საშუალო ბიზნესის კლიენტების უმრავლესობის შემთხვევაში, ანალიტიკოსების გუნდი ჩართულია საკრედიტო რისკის ანალიზში, ხოლო საცალო სესხებზე მხოლოდ სესხის ოფიცრები და საკრედიტო რისკის ოფიცრები არიან ჩართული. საკრედიტო ანალიტიკოსები და სესხის ოფიცრები ამზადებენ პრეზენტაციებს მსესხებელზე ძირითადი ინფორმაციის აღწერის მეშვეობით. შემდეგ ეს პრეზენტაციები განიხილება ბიზნესის საკრედიტო რისკის ოფიცრის მიერ, რათა უზრუნველყოფილი იყოს ყველა რისკისა და მიტიგაციის ფაქტორის იდენტიფიცირება, განხილვა და სესხების სწორად სტრუქტურირება.
- მრავალსაფეხურიანი სესხის დამტკიცების კომიტეტები: სესხი განიხილება და მტკიცდება მრავალსაფეხურიანი საკრედიტო კომიტეტების მიერ სესხის დამტკიცების განსხვავებული ლიმიტებით, რათა გათვალისწინებულ იქნას მომხმარებლის საერთო რისკის პროფილი. სხვადასხვა კომიტეტები პასუხისმგებელი არიან საკრედიტო განაცხადების განხილვასა და სესხის დამტკიცებაზე მისი ზომისა და რისკის მიხედვით.

საკრედიტო პორტფელის ხარისხის მონიტორინგი: ბანკი აქტიურ მონიტორინგს უწევს საკრედიტო პორტფელის საკრედიტო რისკს. მაკრო და მიკრო ცვლილებების დროულად გამოვლენის მიზნით შემუშავებულია პროცედურები და კონტროლის მექანიზმები. მონიტორინგი მოიცავს რისკის აპეტიტის ლიმიტების სრულ შეფასებას, რომელიც მხარდაჭერილია ძირითადი რისკისა და ადრეული გაფრთხილების ინდიკატორებით, პორტფელში პოტენციურად მხარდი საკრედიტო რისკის სფეროების გამოსავლენად. ბანკის რისკების დირექტორი და საკრედიტო რისკების მართვის დეპარტამენტები ყოველთვიურად განიხილავენ პორტფელის საკრედიტო ხარისხს.

საცალო, მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები ექვემდებარება პერიოდულ განხილვას და ბანკი ახორციელებს მონიტორინგს პოტენციური ფინანსური სირთულის ნიშნების მქონე კლიენტების იდენტიფიცირებისთვის.

5 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის კორპორატიული სესხებისთვის ბანკი ყოველკვარტალურად ანახლებს მსესხებლების ფინანსურ ინფორმაციას და განიხილავს მნიშვნელოვან არაფინანსურ ცვლილებებს. 5 მილიონ აშშ დოლარამდე სესხების შემთხვევაში, რისკების მონიტორინგი ხდება ექვს თვეში ერთხელ, ან, საჭიროების შემთხვევაში, საკრედიტო სტრესის ნიშნების გამოვლენისას.

ბანკი მკაცრად იცავს სეზ-ის მიერ კორპორატიული სესხებისთვის დაწესებულ კლიენტის რისკის ლიმიტებს, ასევე ბანკში დადგენილ ლიმიტებს, მონიტორინგს უწევს საკრედიტო პორტფელში კონცენტრაციის დონესა და უმსხვილესი მსესხებლების ფინანსურ საქმიანობას, ინარჩუნებს კარგად დივერსიფიცირებულ საკრედიტო პორტფელს.

ბანკი თავისი რისკებისა და საკრედიტო პორტფელის ხარისხის შესახებ ანგარიშგებას ყოველთვიურად უზიარებს აღმასრულებელ მენეჯმენტს, ხოლო ყოველკვარტალურად - სამეთვალყურეო საბჭოს. აგრეთვე, აწვდის დეტალურ ინფორმაციას მისი უმსხვილესი კორპორატიული მსესხებლების შესახებ. პერიოდული ანგარიშგებების გარდა, სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტის მოთხოვნით ტარდება დამატებითი ანალიზი, რათა მონიტორინგი გაუწიონ რისკის ქვეშ მყოფ სპეციფიკურ სექტორს ან ინდივიდუალურ მსესხებელს.

უზრუნველყოფის შეფასება: სესხის უზრუნველყოფა წარმოადგენს ბანკისთვის საკრედიტო რისკის მიტიგაციის საშუალებას. CB და SME სესხების უზრუნველყოფის ძირითადი ფორმებია უძრავი ქონების, ძირითადი საშუალებების, მოწყობილობებისა და აღჭურვილობების, სასაქონლო-მატერიალური მარაგების, სატრანსპორტო საშუალებების, კორპორატიული გარანტიების, დეპოზიტებისა და ფასიანი ქაღალდების გირაო. საცალო საბანკო სესხებზე მიღებული უზრუნველყოფის ყველაზე გავრცელებული ფორმაა საცხოვრებელი ფართის გირავნობა.

ბანკი აკონტროლებს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ადეკვატურობის განხილვისას. ზარალის დაფარვის მიზნით რეზერვების შესაქმნელად უზრუნველყოფის შეფასებისას, ბანკი ახდენს აქტივების საბაზრო ღირებულების დისკონტირებას, რათა ასახოს უზრუნველყოფის სალიკვიდაციო ღირებულება. შეთავაზებული უზრუნველყოფის შეფასების ანგარიშს ამზადებს აქტივების შეფასების დეპარტამენტი ან გარე აქტივების შემფასებელი, კარგი რეპუტაციის მქონე კომპანია. ანგარიში შემდგომ წარედგინება შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს სესხის განაცხადთან და საკრედიტო რისკის ოფიცრის ანგარიშთან ერთად.

რესტრუქტურისაცია და თანხების ამოღება: ბანკი ეხმარება ფინანსური პრობლემების მქონე მსესხებლებს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებაში. საქმეები განიხილება ინდივიდუალურად, ამოღების გუნდის მიერ, თითოეული მომხმარებლის გარემოებების გათვალისწინებით.

როდესაც მომხმარებელი აჭარბებს შეთანხმებულ ლიმიტს ან ვერ ფარავს თვიურ გადასახადს, ბანკი უკავშირდება მომხმარებელს და სთხოვს მდგომარეობის გამოსწორებას. თუ საკითხი არ მოგვარდა, ამოღების გუნდს შეუძლია დაიწყოს სესხის რესტრუქტურისაციის პროცესი, შეცვალოს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდის პირობები, მომხმარებელთა მხარდაჭერისა და სესხების სტანდარტულ კატეგორიაში დაბრუნების მიზნით. არაუზრუნველყოფილი, საცალო სესხის 30 დღეზე მეტით გადაცილებისას, რესტრუქტურისაციის ალტერნატივები ავტომატურად არის შეთავაზებული ციფრული არხებით.

კლიენტის დახმარება, რათა მან შეძლოს დაუბრუნდეს ჯანსაღ ფინანსურ მდგომარეობას ყოველთვის უმჯობესი გამოსავალია, თუმცა სადაც შეთანხმება შეუძლებელია, კლიენტის გადახდისუუნარობა ხდება საბოლოო გამოსავალი.

სესხის ამოღების პროცესში ბანკის მიზანია სესხის აღდგენის სტრატეგიის შეთანხმება მსესხებელთან და რაც შეიძლება მეტი ოდენობით თანხის ამოღება, მისაღები პირობების შეთავაზებით ან სესხის გადახდაზე მოლაპარაკება უზრუნველყოფის გაყიდვით ან დასაკუთრებით. როდესაც ბანკს არ შეუძლია მისაღები პირობებით მსესხებელთან მოლაპარაკება, ბანკმა შეიძლება დაიწყოს უზრუნველყოფის დასაკუთრება და შეიძლება საჭირო იქნეს სასამართლო, საარბიტრაჟო ან ნოტარიული პროცედურები.

მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება: ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ითვლის IFRS 9 (ფასს 9) სტანდარტის მოთხოვნების შესაბამისად. სესხის რეზერვის გამოთვლის ძირითადი კომპონენტები მოიცავს შემდეგს: დეფოლტის ალბათობა (PD), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) და რისკის პოზიცია დეფოლტის მომენტში (EAD).

ფასს-ის მოთხოვნების შესაბამისად, საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი ეფუძნება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც დაკავშირებულია მომდევნო თორმეტ თვეში დეფოლტის ალბათობასთან, თუ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა სესხის გაცემის შემდეგ, და ასეთ შემთხვევაში რეზერვი ეფუძნება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აქტივის მთელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში. საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი ემყარება მომავალზე გათვლილ ინფორმაციას და ითვალისწინებს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებსა და ეკონომიკური პარამეტრების პროგნოზებს.

ECL-ის გაზომვის დროს ბანკი იყენებს სამ-კატეგორიან მოდელს:

- პირველი კატეგორია, თუ ანგარიშების თარიღისთვის, აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა და თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არ არის გაუფასურებული; ბანკი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვს აღიარებს 12 თვის ECL-ის ოდენობით.
- მეორე კატეგორია, თუ ანგარიშების თარიღისთვის, საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაზრდილია თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, მაგრამ ფინანსური ინსტრუმენტი არ ითვლება გაუფასურებულად; ბანკი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვს აღიარებს მთელი სასიცოცხლო ვადის ECL-ის ოდენობით.

- მესამე კატეგორია, თუ ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური ინსტრუმენტი გაუფასურებულია. ბანკი საკრედიტო დანაკარგის რეზერვს აღიარებს მთელი სასიცოცხლო ვადის ECL-ის ოდენობით.

ბანკი ფინანსური აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს განსაზღვრავს კოლექტიურ საფუძველზე, ხოლო მნიშვნელოვანი სესხებისთვის - ინდივიდუალურად, როდესაც ფინანსური აქტივი ან ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულია. ბანკი ქმნის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის, ვადაგადაცილებული დღეების, სესხის წარმოშობის შემდეგ საკრედიტო რისკის ცვლილებების, კომერციული, ფინანსური ან ეკონომიკური პირობების არასასურველი ცვლილების პროგნოზის გათვალისწინებით, რომელიც გავლენას ახდენს მსესხებლის გადახდისუნარიანობაზე და სხვა ხარისხობრივი მაჩვენებლების გათვალისწინებით, როგორცაა გარე საბაზრო ან ზოგადი ეკონომიკური პირობები. თუ შემდგომ პერიოდში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობა მცირდება, ადრე აღიარებული მოსალოდნელი ზარალი ამოტრიალდება კორექტირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანგარიშით.

ბანკის საკრედიტო ზარალის რეზერვის შიდა მეთოდოლოგიით, რომელიც ეფუძნება IFRS მოთხოვნებს, ბანკი თავის საკრედიტო პორტფელს ყოფს მნიშვნელოვანი და უმნიშვნელო სესხების კატეგორიებად. საკრედიტო რისკების მართვის დეპარტამენტები ინდივიდუალურად აფასებენ ყველა გადებულ მნიშვნელოვან სესხს. იმ მნიშვნელოვან სესხებს, რომლებიც არ იმყოფება დეფოლტში, ენიჭება კოლექტიური შეფასების განაკვეთი. ზარალის დაფარვის მიზნით რეზერვირებისთვის ყველა სესხი კატეგორიზებულია ჰომოგენურ ჯგუფებად (როგორცაა იპოთეკური, სამომხმარებლო და მიკრო სესხები).

კონტრაგენტებთან დაკავშირებული რისკი: საბანკო მომსახურების განხორციელებით, მათ შორის ბანკთაშორის ფულად ბაზარზე დაკრედიტებით, ბანკთაშორის სავალუტო ბაზარზე ტრანზაქციის ანგარიშსწორებით, ვაჭრობის დაფინანსებასთან დაკავშირებული ბანკთაშორის ოპერაციების ან ფასიანი ქაღალდების ინვესტირებით ბანკი ექვემდებარება ზარალის რისკს კონტრაგენტის მხრიდან სახელშეკრულებო ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. კონტრაგენტებთან დაკავშირებული რისკის სამართავად ბანკი განსაზღვრავს ლიმიტებს ინდივიდუალურად თითოეული კონტრაგენტისთვის გარე საკრედიტო რეიტინგისა და საერთო რისკის პროფილის საფუძველზე, ასევე ქვეყნის ლიმიტებს კონცენტრაციის სამართავად. კონტრაგენტებთან დაკავშირებული რისკების ზემოქმედება მონიტორინგდება ყოველდღიურად და ნებისმიერი დარღვევის შესახებ ეცნობება აღმასრულებელ მენეჯერს. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ბანკთაშორის ნაშთების 95.4% განთავსებული იყო „საინვესტიციო რეიტინგის მქონე“ ბანკებში (Fitch, Moody's და Standard and Poor's-ის შეფასებების მიხედვით).

სხვა პროდუქტები: ბანკი ასევე სთავაზობს მომხმარებლებს გარანტიებს/აკრედიტივებს, რამაც შეიძლება მოითხოვოს, რომ ბანკმა განახორციელოს გადახდები კლიენტების სახელით. ასეთი გადახდების ამოღება ხდება მომხმარებლებისგან გარანტიის/აკრედიტივის პირობების საფუძველზე. ამ პროდუქტებთან დაკავშირებული რისკების მართვა და შემცირება იმავე პოლიტიკებითა და კონტროლის მექანიზმებით ხორციელდება, რომლებიც გამოიყენება სესხთან დაკავშირებული რისკების მართვაში.

ლიკვიდობის და დაფინანსების რისკები

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი ვერ შეძლებს შეასრულოს თავისი გადახდის ვალდებულებები, როდესაც დგება მათი გადახდის ვადა, ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში.

დაფინანსების რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი ვერ შეძლებს დაფინანსების სტაბილური და დივერსიფიცირებული წყაროების შენარჩუნებას მისაღები დაფინანსების ხარჯის პირობებში.

მიტიგაცია

მმართველობა: ბანკის დონეზე დაფინანსებისა და ლიკვიდობის რისკის მართვას ზედამხედველობს ALCO, რომელიც ამტკიცებს ლიკვიდობის რისკის მართვის ჩარჩოს და ლიკვიდობის რისკის აპეტიტს და უზრუნველყოფს მის განხორციელებას ორგანიზაციის მასშტაბით. ხაზინის დეპარტამენტი და აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის (ALM) სამსახური წარმოადგენს დაცვის პირველ ხაზს, რომლებიც პასუხისმგებელნი არიან ბანკის ლიკვიდობისა და დაფინანსების პოზიციების მართვაზე, დაფინანსების ბაზრებზე წვდომის შენარჩუნებასა და

ლიკვიდობის ბუფერის მართვაზე. CFRM სამსახური მოქმედებს, როგორც დაცვის მეორე ხაზი და პასუხისმგებელია დაფინანსებისა და ლიკვიდობის რისკის მართვის პოლიტიკის, სტანდარტებისა და სახელმძღვანელო პრინციპების შემუშავებასა და მართვაზე და რისკის აპეტიტის განვითარებაზე. გარდა ამისა, CFRM პასუხისმგებელია რისკის პროფილის მიმოხილვასა და შედეგების ALCO-სთვის მიწოდებაზე.

რისკის აპეტიტი: ბანკმა შეიმუშავა რისკის აპეტიტის დებულებები, რომლებიც ასახავს რისკის მიმართ ტოლერანტობას და განსაზღვრავს მისი რისკ აპეტიტის ლიკვიდობის ადეკვატურობის პრინციპებთან შესაბამისობას. ლიკვიდობის რისკის აპეტიტის დებულებები გადმოტანილია სხვა სხვადასხვა მეტრიკებში, რომელიც დამტკიცებულია ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ და გადაიხედება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ, სასურველი რისკის პროფილიდან გადახრის იდენტიფიკაციისა და, საჭიროების შემთხვევაში, პროაქტიული რისკის მართვის აქტივობების განხორციელების მიზნით.

მოზიდული სახსრებისა და ლიკვიდობის მენეჯმენტი: ბანკი ლიკვიდობის რისკის მართვისთვის იყენებს ALCO-ს მიერ დამტკიცებულ ლიკვიდობის რისკის მართვის ჩარჩოს, რომლის მიზანია ბანკს ჰქონდეს შესაძლებლობა დროულად დაფაროს ვალდებულებები, როგორც ნორმალურ, ასევე კრიზისულ პირობებში. რეგულარულად ხდება ჩარჩოს გადახედვა, რათა დავრწმუნდეთ, რომ ის შესაბამისობაშია ბანკის მიმდინარე და დაგეგმილ აქტივობებთან. ჩარჩო ასევე აწესებს, ლიმიტებს სხვადასხვა ლიკვიდობის კოფიციენტების ჭრილში, რომლებთან შესაბამისობას ყურადღებით ამონიტორინგებს ALCO. გარდა ამისა, ბანკმა შეიმუშავა ლიკვიდობის საგანგებო ვითარებაში მოქმედების გეგმა, რომელიც განსაზღვრავს რისკის ინდიკატორებს სხვადასხვა ტიპის რისკის სცენარებისთვის ლიკვიდობასთან დაკავშირებული პრობლემების ადრეულ ეტაპზე გამოსავლენად და შესაბამისი მიტიგაციის აქტივობებს.

ბანკი ახორციელებს დაფინანსების რისკის ყოვლისმომცველ შეფასებას, რომელიც მოიცავს მისი აქტივებისა და ვალდებულებების ქცევითი მახასიათებლების, როგორც რაოდენობრივ, ისე ხარისხობრივ ანალიზს და დაფინანსების კონცენტრაციის შემოწმებას. თანხების კონცენტრაცია ვალუტის, ვადიანობის, პროდუქტისა და კონტრაგენტის მიხედვით რეგულარულად კონტროლდება და, კონცენტრაციის შემთხვევაში, იმართება დაგეგმვის პროცესის საშუალებით და შემოიფარგლება შიდა დაფინანსებისა და ლიკვიდობის რისკის მართვის ჩარჩოთი, რომლის ანალიზის შედეგები რეგულარულად მიეწოდება ALCO-ს.

ლიკვიდობის სტრესის ტესტირება: ბანკის შესაბამისობის შეფასების პროცესი (ILAAP) მოიცავს ლიკვიდობის სტრესის ტესტის/სცენარის ანალიზის ჩარჩოს, რომლის მიზანია შეაფასოს ბანკის ლიკვიდობის ბუფერების საკმარისობა ლიკვიდობის პოტენციური შოკებისთვის. ჩარჩო მოიცავს იდიოსინკრატულ, სისტემურ და კომბინირებულ სცენარებს, რათა შეამოწმოს ბანკის ლიკვიდობის პოზიციის მგრძნობელობა თითოეული მათგანის მიმართ. შოკები შექმნილია ისე, რომ მოიცავდეს ლიკვიდობასთან დაკავშირებულ ყველა ძირითად ელემენტსა და ფაქტორს.

მონიტორინგი და ანგარიში: ბანკი აკონტროლებს საბაზრო და შიდა ადრეულ ინდიკატორებს ყოველდღიურად, რათა დააიდენტიფიციროს ლიკვიდობის რისკის ადრეული ნიშნები ბაზარზე ან კონკრეტულად ბანკში. კვირაში ორჯერ, ბანკი ამზადებს პროგნოზს და ყოველთვიურ განახლებულ ანგარიშს აღმასრულებელი მენეჯმენტისთვის. ლიკვიდობის რისკი ინტეგრირებულია რისკის პროფილის პანელში, რომელსაც ამოწმებს რისკის კომიტეტი და განიხილება რისკისა და აუდიტის კომიტეტების საერთო შეხვედრაზე. ანგარიშგებები მოიცავენ EY-ს ხედვას მენეჯმენტის გადაწყვეტილებების საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშის სტანდარტებთან შესაბამისობაზე და გარე აუდიტის დაკვირვებას ფინანსურ ანგარიშგებებზე შიდა კონტროლების ეფექტურობის შესახებ.

კაპიტალის რისკი

კაპიტალის რისკი წარმოადგენს ბიზნეს ამოცანების, რეგულატორის მოთხოვნებისა და საბაზრო მოლოდინების შეუსრულებლობის რისკს არასაკმარისი კაპიტალის გამო.

მიტიგაცია

მმართველობა: ALM განყოფილება, ყოველდღიურად იღებს კაპიტალის რისკის მართვასთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებებს, ხოლო CFRM აყალიბებს კაპიტალის რისკის მართვის ჩარჩოს და მონიტორინგს უწევს მის

ეფექტურად დანერგვას ყოველდღიურ საქმიანობაში. ბანკის კაპიტალის მდგომარეობასა და კაპიტალის დაგეგმვას მუდმივად აკონტროლებს სამეთვალყურეო საბჭო, რათა უზრუნველყოს გონივრული მენეჯმენტი და დროული ქმედებები.

რისკის აპეტიტი: ბანკს წარმოდგენილი აქვს კაპიტალის რისკის აპეტიტი, როგორც ბანკის სხვადასხვა დონის ლიმიტები, რომლებიც დამტკიცებულია ALCO-სა და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

რისკის პროფილის რისკის აპეტიტთან შესაბამისობა ყოველთვიურად ეცნობება ბანკის აღმასრულებელ მენეჯმენტს (ALCO) და ყოველკვარტალურად სამეთვალყურეო საბჭოს.

კაპიტალის მართვა: ბანკი ინარჩუნებს აქტიურად მართვად ჯანსაღ კაპიტალის ბაზას, რათა დაფაროს მისი ბიზნესისთვის დამახასიათებელი რისკები. კაპიტალის რისკის მართვა ეფუძნება კაპიტალის მართვის პოლიტიკას, რომელიც ადგენს კაპიტალის მართვის, მონიტორინგისა და კონტროლის ძირითად პრინციპებს, განსაზღვრავს დაცვის სამი ხაზის როლებსა და პასუხისმგებლობებს და ადგენს კაპიტალის რისკის შერბილების გეგმებს რისკის აპეტიტის ჩარჩოს შესაბამისად.

ბანკს აქვს შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესი (ICAAP), რომელიც სამეთვალყურეო საბჭოს მიერაა დამტკიცებული. მისი მთავარი ამოცანაა უზრუნველყოს, რომ ბანკს ჰქონდეს საკმარისი კაპიტალის დონე მატერიალური რისკების დასაფარად, როგორც ნორმატიულ (საზედამხედველო), ისე ეკონომიკურ (შიდა) პერსპექტივაში. ბანკი ყოველწლიურად ატარებს მატერიალური რისკების შიდა შეფასებას ამ რისკების დასაფარად საჭირო კაპიტალის ოდენობის, ტიპისა და განაწილების შესაფასებლად.

ბანკი აქტიურად აკვირდება ადრეულ ნიშნებს მარეგულირებელი ადღენის გეგმის მიხედვით, რომელიც თავის მხრივ ისეა შექმნილი, რომ ამოიცნოს პოტენციური რისკები კაპიტალისა და უზრუნველყოს დაწყებით ეტაპზე შეზღუდული ქმედებების დროული განხორციელება. მარეგულირებლის მოთხოვნასთან ერთად, ბანკი აწესებს შიდა კაპიტალის მართვის ბუფერებსაც, როგორც საზედამხედველო საბჭოს, ისე ALCO-ს დონეზე.

კაპიტალის სტრეს-ტესტი: კაპიტალის სტრეს-ტესტი მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ბანკის რისკის მართვის პროცესში. მისი საშუალებით ხდება სტრეს-სცენარებისა და მათი კაპიტალზე ზეგავლენის შეფასება. კაპიტალის სტრეს-ტესტირების შედეგების ანალიზი გამოიყენება ბანკის რისკის მართვისა და კაპიტალის დაგეგმვის სხვადასხვა მიმართულების ინფორმირებისთვის. კერძოდ, ეს შედეგები განიხილება შემდეგ სფეროებში:

- კაპიტალის დაგეგმვა: სტრეს-ტესტირებიდან მიღებული ინფორმაცია ბანკს ეხმარება განსაზღვროს არახელსაყრელი მოვლენების განვითარების შემთხვევაში, რა დონის კაპიტალი უნდა ჰქონდეს შენარჩუნებული, რათა მარეგულირებლის მოთხოვნები იყოს დაკმაყოფილებული.
- რისკის აპეტიტის დებულებები: სტრეს-ტესტირების შედეგების გათვალისწინება ხდება რისკის აპეტიტის დებულებების შემუშავებისას, რათა ბანკმა დააგინოს კაპიტალის რისკის მართვისთვის შესაბამის ზღვრები და ლიმიტები.
- კაპიტალის მართვის ბუფერი: კაპიტალის სტრეს-ტესტირების ანალიზი გამოიყენება კაპიტალის მართვის ბუფერის განსასაზღვრად.

გეგმები და პროგნოზები: ბანკი კაპიტალის პროგნოზებს თვეში ორჯერ აახლებს, განახლებულ ბიზნეს მოლოდინებზე, პორტფელის ხარისხის პროგნოზზე, ბაზრის მდგომარეობაზე, უკანასკნელ ტენდენციებსა და ბანკის საშუალო-ვადიან მოსალოდნელ ცვლილებებზე დაყრდნობით. ბანკის კაპიტალის განაწილების გეგმები ALCO-სთან ერთადაა განხილული და მისი დადასტურებულია, მას უწყვეტად ადევნებს თვალს სამეთვალყურეო საბჭოც. ALM განყოფილება პასუხისმგებელია კაპიტალის განაწილების გეგმებისა და კაპიტალის ელემენტებზე ოპერაციების ინიცირებასა და კოორდინირებაზე, მაგალითად, კაპიტალის ინსტრუმენტთა მოზიდვაზე. განყოფილება ამზადებს სხვადასხვა სცენარს, აფასებს ზეგავლენას დაგეგმილ კაპიტალზე და წარუდგენს შედეგებს ALCO/სამეთვალყურეო საბჭოს.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის ფინანსური დანაკარგის რისკი, საბაზრო პარამეტრების ცვლილებით გამოწვეული ფინანსური ინსტრუმენტების მიმდინარე ღირებულების ან მომავალი ფულადი ნაკადების მერყეობის.

საბაზრო რისკი წარმოიშვება აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის ვადიანობის ან ვალუტის შეუსაბამოებისგან, რომლებიც დაუცველია ბაზრის მერყეობისგან.

მიტიგაცია

მმართველობა: საბაზრო რისკის მართვას ბანკში მეთვალყურეობს ALCO და სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც ამტკიცებს საბანკო დონეზე საბაზრო რისკის აპეტიტს და უზრუნველყოფს მის დანერგავს მთელ ორგანიზაციაში. ბანკის საბაზრო რისკების მართვა გადანაწილებულია დაცვის სამ ხაზში. დაცვის პირველ ხაზს წარმოადგენს ბიზნეს მიმართულებები, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან რისკების იდენტიფიცირებაზე, შეფასებაზე, მონიტორინგსა და მართვაზე. კაპიტალის ადეკვატურობისა და ფინანსური რისკების მართვის (CFRM) განყოფილება არის დაცვის მეორე ხაზი და პასუხისმგებელია შეიმუშაოს საბაზრო რისკების მართვის პოლიტიკები, სტანდარტები, გაიდლაინები და განსაზღვროს რისკის აპეტიტი. CFRM ასევე უზრუნველყოფს რისკის აპეტიტის ლიმიტების მონიტორინგს და შედეგების გაზიარებას ALCO-სთან რეგულარული რეპორტების სახით.

რისკის აპეტიტი: ბანკს შემუშავებული აქვს ვალუტის გაცვლითი კურსისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკის აპეტიტი, რომელიც წარმოდგენილია სხვადასხვა ტიპის ლიმიტების სახით და დამტკიცებულია ALCO-სა და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. ლიმიტების დაწესებისას შემდეგი ფაქტორებია გათვალისწინებული:

- გაცვლითი კურსის მერყეობის დინამიკა;
- ბაზარზე სავალუტო ინსტრუმენტების ხელმისაწვდომობა;
- კაპიტალის არსებული და მოსალოდნელი დონე;
- საპროცენტო განაკვეთის ისტორიული მერყეობა;
- მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთის რისკის პროფილი და საშუალო ვადიანი სტრატეგიული გეგმები, რომლებმაც შესაძლოა გავლენა იქონიონ რისკის პროფილზე;
- ბიზნეს-სტრატეგია და ორგანიზაციის რისკის აპეტიტი.

რისკის პროფილის რისკის აპეტიტის ლიმიტებთან შესაბამისობა მონიტორინგდება და ეცნობება ყოველთვიურად ბანკის აღმასრულებელ მენეჯმენტს და კვარტალურად სამეთვალყურეო საბჭოს.

საბაზრო რისკის მართვა: ბანკის საბაზრო რისკის მართვის ზოგადი პრინციპები განსაზღვრულია ALCO-ს მიერ. ALCO ადგენს საბაზრო რისკის ლიმიტებს ვალუტების მიხედვით და მონიტორინგს უწევს ბანკის რისკების აპეტიტის ჩარჩოსთან შესაბამისობას. რისკები და რისკის ინდიკატორები რეგულარულად მოწმდება სხვადასხვა საგარაუდო სცენარის მიხედვით.

ბანკის სავალუტო რისკი ფასდება კრებითი ღია სავალუტო პოზიციით და ყოველდღიურად კონტროლდება რისკის ქვეშ მყოფი ღირებულების (Value at Risk) შეფასებით. ბანკი იყენებს ისტორიული სიმულაციის მეთოდს, რომელიც ეფუძნება 400 სამუშაო დღის სტატისტიკურ მონაცემებს. გარდა ამისა, ღია სავალუტო პოზიციები თითოეულ ვალუტაში, გარდა ლარისა, შეზღუდულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ბანკის საზედამბებელო კაპიტალის 1%-ით. ღია სავალუტო პოზიცია ასევე შეზღუდულია ALCO-ს მიერ წლიური 98% სანდოობით შეფასებული, რისკის ქვეშ მყოფი ღირებულების ზღვრით, რაც 50 მილიონ ლარს შეადგენს.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მინიმუმამდე შესამცირებლად, ბანკი მონიტორინგს უწევს საპროცენტო განაკვეთის (გადაფასების) სხვაობას და ინარჩუნებს საპროცენტო განაკვეთის მარჟას (წმინდა საპროცენტო შემოსავალი მაგენერირებელი აქტივების გაუფასურებამდე გაყოფილი საპროცენტო შემოსავლის მაგენერირებელი აქტივების საშუალო მაჩვენებელზე), რომელიც საკმარისია საოპერაციო ხარჯებისა და რისკის ხარჯის (risk premium) დასაფარად.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული ლიმიტების ფარგლებში, ALCO ადგენს საპროცენტო განაკვეთებს სხვადასხვა ვადიანობებისთვის, რომლებითაც ბანკს შეუძლია განათავსოს აქტივები და მოიზიდოს ვალდებულებები. მარეგულირებელი მოთხოვნის თანახმად, ბანკი აფასებს საპროცენტო განაკვეთის შოკის

სცენარების ზეგავლენას კაპიტალის ეკონომიკურ ღირებულებაზე (EVE) და წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე (NII). ბანკის კაპიტალის ეკონომიკური ღირებულების მგრძნობელობა, ძირითად, პირველად კაპიტალთან (Tier 1) დაკავშირებით მაქსიმალურ რეგულატორულ მოთხოვნაზე ქვემოთ რჩება. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ეკონომიკური ღირებულების კოეფიციენტი შეადგენდა 7.6%-ს, რაც 15%-იან მაქსიმალურ რეგულატორულ მოთხოვნას საკმაოდ ჩამოუვარდება. EVE-სა და NII-ის მგრძნობელობა დამატებით შეზღუდულია სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე განსაზღვრული რისკის აპეტიტით. გარდა ამისა, ALCO ადგენს ლიმიტებს EVE და NII კოეფიციენტებზე ვალუტის მიხედვით CET1 კაპიტალთან მიმართებაში და აკონტროლებს მათ ყოველთვიურად. NIM მგრძნობელობა ანალიზდება ვალუტების ჭრილში და შეზღუდულია სამეთვალყურეო საბჭოსა და ALCO-ს მიერ. ბანკის საპროცენტო განაკვეთი მიმოიხილა დამოუკიდებელმა კონსულტანტმა, სების ინიცირებული საბანკო სექტორის შეფასების ფარგლებში, და შეფასდა როგორც საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისი.

საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების აღმავალი ტრენდის გამო, ბანკი აქტიურად ატარებს სხვადასხვა სტრეს ტესტებს და სცენარულ ანალიზს, რათა შეაფასოს საპროცენტო განაკვეთის შოკის პოტენციური გავლენა პორტფელის ხარისხსა და მომგებიანობაზე.

ვადამდელი გადახდები: ვადამდელი გადახდების ისტორიულ მაჩვენებელს ბანკი აფასებს ვადამდელი გადახდების საშუალო შეწონილი ეფექტური განაკვეთის გაანგარიშებით თითოეულ საკრედიტო პროდუქტზე, ინდივიდუალურად. ბანკი ისტორიულ განაკვეთებს უყენებს თითოეული საკრედიტო პროდუქტის გადაუხდელი ნაწილის საბალანსო ღირებულებას საანგარიშო პერიოდის მდგომარეობით და ამრავლებს საშუალო შეწონილ ეფექტურ განაკვეთზე თითოეული პროდუქტისთვის. ეს შესაძლებლობას აძლევს ბანკს, გამოითვალოს მოსალოდნელი გაუთვალისწინებელი დანაკარგები ვადამდელი გადახდების შემთხვევაში.

მარეგულირებელ და სამართლებრივ ნორმებთან შესაბამისობის რისკი

მარეგულირებელ და სამართლებრივ ნორმებთან შესაბამისობის რისკი არის ფინანსური ზარალის, მარეგულირებელი შეზღუდვის, სისხლის სამართლის ან სამოქალაქო სამართლის ნორმების გამოყენების ან ბანკის რეპუტაციის შელახვის რისკი, თუ ჩვენ ვერ გამოვავლენთ, ვერ შევაფასებთ, სწორად ვერ განვმარტავთ, ვერ შევასრულებთ ან ვერ ვმართავთ მარეგულირებელ და/ან სამართლებრივ მოთხოვნებს.

მიტიგაცია

მმართველობა: სანქციებთან შესაბამისობის დეპარტამენტი არის დაცვის მეორე ხაზი და პირდაპირ CRO-ს წარუდგენს ანგარიშს. ის პასუხისმგებელია სანქციებთან შესაბამისობის წესების, მეთოდოლოგიებისა და სავალდებულო სტანდარტების დაწესებაზე მთელი ბანკისთვის. ამას გარდა, მას მნიშვნელოვანი როლი აქვს დაცვის პირველი ხაზისთვისაც, რომელსაც რჩევებით, ინსტრუქციებითა და გამოწვევებით უზრუნველყოფს. ასევე დეპარტამენტის ფოკუსია დანერგოს ძლიერი შესაბამისობის რისკის კულტურა, ტრენინგების, კომუნიკაციისა და სხვა სამაგალითო ქცევის მეშვეობით. დეპარტამენტი ორიენტირებულია შესაბამისობის რისკის კულტურის პოპულარიზაციაზე ტრენინგებისა და შიდა კომუნიკაციის გზით.

იურიდიული დეპარტამენტი ექვემდებარება მთავარ იურისტს და მისი მოვალეობაა დარწმუნდეს, რომ ბანკის ქმედებები შესაბამის კანონმდებლობაში ჯდება და საკანონმდებლო რისკების მატერიალიზების შემთხვევაში, შესაძლო დანაკარგები მინიმალური იქნება. იურიდიული დეპარტამენტი პასუხისმგებელია საკანონმდებლო რისკების დროულად ამოცნობის მექანიზმის შემუშავებაზე და იმ ქმედებებზე, რომლებიც აუცილებლად უნდა განხორციელდეს, რათა გამოვლენილი რისკების მიტიგაცია მოხდეს.

სამართლებრივ საკითხებთან შესაბამისობის რისკების მართვის ჩარჩო: ბანკი ახორციელებს შესაბამისობის პოლიტიკასა და პროცედურებს, რომლებიც შესაძლებელს ხდის შესაბამისობის რისკების მართვის პრინციპების ინტეგრირებას ოპერაციებში და შეესაბამება რეგულაციებს. აღნიშნული პოლიტიკა ადგენს ბანკში შესაბამისობის რისკის მართვის პრინციპებსა და სტანდარტებს და განსაზღვრავს დამოუკიდებელი შესაბამისობის სამსახურის ძირითად როლებსა და პასუხისმგებლობებს. ჩვენი შესაბამისობის რისკის მართვის ჩარჩო და პოლიტიკა ექვემდებარება ბანკის შიდა აუდიტის სამსახურის მიერ განხილვას. პოლიტიკის დაცვა სავალდებულოა ყველა

თანამშრომლისთვის და ცნობიერების ამაღლების მიზნით, ბანკი ახორციელებს შესაბამისობის სავალდებულო ტრენინგ პროგრამას.

მონიტორინგი და ანგარიში: ბანკი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს იურიდიული რისკების გაზომვასა და შესაბამისობას. ეს მიიღწევა უწყვეტი შეფასების პროცესით და რისკის კომიტეტსა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ანგარიშის ჩაბარებით, რაც იძლევა კანონებსა და რეგულაციებთან შესაბამისობის კონტროლის საშუალებას. გარდა ამისა, შესაბამისობისა და იურიდიული რისკის მართვა ბანკის სტრატეგიული გეგმის ციკლშია ჩართული, რაც რისკებისადმი მრავალმხრივ მიდგომას და ორგანიზაციის მასშტაბით მათ მართვას განაპირობებს.

მარეგულირებელ ნორმებში ცვლილებების მართვა: ჩვენი ინტეგრირებული კონტროლის ჩარჩოს შესაბამისად, ჩვენ ყურადღებით ვაფასებთ საკანონმდებლო და მარეგულირებელი ცვლილებების გავლენას ჩვენი რისკების იდენტიფიცირებისა და შეფასების პროცესების დროს. მარეგულირებელი ცვლილებების მართვის სისტემა უზრუნველყოფს, რომ რეგულაციების ცვლილებები პროაქტიულად იდენტიფიცირებული იყოს იურიდიული დეპარტამენტისა და შესაბამისობის დეპარტამენტის მიერ. გარდა ამისა, ჩვენ დამკვიდრებული გვაქვს სტანდარტიზებული პროცესი შესაბამისი ცვლილებების შემუშავებისა და განხორციელებისთვის სამუშაო ნაკადების, დავალებების, ამოცანების და ავტომატური შემდგომი ნაბიჯების დაწერვის გზით.

მარეგულირებელი ცვლილებების მართვის პროცესის ფარგლებში ჩვენ ვაწარმოებთ კონსტრუქციულ დიალოგს მარეგულირებელ ორგანოებთან, როდესაც ეს შესაძლებელია, და მივმართავთ გარე კონსულტაციებს კანონმდებლობაში შესაძლო ცვლილებებთან დაკავშირებით. ვინარჩუნებთ ფორმალურ კავშირსა და კოორდინირებულ კომუნიკაციას ეროვნულ ბანკთან. ბანკის აუდიტის კომიტეტთან რეგულარულად განიხილება მნიშვნელოვანი მარეგულირებელი და სამართლებრივი ცვლილებები, ასევე მარეგულირებლის მხრიდან მნიშვნელოვანი შემოწმებები.

დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციების მონიტორინგი: ბანკი უზრუნველყოფს დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციების იდენტიფიცირებას, შეფასებასა და მონიტორინგს სეზ-ის მოთხოვნების შესაბამისად.. ტრანზაქციებზე ანგარიში ყოველწლიურად ეგზავნება სამეთვალყურეო საბჭოს, ხოლო შედეგებს ყოველთვიურად ეცნობა CRO.

ქცევის რისკი

ქცევის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკისა და მისი თანამშრომლების ქცევამ მომხმარებელთა მიმართ გამოიწვიოს ცუდი ან უსამართლო შედეგები კლიენტებისთვის ან უარყოფითად იმოქმედოს ბაზრის მთლიანობაზე. ბანკის რეპუტაციასა და კონკურენტულ პოზიციასზე.

მიტიგაცია

მმართველობა: ქცევასთან დაკავშირებული რისკების მართვისთვის, ბანკი რამდენიმე დეპარტამენტსა და განყოფილებას ავალეს კლიენტებთან ურთიერთობისას ქცევასთან დაკავშირებული რისკების მართვისა და მიტიგაციის პასუხისმგებლობას. შესაბამისობის, ადამიანური კაპიტალისა და სამართლებრივი ფუნქციების კოლაბორაცია აუცილებელია, რათა ქცევის რისკების მართვის ჩარჩო შემუშავდეს. ეს დეპარტამენტები მუშაობენ, რათა მხარი დაუჭირონ ბიზნესს მიმართულებებს და სხვა განყოფილებებს შემდეგი გზებით:

- პოლიტიკისა და პროცედურების შემუშავება, რომელიც ხელს უწყობს პასუხისმგებლიან მოქცევას და შესაბამისი კანონებისა და რეგულაციების დაცვას.
- ორგანიზაციაში ეთიკისა და კეთილსინდისიერების ძლიერი კულტურის ხელშეწყობა თანამშრომლების დატრენინგებითა და ღირებულებებზე დაფუძნებული კულტურის ხელშეწყობით, რომელიც პრიორიტეტს ანიჭებს პასუხისმგებლიან ქცევას კლიენტებისა და დაინტერესებული მხარეების მიმართ.
- კონტროლისა და პროცესების დაწესება ქცევასთან დაკავშირებული რისკების მონიტორინგისა და მართვის მიზნით ადეკვატური ზომების მისაღებად, რომელიც უზრუნველყოფს არასწორი ქმედებების თავიდან აცილებასა და საოპერაციო მდგრადობის გაზრდას.

მომხმარებლების მიმართ სამართლიანი მოპყრობა: ჩვენი ეთიკის კოდექსი და მომხმარებელთა დაცვის სტანდარტი მოიცავს პროდუქტებისა და სერვისების ციკლის ყველა ეტაპს, აგრეთვე პროდუქტის გამჭვირვალე შეთავაზებებთან და მკაფიო და ზუსტ კომუნიკაციებთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს, რათა მომხმარებელს მიეცეს ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღების საშუალება. მომხმარებელთა უფლებების დაცვის სამსახური მოქმედებს როგორც დაცვის მეორე ხაზი, რომელიც უზრუნველყოფს ბანკის პროცესების შესაბამისობას მოქმედ კანონებსა და რეგულაციებთან, ასევე შიდა პოლიტიკასა და პროცედურებთან. ჩვენ ვაცნობთ ჩვენს მომხმარებლებს ჩვენი პროდუქტებისა და სერვისების მახასიათებლებსა და პირობებს, რათა შეძლონ ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღება. იურიდიული სამსახური მოქმედებს, როგორც დაცვის მეორე ხაზი, რომელიც მონიტორინგს უწევს ბანკის მარკეტინგულ კომუნიკაციებს, ასევე პროდუქტებისა და სერვისების შესაბამისობას სამართლებრივ და მარეგულირებელ მოთხოვნებთან.

მომხმარებელთა პრეტენზიების მართვა: შემუშავებული გვაქვს მომხმარებელთა პრეტენზიების მართვის პროცედურა, რათა ეფექტურად ვმართოთ მომხმარებელთა საჩივრები და პრობლემები. მომხმარებელთა პრეტენზიების მართვისა და დახმარების ცენტრი განიხილავს და მართავს ყველა შემოსულ პრეტენზიას. ეთიკის კოდექსის დარღვევებთან დაკავშირებული პრეტენზიები განიხილება შესაბამისობის უზრუნველყოფის კომიტეტის მიერ, რათა უზრუნველყოს სათანადო წესით განხილვა და გამოსასწორებელი ღონისძიებების შემუშავება. გარდა ამისა, შესაბამისობის უზრუნველყოფის დეპარტამენტი განიხილავს მომხმარებლის ყველა საჩივარს. განმეორებადი საჩივრები, რომლებიც პოტენციურად მიუთითებს სისტემურ პრობლემაზე, და მამხილებელი პლატფორმის (WhistleB) მეშვეობით მიღებული ანგარიშები, განიხილება და ყოველკვარტალურად წარედგინება აუდიტის კომიტეტს.

ფინანსური დანაშაულის რისკი

ფინანსური დანაშაულის რისკი არის ბანკის მასშტაბით უკანონო საქმიანობის, მათ შორის ფულის გათეთრების, თაღლითობის, მექრთამეობისა და კორუფციის, გადასახადებისგან თავის არიდების, სანქციებისგან თავის არიდების, ტერორიზმის დაფინანსებისა და იარაღის გავრცელების, შეგნებულად თუ გაუცნობიერებლად, ხელშეწყობის რისკი.

მიტიგაცია

მმართველობა: პასუხისმგებლობა ფინანსური დანაშაულის რისკის იდენტიფიცირებაზე, გაზომვაზე, მონიტორინგსა და კონტროლზე ეკისრება ბანკის შესაბამის ბიზნეს ერთეულებს, რომლებიც შეიძლება ფინანსური დანაშაულის, სანქციების თავიდან აცილების, ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების რისკს წააწყდნენ თავიანთი ბიზნეს საქმიანობის დროს. AML და სანქციების შესაბამისობის დეპარტამენტი, რომელიც არის CRO-ს ქვეშ, მოქმედებს როგორც თავდაცვის მეორე ხაზი და პასუხისმგებელია პოლიტიკების, სტანდარტების, სახელმძღვანელო პრინციპებისა და შიდა შესაბამისობის სისტემების შემუშავებასა და შენარჩუნებაზე - სანქციების თავიდან აცილების, ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების რისკების მონიტორინგზე და რისკების იდენტიფიკაციის, შეფასების და მართვის პროცესების ზედამხედველობაზე. გარდა ამისა, AML/სანქციების შესაბამისობის კომიტეტი შეიქმნა ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსებისა და სანქციების თავიდან აცილების რისკების მუდმივი კონტროლისა და ზედამხედველობისთვის.

საგადასახადო ანგარიშგების და საგადასახადო რისკების მართვის სამსახური, რომელიც ფინანსური დირექტორის ქვეშ არის, ორიენტირებულია საგადასახადო რისკების ეფექტურ შეფასებასა და მართვაზე და ბანკის ურთიერთობაზე საგადასახადო ორგანოებთან, უზრუნველყოფს პრაქტიკულ რჩევებსა და საგადასახადო შესაბამისობას ბანკის მასშტაბით.

მონიტორინგი და რეპორტირება: რისკების უწყვეტი მართვა და რისკების კომიტეტისა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის რეგულარული ანგარიშგება ხელს უწყობს პოტენციური ფინანსური დანაშაულის რისკების

ამოცნობასა და კომუნიკაციას. ფინანსური დანაშაულის რისკის მართვის ეფექტურობის დასადგენად ხდება, როგორც რაოდენობრივი, ასევე ხარისხობრივი დეშორდების მიმოხილვა და შეფასება. ფინანსური დანაშაულის რისკები არის რისკისა და აუდიტის კომიტეტების ერთობლივი სხდომების რეგულარულ დღის წესრიგში.

ფულის გათეთრების წინააღმდეგ: ბანკს შემუშავებული აქვს ფულის გათეთრების (AML) /ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლის (CFT) ჩარჩო, რომელიც მოიცავს რისკებზე დაფუძნებულ მიდგომას ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების (ML/FT) რისკების მიმართ. განვახლებთ პოლიტიკა და პროცედურები ჩვენი ML/FT რისკის მართვის აქტივობების გასაძლიერებლად, აგრეთვე ჩავდეთ მნიშვნელოვანი რესურსები ML/FT რისკის მართვის შესაძლებლობების კიდევ უფრო გაუმჯობესებაში, მათ შორის მოწინავე, დახვეწილ ანალიტიკისა და ტრანზაქციის მონიტორინგის გადაწყვეტებითა და თანამშრომელთა მომზადებით.

მექრთამეობა და კორუფცია: მექრთამეობის და კორუფციის რისკები ბანკის ფინანსური დანაშაულის ჩარჩოს განუყოფელი კომპონენტებია და გათვალისწინებულია კლიენტისა და მესამე მხარის სათანადო შესწავლის პროცესებში, ასევე მონიტორინგის ღონისძიებებში. ჩვენ მზად ვართ თავიდან ავიცილოთ მექრთამეობა და კორუფცია შესაბამისი პოლიტიკის, პროცესებისა და ეფექტური კონტროლის განხორციელების გზით. ჩვენ ველით, რომ ჩვენი ყველა თანამშრომელი დაიცავს ჩვენს ქცევისა და ეთიკის კოდექსს. ბანკი იცავს ნულოვანი ტოლერანტობის პრინციპს მექრთამეობის პრევენციისა და ანტიკორუფციული პოლიტიკისა და პროცედურების შეუსრულებლობის მიმართ. ყველა თანამშრომელი გადის ყოველწლიურ სავალდებულო ტრენინგს მექრთამეობის პრევენციისა და ანტიკორუფციული პოლიტიკისა და პროცედურების საკითხებში. ტრენინგი მოიცავს ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა იქნეს გამოყენებული ბანკის ანონიმური მამხილებელი არხი.

სანქციებთან შესაბამისობა: ბანკს შემუშავებული აქვს სანქციებთან შესაბამისობის მკაცრი პოლიტიკა, რომელიც მოითხოვს აშშ-ს, გაერთიანებული სამეფოს, ევროკავშირისა და სხვა შესაბამისი სანქციების პროგრამებში გათვალისწინებული შესაბამისი აკრძალვებისა და შეზღუდვების დაცვას. რუსეთი და ბელორუსია განისაზღვრა მაღალი რისკის იურისდიქციებად, რაც იმას ნიშნავს, რომ ბანკს აქვს შეზღუდული რისკის აპეტიტი ამ ქვეყნების მომხმარებლებთან და მათთან დაკავშირებულ ტრანზაქციებთან მიმართებაში. კერძოდ, მოქმედებს დეტალური შემოწმების გაძლიერებული პროცესი რუსეთიდან და ბელორუსიიდან კლიენტების მომსახურებასთან და ამ იურისდიქციებთან დაკავშირებულ ტრანზაქციებთან მიმართებით. ჩვენ ასევე გავაფართოვეთ თანამშრომლობა მარეგულირებელ და სხვა შესაბამის სამთავრობო უწყებებთან და პარტნიორ ფინანსურ ინსტიტუტებთან საქართველოში სანქციებთან დაკავშირებული რისკების მონიტორინგისა და მიტიგაციის მიზნით, როგორც სექტორულ, ისე ქვეყნის დონეზე.

დეტალური შემოწმება: ბანკი აგრძელებს მომხმარებლების დეტალური შემოწმების პრაქტიკისა და ტრანზაქციების მონიტორინგის შესაძლებლობების გაუმჯობესებას, მათ შორის, საჭიროების შემთხვევაში, რისკზე დაფუძნებული სცენარებით მხარდაჭერილ მონიტორინგს, შეტყობინებების დამუშავებასა და საექსპოტო ქმედებების შესახებ შეტყობინებას. ჩვენი მომხმარებელთა შემოწმებისა და ტრანზაქციის მონიტორინგის KYC პროცედურები უზრუნველყოფს ფინანსური და ეკონომიკური სანქციების შესახებ საერთაშორისო რეგულაციებთან შესაბამისობას, ასევე მომხმარებელთა იდენტიფიკაციის პროცედურებს ბანკის დასაცავად ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების რისკებისგან. მაღალი რისკის კლიენტები, მათ შორის პოლიტიკურად აქტიური პირები და ვირტუალური აქტივების მომსახურების პროვაიდერები, ისინი, რომლებიც მედიაში უარყოფით ჭრილში შექცდიან ან ჩართულნი არიან უჩვეულო ან კრიპტოვალუტებთან დაკავშირებულ ტრანზაქციებში, ან ისინი, რომლებიც ცხოვრობენ და მუშაობენ ფინანსური დანაშაულის არსებითად მაღალი რისკის მქონე ქვეყნებში ან სექტორებში, გადაიან დამატებით დეტალურ შემოწმებას. კრიპტოვალუტასთან დაკავშირებული რისკების სამართავად, ჩვენ შევზღუდეთ ვირტუალურ აქტივებთან დაკავშირებული საერთაშორისო ტრანზაქციები და ვირტუალური აქტივების სერვისის პროვაიდერების ჩართვა. ბანკს აქვს ნულოვანი ტოლერანტობა რუსი და ბელორუსიელი კლიენტების მიმართ, რომლებიც ჩართულნი არიან კრიპტოვალუტასთან დაკავშირებულ საქმიანობაში.

თაღლითობის რისკი: თაღლითობის რისკის შემცირების მიზნით განვახორციელეთ შემდეგი ღონისძიებები:

- „ინგნობდე შენს თანამშრომელს“ (KYE) პროცედურები, რომლებიც მოიცავს სკრინინგის მოთხოვნებს რეკრუტირების, დასაქმებისა და სამუშაოდან წასვლის ეტაპებზე, საშუალებას გვაძლევს კარგად გავიგოთ თანამშრომლის ისტორია და ინტერესთა რეალური თუ პოტენციური კონფლიქტი;
- სავალდებულო ტრენინგი ყველა ახალი თანამშრომლისთვის თაღლითობის რისკის შესახებ ინფორმირებულობის გაზრდის მიზნით; და
- საკომუნიკაციო არხები ჩვენი მომხმარებლების ინფორმირებისთვის თაღლითობის რისკის შესახებ.

ინფორმაციულ უსაფრთხოებასა და მონაცემების დაცვასთან დაკავშირებული რისკები

ინფორმაციულ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკი ინფორმაციის, მონაცემების ან საინფორმაციო სისტემების კონფიდენციალურობის, ხელშეუხებლობის ან ხელმისაწვდომობის დაკარგვის რისკია და შესაძლებელია ჰქონდეს პოტენციური უარყოფითი გავლენა ბანკის ოპერაციებზე.

მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებული რისკი არის პერსონალური მონაცემების დამუშავებასთან დაკავშირებული რისკი, როგორცაა შენახული ან სხვაგვარად დამუშავებული პერსონალური მონაცემების შემთხვევითი ან უკანონო განადგურება, დაკარგვა, შეცვლა, არავტორიზებული გამჟღავნება ან წვდომა, რასაც შედეგად შეიძლება მოჰყვეს ფინანსური დანაკარგები, რეპუტაციის შელახვა ან სხვა მნიშვნელოვანი უარყოფითი ეკონომიკური ან სოციალური შედეგები.

მიტიგაცია

მმართველობა: ინფორმაციის უსაფრთხოების დეპარტამენტი წარმოადგენს დაცვის პირველ ხაზს. ის მიყვება შიდა წესებსა და პროცედურებს ინფორმაციის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით, რუტინულად აფასებს რისკებს, ეძებს სისუსტეებს და ატარებს ტესტირებებს პოტენციური სუსტი ადგილების გამოსავლენად ჩვენს სისტემაში. ამ გზით, ინფორმაციის უსაფრთხოების დეპარტამენტი ხელს უშლის არავტორიზებული წვდომის მცდელობებს და ინარჩუნებს მუდმივ მონიტორინგს, რათა დროულად დაიჭიროს პოტენციური საფრთხის შემცველი ინციდენტი და უპასუხოს მას.

CRO-ს ქვეშ, დაცვის მეორე ხაზად გვევლინება ინფორმაციის უსაფრთხოების შესაბამისობისა და რისკის მართვის სამსახური, რომელიც რეგულარულად აფასებს მესამე მხარესთან დაკავშირებულ რისკებს და რეპორტირებს უწყვეს მათ. ინფორმაციის უსაფრთხოების შესაბამისობისა და რისკის მენეჯმენტის სამსახური ზედამხედველობს და მხარს უჭერს შესაბამის ბიზნეს სამსახურებს, რათა დარწმუნდეს, რომ ინფორმაციული რისკები ამოცნობილი, შეფასებული და ეფექტურად მართულია, შიდა განაწესისა და გარე რეგულაციების შესაბამისად.

რისკის აპეტიტი: ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკი იზომება წინასწარ განსაზღვრული რისკის აპეტიტის მიხედვით.

რისკის პროფილები, რისკის აპეტიტთან მიმართებით კონტროლდება და თვითრად წარედგინება ადმსრულებელ მენეჯმენტს, კვარტალურად კი სამეთვალყურეო საბჭოს.

მონიტორინგი და რეპორტირება: ჩვენ აღმსარულებელ მენეჯმენტს ყოველთვიურად ვაწვდით რეპორტებს ინფორმაციის უსაფრთხოების რისკების შესახებ, სამეთვალყურეო საბჭოს კი - კვარტალში ერთხელ. რეპორტები სრულად მოიცავს ბანკის უსაფრთხოების მდგომარეობას, მნიშვნელოვან ინციდენტებსა და კონტროლის მექანიზმების ეფექტიანობას.

ბანკის შიდა აუდიტის ფუნქცია, რისკზე დაფუძნებული მიდგომით, იძლევა რწმუნებულებას ჩვენი რისკის მართვის, შიდა კონტროლისა და სისტემების ადეკვატურობისა და ეფექტურობის შესახებ. ინფორმაციული უსაფრთხოება რისკების კომიტეტის რეგულარულ დღის წესრიგშია და ჩვენ ასევე ვიწვევთ გარე აუდიტორებს კიბერუსაფრთხოების აუდიტის ჩასატარებლად.

ინფორმაციულ უსაფრთხოებასა და მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებული რისკების შერბილების საშუალებას კონტროლის შემდეგი საშუალებები გვადლევს:

ნულოვანი დღის შეტევები: ამ რისკის შესარბილებლად ჩვენ რეგულარულად ვუწევთ მონიტორინგს სიახლეებს მოწყვლადობების შესახებ, რასაც შეუძლია უარყოფითი გავლენის მოხდენა ჩვენს სისტემებზე. თუ დაფიქსირდება ამგვარი მოწყვლადობა, სპეციალური გუნდი უზრუნველყოფს რაც შეიძლება სწრაფად კონცენტრირებას მასზე. უფრო მეტიც, ჩვენ ვიყენებთ სიღრმისეული დაცვის მიდგომას, რაც გულისხმობს უსაფრთხოების დამატებითი კონტროლების უზრუნველყოფას და იმ შემთხვევაში თუ ერთი მექანიზმი წარუმატებელია, არსებობს ასევე სხვა კონტროლები, რომლებიც გააქტიურდება შეტევის არიდების მიზნით.

მომხმარებელზე მიმართული ფიშინგი: ბოროტი განზრახვის მქონე აქტორებს შეუძლიათ მომხმარებელზე მიმართული ფიშინგის წარმატებული შეტევების განხორციელება მომხმარებლების ყალბი ვებსაიტებით, სოციალური ქსელით, ელ.ფოსტით და სხვა გზებით მოტყუებით. ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ ინფორმაციული უსაფრთხოების კონტროლის საშუალებების გაუმჯობესებაზე, რათა შესაძლებელი გახდეს მომხმარებელთა ანგარიშებში უფლებამოსილების არმქონე წვდომის აღმოჩენა, და ინფორმირებულობის ასამაღლებელი კამპანიების ჩატარებაზე, რათა ჩვენმა მომხმარებლებმა და ფართო საზოგადოებამ შეძლოს ფიშინგის ამოცნობა და დროული რეაგირება.

მიწოდების ჯაჭვის შეტევები: ბოროტი განზრახვის მქონე აქტორებს შეუძლიათ უკანონო წვდომის განხორციელება ჩვენი მესამე მხარის მომსახურების მომწოდებელთა სისტემებში. ბანკი ფოკუსირებულია ამგვარი რისკის შერბილებაზე შემდეგი გზებით:

- ინფორმაციული უსაფრთხოების და მონაცემთა დაცვის დეტალური შემოწმების ინტეგრირება მესამე მხარის მომსახურების მომწოდებლის შერჩევის პროცესში რისკის იმ დონის დასადგენად, რომლის წინაშე დგას მესამე მხარის მომსახურების პოტენციური მომწოდებელი;
- დარწმუნება იმაში, რომ მესამე მხარის მომსახურების მომწოდებლებთან თანამშრომლობის დაწყებამდე დადგენილი რისკების მიტიგაციის მიზნით დანერგილია აუცილებელი სახელშეკრულებო და ტექნიკური კონტროლის საშუალებები; და
- მესამე მხარის მომსახურების არსებული მომწოდებლების მონიტორინგი, სულ მცირე, წელიწადში ერთხელ ინფორმაციული უსაფრთხოების და მონაცემთა დაცვის შეთანხმებული მოთხოვნების შესრულების შემოწმების მიზნით. ურთიერთობათა შეწყვეტა ექვემდებარება გასვლასთან დაკავშირებული პროცედურების გავლას, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს ბანკის ინფორმაციის კონფიდენციალურობის, ხელშეუხებლობისა და ხელმისაწვდომობის დაცვა.

თანამშრომლების მიერ ჩვენი პოლიტიკის, პროცედურებისა და ტექნიკური კონტროლის საშუალებების უგულვებელყოფა: ყოველწლიური ტრენინგი ინფორმაციულ უსაფრთხოებასა და მონაცემთა დაცვაში სავალდებულოა ბანკის ყველა შესაბამისი თანამშრომლისთვის. ჩვენ ვახორციელებთ მონაცემთა დაცვის უწყვეტ და როლებზე დაფუძნებულ ტრენინგს, რათა ჩვენმა თანამშრომლებმა იცოდნენ მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებული რისკები და ათვისონობიერებდნენ თავის როლს ამგვარი რისკების შემსუბუქებაში.

ჩვენ გვაქვს ფიშინგის კვარტალური კამპანიები ჩვენი თანამშრომლების ფიშინგის აღმოჩენისა და მასზე სათანადო რეაგირების უნარის შემოწმების მიზნით. პერიოდულად ჩვენ ვაგზავნით ელ.შეტყობინებებს და ვაზიარებთ პოსტებს ინფორმაციულ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული საფრთხეების შესახებ შიდა საკომუნიკაციო არხებით. მიუხედავად იმისა, რომ თანამშრომლების მიმართ განხორციელებული იქნა ფიშინგის მცდელობები, რაიმე სერიოზულ ინციდენტს ადგილი არ ჰქონია.

წვდომის მართვა: ჩვენ გვაქვს წვდომის როლებზე დაფუძნებული კონტროლი, რომელიც ხელს უწყობს ახალი თანამშრომლების ადაპტირების და არსებული თანამშრომლების როტაციის პროცესების ავტომატიზებას, შესაძლებელს ხდის ქსელზე შეზღუდულ წვდომას ინდივიდუალური მომხმარებლების როლებზე დაყრდნობით და, ამგვარად, შეესაბამება მინიმალური პრივილეგიის პრინციპს, რომელსაც იცავს ბანკი. ჩვენ ასევე

განვახორციელებთ პრივილეგიებულ მომხმარებელთა შეფასების ნახევარწლიური პროცესი. ჩვენ ვაკვირდებით და ვახლეობთ წვდომის უფლებებს ყოველწლიურად თითოეულ დეპარტამენტში.

ბანკი არ ანიჭებს პრივილეგიებულ წვდომის უფლებებს მესამე პირებს გამართლებული და დასაბუთებული საქმიანი საქმიანობის გარეშე. ამგვარი საქმიანობის შემთხვევაშიც კი პრივილეგიებულ წვდომის უფლების მქონე მესამე პირებს მოეთხოვებათ მრავალფაქტორიანი ავთენტიფიკაციის გამოყენება, ხოლო ბანკი მართავს და მონიტორინგს უწევს მათ ქმედებებს პრივილეგიებულ წვდომის მართვის გადაწყვეტის საშუალებით.

რეაგირება ინფორმაციული უსაფრთხოების ინციდენტზე: ზემოხსენებული ძირითადი რისკების წარმატებით შემსუბუქების მიზნით ჩვენი ინციდენტებზე რეაგირების გეგმა უფრო მეტად შევუსაბამეთ სფეროს სტანდარტს და მიღებულ საუკეთესო პრაქტიკას, როგორც ეს განსაზღვრულია სტანდარტებისა და ტექნოლოგიის ეროვნული ინსტიტუტის (NIST) კომპიუტერულ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ინციდენტის მართვის სახელმძღვანელოში. ჩვენ, ასევე, უწყვეტად ვატარებთ დარღვევისა და თავდასხმის სიმულაციებს, რაც გვადლევს ჩვენი ქსელის ბოროტგანმზრახველთა თვალთ დახედვის საშუალებას, ვამოწმებთ დაცვის საშუალებებს და უსაფრთხოების კონფიგურაციას და ვახორციელებთ მუდმივ მონიტორინგს და ვაუმჯობესებთ ჩვენი დაცვის მდგომარეობას. გავაუმჯობესებთ ჩვენი შესაძლებლობები და ვანდალებისაგან დაცული backup ნაწილითაც. შედეგად, არც გარე და არც შიდა საფრთხე ბანკის მთავარი მონაცემთა ბაზის backup-ს არ ემუქრება.

ჩვენ, ასევე, ხელახლა ვამუშავებთ ინფორმაციული უსაფრთხოების ინციდენტებზე რეაგირების გეგმას. ვიყენებთ დამატებით განზომილებებს, როგორიცაა გამოვლენის საშუალო დრო, რეაგირების საშუალო დრო და ცრუდადებითი კოეფიციენტი ჩვენი უსაფრთხოების საოპერაციო ცენტრის მუშაობის უკეთ თვალყურის დევნებისთვის.

მონაცემთა დაცვის პოლიტიკა: ჩვენ გვაქვს მონაცემთა დაცვის ყოვლისმომცველი პოლიტიკა და სტანდარტები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ჩვენს მუშაობას კონფიდენციალურობასთან დაკავშირებული რეგულაციებისა და თანამედროვე პრინციპების შესაბამისად.

მართვა: კონფიდენციალურობის სტრატეგიის ეფექტიანი განხორციელება მოითხოვს მტკიცე ორგანიზაციულ სტრუქტურას. ამ მიზნით ჩვენ გვყავს მონაცემთა დაცვის ოფიცერი (DPO), რომლის პასუხისმგებლობაში შედის, და არა მხოლოდ, შემდეგი:

- ბანკის თანამშრომლებისთვის რეკომენდაციების მიცემა, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესრულება;
- ბანკში არსებული მონაცემთა დამუშავების პროცედურების კვლევა და მოქმედ კანონმდებლობასთან მათი შესაბამისობის შეფასება;
- ბიზნეს-სტრუქტურული ერთეულების კონსულტირება კონფიდენციალურობის საკითხებზე, განსაკუთრებით ახალი პროცესის ან პროდუქტის დანერგვისას;
- კავშირი ზედამხედველ ორგანოსთან კონფიდენციალურობასთან დაკავშირებულ საკითხებზე; და
- შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების, ასევე, ინფორმირებულობის გაზრდის პროგრამების შემუშავება და პრაქტიკული გამოყენება.

გამჭვირვალობა: გამჭვირვალობა ჩვენი კონფიდენციალურობის პროგრამის ძირითადი ელემენტია. ჩვენი მომხმარებლები მარტივ ენაზე იღებენ ინფორმაციას კონფიდენციალურობის თაობაზე, მათ შორის იგებენ, როგორ ხდება მათი პერსონალური ინფორმაციის შეგროვება, გამოყენება, გამჟღავნება, გადაცემა და დაცვა. კონფიდენციალურობასთან დაკავშირებული ჩვენი ვალდებულებები ასახულია ჩვენს განცხადებაში კონფიდენციალურობის შესახებ.

ანგარიშგება: მონაცემთა დაცვის ოფიცერი, სულ მცირე, წელიწადში ორჯერ ახარებს აუდიტის კომიტეტს ანგარიშებს ბანკის კონფიდენციალურობის სტრატეგიის განხორციელების შესახებ. აღნიშნულის შედეგად, ბანკის აღმასრულებელი მენეჯმენტი და სამეთვალყურეო საბჭო ყოველთვის ინფორმირებულნი არიან უახლესი ცნობებით კონფიდენციალურობასთან დაკავშირებული საკითხების თაობაზე.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი არის ფინანსური და არაფინანსური ზარალის რისკი, რომელიც გამოწვეულია არაეფექტური შიდა პროცესების, ადამიანებისა და სისტემების ან გარე მოვლენების შედეგად.

მიტიგაცია

მმართველობა: ოპერაციული რისკების მენეჯმენტი განისაზღვრება დაცვის სამი ხაზის პრინციპით. დაცვის პირველ ხაზს წარმოადგენს ის ბიზნეს ერთეული, სადაც რისკი იჩენს თავს. ისინი პასუხისმგებელნი არიან აღწერონ და შეაფასონ თავიანთი საოპერაციო რისკები და დაწერონ შესაბამისი მიტიგაციის ზომები. საოპერაციო რისკების დეპარტამენტი დაცვის მეორე ხაზია, და პასუხისმგებელია საოპერაციო რისკის მეთვალყურეობაზე და ზანკის მხარდაჭერაზე საოპერაციო რისკების მართვის კუთხით. დაცვის მესამე ხაზია შიდა აუდიტი, რომელიც დამოუკიდებლად აფასებს ოპერაციულ რისკებს და მოვლენებს ბიზნეს პროცესებში, ზანკის მასშტაბით.

ოპერაციული რისკის კომიტეტი არის ის გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო, რომელიც ოპერაციული რისკის პროფილს და ამ რისკის მენეჯმენტის აქტივობებს აკონტროლებს.

რისკის აპეტიტი: ზანკს განსაზღვრული აქვს საოპერაციო რისკის აპეტიტი, რათა ეფექტურად მართოს ყველა საოპერაციო რისკი. ის განსაზღვრავს იმ საოპერაციო რისკების დონეებსა და კატეგორიებს, რომლებსაც ზანკი მიიღებს, სტრატეგიული ამოცანებისა და ბიზნეს გეგმების განსახორციელებლად.

რისკის პროფილი, რისკის აპეტიტთან მიმართებით მონიტორინგდება და მიეწოდება ყოველთვიურად აღმასრულებელ მენეჯმენტს, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭოს კვარტალში ერთხელ.

საოპერაციო რისკის ჩარჩო: ზანკმა დაწერა პოლიტიკა და პროცედურები და ჩამოაყალიბა საოპერაციო რისკების ჩარჩო საოპერაციო რისკების პროგნოზირების, შერბილების, კონტროლისა და კომუნიკაციისთვის და ზანკში შიდა კონტროლის გარემოს საერთო ეფექტურობისთვის. საოპერაციო რისკების დეპარტამენტი ავითარებს და იცავს ჩარჩოსა და ყოვლისმომცველ წესებსა და სტანდარტებს, რომლებიც დამოწმებულია შესაბამისი მმართველი ორგანოების მხრიდან, რათა აუცილებლად შეესაბამებოდნენ ინდუსტრიის აღიარებულ სტანდარტებს, როგორებიცაა Basel და EBA. ისინი ხელმისაწვდომი უნდა იყოს ყველა საჭირო თანამშრომლისთვის, შიდა კომუნიკაციის არხების მეშვეობით. საოპერაციო რისკების ჩარჩო შეიცავს რისკისა და კონტროლის თვითშეფასების (RCSA) პროცესს, რისკის მთავარ ინდიკატორებს, საოპერაციო ღონისძიებების ანალიზს; სცენარის ანალიზის პროგრამას; რისკის მონიტორინგსა და ანგარიშს; ბიზნესის განგრძობითობისა და მართვის პროგრამას; რისკისადმი ცნობიერების ამაღლებას; ტრენინგ პროგრამებს.

მონიტორინგი და რეპორტირება: საოპერაციო რისკების მართვის დეპარტამენტი რეგულარულად მიმოიხილავს და აკვირდება საოპერაციო რისკების შეფასებებს. იმ მთავარი რისკების მიმოიხილვა, რომლებიც ბიზნეს პროცესებზე ახდენს გავლენას, ყოველწლიურად ტარდება და რეპორტის სახით იწერება.

დეპარტამენტი რეგულარულად აწვდის რეპორტებს აღმასრულებელ მენეჯმენტს და საოპერაციო რისკის კომიტეტს. ოპერაციული რისკის მენეჯმენტის კომიტეტი აკვირდება რისკის პროფილს, რათა უზრუნველყოფილ იქნას შესაბამისი ზომების მიღება რისკის აპეტიტის ლიმიტების დარღვევის შემთხვევაში.

დეპარტამენტი კვარტალში ერთხელ წარუდგენს ანგარიშს რისკის კომიტეტს. ანგარიში შეიცავს ინფორმაციას რისკის პროფილის, რისკის აპეტიტის, ლიმიტებისა და დარღვევების, სარისკო აქტივობებისა და მათი შეზღუდვის გეგმების შესახებ.

ბიზნესის მდგრადობა და უწყვეტობა: რისკების მიმართ მდგრადობის უზრუნველყოფის მიზნით, ზანკმა ჩამოაყალიბა ბიზნესის უწყვეტობის გეგმა, რომელიც მორგებულია ჩვენი ოპერაციების ბუნებასთან, მოცულობასა

და სირთულესთან. გეგმა ითვალისწინებს სხვადასხვა ტიპის სცენარებს, რომელთა მიმართაც ბანკი შეიძლება მოწყვლადი აღმოჩნდეს, მათ შორის სისტემისა და ტექნოლოგიების ჩავარდნასაც.

ბანკმა ჩამოაყალიბა ბიზნესის უწყვეტობისა და კატასტროფის გაჯანსაღების გეგმები თითოეული კრიტიკული ბიზნეს პროცესისთვის, რაც წარმოადგენს პროცედურებისა და შეთანხმებების ერთობლიობას, რომელიც მიზნად ისახავს ბანკის კრიტიკული ბიზნეს პროცესების შენარჩუნების ან სწრაფი გაჯანსაღების უზრუნველყოფას.

ბანკი მუდმივად ახორციელებს საქმიანობაზე ზემოქმედების ანალიზის, ტესტირების, ტრენინგისა და ცნობიერების ამაღლების, ასევე, კომუნიკაციისა და კრიზისის მართვის პროგრამებს.

ცნობიერების ამაღლების პროგრამები: ჩვენ ვატარებთ ცნობიერების ასამაღლებელ კამპანიებს, რათა ჩვენმა თანამშრომლებმა შეძლონ არსებული და პოტენციური რისკების ამოცნობა. თაღლითობის შესახებ ბანკის ცნობიერების ამაღლების პროგრამა და სავალდებულო ტრენინგი რჩება თაღლითობის კონტროლის სისტემის მნიშვნელოვან კომპონენტად.

ადამიანურ კაპიტალთან დაკავშირებული რისკი

ადამიანურ კაპიტალთან დაკავშირებული რისკი არის ბანკის სტრატეგიული მიზნების შეუსრულებლობის, ოპერაციული შეფერხების, ფინანსური ზარალის და/ან რეპუტაციის შელახვის რისკი ადამიანური კაპიტალის არაეფექტიანი მართვის შედეგად.

მიტიგაცია

მმართველობა: ადამიანური კაპიტალის რისკის ამოცნობა, შეფასება და მართვა ხდება ბანკის ადამიანური კაპიტალის მართვის ფუნქციის მიერ, რომელიც ადგენს წესებს, პროცედურებსა და სამოქმედო ჩარჩოებს, რისკის მართვის წასამართად და რწმუნდება, რომ ყველაფერი შეესაბამება შესაბამის წესებსა და რეგულაციებს. ის ასევე აკონტროლებს ადამიანური კაპიტალის რისკებს და რეპორტებს უზენაესი აღმასრულებელ მენეჯერსა და სამეთვალყურეო საბჭოს.

რისკის აპეტიტი: ჩვენ განვსაზღვრეთ ადამიანური კაპიტალის რისკის აპეტიტი ბანკის დონეზე, წარმოდგენილი სხვადასხვა ლიმიტებით, რომლებიც დადასტურებულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. ჩვენი ადამიანური რისკის აპეტიტი ითვალისწინებს სხვადასხვა ფაქტორს, მათ შორის ბიზნესის მიზნებს, კულტურასა და სამუშაო დინამიკას. რისკის პროფილი რისკის აპეტიტთან მიმართებით დაკვირვების ქვეშაა და რეპორტი უნდა გადაეგზავნოს აღმასრულებელ მენეჯერს თვითურად, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭოს კვარტალში ერთხელ.

მონიტორინგი და რეპორტირება: ჩვენ ვაკონტროლებთ ადამიანური კაპიტალის რისკს ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ინდიკატორების სერიით, მათ შორისაა თანამშრომლებთან ინდივიდუალური დეტალური ინტერვიუები, ბანკის და გუნდების დონის eNPS, ჩართულობის ქულები, შიდა მობილობა, შენარჩუნება, თანამშრომელთა დენადობის კოეფიციენტი. ჩვენ განვიხილავთ და ვადგენთ სამოქმედო გეგმებს, სხვადასხვა გამოკითხვისა და კოეფიციენტების შედეგებზე დაყრდნობით.

მთავარი რისკების მაჩვენებლები კვარტალურად ეგზავნება რისკის კომიტეტს, თვითურად კი აღმასრულებელ მენეჯერს. ასევე, ეთიკური პრინციპებისა და სტანდარტების, ხელმძღვანელობისა და ეთიკის კოდექსებთან დაკავშირებული ყველა დარღვევა, რეპორტის სახით, კვარტალში ერთხელ ეგზავნება აუდიტის კომიტეტს.

მიტიგაცია: ადამიანურ კაპიტალთან დაკავშირებული რისკების შემცირების მიზნით, ჯგუფი ატარებს შემდეგ ღონისძიებებს:

- ჩვენ ვიზიდავთ ახალგაზრდა ტალანტებს, ვმონაწილეობთ დასაქმების ფორუმებში და ვახორციელებთ სტაჟირებისა და სტუდენტების განვითარების პროგრამებს. აქტიურად ვთანამშრომლობთ წამყვან ქართულ ბიზნეს სკოლებთან და უნივერსიტეტებთან სხვადასხვა დარგის საუკეთესო სპეციალისტების მოსაზიდად. ვახორციელებთ სტუდენტურ პროგრამას - ლიდერატორი - რომელიც ნიჭიერ სტუდენტებს საშუალებას აძლევს 360° ხედვა მიიღონ ბანკის საქმიანობის შესახებ, იმუშაონ რეალურ პროექტებზე და ისწავლონ და მიიღონ მხარდაჭერა ბანკის აღმასრულებელი და საშუალო რგოლის მენეჯერებისგან. პროგრამა ასევე გვუძლავს სტუდენტების მოზიდვაში საინფორმაციო ტექნოლოგიების, ციფრული ტექნოლოგიების, მონაცემთა მეცნიერებისა და ანალიტიკის მიმართულებით, რადგან ის უზრუნველყოფს მაღალ კვალიფიკაციას და სწრაფ პროფესიულ ზრდას საქართველოში ერთ-ერთ საუკეთესო ტექნოლოგიურ გუნდში.
- ჩვენს თანამშრომლებს ვთავაზობთ სწავლის შესაძლებლობებს მთელი კარიერის განმავლობაში კვალიფიკაციის ასამაღლებლად და უნარების გასაუმჯობესებლად და მხარს ვუჭერთ მათ კარიერულ პროგრესს. შიდა მობილობა რჩება ერთ-ერთ პრიორიტეტად ჩვენს სტრატეგიაში, რათა უზრუნველყოთ საჭირო კადრის საჭირო პოზიციაზე ყოფნა.
- ჩვენი ლიდერების რესურსს ვავითარებთ სხვადასხვა პროგრამებისა და აქტივობების მეშვეობით, მათ შორის ლიდერშიპის პროგრამით უფროს მენეჯერებში, როგორც ინდივიდუალურად ისე ჯგუფურ ფორმატში. ახალი მენეჯერების პროგრამა - წარმდგენი კურსი, რომელიც ახლადდანიშნულ მენეჯერულ პოზიციებს ეხება, ასევე ლიდერშიპის არსის პროგრამა, გუნდების ახალი ხელმძღვანელებისთვის. ასევე, გვაქვს მუშაობის მართვის პროცესი - KPI/KBO-ს მონიტორინგისთვის, რათა დავამკვიდროთ ფიდელების კულტურა. 2023 წელს, თანამშრომლებმა არამენეჯერული პოზიციებიდანაც მიიღეს ამ პროცესში მონაწილეობა. ჩვენ ლიდერობის განვითარებას უზრუნველყოფთ, რათა შევზღუდოთ რისკები მაღალკალიფიციური თანამშრომლებისა და გამოცდილი პირების არყოფნის ან წასვლისას.
- ვთავაზობთ კონკურენტუნარიან ანაზღაურებასა და ბენეფიტების პაკეტებს და ხელს ვუწყობთ პროფესიული და პირადი ცხოვრების ბალანსის შენარჩუნებაში. ვაკვირდებით თანამშრომელთა ანაზღაურების ტენდენციებს ფინანსური სექტორის შრომის ბაზრის კვლევებით. ჩვენი ანაზღაურების სტრუქტურა ემყარება თანამშრომელთა საქმიანობის შეფასებებს, რაც ჩვენი უწყვეტი უკუკავშირის პროცესის ნაწილია. KPI/KBO-ების ჩართვამ ყველა დონეზე, კიდევ უფრო გამჭვირვალე გახადა მუშაობაზე დაფუძნებული წლიური ბონუსების სისტემა. ვაუმჯობესებთ ჩვენი სამუშაო ადგილის სტრუქტურისა და კლასიფიკაციის სტრუქტურების დახვეწას, რათა თანამშრომლებისთვის ჩვენი ანაზღაურების სისტემა და პრაქტიკა უფრო მკაფიო და გამჭვირვალე გახადოთ, რაც მათ საშუალებას მისცემს სამართლიანად დაგეგმონ თავიანთი კარიერული სვლა. გვაქვს ფორუმები და კონსულტაციის არხები, რომლებიც საშუალებას იძლევა ორგანიზაციის მასშტაბით ყველას მისწვდეს თანამშრომლების ხმა. მათ შორის, გვაქვს Workplace-ზე აღმასრულებელი დირექტორის რეგულარული ონლაინ შეხვედრები თანამშრომლებთან კვლევის სახით მიმდინარე მოვლენებზე.
- ადამიანური რესურსების (HR) პოლიტიკა და პრაქტიკა შემუშავებულია და ხორციელდება ჩვენი ბიზნეს საქმიანობის მხარდაჭერის მიზნით, საქართველოს კანონმდებლობისა და შესაბამისი საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. რეგულარულად ვამოწმებთ ჩვენს პოლიტიკასა და პროცედურებს, რათა უზრუნველყოთ მათი შესაბამისობა საუკეთესო პრაქტიკასთან, ორგანიზაციული ცვლილებებთან და საკანონმდებლო მოთხოვნებთან.

ჩვენ ვთავაზობთ ჰიბრიდული მუშაობის შესაძლებლობას თანამშრომლებს, ჩვენი ბექ-ოფისის თანამშრომლებს შეუძლიათ შეათავსონ სახლიდან და ოფისიდან მუშაობა.

მოდელის რისკი

მოდელის რისკი წარმოადგენს პოტენციური უარყოფითი შედეგების რისკს, რაც წარმოიშობა გადაწყვეტილებებიდან, რომლებიც მოდელის შედეგებზეა დამყარებული და შესაძლოა მცდარი იყოს არასწორი დაშვებების, შეუსაბამო ცვლადების, სუსტი ალგორითმებისა და/ან უზარისხო მონაცემების გამოყენების გამო.

მიტიგაცია

ბანკი აქტიურად აძლიერებს მოდელის რისკის მართვის საკუთარ ჩარჩოს, რომლის გადახედვა და დახვეწა უწყვეტად მიმდინარებს, რათა ადეკვატურად მოხდეს მოდელის ძირითადი რისკების გათვალისწინება.

ბანკის მოდელის რისკის მართვის პოლიტიკა (MRM) განსაზღვრავს:

- იმ პირთა როლების და პასუხისმგებლობების სეგრეგაციას, რომლებიც მონაწილეობენ მოდელის განვითარების ციკლში, მათ შორის მოდელის შემუშავების მფლობელობა, დამოუკიდებელი ზედამხედველობა და დამტკიცება; და
- კონტროლის მთავარ მექანიზმებს მონაცემთა საიმედოობის, მოდელის განვითარების, დადასტურების, განხორციელების, რეტროსპექტული ტესტირების და მონიტორინგის თვალსაზრისით.

2023 წელს, მენეჯმენტის გლობალურ საკონსულტაციო კომპანიასთან McKinsey & Company ერთობლივი თანამშრომლობის შედეგად, MRM ჩარჩო გადაიხედა და დაიხვეწა საუკეთესო პრაქტიკების შესაბამისად.

მმართველობა: ბანკის მოდელის რისკის მართვისა და კონტროლის ჩარჩო ეფუძნება დაცვის სამი ხაზის მოდელს. მოდელის რისკის მართვაზე პასუხისმგებელი პირები (Risk Owner) პირველ რიგში პასუხისმგებელი არიან მოდელის დამტკიცებასა და შესრულების მუდმივ მონიტორინგზე. ბანკის დამოუკიდებელი რისკების მართვის სამსახური, მეორე ხაზში, პასუხისმგებელია ახალი მოდელების დამტკიცებასა და მარეგულირებელ მოთხოვნებთან მათი შესაბამისობის მონიტორინგზე, გამოყენებული ალგორითმების საიმედოობაზე, მოდელის პროგნოზირების უნარსა და კომპლექსურობაზე, ბიზნესის ამოცანებსა და დაშვებებსა და მონაცემთა ხარისხზე.

მონიტორინგი და რეპორტირება: ბანკი ინარჩუნებს სტრუქტურული მოდელის განვითარების ციკლს, მათ შორის, რეკალიბრაციას. ყველა მნიშვნელოვანი ახალი მოდელი ან არსებული მოდელის მატერიალური ცვლილება დამოუკიდებელი რისკის ფუნქციის მიერ არის დადასტურებული და CRO-ს მიერ არის ავტორიზებული. მნიშვნელოვანი მოდელთან დაკავშირებული საკითხები რეპორტის სახით გადაეცემა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს და ბანკის აღმასრულებელი მენეჯმენტიც საქმის კურსშია მოდელთან დაკავშირებული რისკების შესახებ.

ბანკმა დანერგა ავტომატიზირებული პროცესები, მოდელის ეფექტურად მუშაობის მუდმივი მონიტორინგისთვის. მოდელის რისკის მნიშვნელობის მიხედვით, ავტომატური შეტყობინება იგზავნება მოდელის მუშაობასთან დაკავშირებით შესაბამისი მხარის გაფრთხილების მიზნით (თვითნებ, კვატალში ერთხელ, კონკრეტულ შემთხვევებში). მოდელის მუშაობის მონიტორინგს ახორციელებს მოდელის მფლობელი და ამას ზედამხედველობს მოდელის ვალიდატორი, რათა მიიღონ სწრაფი ზომები მოდელის არაადეკვატურ შესრულებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი საკითხისა და კონტროლის ხარვეზების ან სისუსტეების იდენტიფიცირების შემთხვევაში.

მოდელის რისკის მითიგაცია: რისკების სამართავად, ბანკი მიყვება შემდეგ სტრატეგიას:

- მოდელების განახლება და დახვეწა: საჭიროების შემთხვევაში, მოდელები ახლდება ბაზარზე ცვლილებების, პროცესებისა და ბიზნეს ვარაუდების გათვალისწინებით. ეს განაპირობებს, მოდელების სიზუსტესა და ცვალებად გარემოზე მორგებას.
- მოდელის შედეგის ცვლილება: მოდელის პროდუქტში შეიძლება შევიდეს რაოდენობრივი ან ექსპერტული მსჯელობის მიხედვით შეტანილი შესწორება. ეს შესწორებები შედეგების სიზუსტეს უზრუნველყოფს.
- პროცესის გაფართოება: ბანკმა შეიძლება გააფართოვოს იმ პროცესების არეალი, სადაც მოდელის შედეგები გამოიყენება. დამატებითი კონტროლის მექანიზმების, ვალიდაციის გამოთვლებითა და მეთოდოლოგიებით, მოდელის შედეგებთან ასოცირებული რისკები შესაძლოა კიდევ უფრო შემცირდეს.

ამ მითიგაციის ხერხების გამოყენებით, ბანკი იმედოვნებს, რომ შეამცირებს მოდელის რისკებს და მის ბიზნეს საქმიანობაში გამოყენებული მოდელების შედეგად მიღებული შეფასებები და გადაწყვეტილებები იქნება სწორი და სანდო.

სტრატეგიული რისკი

სტრატეგიული რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი ვერ განახორციელებს თავისი ბიზნეს სტრატეგიას და არასწორი გადაწყვეტილების მიღების, რესურსების არაეფექტური განაწილების ან გარემოში განხორციელებულ ცვლილებებზე დაგვიანებული ან არაეფექტური რეაგირების შედეგად.

მიტიგაცია

სტრატეგიული დაგეგმვა: ბანკს აქვს ჯანსაღი კორპორაციული მართვის სისტემა და მისი სტრატეგია დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. მომხმარებელზე ორიენტირებულობა, ადამიანური კაპიტალი და კულტურა, ბრენდის სიძლიერე და მონაცემები და AI გადაწყვეტილებების მიღება ბანკის მდგრადი ღირებულების შექმნის მთავარი ფაქტორებია. ბანკი ავასებს და მონიტორინგს უწევს სტრატეგიული რისკების გავლენას თავის ყოველდღიურ ოპერაციებზე, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ისინი სათანადოდ რეაგირებენ შიდა და გარე ფაქტორებზე.

ბანკი ატარებს ყოველწლიური სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესს, რათა მიმოიხილოს შედეგები მიზნებთან მიმართებით, განიხილოს შიდა და გარე გარემო და შეიმუშაოს მოკლე და საშუალოვადიანი სტრატეგიული გეგმა, პოტენციური ფინანსური და არაფინანსური რისკების გათვალისწინებით. ამ პროცესს მხარს უჭერს რისკის აპეტიტის ანგარიში (RAS), კაპიტალის გეგმა და გაჯანსაღების გეგმა.

2024 წელს ბანკმა გააფართოვა თავისი ინვესტიციები სომხეთში ამერიკაბანკის შეძენის გზით. ვაცნობიერებთ, რომ გეოგრაფიული არეალის ვაფართოვება წარმოშობს ახალ რისკებს, რომლებიც საჭიროებენ პროაქტიულ მონიტორინგსა და მიტიგაციას. ეს ინვესტიცია სხვადასხვა რისკებთან არის დაკავშირებული რომლებიც მოიცავს პოლიტიკურ და ეკონომიკურ გაურკვევლობას, სანქციებს, უცხოური ვალუტის რყევებსა და რეგულატორულ გამოწვევებს. ეს ფაქტორები, განსაკუთრებით ამერიკაბანკთან თანამშრომლობის შესახებ ინფორმაცია, აუცილებლად იქნება გათვალისწინებული და გაზიარებული 2024 წლის ანგარიშგებებში.

მონიტორინგი: ჩვენ ყოველწლიურად ვატარებთ ჩვენი სტრატეგიის განხილვებსა დამსარულებელი და უფროსი რგოლის მენეჯერების მონაწილეობით. წლის განმავლობაში KPI-ებით გაზომილი ძირითადი სტრატეგიული მიზნების შესრულება მონიტორინგდება აღმასრულებელი მენეჯმენტის მიერ კვარტალში ერთხელ. ბანკი იღებს მაკორექტირებელ ზომებს მნიშვნელოვანი გადახვევის შედეგად წარმოქმნილი რისკების შესამცივრებლად. ამას გარდა, აღმასრულებელი მენეჯმენტის გუნდი ყოველთვიურ შეხვედრებს ატარებს კონკურენტული ლანდშაფტისა და ბანკის კონკურენტუნარიანი პოზიციების განსახილველად, და ახორციელებს საჭირო ქმედებებსა და ცვლილებებს ამ მიმართულებით. მთავარი სტრატეგიული თემები და პროექტები პერიოდულად განიხილება სამუშაო ჯგუფებში, რომლებიც თავის მხრივ აღმასრულებელი, უფროსი და საშუალო მენეჯმენტისგან შედგება.

სტრატეგიის პერიოდული განხილვა: ჩვენი სტრატეგიული ვარიანტები ან გადაწყვეტილებები სისტემატურად განიხილება ჩვენი სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, მათ შორის ჩვენი ყოველწლიური სპეციალური სემინარის დროს.

რეპუტაციული რისკი

რეპუტაციის რისკი არის დაინტერესებული მხარეების ნდობისა და ჩვენი ბრენდის იმიჯის დაზიანების რისკი შიდა ქმედებების ან გარე მოვლენების შედეგად გამოწვეული უარყოფითი შედეგების გამო.

მიტიგაცია

რისკის აპეტიტი: ბანკი აცნობიერებს, რომ რეპუტაციული რისკი ჩვენი საოპერაციო გარემოს თანდაყოლილი ასპექტია. რეპუტაციის რისკის დონის განსაზღვრისას, რომელსაც ორგანიზაცია სურს მიიღოს, საზოგადოების ნდობის მოპოვებას აქვს გადამწყვეტი მნიშვნელობა.

რისკის პროფილი, რისკის აპეტიტთან მიმართებით კონტროლდება და რეპორტი ყოველთვიურად ეგზავნება აღმასრულებელ მენეჯმენტს, კვარტალში ერთხელ კი სამეთვალყურეო საბჭოს.

მიტიგაცია: პოტენციური რეპუტაციის რისკების შემცირების მიზნით, გააქტირებულია ეფექტური სისტემები და კონტროლის მექანიზმები, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მომხმარებელთა მომსახურების მაღალი დონე და სამართლებრივ ნორმებთან შესაბამისობა. საქმიანობის ნებისმიერ ეტაპზე იდენტიფიცირებული რისკის შემთხვევაში, ხდება რისკის შეფასება, შერბილება და მონიტორინგი ჩვენი პოლიტიკისა და პროცედურების შესაბამისად. ბანკის ბრენდის შენარჩუნებისა და გაძლიერების მიზნით, ჩვენი მარკეტინგის გუნდი ყოველდღიურ მონიტორინგს უწევს მედიაგაშუქებას, ხოლო ჩვენი იურიდიული სამსახური უზრუნველყოფს, რომ მარკეტინგული კომუნიკაციები სრულად შეესაბამებოდეს შიდა პოლიტიკას, აგრეთვე განიხილავს და ამოწმებს პროდუქტებისა და სერვისების შესაბამისობას სამართლებრივ და მარეგულირებელ ნორმებთან. ბანკი რეგულარულად ადევნებს თვალყურს და აფასებს მომხმარებელთა კმაყოფილებას როგორც შიდა, ასევე გარე კვლევების მეშვეობით და მონიტორინგს უწევს მის შესაბამისობას რისკის აპეტიტის ლიმიტებთან, რომლის შესახებაც ყოველთვიურად ეცნობება აღმასრულებელ მენეჯმენტს.

ასევე უზრუნველყოფთ ჩვენი მომხმარებლების ინფორმირებას ინფორმაციული უსაფრთხოების საკითხებზე მრავალი არხის, მათ შორის ჩვენი ვებსაიტის, ციფრული პლატფორმებისა და ტექსტური შეტყობინებების საშუალებით. რეგულარულად ვქმნით და სხვადასხვა მედიის საშუალებით ვავრცელებთ კონტენტს, მათ შორის სტატიებს, ინტერაქტიულ თამაშებსა და კითხვარებს. მხარს ვუჭერთ და ხელს ვუწყობთ საქართველოში ინფორმაციული უსაფრთხოების განვითარებას. ცოდნის გაზიარებისა და უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილების მიზნით, რეგულარულად ვახორციელებთ პროექტებს ფინანსური ინდუსტრიის სხვა წარმომადგენლებთან, სამართალდამცავ ორგანოებთან, მარეგულირებელ ორგანოებთან და მთავრობასთან ერთად.

არაზუსტი ან შეცდომაში შემყვანი ანგარიშგების თავიდან ასაცილებლად, რამაც შეიძლება ზიანი მიაყენოს ბანკის რეპუტაციას, ჩვენი დაინტერესებული მხარეების ნდობის დაკარგვით, ჩვენ გვაქვს კარგად დოკუმენტირებული ანგარიშგების პროცესი სამართლიანობისა და გამჭვირვალობის ძლიერი კონტროლით. ჩვენი ანგარიშგების სანდოობაზე რწმუნებულებას იძლევა როგორც შიდა და გარე აუდიტის ზედამხედველობა, ასევე დირექტორთა საბჭო.

კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკი

კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკი არის ბანკისთვის ფინანსური ზარალის და/ან რეპუტაციის შელახვის რისკი, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას ნახშირბადის დაბალი შემცველობის ეკონომიკაზე გადასვლის დაჩქარების შედეგად, აგრეთვე ფაქტური ფიზიკური დაზიანების გამო, რომელსაც შეიძლება ადგილი ჰქონდეს ამინდის ექსტრემალური მოვლენების შედეგად კლიმატის ცვლილების ფონზე. სხვა საკითხებთან ერთად, გარდამავალმა და ფიზიკურმა რისკებმა შეიძლება ასევე გავლენა მოახდინოს ჩვენი მომხმარებლების ოპერაციების შედეგებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე, ასევე მათ უნარზე, დაფარონ სესხები.

მიტიგაცია

მმართველობა: ბანკი კლიმატის რისკის მართვას გარემოსა და სოციალური შედეგების კომიტეტის მეშვეობით ახორციელებს. კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის კლიმატის, გარემოსა და სოციალური რისკებისა და ზემოქმედების მონიტორინგზე, რომლებიც შესაძლოა ჩვენმა აქტივობებმა გამოიწვიოს. კომიტეტი კვარტალში ერთხელ იკრიბება და სამეთვალყურეო საბჭოს წელიწადში ორჯერ უგზავნის რისკებთან დაკავშირებულ ანგარიშგებას.

გარემოსა და კლიმატის რისკის მართვის დეპარტამენტი რისკის ფუნქციას, რომელიც დაცვის მეორე ხაზს განეკუთვნება. დეპარტამენტი გარემოს, სოციალურ და კლიმატურ საკითხებთან დაკავშირებით პროგრესსა და შესრულების დონეს ატყობინებს გარემოსა და სოციალური შედეგების კომიტეტს. ამას გარდა, მის პასუხისმგებლობაში შედის:

- პოლიტიკისა და პროცედურების შემუშავება და ბანკის გარემოსდაცვითი, სოციალური და კლიმატის რისკების მართვის პოლიტიკის დანერგვა;

- ბანკის გარემოსდაცვითი, სოციალური და კლიმატის რისკის პროფილისა და ბანკის საკრედიტო საქმიანობასთან დაკავშირებული საქმიანობების მონიტორინგი;
- მონაცემთა კონსოლიდაციის უზრუნველყოფა ბანკის სასესხო პორტფელთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი, სოციალური და კლიმატთან დაკავშირებული რისკების შესახებ;
- ESG ცნობიერების გავრცელება ბანკის მასშტაბით; და
- გარემოსდაცვითი, სოციალური და კლიმატთან დაკავშირებული კომუნიკაციების მართვა.

კლიმატთან დაკავშირებული რისკების მიტიგაცია: ჩვენ გვაქვს ინტეგრირებული კლიმატთან დაკავშირებული რისკები რისკების მართვის ჩარჩოში და ბიზნესის მდგრადობის შეფასებებში. ჩვენ ვმუშაობთ TCFD-ის ოთხივე რეკომენდაციაზე: მმართველობა, სტრატეგია, რისკების მართვა და მეტრიკა და მიზნები.

ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ კლიმატთან დაკავშირებული რისკების შემცირებაზე შემდეგი ნაბიჯების გადადგმით:

- კლიმატის სცენარების ხელახალი შეფასება და საქართველოში კლიმატის ცვლილებისა და კლიმატის პოლიტიკის შესახებ ცოდნის გაღრმავება; ჩვენი ბიზნეს კლიენტების სექტორისა და ადგილმდებარეობისთვის დამახასიათებელი კლიმატის რისკების იდენტიფიცირება როგორც სესხის შეფასების პროცესის ნაწილი, ასევე გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცესი;
- შესაბამისი მონაცემების შეგროვება, მათ შორის წარმოებული პროდუქტისა და მოხმარებული ენერგიის შესახებ, და GHG ემისიებთან დაკავშირებული კორპორატიული კლიენტებისთვის Scope 3 დაფინანსებული ემისიების გამოსათვლელად;
- 2023 წლის განმავლობაში scope 3-ის ფინანსური ემისიების გამოთვლა Joint Impact Model-ის მიხედვით, როგორც პოტენციური გამოსავალი.
- საქართველოს ეკონომიკის გაძვანების შესაძლებლობების იდენტიფიცირება, რაც დაეხმარება ბანკს გაიგოს, სად და როგორ შესთავაზოს მწვანე დაფინანსება და განიხილოს ტრანსფორმაციული შესაძლებლობები კლიენტებთან და კრედიტორებთან;
- ეროვნული ბანკის მწვანე ტაქსონომიის ფარგლებში ტრანზაქციების იდენტიფიკაცია და ანგარიშის მომზადება (2023 წლის იანვრიდან), მათ შორის კლიმატთან დაკავშირებული სექტორებში; და
- ბანკის მასშტაბით კლიმატის ცვლილების შესახებ ცნობიერების ამაღლება კორპორატიულ და მცირე და საშუალო საწარმოების დეპარტამენტებში მომუშავე ბანკირებისა და რისკების მენეჯერებისთვის ტრენინგების ჩატარებით.

ბანკი აქტიურად მუშაობს კლიმატის ცვლილების რისკის მართვის გასაუმჯობესებლად და 2024 წლისთვის გეგმავს შემდეგი ქმედებების განხორციელებას:

- კლიმატის რისკების მატერიალურობის შეფასება ბანკის პორტფელზე, კლიმატის ცვლილების შერჩეული სცენარის მიხედვით
- რისკების საკრედიტო პორტფელის სკრინინგის მეთოდოლოგიის დახვეწა კლიმატთან დაკავშირებული ფიზიკური და გარდამავალი რისკების გასათვალისწინებლად;
- გაზომვის მიდგომის, შეყვანისა და დაშვებების გაღრმავება, რომელიც გამოიყენება 1-3 Scope გაანგარიშებისთვის;
- კლიმატის რისკის სტრეს-ტესტირების ჩარჩოს შემუშავება; და
- კლიმატთან დაკავშირებული რისკების ფინანსური ზემოქმედების შეფასება ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე, ფინანსურ მაჩვენებელზე და ფულად ნაკადებზე საშუალო და გრძელვადიან პერიოდში.

ფინანსური შედეგების შეჯამება

ამ სექციაში 2022 წლის ციფრები კორექტირებულია ერთჯერად, 79.3 მილიონი ლარის საგადასახადო ხარჯზე, რომელიც საქართველოს ფინანსურ ინსტიტუციებზე გავრცელებულ, კორპორატიული გადასახადების წესში ცვლილების შედეგად მოხდა. ტექსტში მოყვანილი შედარება შესაბამისი პერიოდების დაკორექტირებული მაჩვენებლებითაა.

შემოსავლის ანგარიშების მაჩვენებლები

ათასი ლარი	FY23	FY22	ცვლილება წლიდან წლამდე
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	1,586,000	1,174,611	35.0%
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	340,672	261,420	30.3%
წმინდა უცხოური ვალუტის შემოსავალი	370,847	463,202	-19.9%
სხვა წმინდა შემოსავლები	115,110	32,094	258.7%
საოპერაციო შემოსავალი	2,412,629	1,931,327	24.9%
საოპერაციო ხარჯები	(678,955)	(581,668)	16.7%
მოგება პარტნიორებისგან	984	819	20.1%
საოპერაციო შემოსავლები რისკის ხარჯამდე	1,734,658	1,350,478	28.4%
რისკის ხარჯი	(141,971)	(167,664)	-15.3%
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი ერთჯერად ხარჯებამდე	1,592,687	1,182,814	34.7%
წმინდა ერთჯერადი ხარჯები	-	(203)	-100.0%
მოგება საშ, გადასახადამდე და ერთჯერად ხარჯებამდე	1,592,687	1,182,611	34.7%
საშემოსავლო გადასახადი	(258,968)	(111,332)	132.6%
მოგება შესწორებული ერთჯერადი ხარჯის მიხედვით	1,333,719	1,071,279	24.5%
ერთჯერადი ხარჯი	-	(79,275)	-100.0%
მოგება	1,333,719	992,004	34.4%

ბალანსი

ათასი ლარი	დეკ-23	დეკ-22	ცვლილება წ.წ
ლიკვიდური აქტივები	9,676,305	10,256,783	-5.7%
ნაღდი ფული და მისი ექვივალენტები	3,042,832	3,495,728	-13.0%
ვალდებულებები საკრედიტო ინტ. მიმართულებით	1,752,658	2,417,306	-27.5%
ინვესტიციების ფასიანი ქაღალდები	4,880,815	4,343,749	12.4%
მომხმარებლების სესხები და ფინანსური იჯარის დავალი. ¹⁰	20,248,067	16,841,603	20.2%
ქონება და აღჭურვილობა	404,303	363,606	11.2%

¹⁰ რეპორტის განმავლობაში, წმინდა სესხები და შესაბამისი გაუფასურების რეზერვი წარმოდგენილია დარიცხულ საპროცენტო შემოსავალზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გამოკლებით. ეს არ ახდენს გავლენას კლიენტების წმინდა სესხების ბალანსზე. მენეჯმენტი თვლის, რომ გამოქვეყნებული ბალანსები საუკეთესოდ ასახავს სესხის პორტფელის პოზიციას.

დანარჩენი აქტივები	1,065,435	905,066	17.7%
მთლიანი აქტივები	31,394,110	28,367,058	10.7%
მომხმარებელთა დეპოზიტები	20,776,816	18,274,061	13.7%
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტ. მიმართ	5,133,029	5,191,494	-1.1%
სესხები DFISგან	2,124,264	1,867,454	13.8%
მოკლევადიანი სესხები ცენტ. ბანკებისგან	2,101,653	1,715,257	22.5%
სესხები და დეპოზიტები კომერციული ბანკებიდან	907,112	1,608,783	-43.6%
ვალის ფასიანი ქაღალდები	421,359	646,137	-34.8%
ყველა დარჩენილი ვალდებულება	610,856	467,998	30.5%
მთლიანი ვალდებულებები	26,942,060	24,579,690	9.6%
მთიანი მარჟა	4,452,050	3,787,368	17.5%

მთავარი კოეფიციენტები

	FY23	FY22
ROAA	4.7%	4.2%
ROAE	32.9%	31.6%
ქმინდა საპროცენტო განაკვეთის მარჟა	6.4%	5.4%
სესხის პროცენტი	12.5%	11.5%
ლიკვიდური აქტივების პროცენტი	4.7%	4.3%
სახსრების მოზიდვის ხარჯი	4.7%	4.9%
კლიენტთა დეპოზიტების ხარჯი	4.1%	3.6%
საკრედიტო ინსტიტუციების ხარჯი	8.0%	8.9%
გაცემული ფასიანი ქაღალდების ხარჯი	8.2%	7.1%
ხარჯების შემოსავალთან შეფარდება	28.1%	30.1%
NPL საერთო სესხებთან	2.3%	2.7%
NPL დაფარვის კოეფიციენტი	69.3%	66.0%
NPL დაფარვის კ. კორექტირებული ღირებულებით	118.1%	128.5%
საკრედიტო რისკის ხარჯი	0.7%	0.8%
NBG (Basel III) ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვ. კოეფ.	n/a	14.7%
რეგულაციით მინიმუმი	n/a	11.6%
NBG (Basel III) პირველადი კაპიტალის ადეკვ. კოეფ.	n/a	16.7%
რეგულაციით მინიმუმი	n/a	13.8%
NBG (Basel III) მთლიანი კაპიტალის ადეკვ. კოეფ.	n/a	19.8%
რეგულაციით მინიმუმი	n/a	17.2%
IFRS, NBG (Basel III) ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვ. კოეფ. მიხედვით	18.2%	n/a
რეგულაციით მინიმუმი	14.5%	n/a
IFRS, NBG (Basel III) პირველადი კაპიტალის ადეკვ. კოეფ. მიხედვით	20.0%	n/a
რეგულაციით მინიმუმი	16.7%	n/a
IFRS NBG მთლიანი კაპიტალის ადეკვ. კოეფ. მიხედვით	22.1%	n/a
რეგულაციით მინიმუმი	19.6%	n/a

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

- წმინდა საპროცენტო შემოსავალმა შეადგინა 1,586.0 მილიონი ლარი, გაიზარდა წლიურად 35.0%-ით, ძირითადად გაზრდილი სესხის პორტფელისა და გაზრდილი სესხის პროცენტის (გაიზარდა 100 საბაზისო პუნქტით FY23-ში, უცხოურ ვალუტაზე პროცენტის ზრდის გამო) ხარჯზე.
- წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მარჟა იყო 6.4% (ზრდა 100 საბაზისო პუნქტით წლიდან წლამდე).

წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი

- წმინდა საკომისიო შემოსავალმა შეადგინა 340.7 მილიონი ლარი, გაზრდილია წლიურად 30.3%-ით, ძირითადად საკონტრაქტო ოპერაციების ხარჯზე.
- წმინდა უცხოური ვალუტის (FX) მოგება ნორმალურ მდგომარეობას დაუბრუნდა, გასული წლის მაღალი აქტივობის შემდეგ და 370.8 მილიონი ლარი შეადგინა (შემცირდა 19.9% წ.წ).
- წმინდა სხვა შემოსავალმა 115.1 მილიონი ლარი შეადგინა, გაიზარდა 258.7%-ით წლიდან წლამდე, რაც 2023 მეორე და მეოთხე კვარტალში აქტივების გაყიდვით იყო გამოწვეული.

საოპერაციო შემოსავალი

- ჯამში, ჯგუფმა საოპერაციო შემოსავალი - 2,412.6 მილიონი ლარი გამოიმუშავა, მაჩვენებელი გაზრდილია წლიურად 24.9%-ით. ეს განპირობა ძირითადი სამშემოსავლო ხაზებიდან ძლიერმა შემოსავალმა, რაც ნაწილობრივ, უცხოური ვალუტის შემოსავლის ნორმალიზების ტრენდმა განაპირობა.

საოპერაციო ხარჯები და ეფექტურობა

- საოპერაციო ხარჯებმა შეადგინა 679.0 მილიონი ლარი. (გაზრდილია 16.7%-ით წ.წ). ზრდა ძირითადად დაკავშირებულია ზოგადად ბიზნესის ზრდასა და სტრატეგიულ სფეროებში ინვესტირებით.
- მთლიანად 2023 წლისთვის, ჯგუფმა დადებითი საოპერაციო „ლევერეჯი“ აჩვენა 28.1%-იანი ხარჯებისა და მოგების კოეფიციენტით, 2022 წლის 30.1% -იან მაჩვენებელთან შედარებით.

რისკის ხარჯი

- ჯგუფმა შეინარჩუნა ჯანსაღი საკრედიტო პორტფელი. რისკის ხარჯის მაჩვენებელი 0.7% იყო. (FY22-ის 0.8%-თან შედარებით).

მომგებიანობა

- ჯგუფის მოგებამ შეადგინა 1,333.7 მილიონი ლარი (გაზრდილია 24.5% წ.წ).
- ROAE მაჩვენებელი იყო 32.9% (2022-ის 31.6%-თან შედარებით).

საკრედიტო პორტფელი

- წმინდა სესხები და საიჯარო მოთხოვნები, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 20,248.1 მილიონ ლარზე ავიდა, ანუ ნომინალურად გაზიარდა 20.2%-ით წ.წ . მუდმივ სავალუტო ბაზაზე ზრდამ წლიურად 19.8% შეადგინა.
- 2023 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, უმოქმედო სესხების წილის მაჩვენებელი შემცირდა 2.3%-მდე. (შემცირდა 40 საბაზისო პუნქტით წლიდან-წლამდე)

დეპოზიტები

- 2023 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, მომხმარებელთა დეპოზიტებმა 20,776.8 მილიონი ლარი შეადგინა (გაზრდილია წლიურად 13.7%-ით). მუდმივი სავალუტო ბაზის მიხედვით, დეპოზიტები 13.6%-ით გაიზარდა. წლიური ზრდა განპირობებული იყო ორივენაირი, მოთხოვნადი და დროული დეპოზიტებით.

ლიკვიდურობის პოზიცია

- საქართველოს ბანკი ლიკვიდურობის კომფორტული მაჩვენებლით აგრძელებს ოპერირებას. 2023 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, ბანკის IFRS-ზე დაფუძნებული ლიკვიდურობის დაფარვის კოეფიციენტი (LCR) იყო 125.2% (132.4% - 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით), მინიმალურ მოთხოვნაზე, 100%-ზე მაღალი. 2023 წლის 31 დეკემბრის, NSFR მაჩვენებელიც მაღალ ნიშნულზე, 130.4% -ზე იყო.

კაპიტალის პოზიცია

- ბანკი აგრძელებს ძლიერი კაპიტალის შესაბამისობის მაჩვენებლით ოპერირებას. 2023 წლის 31 დეკემბერს, ბანკის ბაზელ III ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და საერთო კაპიტალის კოეფიციენტები შესაბამისად, იყო 18.2%, 20.0%, და 22.1%, თითოეული მათგანი, მინიმალურ მოთხოვნებზე, შესაბამისად - 14.5%, 16.7%, 19.6% -ზე გაცილებით მეტია.

კორპორაციული მართვის ჩარჩო

ბანკი

ბანკის კორპორაციული დანაყოფებია აქციონერთა საერთო კრება (GMS), სამეთვალყურეო საბჭო და მენეჯმენტის საბჭო. ქართული კანონმდებლობისა და ბანკის ქარტია (შემდგომში 'ქარტია') შესაბამისად, თითოეულ მათგანს აქვს თავისი პასუხისმგებლობები და ავტორიტეტები (ზემდგომები). ბანკში უმაღლესი შიდა მართვის ორგანოს GSM წარმოადგენს. ის ნიშნავს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს, რომლებიც მთლიან კორპორაციული მართვასა და მენეჯმენტის საბჭოს ზედამხედველობაზე არიან პასუხისმგებელნი. სამეთვალყურეო საბჭო თავის მხრივ, არჩევს მენეჯმენტის საბჭოს წევრებს, რომელიც ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების წამმართველია. ბანკის მშობელი კომპანია, [BOGG PLC], განსაზღვრავს ჯგუფის სტრატეგიას, მათ შორის ბანკის სტრატეგიასაც. კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის (ბრძანება # 215/04 სეზ-ის პრეზიდენი, თარიღი 26 სექტემბერი 2018) („კორპორაციული მართვის კოდექსი“) მიხედვით, საქართველოში კომერციულ ბანკები ვალდებული არიან ჰყავდეთ აუდიტისა და რისკის კომიტეტები, რომელიც ზედამხედველი საბჭოს მიერაა არჩეული და ანგარიშსაც მას აბარებს; გარდა ამისა, სისტემურად მნიშვნელოვანი ბანკები კორპორაციულად უნდა იმართებოდნენ, ჰყავდეთ ნომინაციისა და ანაზღაურების კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოშივე. როგორც დაბლა, დეტალურადაა აღწერილი, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება ხუთი სხვადასხვა კომიტეტი, რომლებიც შედგება სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისაგან: აუდიტის კომიტეტი, რისკის კომიტეტი, ნომინაციის და კორპორაციული მართვის კომიტეტი, ანაზღაურების კომიტეტი და სპეციალური კომიტეტი. კომიტეტის წევრებად თავისივე წევრებს ირჩევს სამეთვალყურეო საბჭო.

Bank of Georgia Group PLC

ჯგუფის დონეზე, BOGG PLC დირექტორთა საბჭო (შედგება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისგან, რომლებიც არააღმასრულებელი დირექტორების როლში არიან, ბანკის გენერალური დირექტორისგან, რომელიც ჯგუფის აღმასრულებელი ოფიცერია ჯგუფში, სამეთვალყურეო საბჭოში კი აღმასრულებელი დირექტორი და ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე, რომელიც თავმჯდომარეა) (ერთად 'BOGG საბჭო'), აუდიტის, რისკის, ნომინაციისა და ანაზღაურების კომიტეტებთან ერთად პასუხისმგებელია ჯგუფის სტრატეგიაზე, რისკების მართვასა და შიდა კონტროლზე. BOGG-მა მიიღო სარკისებრი ბორდის სტრუქტურა, რაც ნიშნავს, რომ საქართველოს ბანკის ჯგუფი PLC-ის დირექტორთა საბჭოსა და JSC საქართველოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო ერთი და იგივე წევრებისგან შედგება და იგივე როლების აქვთ კომიტეტებშიც. ეს სტრუქტურა საქართველოს ბანკის ჯგუფი PLC-ისა და მისი შვილობილი კომპანიების სამართავად საუკეთესოა.

აქციონერთა ჩართულობა და ფუნქციები GSM-ში

აქციონერთა ჩართულობის რეგულაცია ქარტიის მიხედვით

ქარტიის თანახმად, წლიური GSM წელიწადში ერთხელ მაინც იკრიბება, წლიური საბალანსო აუდიტის დასრულებიდან არაუმეტეს სამი თვის თავზე.

ქარტიის თანახმად, თუ GSM შეკრება საჭიროა, მაშინ მისი დრო, ადგილი და დღის წესრიგი ბანკის ვებ-გვერდზე და მისი საჯარო რეესტრის პორტალზე ქვეყნდება, GSM-ის თარიღამდე მინიმუმ 21 დღით ადრე. ყოველწლიური GSM განიხილავს და იღებს გადაწყვეტილებებს ისეთ საკითხებზე, როგორებიცაა ყოველწლიური რეპორტი და წლიური ანგარიშები, მენეჯმენტის საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს შეთავაზებები დივიდენდების გადანაწილებაზე, ბანკის რეზერვები და დივიდენდისა და კაპიტალის გადანაწილების პოლიტიკა; ასევე მსჯელობენ სხვა საკითხებზეც, რომელიც განსაზღვრულად გამოაქვს მენეჯმენტის საბჭოს ან სამეთვალყურეო

საბჭოს და ქართული კანონმდებლობისა და ქარტიის შესაბამის ნებისმიერ საგანზე, რომელსაც აქციონერი მიიჩნევს საჭიროდ.

GMS ქვორუმი დაკმაყოფილებულად ითვლება, თუ ხმის მიცემის უფლების მქონე აქციონერების ან მათი წარმომადგენლების ნახევარი თუ შეიკრიბება. თუ ქვორუმი არ შედგა, უნდა შედგეს ახალი GSM, იგივე დღის წესრიგით, სამეთვალყურეო საბჭოს განსაზღვრული ვადითა და კანონითა და ქარტიით გათვალისწინებული პროცედურების დაცვით. ახალი GSM ქვორუმი დაკმაყოფილებულად ჩაითვლება, თუ ხმის მიცემის უფლების მქონე აქციონერები წარმომადგენლების 25% მაინც გამოცხადდება. თუ ქვორუმი ამ GSM-ზეც არ შედგა, ჩიანიშნება, რომელსაც განსაზღვრული ქვორუმი აღარ ექნება.

გაფართოებული GSM (EGMS) ტარდება მაშინ, როცა მენეჯმენტის საბჭო, სამეთვალყურეო საბჭო ან ის აქციონერი/აქციონერთა ჯგუფი, რომლებიც აქციების მინიმუმ 5.0%-ს ფლობენ, ჩათვლიან ამას საჭიროდ. კანონის თანახმად, აქციონერებს, რომლებიც ინდივიდუალურად, ან ჯგუფურად ფლობენ საერთო აქციების 5.0%-ს შეუძლიათ მოითხოვონ EGMS-ის ჩანიშვნა, მაშინ, როცა განსახილველ თემებს წამოჭრიან და ბოლო GSM-დან ერთ თვეზე მეტი იქნება გასული. მენეჯმენტის საბჭომ უნდა გამოაქვეყნოს თავისი გადაწყვეტილება მოთხოვნილი შეხვედრის ჩატარებაზე მოთხოვნის მიღებიდან 10 დღის განმავლობაში.

ქართული კანონისა და ქარტიის შესაბამისად, აქციონერთა დონეზე განსახილველი საკითხებია:

- ქარტიის მიღება და შესწორება;
- ბანკის რეორგანიზაცია;
- ბანკის დაშლა, ლიკვიდატორის მოწვევა, შუალედური და საბოლოო ლიკვიდაციის ბალანსის დამტკიცება;
- ნებართვა აქციონერთა გამოსყიდვაზე;
- ცვლილებები არსებულ კაპიტალში;
- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების რაოდენობის, მათ არჩევის, გამოწვევის, ანაზღაურების რაოდენობისა და სტრუქტურის დადგენა;
- ბანკის აუდიტის ანგარიშის დამტკიცება და აუდიტის განმახორციელებელი პირის შერჩევა;
- ფინანსური ანგარიშის დამტკიცება და დივიდენდების გადანაწილება;
- GSM-ის პროცედურების, ხმის დათვლის კომისიის განსაზღვრა;
- ხელმძღვანელი ორგანოს/პირების და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების წინააღმდეგ სასამართლო პროცესში მონაწილეობის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღება; აღნიშნული პროცესისათვის წარმომადგენლის დანიშვნის ჩათვლით;
- გადაწყვეტილებების მიღება ბანკის მიერ იმ ქონების შეძენის, გასხვისების, გაცვლის (ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებების) ან სხვაგვარად დატვირთვის შესახებ, რომელთა ღირებულება შეადგენს სააქციო საზოგადოების აქტივების საბალანსო ღირებულების ნახევარზე მეტს, გარდა ისეთი გარიგებებისა, რომლებიც წარმოადგენს ჩვეულებრივ საწარმოო საქმიანობას;

ქარტიის თანახმად და ფარგლებში გადაწყვეტილებები სხვა საკითხებზე სამეთვალყურეო საბჭოსა და მენეჯმენტის საბჭოს მიერ მიიღება, მათი უფლებამოსილების შესაბამისად.

აქციონერთა შეხვედრები და მიღებული გადაწყვეტილებები 2023

- 2023 წლის 1-ელ მაისს, მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება ბანკის საბოლოო ფინანსურ ანგარშებსა და 2022 წლის დივიდენდების გადანაწილებაზე;
- 2023 წლის 19 სექტემბერს, ბანკის შუალედური კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები დამტკიცდა, 2023 წლის შუალედური მოგების გადანაწილებასთან ერთად; ბანკის ქარტია ჩასწორდა და რეზოლუციით იქნება დამტკიცებული.

კომერციული ბანკების აქციების ფლობის წესები, საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციების მიხედვით

„საბანკო საქმიანობის შესახებ“ კანონის თანახმად, პირს ეკრძალება, იყოს კომერციული ბანკის მნიშვნელოვანი წილის მფლობელი აქციონერი (ანუ, პირდაპირ ან არაპირდაპირ ფლობდეს არსებული ბანკის განადგებულ კაპიტალის ან საწესდებო კაპიტალის აქციების 10.0%-ზე მეტს), თუ იგი ნასამართლევა მძიმე ან განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულისათვის, ტერორიზმის დაფინანსებისათვის ან/და უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისათვის ან სხვა ეკონომიკური დანაშაულისათვის. საქართველოს ეროვნული ბანკი უფლებამოსილია, ნორმატიული აქტით განსაზღვროს შესაბამისობის დამატებითი კრიტერიუმები აქციათა მნიშვნელოვანი ნაწილის მფლობელებისთვის.

საბანკო საქმიანობის შესახებ კანონის მიხედვით, პირი, რომელიც აპირებს შეიძინოს საქართველოს ბანკის წილი იმ ოდენობით, რომ ამ ბანკის კაპიტალში მისი ან მისი ბენეფიციარი მესაკუთრის მონაწილეობა 10.0%, 25.0% ან 50.0% პროცენტს გადააჭარბებს, ვალდებულია საქართველოს ეროვნულ ბანკს წარუდგინოს შესაფერისობის დეკლარაცია და მიიღოს მისგან წინასწარი დასტური. ეროვნული ბანკი დეკლარაციას განიხილავს მისი წარმოდგენიდან 1 თვის ვადაში და დეკლარანტს უარს ან თანხმობას უცხადებს. თუმცა, იმ შემთხვევაში, თუ ეროვნული ბანკი მიიჩნევს, რომ განმცხადებლის მიერ არასაკმარისი ინფორმაციაა წარმოდგენილი, ამ შემთხვევაში პასუხის გაცემის ვადა სამ თვემდე გრძელდება.

მნიშვნელოვანი წილის შეძენის თაობაზე გარიგება ბათილია, თუ დეკლარანტმა ეროვნულ ბანკს დეკლარაცია არ წარუდგინა ან ეროვნული ბანკისაგან დასაბუთებული უარი მიიღო, მაგრამ მაინც პირდაპირ ან არაპირდაპირ მფლობელობაში მიიღო ქართული ბანკის კაპიტალის ან განადგებულ საწესდებო კაპიტალის 10.0% პროცენტზე მეტი წილი.

საქართველოს ეროვნულ ბანკს შეუძლია კომერციულ ბანკს მოსთხოვოს 10.0%-ზე უფრო მეტი წილის მფლობელის მესაკუთრის, ისე ბენეფიციარი მფლობელის დეკლარაციის წარდგენა. ასეთ შემთხვევაში, ეროვნული ბანკი უფლებამოსილია შესაბამის პირს გარკვეული ვადით ან უვადოთ შეუჩეროს ხმის უფლება და მოსთხოვოს მას, მის საკუთრებაში არსებული წილი 10.0% პროცენტამდე შეამციროს. საქართველოს ეროვნული ბანკი უფლებამოსილია, უარი განაცხადოს დამტკიცებაზე, თუ ტრანზაქციამ შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას საქართველოს ფინანსური სექტორის სტაბილურობას, გამოიწვიოს საერთაშორისო ორგანიზაციების ან საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებების მიერ განსაზღვრული მოთხოვნების დარღვევა, ან იმ შემთხვევაში, თუ პირი, რომელსაც კომერციულ ბანკში აქციების შესყიდვა სურს, ვერ წარმოადგენს ყველა საჭირო ინფორმაციას ასეთი აქციების შესაძენად გამოყენებული ფულადი სახსრების წარმომავლობის შესახებ. საქართველოს ეროვნული ბანკი უფლებამოსილია, ნორმატიული აქტით განსაზღვროს შესაბამისობის დამატებითი კრიტერიუმები აქციების მნიშვნელოვანი წილის მფლობელებისთვის.

საბანკო საქმიანობის შესახებ კანონის შესაბამისად, პირი, ან ერთობლივად მოქმედი აქციონერთა ჯგუფი, რომელიც აპირებს გაყიდოს საქართველოს ბანკის წილი იმ ოდენობით, რომ მათი წილი 10.0%, 25.0% ან 50.0% პროცენტს ჩამოსცდეს, ვალდებულია ამის შესახებ წინასწარ შეატყობინოს საქართველოს ეროვნულ ბანკს და მიაწოდოს მას დეტალური ინფორმაცია ტრანზაქციის შესახებ.

არსებობს გარკვეული ანგარიშგების ვალდებულებები საქართველოს ბანკის მნიშვნელოვანი წილის მფლობელობასთან დაკავშირებით. საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის №94/04 ბრძანების შესაბამისად, კომერციული ბანკები ვალდებული არიან ყოველკვარტალურად გაამჟღავნონ ინფორმაცია სააქციო კაპიტალის 1,0%-ზე მეტი წილის პირდაპირი მფლობელებისა და იმ ბენეფიციარი მესაკუთრეების შესახებ, რომლებიც არაპირდაპირ ფლობენ ბანკის სააქციო კაპიტალის 5%-ზე მეტ წილს. ასეთი ინფორმაცია კომერციულმა ბანკმა უნდა მოამზადოს მის ხელთ არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით და უნდა მიუთითოს, ადასტურებს თუ არა ამ ინფორმაციის სიზუსტეს. ამასთან, ბენეფიციარი მესაკუთრე, რომელიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ფლობს კომერციული ბანკის წილის 10.0% ზე მეტს, ვალდებულია ყოველი წლის აპრილში ეროვნულ ბანკს წარუდგინოს დეკლარაცია წინა წლის 31 დეკემბრის მონაცემების მიხედვით.

სამეთვალყურეო საბჭო და მისი კომიტეტები

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის გრძელვადიან წარმატებაზე, აგრეთვე ბანკის საქმიანობის მართვის შედეგად აქციონერებისთვის მდგრადი ღირებულების შექმნასა და მიწოდებაზე. სამეთვალყურეო საბჭო ადგენს ბანკის ძირითად ღირებულებებს, ადგენს და აკონტროლებს ბანკის სტრატეგიის შესრულებას და აკონტროლებს სტრატეგიის განხორციელებას მენეჯმენტის საბჭოს მიერ, რისკის მართვის მკაცრი

სამოქმედო ჩარჩოს ფარგლებში. სხვა ბევრ პასუხისმგებლობასთან ერთად, საბჭო ახალისებს კოპორატიული მართვის კულტურასაც, საუკეთესო პრაქტიკის გამოყენებით.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია დაამტკიცოს ბანკის რისკის აპეტიტი, საერთო რისკის მართვის ეფექტურობასა და შიდა კონტროლის სამუშაო გეგმის ამტკიცებს საკრედიტო პოლიტიკას, რომელიც მოიცავს საკრედიტო რისკის კონტროლისა და კონტროლს და ბანკის საკრედიტო რისკის მართვის სისტემებს, აგრეთვე ამტკიცებს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც სცდება შესაბამისი ავტორიტეტის უფლებამოსილებას (მათ შორის 35.0 მლნ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის ერთჯერად სესხთან დაკავშირებული რისკები). მენეჯმენტის საბჭო კვარტალურად წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს საკრედიტო რისკისა და საბაზრო რისკის შესახებ სრულყოფილ ანგარიშს.

ბანკმა იცის თავისი ფართო ვალდებულებების შესახებ და ითვალისწინებს მისი გადაწყვეტილებების გავლენას სხვადასხვა მხარეზე, მაგალითად, თანამშრომლებზე, მომხმარებლებზე, გარემოზე და იმ საზოგადოებაზე, სადაც ჯგუფი ოპერირებს. სამეთვალყურეო საბჭო რწმუნდება, რომ ESG საკითხები სათანადოდ აისახება ბანკის სტრატეგიაში და აკონტროლებს მის ეფექტურ იმპლემენტაციას, წლის განმავლობაში ESG საკითხებთან დაკავშირებული სხვადასხვა ანგარიშებისა და განახლებების მეშვეობით.

იმისაში დასარწმუნებლად, რომ ბანკი თავის პასუხისმგებლობებს შეასრულებს, სპეციფიური, მთავარი გადაწყვეტილებები სამეთვალყურეო საბჭოს დასტურს მოითხოვს. გარდა ამისა, სამეთვალყურეო საბჭო დრო და დრო მიიღებს ანგარიშებსა და რეკომენდაციებს იმ ნებისმიერ საკითხზე, რომელიც თავად ბანკისთვის სახელოვნად მიაჩნია. ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობები მოიცავს:

- თითოეული დირექტორის ქმედებების ზედამხედველობას;
- აღმასრულებელი ოფიცრების დანიშვნასა და გათავისუფლებას, მათთან კონტრაქტების დადება და შეწყვეტა;
- ბანკთან და მის საქმიანობასთან დაკავშირებული ნებისმიერი პოლიტიკის, ქცევის კოდექსისა და სხვა ამრეგულირებელი დოკუმენტის მიღება და შეცვლა;
- მენეჯმენტის საბჭოდან ბანკის აქტივობებზე ანგარიშის გამოთხოვა, შიდა აუდიტისა და გარე ინსპექციებისგან მოწოდებული ინფორმაციის მიმოხილვა;
- საჭიროების შემთხვევაში, ბანკის კეთილდღეობისთვის, აქციონერთა გაფართოებული საერთო შეკრების ჩატარება;
- მენეჯმენტის საბჭოს ყოველწლიური ანგარიშის და მოგების გადანაწილების შეთავაზების მიმოხილვა და ინფორმაციის გაზიარება გენერალური თათბირისთვის. საბჭომ ცნობაში უნდა მიუთითოს როგორ და რამდენად მოახდინა კომპანიის მენეჯმენტის აუდიტი გასული ფინანსური წლის განმავლობაში, წლიური ანგარიშის და საქმიანობათა ანგარიში რომელი ნაწილი შეამოწმა და ამ შემოწმებამ თუ გამოიწვია არსებითი ცვლილება ანგარიშთა საბოლოო შედეგებში.

ქარტიის თანახმად, ჩამოთვლილი საკითხები მხოლოდ სამეთვალყურეო საბჭოს რეზოლუციების შედეგად წყდება:

- ბანკის ფილიალების დაარსება და ლიკვიდირება;
- ახალი ტიპის საბანკო აქტივობის წამოწყება ან არსებული აქტივობის შეჩერება და შეწყვეტა;
- გადაწყვეტილების მიღება საჯარო ობლიგაციებისა და სხვა საჯარო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებაზე;
- ბანკის მენეჯმენტის (CEO და მენეჯმენტის საბჭოს წევრები) ანაზღაურებისა და დამატებითი ბენეფიტების განსაზღვრა.
- მინიმალური და მაქსიმალური საპროცენტო განაკვეთის დამტკიცება ბანკის საკრედიტო რესურსებსა და დეპოზიტებში გამოსაყენებლად;
- ბანკის აქციების გამოსყიდვა კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში (რომელიც, შეზღუდვის გარეშე მოიცავს „სახაზინო წილებსაც“; პარაგრაფი 3.11);
- ბანკთან დაკავშირებული ნებისმიერი პოლიტიკისა და ქცევის კოდექსის მიღება და ცვლილება, რომელთა მიღებაც სამეთვალყურეო საბჭოს შესაძლოა კანონით მოეთხოვოს, მათ შორის შიდა

პოლიტიკისა და პროცედურების განსაზღვრა და მიღება კრედიტის, ინვესტირების, უცხოური ვალუტის სამართავად, აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიცირებისთვის და დანაკარგებისათვის შესაბამისი რეზერვების შესაქმნელად;

- სხვა კომპანიის წილების შესყიდვა ან გაყიდვა იმ შემთხვევაში, თუ ეს წილები კომპანიის 50%-ზე მეტს შეადგენენ ან ტრანზაქციის ღირებულება აღემატება ბანკის აქციების ღირებულებას გასული კალენდრული თვის მონაცემების მიხედვით;
- უძრავი ქონებისა და საკუთრების უფლების მოპოვება და გადაცემა თუ ასეთი ტრანზაქციის მასშტაბი აღემატება ბანკის რუტინულ ეკონომიკურ აქტივობებს და ასეთი ტრანზაქციის მოცულობა 2.5% ით მაინც აღემატება ბანკის აქციების ფასს გასული კალენდრული თვის მონაცემებით;
- ინვესტიციები, რომელთა ნაწილობრივი ან სრული ოდენობა 2.5% ით მაინც აღემატება ბანკის აქციების ფასს გასული კალენდრული თვის მონაცემებით;
- სესხება თუ სახსრები 2.5% ით მაინც აღემატება ბანკის აქციების ფასს გასული კალენდრული თვის მონაცემებით;
- იმ სესხებისა და კრედიტების უზრუნველყოფა, რომლებიც ბანკის რუტინულ ეკონომიკური აქტივობაზე უფრო მასშტაბურია;
- ბანკის ბიზნეს სტრატეგიისა და ბიზნეს გეგმის განსაზღვრა და ყოველწლიური ბიუჯეტის დამტკიცება;
- იმ შეთანხმებებისა და კონტრაქტების დადასტურება, რომელთა მიხედვითაც ერთჯერადმა ხარჯმაან ტრანშის ხარჯმა უნდა გადააჭარბოს ბანკის აქციების 1%-ს გასული კალენდრული თვის მონაცემებით.

სამეთვალყურეო საბჭო, ჩვეულებრივ, კვარტალში ერთხელ მაინც ხვდება - სამი შეხვედრა ფიზიკურად, საქართველოში ტარდება, ხოლო ერთი ტელეკონფერენციად. საჭიროებისამებრ, გადაწყვეტილებების მიღება ტელეკონფერენციით ან ელექტრონული ფოსტითაც ხდება. ცვილებებს იღებს და ადასტურებს სამეთვალყურეო საბჭო.

ყველა წინასწარ ჩანიშნულ თათბირზე, სამეთვალყურეო საბჭო იღებს ანგარიშს თავმჯდომარისგან, გენერალური დირექტორისგან და უფროსი ფინანსური დირექტორისგან ბანკის მუშაობასა და მის შედეგებზე. პრინციპული მნიშვნელობის შეიღობილი კომპანიების გენერალური დირექტორები და დელეგატი გენერალური დირექტორები, წლის განმავლობაში, რეგულარულად აწვდიან სამეთვალყურეო საბჭოს ინფორმაციას მუშაობაზე, სტრატეგიულ განვითარებებზე და ინიციატივებზე, მათი დანაყოფების მიხედვით. უფროსი რისკის ოფიცერი და გენერალური კონსული/უფროსი იურიდიული ოფიცერი რეგულარულად აბარებენ სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიშს. სამეთვალყურეო საბჭო იღებს ცნობებს ბანკის ოპერაციულ ფუნქციების შიდა კონტროლსა და მართვაზე, რისკის მართვაზე, შესაბამისოვაზე, შიდა აუდიტზე, ადამიანური რესურსებისა და კორპორაციული პასუხისმგებლობის საკითხებზე.

რეგულარული, კვარტალური, ფიზიკური თათბირები მიმოიხილავენ შემდეგ საკითხებს:

- კომიტეტის თავმჯდომარისგან მოწოდებული ინფორმაცია წინა დღეს ჩატარებული კომიტეტის თათბირზე განხილულ საკითხებზე;
- მაკროეკონომიკული გარემო;
- ფინანსური შედეგები და ამ კუთხით მუშაობა;
- ბიზნესის სეგმენტის განვითარება და შედეგები;
- ერთი ან რამდენიმე ბიზნეს ერთეულის სტრატეგიისა და შედეგების სიღრმისეული განხილვა;
- ახალი სტრატეგიული ინიციატივები და არსებული სტრატეგიის პროგრესი;
- მარეგულირებელი, საკანონმდებლო და სხვა კორპორატიული მართვის სიახლეები;;
- პრინციპულ რისკებსა და რისკების მართვასთან დაკავშირებული მოვლენები;
- რისკის მართვის ჩარჩოსა და შიდა კონტროლის სისტემის ყოვლისმომცველი შეფასება ტარდება წელიწადში ერთხელ, რისკისა და აუდიტის კომიტეტების ან სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

თუმცა სამეთვალყურეო საბჭოს შეხვედრები საჭიროებისამებრ ტარდება წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების განსახილველად, რათა ქმედება იყოს დროული.

თავმჯდომარე გენერალურ დირექტორს ხვდება ყოველი თათბირის შემდეგ, რათა განიხილოს შეხვედრის შემდგომ განსახორციელებელი ქმედებები და მისი პროდუქტიულობა.

თავმჯდომარე და გენერალური დირექტორი, ოფიციალური შეხვედრების გარეთაც, ხშირად ეკონტაქტებიან ერთმანეთს და სხვა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს. უფროსი დამოუკიდებელი წარმომადგენელი არის შუამავალი სხვა დამოუკიდებელ წევრება და თავმჯდომარეს შორის.

კომიტეტები

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წარმომადგენლობითი ერთეულებია რისკის კომიტეტები, რათა გარკვეული დავალებები მათი სახელით კომიტეტებმა შეასრულონ. ეს ხელს უწყობს ეფექტურად მართვას, მნიშვნელოვანი საკითხებისადმი ყურადღების გადანაწილებასა და იმაში დარწმუნებას, რომ ინდივიდუალურად და მოუკიდებლად მოწმდება ფინანსები, აუდიტი, შიდა კონტროლი და რისკის საკითხები, ანაზღაურებათა განხილვა. თუმცა, ქარტიის თანახმად, გარკვეული მნიშვნელოვანი საკითხების გადაწყვეტის უფლება მხოლოდ სამეთვალყურეო საბჭოს აქვს.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს აქვს შემდეგი კომიტეტები:

- აუდიტის კომიტეტი;
- რისკის კომიტეტი;
- ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი
- ანაზღაურების კომიტეტი; და
- სპეციალური კომიტეტი.

თითოეული კომიტეტი დათანხმდა რეფერენსის პირობებს, რომლებიც ყოველწლიურად გადაიხედება თითოეული კომიტეტის მიერ და ცვლილებები დასტურდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

სამეთვალყურეო კომიტეტის ყველა წევრს შეუძლია კომიტეტის თათბირებზე დასწრება.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის გრძელვადიან წარმატებაზე, აგრეთვე ბანკის საქმიანობის მართვის შედეგად აქციონერებისთვის მდგრადი ღირებულების შექმნასა და მიწოდებაზე. სამეთვალყურეო საბჭო ადგენს ბანკის ძირითად ღირებულებებს, ადგენს და აკონტროლებს ბანკის სტრატეგიის შესრულებას და აკონტროლებს სტრატეგიის განხორციელებას მენეჯმენტის საბჭოს მიერ. ახალისებს კორპორაციული მართვის კულტურას, საუკეთესო პრაქტიკის გათვალისწინებით.

სამეთვალყურეო საბჭოსა და კომიტეტის დასწრება თათბირებზე

წევრები	საბჭო	აუდიტის კომ.	ნომინაციისა და კორპ. მართვის კომ.	ანაზღაურების კომ.	რისკის კომ.	სპეციალური კომ.
მელ ჯერარდ კარვილ	4 -დან 4 დაგეგმილი	N/A	4/4	4/4	N/A	N/A
ალასდაირ ბრიჩი	4 დან 4 დაგეგმილი	N/A	4/4	4/4	4/4	N/A
თამაზ გიორგაძე	4 დან 4 დაგეგმილი	N/A	4/4	4/4	4/4	N/A

ჰანა ლოიკანენი	4 დან 4 დაგეგმილი	4/4	4/4	4/4	N/A	N/A
ვერონიკ მაკკაროლი	4 დან 4 დაგეგმილი	N/A	4/4	N/A	4/4	4/4
ჯონათან მური	4 დან 4 დაგეგმილი	4/4	4/4	N/A	N/A	4/4
სესილ ქუილენი	4 დან 4 დაგეგმილი	4/4	4/4	4/4	N/A	4/4
მარიამ მელვინეთუხუცესი	4 დან 4 დაგეგმილი	N/A	4/4	N/A	4/4	N/A

აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი ეხმარება სამეთვალყურეო საბჭოს ბანკის ფინანსური და ანგარიშგების პროცესების ზედამხედველობაში. იგი მონიტორინგს უწევს ფინანსური ანგარიშგების სათანადო წარმართვას და პასუხისმგებელია შიდა და გარე აუდიტორების მართვაზე, ანგარიშგებულ სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე. განიხილავს საოპერაციო რისკების, შესაბამისობის, IT-სა და ინფორმაციულ უსაფრთხოების (მათ შორის, კიბერუსაფრთხოების) პოლიტიკის, პროცედურებისა და სისტემების ეფექტურობას, აგრეთვე მჭიდროდ თანამშრომლობს რისკების მართვის კომიტეტთან, რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტურობის შეფასებასთან დაკავშირებით. აუდიტის კომიტეტი ზედამხედველობას უწევს შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის სისტემების მენეჯმენტს ფინანსური ანგარიშგების პროცესთან დაკავშირებით.

აუდიტის კომიტეტის უფლებები და ვალდებულებებია:

- განსაზღვროს საბუღალტრო და ანგარიშგების წესები ბანკისთვის, ზედამხედველობა გაუწიოს ამ წესების შესრულებას და შეამოწმოს ბანკის საბუღალტრო წიგნები და ჟურნალები ბანკის შიდა და გარე აუდიტის მეშვეობით;
- ზედამხედველობა გაუწიოს ბანკის კანონმდებლობასთან შესაბამისობას;
- დაამტკიცოს ბანკის შიდა აუდიტის რეგულაციები და მონიტორინგი გაუწიოს ბანკის შიდა აუდიტის ფუნქციონირებას;
- უზრუნველყოს შიდა აუდიტის დამოუკიდებლობა სამეთვალყურეო საბჭოსგან და მენეჯმენტის საბჭოსგან;
- დაამტკიცოს შიდა აუდიტის საოპერაციო გეგმა მომდევნო ფინანსური წლისთვის;
- განიხილოს შიდა აუდიტის კვარტალური ანგარიშები, დაამტკიცოს და სამეთვალყურეო საბჭოსა და მენეჯმენტის საბჭოს წარუდგინოს აუდიტის შედეგები და რეკომენდაციები;
- ზედამხედველობა გაუწიოს შიდა აუდიტის საქმიანობას, უზრუნველყოს მისი შესაბამისობა კვარტალურ და წლიურ საოპერაციო გეგმებთან;
- შეაფასოს შიდა აუდიტის დირექტორისა და ინდივიდუალური აუდიტორების მიერ განხორციელებული საქმიანობა;
- დაამტკიცოს შიდა აუდიტორის მიერ მომზადებული წლიური საოპერაციო გეგმა კვარტალურად და ზედამხედველობა გაუწიოს მის შესრულებას;
- შეაფასოს შიდა აუდიტის სამსახურის თითოეული თანამშრომლის საქმიანობა მათი პროფესიული უნარებისა და სამუშაოს დამოუკიდებლად შესრულების უნარის გათვალისწინებით მიიღოს შესაბამისი გადაწყვეტილებები;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთან და მენეჯმენტის საბჭოსთან ერთად, უზრუნველყოს შიდა აუდიტის თანამშრომლობა ბანკის სხვა სტრუქტურულ ერთეულებთან;
- რეკომენდაციები მისცეს სამეთვალყურეო საბჭოს ბანკის შიდა აუდიტის ხელმძღვანელისა და ხელმძღვანელის მოადგილის დანიშვნასთან /გათავისუფლებასთან, ასევე ანაზღაურებასთან დაკავშირებით;
- რეკომენდაციები მისცეს (შიდა აუდიტის ხელმძღვანელთან ხელშეკრულების შესაბამისად) მენეჯმენტის საბჭოს შიდა აუდიტის სხვა თანამშრომლების დანიშვნასთან/ გათავისუფლებასთან ასევე

- ასეთი პირის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით;
- ხელი შეუწყოს გარე აუდიტორების საქმიანობას; და
- თავისი საქმიანობის შესახებ პერიოდული ანგარიშები წარუდგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს.

აუდიტის კომიტეტის სხდომები ტარდება კვარტალში ერთხელ მაინც. საგანგებო შემთხვევებში, სხდომა შეიძლება მოწვეულ იქნეს სამეთვალყურეო საბჭოს მოთხოვნით. გადაწყვეტილებები მიიღება ხმების უმრავლესობით. დამსწრე წევრებს არ აქვთ უფლება თავი შეიკავონ ხმის მიცემისგან.

ბანკის აუდიტის კომიტეტის წევრები ჰანა ლოიკანენი, ჯონათან მუირი და სესილ ქუილენი არიან. აუდიტის კომიტეტის შემადგენლობა ბოლოს 2022 წლის 1 იანვარს დამტკიცდა. კომიტეტის თავმჯდომარე ჯონათან მუირია.

რისკის კომიტეტი

რისკის კომიტეტის მთავარი მოვალეობა არის რისკის ზედამხედველობა. განიხილავს ბანკის რისკის აპეტიტს სტრატეგიის შესაბამისად, განსაზღვრავს და ამოწმებს რისკს და რისკის მართვის ინფრასტრუქტურას, ზედამხედველობას უწევს რისკის აღმოსაფხვრელად საჭირო სტრატეგიის განხორციელებას, რეგულარულად განიხილავს ბანკის რისკის პოლიტიკას, თანამშრომლობს რისკების დირექტორთან და მონიტორინგს უწევს მის საქმიანობას, აძლევს რეკომენდაციებს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის სტრატეგიებთან და პოლიტიკის ეფექტურობასთან დაკავშირებით აუდიტის კომიტეტთან ერთად, აფასებს რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტურობას. რისკის კომიტეტი ზედამხედველობას უწევს ბანკის რისკების გამოვლენას და რეკომენდაციებს აძლევს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის სტრატეგიასთან დაკავშირებით. რისკის კომიტეტი რეგულარულად განიხილავს და ამტკიცებს ბანკის მიერ რისკის შეფასებისას გამოყენებულ პარამეტრებსა და მეთოდოლოგიას და განიხილავს ბანკის უნარს, გამოავლინოს და მართოს ახალი რისკის ტიპები. რისკების მართვის კომიტეტი ასევე განსაზღვრავს სტანდარტებს დიდი რისკების და კრიტიკული მნიშვნელობის გარკვეული რისკის ტიპების, მათ შორის და არა მხოლოდ, საკრედიტო რისკის, საბაზრო რისკის და საოპერაციო რისკის ზუსტად და დროულად გამოსავლენად.

ალასდაირ ბრიჩი, თამაზ გიორგაძე, მარიამ მეღვინეთუხუცესი და ვერონიკა მაკქაროლი არიან რისკების მართვის კომიტეტის წევრები, კომიტეტის შემადგენლობა ბოლოს დამტკიცდა 2022 წლის 1 იანვარს. ვერონიკა მაკქაროლი გახდა თავმჯდომარე 2022 წლის 1 იანვარს.

ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი

ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი (რომელიც სისტემატურად მნიშვნელოვანი ბანკებისთვისაა რეკომენდირებული) რეკომენდაციებს აძლევს სამეთვალყურეო საბჭოს როგორც დირექტორების, ასევე სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების დანიშვნის თაობაზე, უზრუნველყოფს, რომ სამეთვალყურეო საბჭოში არ დომინირებდეს რომელიმე ერთი ფიზიკური პირი ან პირთა მცირე ჯგუფი. ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი შექმნილია იმისათვის, რომ რეგულარულად განიხილოს სამეთვალყურეო საბჭოს სტრუქტურა, ზომა და შემადგენლობა (მათ შორის, უნარები, ცოდნა, გამოცდილება და მრავალფეროვნება). კომიტეტმა თავისი წვლილი უნდა შეიტანოს დირექტორებთან და სხვა ხელმძღვანელ აღმასრულებელ პირებთან დაკავშირებით მემკვიდრეობითობის დაგეგმვაში; აგრეთვე რეკომენდაციები მისცეს სამეთვალყურეო საბჭოს აღმასრულებელი და არააღმასრულებელი დირექტორების და სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტების წევრების დანიშვნასთან დაკავშირებით. კომიტეტი ასევე ზედამხედველობას უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს ეფექტურობის ყოველწლიურ განხილვას.

სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული წევრი ასევე არის ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტის წევრი.

ანაზღაურების კომიტეტი

ანაზღაურების კომიტეტი განიხილავს და რეკომენდაციას აძლევს სამეთვალყურეო საბჭოს გენერალური დირექტორის, გენერალური დირექტორის მოადგილეებისა და აღმასრულებელი დირექტორებისთვის შრომის ანაზღაურების წესთან დაკავშირებით, რათა უზრუნველყოს ანაზღაურების პაკეტების მეშვეობით ბანკის გრძელვადიანი წარმატება და ხელმძღვანელობის სათანადო ანაზღაურება ბანკის საქმიანობაში მათ მიერ შეტანილი წვლილისთვის, საბაზრო პირობებისა და აქციონერების შეხედულებების გათვალისწინებით. კომიტეტი განსაზღვრავს ზემოთ დასახელებული თანამდებობებისთვის ანაზღაურების პაკეტებს, მათი დასაქმების პირობებთან ერთად და აფასებს აღმასრულებელი დირექტორების მუშაობას, შესრულების ძირითად მაჩვენებლებთან მიმართებაში. ანაზღაურების კომიტეტის ფუნქციებში შედის მენეჯმენტის და სხვა ზედა რგოლის თანამდებობის პირების დასაქმების ვადებისა და პირობების განსაზღვრა და პერიოდულად მათი საქმიანობის შეფასება. ანაზღაურების კომიტეტი განიხილავს გენერალური დირექტორის რეკომენდაციას ბანკის თანამშრომლების პრემიალურ ფონდთან, ასევე მენეჯმენტის საბჭოს და გარკვეული თანამდებობის პირების ინდივიდუალურ ბონუსებთან დაკავშირებით.

ბანკის ანაზღაურების კომიტეტის წევრები არიან: მელ კარვილი, ალასდაირ ბრიჩი, ჰანა ლოიკანენი, თამაზ გიორგაძე და სესილ ქუილენი. კომიტეტის შემადგენლობა ბოლოს დამტკიცდა 2022 წლის 1 იანვარს. სესილ ქუილენმა დაიკავა კომიტეტის თავმჯდომარეა.

სპეციალური კომიტეტი

სპეციალური კომიტეტი 2019 წლის 7 იანვარს შეიქმნა, კორპორაციული მართვის საუკეთესო პრაქტიკის გათვალისწინებიდან გამომდინარე და უზრუნველყოფს ზედამხედველობასა და დამატებით კონტროლს ბანკში გაყოფის შემდგომ პერიოდში. სპეციალური კომიტეტის ფუნქციები მოიცავს გაყოფის შემდგომი პროცესის საერთო კონტროლს, მათ შორის, ბანკსა და ყოფილ BGEO Group plc-ის კომპანიებს შორის გარკვეული გარიგებების შემოწმებასა და დამტკიცებას.

ჯონათან მური, სესილ ქუილენი და ვერონიკ მაკქაროლი არიან სპეციალური კომიტეტის წევრები. კომიტეტის შემადგენლობა ბოლოს დამტკიცდა 2022 წლის 1 იანვარს, ხოლო სესილი ქუილენი არის თავმჯდომარე.

სამეთვალყურეო საბჭოსთან ანგარიშის წარდგენის პირობები

თითოეული კომიტეტისთვის განსაზღვრული და შეთანხმებულია პირობები, რომლებიც ყოველწლიურად განიხილება თითოეული კომიტეტის მიერ და ნებისმიერ ცვლილებას ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო.

სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა, მრავალფეროვნება და დამოუკიდებლობა

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამეთვალყურეო საბჭო 8 წევრისგან შედგებოდა. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები ინიშნებიან სამი წლის ვადით, მათი ხელახლა დანიშვნა ან ვადის გახანგრძლივება შეზღუდული არ არის. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს მოეთხოვებათ იმოქმედონ ბანკის ყველა აქციონერისა და მათი ბიზნესის საუკეთესო ინტერესების გათვალისწინებით. ამ ანგარიშის შედგენისას, სამეთვალყურეო საბჭო შვიდი წევრისგან (თითოეული არჩულია GMS-ის მიერ) შედგება, რადგან ალასდაირ ბირჩმა თანამდებობა დატოვა. თითოეულ წევრზე მეტის გასაგებად, შეგიძლიათ წაიკითხოთ: <https://bankofgeorgia.ge/en/about/management#supervisoryBoard>.

ბანკი თვლის, რომ ბიზნესის ეფექტურად სამართავად უნარების, ცოდნის, გამოცდილების, გეოგრაფიული ლოკაციის, ეროვნებისა და სქესის მრავალფეროვნებაა საჭირო. სამეთვალყურეო საბჭო და მისი ნომინაციის კომიტეტი უზრუნველყოფენ, რომ სამეთვალყურეო საბჭოს მომავალშიც ჰქონდეს უნარების, გამოცდილების, ცოდნისა და დამოუკიდებლობის საჭირო ბალანსი.

2018 წლის 26 სექტემბერს, სებ-მა მიიღო კორპორატიული მართვის კოდექსი. ეს კოდექსი ნერგავს საერთაშორისოდ აღიარებულ პრაქტიკას, მათ შორის BCBS-ის გაიდლაინებს ბანკთა კორპორაციული მართვის პრინციპებზე, OECD-ის კორპორაციული მართვის პრინციპებს, ევროკავშირის დირექტივების მოთხოვნებსა (CRD IV – CRR) და EBA-ს რეკომენდაციებს. კორპორატიული მართვის კოდექსი აწესებს

მოთხოვნებს სამეთვალყურეო საბჭოების შემადგენლობაზე, მათ შორის ითვალისწინებს მოთხოვნებს გენდერულ მრავალფეროვნებაზე საბჭოში და დამოუკიდებელი წევრების მინიმალურ რაოდენობაზე. კერძოდ, სამეთვალყურეო საბჭო უნდა იყოს დაკომპლექტებული ბანკის ზომისა და კომპლექსურობის შესაბამისი რაოდენობის წევრებით. სამეთვალყურეო საბჭოს 40% მაინც უნდა იყოს საპირისპირო სქესის (უმცირესობა)

დამატებით, კორპორაციული მართვის კოდექსის შესაბამისად, მინიმუმ ერთი მესამედი, ასევე საბჭოს ორი წევრი მაინც უნდა იყოს დამოუკიდებელი წევრი. ტერმინი „დამოუკიდებლობა“ განსაზღვრულია როგორც შესაძლებლობა ობიექტური, დამოუკიდებელი გადაწყვეტილებების მიღების უნარი, ბანკის ან სხვა გარეშე მხარეების გავლენის ან პოტენციური გავლენის გარეშე. სეზ აწესებს ვრცელ სიას იმ ფაქტორებისა, რომლებიც გათვალისწინებული უნდა იქნას კომერციული ბანკის კანდიდატის დამოუკიდებლობის საკითხის გადაწყვეტისას.

2021 წლის მაისში, მარიამ მეღვინეთუხუცესის არჩევის შემდგომ, სამეთვალყურეო საბჭო თვლის, რომ მისი ზომა და მრავალფეროვნება დამაკმაყოფილებელია, თუ თითოეული წევრის დამოუკიდებლობისა და ერთგულების ხარისხს გაითვალისწინებთ. სამეთვალყურეო საბჭოს ყველა წევრი იკავებს ან წარსულში იკავებდა წამყვან პოზიციებს სხვადასხვა რელევანტურ სექტორში, რასაც ღირებული გამოცდილება შეამოაქვს საბჭოში და მათ გადაწყვეტილებების მიღებას უადვილებს. ვერცერთი ინდივიდი, ან ინდივიდთა ჯგუფი გადაწყვეტილების მიღების პროცესისას დომინაციას ვერ ახდენს და არცერთ წევრს არ ენდობიან უსაფუძვლოდ.

ბანკი მრავალფეროვნებას ყველა ფორმაში აფასებს. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოში 6 სვადასხვა ეროვნებაა წარმოდგენილი. ბანკს სურს შეინარჩუნოს გენდერული ბალანსიც. 2023 წლის 31 დეკემბერს, სამეთვალყურეო საბჭოს 37.5% ქალი იყო.

სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული წევრის დამოუკიდებლობა შეფასებადია და ბანკის აზრით, თითოეული მათგანი დამოუკიდებელად, ობიექტურად მოქმედებს, შესაბამისად, საქართველოს საბანკო კანონმდებლობის თანახმად (ასევე კორპორატიული მართვის კოდექსის თანახმად), არიან დამოუკიდებლები და არ არიან არცერთ ისეთ ურთიერთობაში, რომელმაც შეიძლება მათი ობიექტურობა დააზიანოს. სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეულ წევრს აქვს ვალდებულება შეატყობინოს საბჭოს თუ ეს მდგომარეობა შეიცვალა.

მემკვიდრეობითობის დაგეგმვა და სამეთვალყურეო საბჭოს დანიშნის პოცედურები

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები შესაძლოა დაინიშნონ ან გათავისუფლდნენ GMS-ზე. ბანკის რეგულაციების მიხედვით, არსებობს გარკვეული შეზღუდვები იმის შესახებ, თუ ვინ შეიძლება გახდეს წევრი; მაგალითად, ადამიანი, რომელიც ფულის გათეთრებაში, ტერორიზმის დაფინანსებაში ან ეკონომიკურ დანაშაულშია ბრალდებული, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად ვერ აირჩევა. ვაკანტური ადგილისთვის, ერთი ან მეტი რეკომენდაციის გაწევა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებსა და ხმის მიცემის უფლების მქონე აქციონერებს შეუძლიათ.

ასევე, აქციონერებს აქვთ უფლება აქვთ წარადგინონ თავიანთი წარმომადგენელი სამეთვალყურეო საბჭოში. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები ერთობლივი არჩევნებით აირჩევიან. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრს არ შეუძლია პარალელურად მენეჯმენტის საბჭოს წევრობა. ბანკის ქარტიის მიხედვით, სამეთვალყურეო საბჭო ირჩევს თავმჯდომარეს და წარმომადგენელ თავმჯდომარეს მისი წევრებიდან.

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე (მისი არყოფნის შემთხვევაში წარმომადგენელი თავმჯდომარე) წარმართავს თათბირებს და განსაზღვრავს აჯენდას. ნებისმიერ წევრს შეუძლია აჯენდა საკითხი დაუმატოს ან სამეთვალყურეო საბჭოს შეხვედრა მოითხოვოს. საბჭო მინიმუმ კვარტალში ერთხელ უნდა შეიკრიბოს. შემახსენებელი წერილი, გაწერილ აჯენდასთან ერთად, მინიმუმ 8 დღით ადრე უნდა გაიგზავნოს. ბანკს წამს, რომ ეფექტური მემკვიდრეობითობის (გადაბარების) გეგმა რისკებს ამცირებს. ბანკი მიზნად ისახავს, რომ დარწმუნდეს სამეთვალყურეო საბჭოსა და მენეჯმენტის საბჭოს სწორი ადამიანებით დაკომპლექტებაში,

რათა ბანკის სტრატეგია ეფექტურად აღსრულდეს. ბანკი აცნობიერებს იმასაც, რომ თანამდებობაზე ხანგრძლივად ყოფნა ბანკისთვის სპეციფიურ ცოდნას აღრმავებს და მისი შენარჩუნება მნიშვნელოვანია.

წელს პრიორიტეტად დაისახა სეზონის დამოუკიდებლობის წესები, თანამდებობაზე ყოფნის ხადაზმულობა და საბჭოს სამომავლო გადადგომები, ასევე ამ პროცესების შედეგები საბჭოსა და კომიტეტებზე. კომიტეტი რწმუნდება, რომ საბჭო უნდა იყოს დაბალანსებული, შესაბამისი უნარებით, ცოდნით, გამოცდილებითა და მრავალფეროვნებით, რაღა ჯგუფის ზრდა არ შეფერხდეს. 2023 წლის განმავლობაში, კომიტეტმა გადასინჯა ზომა, სტრუქტურა და საბჭოს მრავალფეროვნება, მათ უნარებსა და გამოცდილებებთან ერთად. გადასინჯვის შედეგად და ასევე, სეზონის დამოუკიდებლობის კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად, გადაწყდა, რომ საბჭო მოწმუნის ახალ, გარეშე კანდიდატებს შესაბამისი უნარებით, ცოდნითა და გამოცდილებით, მრავალფეროვნებით, კომპანიის მხარდასაჭერად და უზრუნველყოფს პოტენციური კანდიდატების სწრაფ ცვლილებას. 2023 წლის ბოლოს, სეზონ-მა განაახლა დამოუკიდებლობის მოთხოვნები, კომიტეტი ამ ცვლილებებს გაითვალისწინებს 2024 წლის მემკვიდრეობითობის დაგეგმვისას. საბჭოსა და კომიტეტებში ყველა ცვლილება კომიტეტის ზედამხედველობის ქვეშა და ძლიერი მემკვიდრეობითობის გეგმა მთავარ ფოკუსად რჩება.

სეზონის და გაერთიანებული სამეფოს კოდექსის მოთხოვნებთან შესაბამისობისთვის, ჰანა ლოიკანენმა დატოვა ანაზღაურების კომიტეტის თავმჯდომარის პოსტი და მისი ადგილი 2023 წლის 1 იანვრიდან სესილ ქუილენმა დაიკავა. სესილ ქუილენი ანაზღაურების კომიტეტის წევრია 2018 წლის 24 თებერვლიდან და კომიტეტს სწამს, რომ აქვს საკმარისი და შესაბამისი უნარები ამ პოზიციისთვის. კომიტეტმა მიიღო ალასდაირ ბრიჩის გადადგომის განცხადება 2024 წლის 15 მარტს.

სამეთვალყურეო საბჭოს მუშაობის დაწყება, ტრენინგები და პროფესიული განვითარება

თანამდებობაზე დანიშვნისთანავე, სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული წევრი ერთვება მოსამზადებელ პროგრამაში, რომლის ფარგლებშიც ის ხვდება მენეჯმენტის საბჭოს/აღმარულებელი გუნდის წევრებს, იღებს ინფორმაციას სამეთვალყურეო საბჭოს და ცალკეული წევრების, ასევე, თითოეული სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტისა და მათი უფლებამოსილების შესახებ. ახალ წევრს აცნობენ იურიდიულ და სხვა ვალდებულებებს. გაცნობითი სესიები არის ინტერაქტიული და ადამიანის გამოცდილებისა და ცოდნის საჭიროებებზეა მორგებული.

ბანკი ცდილობს, უზრუნველყოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების მუდმივი განვითარება, რათა მათ საკუთარ ცოდნაზე დაყრდნობით შეიქმნან დეტალური წარმოდგენა იმ ბიზნესის, ბაზრებისა და მარეგულირებელი გარემოს შესახებ, რომელშიც ბანკი ახორციელებს საკუთარ საქმიანობას.

სამეთვალყურეო საბჭოს ყველა წევრი მონაწილეობდა 2022 წელს მიმდინარე ტრენინგსა და პროფესიული განვითარების პროგრამაში, რომელიც მოიცავდა მენეჯმენტის საბჭოს/აღმარულებელი გუნდის წევრებისა და ბანკის პროფესიონალი კონსულტანტების მიერ გამართულ ინფორმაციულ თათბირებს, განვითარების შესახებ ჩატარებულ სესიებსა და პრეზენტაციებს. წლის განმავლობაში ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილემ იურიდიულ საკითხებში თანამშრომლებს მიაწოდა განახლებული ინფორმაცია მარეგულირებელი და საკანონმდებლო ცვლილებების შესახებ. სამეთვალყურეო საბჭომ მიიღ ინფორმაცია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ინტერესთა კონფლიქტის, ESG გაიდლაინთან მჭიდროდ დაკავშირებული ადამიანებისა და საქართველოს მონაცემთა დაცვის მოთხოვნებში შეტანილი ცვლილებების შესახებ.

ბანკი ასევე უზრუნველყოფს, რომ სამეთვალყურეო საბჭოს ყველა წევრმა შეძლოს კონსულტაციები სამეთვალყურეო საბჭოს მდივანთან, ასევე, დამოუკიდებელ პროფესიონალებთან, ბანკის ხარჯებით, მათ პასუხისმგებლობასთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საკითხზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს გაწეული შრომის შეფასება

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად ცდილობს გააუმჯობესოს საკუთარი ეფექტიანობა და ადასტურებს, რომ მისი წლიური შეფასების პროცესი ამ მიზნის მისაღწევად მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია. სამეთვალყურეო საბჭომ ასევე გამოავლინა სფეროები, რომლებიც დამატებით გაუმჯობესებას საჭიროებენ

და დასახა მიზნები 2023 წლისთვის, შეფასების შედეგად მიღებული რეკომენდაციების განსახორციელებლად.

შეფასების საფუძველზე, სამეთვალყურეო საბჭოს 2023 წლის ამოცანები იყო:

- არსებითობისა და აჯენდის მართვა (სამეთვალყურეო საბჭოს წაადგებოდა დამატებითი დრო განხილვისათვის, თანმხლები დეტარლური და დროული დოკუმენტაციით): წლის განმავლობაში, სამეთვალყურეო საბჭო უფრო კონცენტრირებული გახდა და ხარისხი გაუმჯობესდა. დამატებით, რიორიტეტად იქცა დროულად ჩაბარება დოკუმენტაციის, რათა თათბირებზე განხილვას მეტი დრო დაეთმოს. პრეზენტატორები უნდა ფოკუსირდნენ ანგარიშთა არსებით ასპექტებზე და მეტი დრო დაუთმონ განხილვასა და შეკითხვებს.
- დამატებითი დრო სტრატეგიული განხილვისთვის: (სამეთვალყურეო საბჭოს აზრით, მას წაასგებოდა სტრატეგიული დღე, რათა უზრუნველყოს საკამრისი დრო გარკვეული საკითხების ღრმად განხილვისთვის და სხვა სპიკერებისგან ინფორმაციის მიღებისთვის. დამატებით, საბჭომ გადაწყვიტა, რომ სარგებლის მომტანი იქნება საქართველოსა და რეგიონში განვითარებად ეკონომიკებზე სიახლეების ცოდნა): 2023 წელს 2 დღიანი, ფიზიკური სტრატეგიული შეხვედრა ჩატარდა. საბჭომ მიიღო ახალი ცნობები წლის განვითარებად ეკონომიკებზე საქართველოსა და რეგიონში.

მენეჯმენტის საბჭო და ბანკის აღმასრულებელი მენეჯმენტის გუნდი

ანგარიშის შედგენის დღისთვის, ბანკის მენეჯმენტის საბჭო შედგება ამ წევრებისგან. მენეჯმენტის საბჭოს ყველა წევრის სამსახურებრივი მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0160 გაგარინის ქ. #29ა

სახელი	თანამდებობა
არჩილ გაჩეილაძე	გენერალური დირექტორი
სულხან გვალია	გენერალური დირექტორის წარმომადგენელი, მთავარი ფინანსური ოფიცერი
დავით ჭყონია	გენერალური დირექტორის წარმომადგენელი, რისკის მთავარი ოფიცერი
ნუციკო გოგილაშვილი	გენერალური დირექტორის წარმომადგენელი, საცალო ბანკინგი
დავით დავითაშვილი	გენერალური დირექტორის წარმომადგენელი, მონაცემები და საინფორმაციო ტექნოლოგიები
მიხეილ გომართელი	გენერალური დირექტორის წარმომადგენელი, სტრატეგიული პროექტების მიმართულება
ეთერი ირემაძე	გენერალური დირექტორის წარმომადგენელი, პრემიუმ ბანკინგი
ზურაბ ქოქოსაძე	გენერალური დირექტორის წარმომადგენელი, კორპორატიული ბანკინგი

მენეჯმენტის საბჭოსთან ერთად, აღმასრულებელი მენეჯმენტის გუნდის წევრები არიან:

სახელი	თანამდებობა
თორნიკე კუპრაშვილი	მცირე და საშუალო ბიზნესის ბანკინგის ხელმძღვანელი
ლევან გომშიაშვილი	მარკეტინგის და ციფრული სერვისების მთავარი ოფიცერი
ანა კოსტავა	მთავარი იურიდიული ოფიცერი
ელენე ოქრომჭედლიშვილი	ადამიანური კაპიტალის მართვის ხელმძღვანელი
ვახტანგ ბოზოხიძე	საერთაშორისო ბიზნესის თანახელმძღვანელი

ამ გუნდების წევრთა პროფესიული გამოცდილება შეგიძლიათ იხილოთ ბმულზე: <https://bankofgeorgia.ge/en/about/management>.

მენეჯმენტის საბჭოს პასუხისმგებლობები

ბანკის მენეჯმენტის საბჭო და აღმასრულებელი მენეჯმენტის გუნდი არის აღმასრულებელი ორგანო, რომელიც პასუხისმგებელია ბანკის ყოველდღიურ მართვაზე (გარდა აქციონერთა საერთო კრებისა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის გამოყოფილი ფუნქციებისა) და, ქარტიის თანახმად, შედგება გენერალური დირექტორისა და არანაკლებ სამი წარმომადგენელი დირექტორისგან. ბანკის მენეჯმენტის საბჭო ანგარიშვალდებულია აქციონერთა და სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე, მის წევრებს თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს სამეთვალყურეო საბჭო. მენეჯმენტის საბჭოს ნებისმიერ წევრს უფლება აქვს, მოითხოვოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრისგან სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომის მოწვევა და იგი უფლებამოსილია, სიტყვით მიმართოს აღნიშნულ კრებას.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს ბანკის მენეჯმენტის საბჭოს თითოეული წევრის ანაზღაურებისა და დასაქმების სხვა პირობებს. ბანკის მენეჯმენტის საბჭოს გარკვეული გადაწყვეტილებები ექვემდებარება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წინასწარ დამტკიცებას.

მენეჯმენტის საბჭოს მოვალეობები მოაზრებს:

- ბანკის ყოველდღიური საქმიანობის წარმართვა;
- აქციონერთა საერთო კრებისა ან სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომების დღის წესრიგის განხილვა, ყველა საჭირო ინფორმაციის მოპოვება, წინადადებების მომზადება და რეზოლუციების შემუშავება;
- მომავალი წლის ბიზნეს გეგმის მომზადება და წარდგენა სამეთვალყურეო საბჭოზე დასამტკიცებლად (ასეთი ბიზნეს გეგმა უნდა შეიცავდეს ბიუჯეტს, მოგებისა და ზარალის პროგნოზირებას და ბანკის ინვესტიციების გეგმას);
- ბანკის ფულადი სახსრებისა და სესხების, ანგარიშსწორების, დაფინანსების, ფულადი მომსახურებების, უსაფრთხოების, საბუღალტრო აღრიცხვისა და ანგარიშგების საკითხების განხილვა და შიდა კონტროლი;
- გადაწყვეტილებები ბანკის ფილიალებისა და სერვის ცენტრების ფუნქციონირების შესახებ, ფილიალის მენეჯერებისა და სერვის ცენტრების ხელმძღვანელების მიერ დაკისრებული ამოცანებისა და ფუნქციების შესრულების უზრუნველყოფა;
- შიდა აუდიტის ან გარე ინსპექტირების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის და ფილიალის მენეჯერებისა და სერვის ცენტრების ხელმძღვანელების მიერ წარდგენილი ანგარიშების გადახედვა და შესაბამისი გადაწყვეტილებების მიღება;
- აქციონერთა საერთო კრებასა და სამეთვალყურეო საბჭოზე მიღებული გადაწყვეტილებების შესრულების უზრუნველყოფა;
- სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული პოლიტიკის, კანონქვემდებარე ნორმატიული და სხვა მარეგულირებელი დოკუმენტების შემუშავება და ასეთ პოლიტიკასთან, კანონქვემდებარე ნორმატიულ და მარეგულირებელ დოკუმენტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა;
- კადრების დანიშვნის, გათავისუფლების, ტრენინგისა და ანაზღაურების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება;
- საჭიროების შემთხვევაში, რიგგარეშე საერთო კრების მოწვევა;
- ნებისმიერი სხვა საკითხი, რომელიც სამეთვალყურეო საბჭოს და / ან GMS-ის მიერ შეიძლება დაეკისროს მენეჯმენტის საბჭოს;
- ბანკის ქარტიითა და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული მოვალეობების შესრულება.

მენეჯმენტის საბჭოს შეუძლია განახორციელოს მხოლოდ სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობით შეუძლია:

- სხვა კომპანიებში წილებისა და აქციების შეძენა და გადაცემა, თუკი ამგვარი წილის /აქციების მოცულობა აღემატება ამგვარი კომპანიის მთლიანი კაპიტალის 50% ან გარიგების ღირებულება აღემატება არსებულ ბანკის საბალანსო ღირებულების 2.5%-ს გასული კალენდრული თვის მონაცემებით;
- უძრავი ქონების და ქონებრივი უფლებების შეძენა, გადაცემა და დატვირთვა, თუკი ამგვარი გარიგება სცილდება ბანკის ყოველდღიური სამეურნეო საქმიანობის სფეროს და მისი ღირებულება აღემატება არსებულ ბანკის საბალანსო ღირებულების 2.5%-ს, გასული კალენდრული თვის მონაცემებით;
- ფილიალების დაფუძნება და ლიკვიდაცია;

- ინვესტიციები, რომლის ღირებულებაც, ცალკე ან ჯამში, არსებულ ბანკის საბალანსო ღირებულების 2.5%-ს წინა კალენდრული თვის მონაცემებით;
- კრედიტების და სესხების აღება იმ ოდენობით, რომლის ღირებულებაც აღემატება წინა კალენდრული თვის დასასრულისთვის არსებულ ბანკის საბალანსო ღირებულების 2.5%-ს;
- კრედიტების და სესხების უზრუნველყოფა, თუ ისინი სცილდება ყოველდღიური სამეურნეო საქმიანობის სფეროს;
- ახალი სახის საბანკო საქმიანობის დაწყება ან არსებული სახის საქმიანობის შეჩერება ან შეწყვეტა;
- ბანკის სამეურნეო პოლიტიკის საერთო პრინციპებისა და ბიზნეს სტრატეგიის დადგენა, წლიური ბიუჯეტისა და გრძელვადიანი ვალდებულებების დამტკიცება;
- ბანკის ხელმძღვანელობის (გენერალური დირექტორის და მენეჯმენტის საბჭოს სხვა წევრების, და ასევე, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ შერჩეული სხვა ხელმძღვანელი პირების) ანაზღაურების და/ან ბონუსის განსაზღვრა;
- იმ შეთანხმების ან ხელშეკრულების დამტკიცება, რომლის შესაბამისად ბანკის მიერ გაწეული (ერთჯერადი ან რამდენიმე ეტაპად გაღებული) ხარჯი აღემატება წინა კალენდრული თვის დასასრულისთვის არსებულ ბანკის საბალანსო ღირებულების 1.0%-ს;
- საკრედიტო, საინვესტიციო, სავალუტო, აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის, აქტივების შეფასების, მათი კლასიფიკაციისა და შესაძლო დანაკარგების ადეკვატური რეზერვის შექმნის შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების განსაზღვრა და დამტკიცება;
- სესხებისა და დეპოზიტების მინიმალური და მაქსიმალური საპროცენტო განაკვეთების განსაზღვრა და დამტკიცება;
- ბანკის მიერ გამოშვებული აქციების გამოსყიდვა კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, მათ შორის სახაზინო აქციების გამოსყიდვა;
- სხვა ისეთი საქმიანობა, რომელიც შესაძლოა განსაზღვრული იყოს შესაბამისი კანონმდებლობით.

მენეჯმენტის საბჭოს გენერალური დირექტორი ხელმძღვანელობს, რომელის პასუხისმგებლობებია:

- ბანკის სახელით, დამოუკიდებლად მოქმედება. (სამეთვალყურეო საბჭოს ნებართვის მიხედვით)
- მენეჯმენტის საბჭოს თათბირების თავმჯდომარეობა
- საბჭოებისა და GMS გადაწყვეტილებების აღსრულებისთვის თვალის დევნება.
- სამეთვალყურეო საბჭოსა და სხვა მენეჯერების თანხმობით, დავალებების გადაანაწილება მენეჯმენტის საბჭოს წევრებზე, რელევანტური ბრძანებების გაცემა, ინსტრუქციებისა და სხვა მითითებების მიცემა.
- სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობისთვის წარდგენა, ბანკის თანამშრომლების ანაზღაურებასა და ბონუსებზე რეკომენდაციის გაცემა.
- თანამშრომელთა აყვანა და გაშვება, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ თანამშრომელთა აყვანის გეგმის მიხედვით;
- ნებისმიერი სხვა იმ აქტივობის წარმართვა, რომელიც ბანკის მიზნების მისაღწევად აუცილებელი (იმათ გარდა, რომელიც სამეთვალყურეო საბჭოსა და GMS კომპეტენციაში შედის).

გენერალური დირექტორი უფლებამოსილია გადაანაწილოს მისი დავალებები მენეჯმენტის საბჭოს სხვა წევრებზე, ან შესაბამისი დეპარტამენტების უფროსებზე.

აქციების გამოსყიდვა

წლის განმავლობაში არც ბანკს და არც ჯგუფს არ შეუძენია სს „საქართველოს ბანკის“ აქციები. Sanne Fiduciary Services Limited (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ჯგუფის „აღმასრულებელი პირების წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის სქემაში“ (შემდგომში „EECP“). ჯგუფი სატრასტო კომპანიაში შენატანებს ახორციელებს EECP-ის ფარგლებში გასაცემი კომპენსაციების შესაბამისად. სს „ბიჯეოს“ სამართლებრივი ვალდებულება აქვს გასცეს კომპენსაცია. კომპენსაციის გაცემისას ბანკი გამოდის მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის აგენტად.

2019 წელს ჯგუფმა ჩამოაყალიბა თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების სატრასტო კომპანია - Sanne Fiduciary Services (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“), რომელიც გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ჯგუფის „თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამაში“ („EECP“).

2023 წელს ჯგუფმა ზემოაღწერილი წილობრივი ანაზღაურების სქემების ფარგლებში 109.7 მილიონი ლარი გამოყო შიდა-ჯგუფური გადანაწილებისთვის (2022: GEL 71.9 მილიონი; 2021: GEL 80.4 მილიონი).

ფინანსური ანგარიშგების პროცედურები და რისკების მართვა

ჯგუფისა და ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცედურები ცენტრალიზებულია და მის მართვასა და მონიტორინგს ახორციელებს ბანკის ფინანსური დეპარტამენტი და ჯგუფის ბიუჯეტირებისა და ანგარიშგების დეპარტამენტი. თითოეულ შვილობილ კომპანიას ჰყავს ფინანსური ანგარიშგების გუნდი. მათი ფუნქციები და საქმიანობა კოორდინირებულია და კონტროლდება ჯგუფის ანგარიშგების გუნდის მიერ. პროცესის საერთო მონიტორინგს ხელმძღვანელობს ბანკის ფინანსური დირექტორი. ბანკისა და ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცედურების მიზანია წლიური სრული და შუალედური შემოკლებული ინდივიდუალური და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ფასს-ის და ევროკავშირის ფასს-ის შესაბამისად. 2007 წელს ჯგუფმა გამოსცა ფინანსური ანგარიშგების პროცედურების სახელმძღვანელო, რომელიც წარმოადგენს ინსტრუქციებისა და ნიმუშების კრებულს, სადაც აღწერილია ფინანსური ანგარიშგების მომზადების მთავარი კომპონენტები, ძირითადი წესები, პროცედურები და ვადები. აღნიშნული სახელმძღვანელო რეგულარულად ნახლდება ჯგუფში ან ანგარიშგების სტანდარტებში მომხდარი ცვლილებების საფუძველზე.

ფინანსური ანგარიშგების პროცესი იწყება შვილობილი კომპანიების დონეზე. თითოეული შვილობილი კომპანიის ფინანსური დეპარტამენტი ამზადებს შესაბამის ფინანსური ანგარიშგების სრულ პაკეტს, რომელსაც შემდეგში განიხილავს და საბოლოოდ ამტკიცებს შვილობილი კომპანიების ფინანსური დირექტორები. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგები და საინფორმაციო პაკეტები შემდგომ წარედგინება ჯგუფის ბიუჯეტირებისა და ანგარიშგების გუნდს, რომელიც განიხილავს ანგარიშგებს და ახდენს მათ კონსოლიდაციას ჯგუფისა და ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებებში. კონსოლიდირებული სრული პაკეტის ანგარიშს განიხილავს და ამტკიცებს ბანკის ფინანსური დირექტორი.

ფინანსური დირექტორის დამტკიცების შემდეგ, ფინანსურ ანგარიშგებას განიხილავს დირექტორთა საბჭო, აუდიტის კომიტეტი და რისკების მართვის კომიტეტი, სამეთვალყურეო საბჭო და გარე აუდიტორები. ბანკისა და ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების გაცემის უფლება აქვთ დირექტორთა საბჭოს, აუდიტის კომიტეტს და სამეთვალყურეო საბჭოს. ბანკისა და ჯგუფის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი რეგულარულად განიხილავს ბანკისა და ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებს და ფინანსურ ანგარიშგებას და წარუდგენს ფინანსურ დეპარტამენტს და ჯგუფის ანგარიშგებისა და ბიუჯეტირების გუნდს განსახილველ საკითხებთან და გაუმჯობესების შესახებ რეკომენდაციებთან ერთად.

დირექტორთა საბჭოს განცხადება

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია მმართველობითი ანგარიშგებისა და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე მოქმედი კანონმდებლობისა და რეგულაციების შესაბამისად. მიგვაჩნია, რომ მმართველობითი ანგარიშგება და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არის სწორი, დაბალანსებული და გასაგები და აქციონერებს აძლევს ინფორმაციას ჯგუფის პოზიციის, საქმიანობის, ბიზნეს მოდელისა და სტრატეგიის შესაფასებლად.

სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს ბრძანებით:

არჩილ გაჩეჩილაძე
გენერალური დირექტორი
14 მაისი 2024

მელ კარვილი
სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარე
14 მაისი 2024

განმარტებები

ალტერნატიული შესრულების შეფასება (APMs) წინამდებარე ანგარიშში ხელმძღვანელობა იყენებს სხვადასხვა APM-ს, რომლებიც, მათი აზრით, დამატებით სასარგებლო ინფორმაციას იძლევა ბანკის ფინანსური საქმიანობის შესახებ. APM-ები არ არის განსაზღვრული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით, ასევე არ შეიძლება მათი პირდაპირი შედარება სხვა კომპანიებთან, რომლებიც იყენებენ მსგავს მონაცემებს. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ აღნიშნული APM-ები უზრუნველყოფს ჩვენი ფინანსური საქმიანობის უკეთესად წარმოდგენას, რადგან ამ ზომებს ხელმძღვანელობა იყენებს ჩვენი ოპერაციების შესაფასებლად და ყოველდღიური საოპერაციო გადაწყვეტილებების მისაღებად;

სტრატეგიული ტერმინები

აქტიური მოვაჭრე: მინიმუმ ერთი ტრანზაქცია აქვს განხორციელებული გასულ თვეში;

MAU (თვიური აქტიური მომხმარებელი - საცალო თუ ბიზნეს) იმ მომხმარებლების რაოდენობა, ვინც დააკმაყოფილა აქტიურობის განსაზღვრება გასულ თვეში;

ყოველთვიური აქტიური ციფრული მომხმარებელი (ციფრული MAU): მობაილ, ინტერნეტბანკში და sCoolApp-ში ერთხელ მაინც შესული მომხმარებლების საშუალო რაოდენობა გასულ თვეში

ყოველდღიური აქტიური ციფრული მომხმარებელი (ციფრული DAU): მობაილ და ინტერნეტბანკში, sCoolApp ყოველდღიურად შესული მომხმარებლების ყოველდღიური რაოდენობის საშუალო გასულ თვეში

გადახდების MAU: საცალო ბანკის იმ კლიენტების რიცხვი, ვინც ერთხელ მაინც გამოიყენა BOG ბარათი გადასახდელად, გასულ თვეში;

მონაცემთა განმარტებები

საბაზისო შემოსავალი ერთ აქციაზე ბანკის აქციონერებისთვის განკუთვნილი წლის მოგება, შეფარდებული იმავე წლის მიმოქცევაში მყოფი აქციების საშუალო შეწონილ რაოდენობასთან.

საბალანსო ღირებულება ერთ აქციაზე ბანკის აქციონერებისათვის განკუთვნილი მთლიანი კაპიტალის ფარდობა წლის ბოლოს განთავსებულ აქციებთან; წმინდა განთავსებული აქციები ტოლია წლის ბოლოს განთავსებული ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი რაოდენობისა, წლის ბოლოს სახაზინო აქციების გამოკლებით.

მუდმივი სავალუტო ბაზა იცვლება სავალუტო კურსის მუდმივი ცვლილების მიხედვით. წლიური ზრდის გამოსათვლელად, სავალუტო გადაცვლის ეფექტის გარეშე, საჭირო ვალუტებისთვის, გამოვიყენეთ 2022 წლის 31 დეკემბრის სავალუტო კურსი.

დეპოზიტის ხარჯი კლიენტთა დეპოზიტებზე ინტერესთა გაზრდა და პერიოდის მაჩვენებლის თვიურ საშუალოსთან შეფარდება

ფონდების მოზიდვის ხარჯი წლის საპროცენტო ხარჯის ფარდობა ყოველთვიურ საშუალო პროცენტიან ვალდებულებებთან.

საკრედიტო რისკის ხარჯი წლის განმავლობაში მომხმარებელზე გაცემული სესხებისა და ფინანსური საიჯარო მოთხოვნების მოსალოდნელი ზარალი შეფარდებული იმავე წლის მომხმარებლებზე გაცემული სესხებსა და ფინანსური საიჯარო მოთხოვნების საშუალო ყოველთვიურ რაოდენობასთან.

ხარჯების შემოსავალთან ფარდობის მთლიანი საოპერაციო ხარჯები, შეფარდებული საოპერაციო შემოსავლებთან.

მომხმარებელთა საერთო სესხები: წმინდა ECL ამ ანგარიშში წარმოდგენილია კონტრაქტულად გამომდინარე საპროცენტო განაკვეთით

საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივები: საკრედიტო ინსტიტუციები, კლიენტთა დეპოზიტების და სესხის ფასიანი ქაღალდების ვალდებულებები;

საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივები (ფულადი სახსრების გარეშე) მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (კორპორატიული აქციების გამოკლებით) და მომხმარებლებზე გაცემული წმინდა სესხები და ფინანსური საიჯარო მოთხოვნები.

ლევერიჯი მთლიანი ვალდებულებების ფარდობა მთლიან კაპიტალთან

ლიკვიდური აქტივები: ნაღდი ფული და მისი ექვივალენტების ვალდებულება საკრედიტო ინსტიტუციებისა და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისთვის.

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (LCR) მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (როგორც ეროვნული ბანკი განსაზღვრავს) შეფარდებული წმინდა ფულადი სახსრების გადინებასთან მომდევნო 30 დღის განმავლობაში (როგორც ეროვნული ბანკი განსაზღვრავს). კალკულაციები შესრულებულია მხოლოდ საქართველოს ბანკისთვის, IFRS-ზე დაყრდნობით.

სესხის სარგებელი მომხმარებლებზე გაცემული სესხებიდან და ფინანსური საიჯარო მოთხოვნებიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავალი შეფარდებული მომხმარებლებზე გაცემული სესხებსა და ფინანსური საიჯარო მოთხოვნების საშუალო ყოველთვიურ ბალანსთან.

NBG (Basel III) ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი ძირითადი პირველადი კაპიტალის თანაფარდობა რისკის მიხედვით შეწონილ რისკის პოზიციებთან, ორივე გამოითვლება საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად. კალკულაციები შესრულებულია მხოლოდ საქართველოს ბანკისთვის, IFRS-ზე დაყრდნობით.

NBG (Basel III) პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი პირველადი კაპიტალის თანაფარდობა რისკის მიხედვით შეწონილ რისკის პოზიციებთან, ორივე გამოითვლება საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად. კალკულაციები შესრულებულია მხოლოს საქართველოს ბანკისთვის, IFRS-ზე დაყრდნობით.

NBG (Basel III) მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი საზედამხედველო კაპიტალის თანაფარდობა რისკის მიხედვით შეწონილ მთლიან რისკის პოზიციებთან, ორივე გამოითვლება საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად. კალკულაციები შესრულებულია მხოლოს საქართველოს ბანკისთვის, IFRS-ზე დაყრდნობით.

წმინდა საპროცენტო მარჟა (NIM) უდრის წმინდა საპროცენტო შემოსავალს, შეფარდებულს იმავე პერიოდის საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივების საშუალო მაჩვენებელთან.

წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი (NSFR) სტაბილური დაფინანსების ხელმისაწვდომი ოდენობა (როგორც ეროვნული ბანკი განსაზღვრავს) შეფარდებული სტაბილური დაფინანსების საჭირო ოდენობასთან (როგორც ამას ადგენს ეროვნული ბანკი). კალკულაციები შესრულებულია მხოლოს საქართველოს ბანკისთვის, IFRS-ზე დაყრდნობით.

უმოქმედო სესხები (NPLs) 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული სესხები და ხელმძღვანელობის მიერ შეფასებული ნებისმიერი დამატებითი პოტენციური ზარალი

საოპერაციო „ლევერეჯი“: პროცენტული ცვლილება საოპერაციო შემოსავალი შეფარდებული საოპერაციო ხარჯების პროცენტულ ცვლილებასთან;

უმოქმედო სესხების დაფარვის კოეფიციენტი მოსალოდნელი სესხების საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი და ფინანსური სარგებლის შეფარდება NPLs-თან.

უმოქმედო სესხების დაფარვის კოეფიციენტი კორექტირებული უზრუნველყოფის დისკონტირებული ღირებულებით მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხებისა და ფინანსური საიჯარო მოთხოვნების მოსალოდნელ ზარალს ანაზღაურებას დამატებული უზრუნველყოფის დისკონტირებული ღირებულება, შეფარდებული უმოქმედო სესხებთან.

ერთჯერადი საგნები საგნები, რომლებიც ბიზნესის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას თავს არ იჩენს

საშუალო აქტივებზე უკუგების კოეფიციენტი (ROAA) წლის მოგება შეფარდებული იმავე წლის საშუალო მთლიან აქტივებთან.

საშუალო კაპიტალზე უკუგების კოეფიციენტი (ROAE) BOGG აქციონერებისათვის განკუთვნილი წლიური მოგება შეფარდებული BOGG აქციონერებისთვის განკუთვნილ საშუალო მთლიანი კაპიტალის ყოველთვიურ მაჩვენებელზე.

ჩვეულებრივი აქციების შეწონილი საშუალო რიცხვი: ყოველდღიური საშუალო აქციების რიცხვის შეფარდება ყოველდღიური სახაზინო აქციების რიცხვთან;

შეწონილი საშუალო გაზავებული რიცხვი: შეწონილი საშუალო რიცხვი ჩვეულებრივი აქციებისა, პლიუს შეწონილი საშუალო გაზავებული რიცხვი აქციებისა,

NMF უმნიშვნელო.

აღმასრულებელი მენეჯმენტის ფუნქციები

CEO უფროსი აღმასრულებელი დირექტორი

CFO უფროსი ფინანსური ოფიცერი (დირექტორი)

CLO უფროსი იურიდიული ოფიცერი

CMO უფროსი მარკეტინგის ოფიცერი

CRO უფროსი რისკის ოფიცერი

მითითებები

ბანკი	სს საქართველოს ბანკი
BOGG PLC	საქართველოს ბანკის ჯგუფი PLC
საბჭო	სამეთვალყურეო საბჭო; ან თუ საუბარია BOGG PLC-ზე, BOGG PLC-ის დირექტორთა საბჭო
დირექტორები	საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს წევრები
ჯგუფი	სს საქართველოს ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები
ანგარიში	სს საქართველოს ბანკის მმართველობითი ანგარიში
წესდება	სს საქართველოს ბანკის წესდება
GMS	აქციონერთა საერთო კრება
სებ კოდექსი	საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 27 სექტემბრის #215/04 ბრძანებით დამტკიცებული კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსი, მასში შეტანილი ცვლილებების გათვალისწინებით.
ფასს	საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტები
სამეთვალყურეო საბჭო	ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო
დირექტორთა საბჭო	ბანკის დირექტორთა საბჭო (მთავარი აღმასრულებელი დირექტორი (გენერალური დირექტორი) და აღმასრულებელი დირექტორის (გენერალური დირექტორის) მოადგილეები)

აღმასრულებელი ხელმძღვანელობა/მენეჯმენტი	ბანკის აღმასრულებელი მენეჯმენტი როგორც წარმოდგენილია ბანკის ვ ვებგვერდზე Bankofgeorgia.ge-ზე.
ფინანსური დირექტორი	ბანკის ფინანსური დირექტორი
რისკების დირექტორი	ბანკის რისკების დირექტორი
ჩვენ/ჩვენი	წინამდებარე ანგარიშში „ჩვენ“ ან „ჩვენი“ გულისხმობს ჯგუფს. ამასთან, ჯგუფი მოიცავს და მოქმედებს შვილობილი კომპანიების მეშვეობით, რომლებიც არიან იურიდიული პირები საკუთარი მართვის სტრუქტურით (როგორც მოცემულია ამ ანგარიშის შესაბამის ნაწილებში). ამ თვალსაზრისით, საქართველოში საბანკო ბიზნესის კონტექსტში „ჩვენ“ ან „ჩვენი“ ბელარუსის საბანკო კონტექსტში გულისხმობს BNB-ს, თუ წინამდებარე მმართველობით ანგარიშში სხვა რამ არ არის მითითებული.

აქციების გამოსყიდვა

წლის განმავლობაში არც ბანკს და არც ჯგუფს არ შეუძენია სს „საქართველოს ბანკის“ აქციები. Sanne Fiduciary Services Limited (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ჯგუფის „აღმასრულებელი პირების წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის სქემაში“ (შემდგომში „EECP“). ჯგუფი სატრასტო კომპანიაში შენატანებს ახორციელებს EECP-ის ფარგლებში გასაცემი კომპენსაციების შესაბამისად. სს „ბიჯეოს“ სამართლებრივი ვალდებულება აქვს გასცეს კომპენსაცია. კომპენსაციის გაცემისას ბანკი გამოდის მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის აგენტად.

2019 წელს ჯგუფმა ჩამოაყალიბა თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების სატრასტო კომპანია - Sanne Fiduciary Services (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“), რომელიც გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ჯგუფის „თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამაში“ („EECP“).

2023 წელს ჯგუფმა ზემოაღწერილი წილობრივი ანაზღაურების სქემების ფარგლებში 109.7 მილიონი ლარი გამოყო შიდა-ჯგუფური გადანაწილებისთვის (2022: GEL 71.9 მილიონი; 2021: GEL 80.4 მილიონი).

ფინანსური ანგარიშგების პროცედურები და რისკების მართვა

ჯგუფისა და ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცედურები ცენტრალიზებულია და მის მართვასა და მონიტორინგს ახორციელებს ბანკის ფინანსური დეპარტამენტი და ჯგუფის ბიუჯეტირებისა და ანგარიშგების დეპარტამენტი. თითოეულ შვილობილ კომპანიას ჰყავს ფინანსური ანგარიშგების გუნდი. მათი ფუნქციები და საქმიანობა კოორდინირებულია და კონტროლდება ჯგუფის ანგარიშგების გუნდის მიერ. პროცესის საერთო მონიტორინგს ხელმძღვანელობს ბანკის ფინანსური დირექტორი. ბანკისა და ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცედურების მიზანია წლიური სრული და შუალედური შემოკლებული ინდივიდუალური და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ფასს-ის და ევროკავშირის ფასს-ის შესაბამისად. 2007 წელს ჯგუფმა გამოსცა ფინანსური ანგარიშგების პროცედურების სახელმძღვანელო, რომელიც წარმოადგენს ინსტრუქციებისა და ნიმუშების კრებულს, სადაც აღწერილია ფინანსური ანგარიშგების მომზადების მთავარი კომპონენტები, ძირითადი წესები, პროცედურები და ვადები. აღნიშნული სახელმძღვანელო რეგულარულად ნახლდება ჯგუფში ან ანგარიშგების სტანდარტებში მომხდარი ცვლილებების საფუძველზე.

ფინანსური ანგარიშგების პროცესი იწყება შვილობილი კომპანიების დონეზე. თითოეული შვილობილი კომპანიის ფინანსური დეპარტამენტი ამზადებს შესაბამის ფინანსური ანგარიშგების სრულ პაკეტს, რომელსაც შემდეგში განიხილავს და საბოლოოდ ამტკიცებს შვილობილი კომპანიების ფინანსური დირექტორები. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგები და საინფორმაციო პაკეტები შემდგომ წარედგინება ჯგუფის ბიუჯეტირებისა და ანგარიშგების გუნდს, რომელიც განიხილავს ანგარიშგებს და ახდენს მათ კონსოლიდაციას ჯგუფისა და ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებებში. კონსოლიდირებული სრული პაკეტის ანგარიშს განიხილავს და ამტკიცებს ბანკის ფინანსური დირექტორი.

ფინანსური დირექტორის დამტკიცების შემდეგ, ფინანსურ ანგარიშგებას განიხილავს დირექტორთა საბჭო, აუდიტის კომიტეტი და რისკების მართვის კომიტეტი, სამეთვალყურეო საბჭო და გარე აუდიტორები. ბანკისა და ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების გაცემის უფლება აქვთ დირექტორთა საბჭოს, აუდიტის კომიტეტს და სამეთვალყურეო საბჭოს. ბანკისა და ჯგუფის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი რეგულარულად განიხილავს ბანკისა და ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებს და ფინანსურ ანგარიშგებას და წარუდგენს ფინანსურ დეპარტამენტს და ჯგუფის ანგარიშგებისა და ბიუჯეტირების გუნდს განსახილველ საკითხებთან და გაუმჯობესების შესახებ რეკომენდაციებთან ერთად.

დირექტორთა საბჭოს განცხადება

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია მმართველობითი ანგარიშგებისა და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე მოქმედი კანონმდებლობისა და რეგულაციების შესაბამისად. მიგვაჩნია, რომ მმართველობითი ანგარიშგება და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არის სწორი, დაბალანსებული და გასაგები და აქციონერებს აძლევს ინფორმაციას ჯგუფის პოზიციის, საქმიანობის, ბიზნეს მოდელისა და სტრატეგიის შესაფასებლად.

სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს ბრძანებით:

არჩილ გაჩეჩილაძე
გენერალური დირექტორი
14 მაისი 2024

მელ კარვილი
სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარე
14 მაისი 2024

**Building a better
working world**

შპს იუაი
საქართველო, 0105, თბილისი
კ. აფხაზის 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
www.ey.com/ge
www.facebook.com/EYGeorgia

EY LLC
44 Kote Abkhazi street Tbilisi, 0105,
Georgia
Tel: +995 (32) 215 8811
www.ey.com/ge
www.facebook.com/EYGeorgia

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2024 წლის 26 აპრილს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვითარებთ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი (SARAS-A-615243)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2024 წლის 14 მაისი

თბილისი, საქართველო

სს „საქართველოს ბანკი“ და
შვილობილი საწარმოები
კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგება

31 დეკემბერი, 2023 წ.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგება.....	2
კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	3
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	4
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	5

კომპანიის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა	6
2. მომზადების საფუძველი.....	6
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა.....	8
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	32
5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ.....	41
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	44
7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	45
8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....	45
9. მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები...	47
10. აქტივის გამოყენების უფლება, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	69
11. საინვესტიციო ქონება	74
12. დასაკუთრებული უზრუნველყოფა.....	75
13. გუდვილი	75
14. გადასახადები	76
15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები	79
16. კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები.....	80
17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	81
18. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	82
19. პირობითი ვალდებულებები	82
20. საკუთარი კაპიტალი.....	83
21. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	85
22. წმინდა საკომისიო შემოსავალი.....	86
23. ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები.....	87
24. რისკის ხარჯი	89
25. წმინდა სხვა შემოსულობა/(ზარალი)	90
26. აქციებზე დაფუძნებული გადახდები	90
27. რისკის მართვა.....	94
28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება	117
29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი.....	123
30. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები.....	125
31. კაპიტალის ადეკვატურობა	127
32. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენები.....	128

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „საქართველოს ბანკისა“ და მისი შვილობილი საწარმოების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგების, კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ არსებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობი ვართ ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (ბესსს-ის კოდექსი) და იმ ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად, რომლებიც რელევანტურია საქართველოში კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებული აუდიტისთვის, და შესრულებული გვაქვს ამ მოთხოვნებით და ბესსს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

**Building a better
working world**

აუდიტის ძირითადი საკითხები

აუდიტის ძირითად საკითხებად მიიჩნევა ისეთი საკითხები, რომლებიც, ჩვენი პროფესიული შეფასებით, ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებულ აუდიტში. ეს საკითხები მთლიანობაში განვიხილეთ ჩვენ მიერ ჩატარებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისა და თანდართული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ ჩვენი მოსაზრების ჩამოყალიბების კონტექსტში და ამ საკითხებზე ცალკე მოსაზრებას არ გამოვთქვამთ. ქვემოთ თითოეული საკითხისთვის მოცემული განმარტება იმისა, თუ როგორ განვიხილეთ აღნიშნული საკითხი აუდიტის განმავლობაში, წარმოდგენილია ჩატარებული აუდიტის კონტექსტში.

ჩვენ შევასრულეთ პასუხისმგებლობა, რომელიც დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“, აღნიშნული საკითხების ჩათვლით. შესაბამისად, ჩვენი აუდიტი მოიცავდა ისეთი პროცედურების ჩატარებასაც, რომელთა მიზანიც იყო რეაგირება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობების ჩვენ მიერ შეფასებულ რისკებზე. ჩვენი აუდიტორული პროცედურების, მათ შორის ქვემოთ მოცემული საკითხების განსახილველად ჩატარებული პროცედურების, შედეგები წარმოადგენს თანდართულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი აუდიტორული მოსაზრების საფუძველს.

აუდიტის ძირითადი საკითხები	როგორ მივუძღვეთ ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი და ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი გამოითვლება ერთდროულად კოლექტიური დარეზერვების მოდელითა და კონკრეტული სასესხო რეზერვის შექმნით, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზისა და აგრეთვე რეგრესული საპროგნოზო შეფასებების საფუძველზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი დიდწილად ექვემდებარება განსჯას და დაშვებებში შესულმა ცვლილებებმა შეიძლება არსებითი გავლენა იქონიოს გაცხადებულ მოგებაზე.	► ჩვენ საფუძვლიანად შევისწავლეთ, კრიტიკულად გავაანალიზეთ და შევაფასეთ კონტროლის ძირითადი მექანიზმების გამართულობა და საოპერაციო ეფექტურობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის რელევანტური ყველა პროცესისთვის. ეს მოიცავს კონტროლებს მონაცემთა სიზუსტესა და სისრულეზე, საკრედიტო მონიტორინგს, მსესხებლების განაწილებას თავიანთ შესაბამის გაუფასურების სტადიაზე, ინდივიდუალურ დარეზერვებას, საჟურნალო გატარებების წარმოებას და განმარტებითი შენიშვნების მომზადებას.

**Building a better
working world**

აუდიტის ძირითადი საკითხები	როგორ მივუდევით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
კოლექტიური და კონკრეტული დარეზერვება დამოკიდებულია მთელ რიგ დაშვებასა და განსჯაზე, რომელთა შორისაა: - სესხების გადანაწილება პირველ, მეორე, მესამე სტადიებზე ან „შემნილ ან შექმნილ გაუფასურებულ“ კატეგორიაზე ფასს 9-ში „ფინანსური ინსტრუმენტები“ წარმოდგენილი კრიტერიუმების მიხედვით; - სააღრიცხვო ინტერპრეტაციები და დაშვებები, რომელთა მიხედვით ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელი მოდელის შექმნა და გამოყენება; - სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის გავლენის შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და დაშვებები, გამოყენებული წონების ჩათვლით; - დეფოლტის ალბათობის, დეფოლტის შემთხვევაში ზარალისა და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების განსაზღვრა, უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით, და - ინდივიდუალურად დადგენილი რეზერვების შეფასება, მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით. რისკები ასევე უკავშირდება შემდეგს: - სესხის შესახებ იმ საბაზისო მონაცემების სიზუსტე და სისრულე, რომლებიც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში გამოიყენება;	- ფასს 9-ის სპეციალისტების დახმარებით შევაფასეთ და გადავამოწმეთ ჯგუფის ფასს 9-ის მიხედვით დარეზერვების მეთოდოლოგია, რათა დაგვედგინა, ბუღალტრული სტანდარტის დაკმაყოფილება თანმიმდევრულად თუ ხდებოდა და რომ მეთოდოლოგიაში შესული ცვლილებები მართებული იყო. - მოდელირების სპეციალისტების დახმარებით გამოვცადეთ დაშვებები, ამოსავალი მონაცემები და ფორმულები, რომლებიც გამოყენებულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში, რათა დაგვედასტურებინა, რომ მოდელი შესაბამისობაშია აღნიშნულ მეთოდოლოგიასთან. ეს მოიცავდა მოდელის სტრუქტურისა და გამოყენებული ფორმულების მართებულობის შეფასებას და დეფოლტის ალბათობის, დეფოლტის შემთხვევაში ზარალისა და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გადანაწილებას შემთხვევითობის პრინციპით შერჩეული ნიმუშების საფუძველზე. - დეტალური მიმოხილვის ჩატარებაში და მოდელში შესული ცვლილებების გატესტვაში ჩავრთეთ სპეციალისტები. ჩვენ გადავიანგარიშეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შემთხვევითობის პრინციპით შერჩეული ნიმუშების საფუძველზე, რომლებიც მოიცავდა სტადიებად განაწილების პროცედურებს და შესაბამის რისკის პარამეტრებს. - შევაფასეთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული მაკროეკონომიკური სცენარების მართებულობა და შევამოწმეთ, სათანადოდ იყო ისინი თუ არა გამოყენებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლებში.

**Building a better
working world**

აუდიტის ძირითადი საკითხები	როგორ მივუდეთ ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
► ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნების სიზუსტე და ადეკვატურობა. რეზერვის დონის დადგენაში განსჯის მონაწილეობის შედეგად, არსებობს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დარიცხვისას თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული უზუსტობების უფრო დიდი რისკი, მათ შორის, ხელმძღვანელობის მიერ კონტროლის მექანიზმების უგულებელყოფის შედეგად. რისკის დონე წინა წლის შესაბამისი რჩება. მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ ინფორმაცია შესულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-9 შენიშვნაში „მომხმარებლებზე გაცემული სესხები“ და 27-ე შენიშვნაში „რისკის მართვა“.	► შევამოწმეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში გამოყენებული ძირითადი ამოსავალი მონაცემების სისრულე და სიზუსტე სესხებისა და ავანსების შეჯერებით საბაზისო წყაროს სისტემებსა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელს შორის. ► გადავამოწმეთ კრიტერიუმები, რომლებიც გამოიყენება 1-ელ, მე-2 და მე-3 სტადიებზე ან შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებულის კატეგორიაზე აქტივების გადასანაწილებლად ფასს 9-ის მიხედვით, რომლებიც გამოიყენება კონკრეტულად საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის და სტადიების განსაზღვრისთვის. შემთხვევითობის პრინციპით შერჩეული სესხები ინდივიდუალურად შევაფასეთ, რათა დაგვედგინა შესაფერის სტადიაზე იყვნენ თუ არა განაწილებულები, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ან დეფოლტის პოტენციური მაჩვენებლების გათვალისწინებით და ასევე ხელმძღვანელობას გამოვკითხეთ სტადიებს შორის გადატანის საფუძველი. ► ჩვენ ჩავატარეთ პროცედურები სესხების უზრუნველყოფის საგნის არსებობის დასადაგენად და შესაფასებლად, როდესაც უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები გავლენას ახდენდა სესხებიდან მიღებული ზარალის შეფასებაზე. შეფასების სპეციალისტების დახმარებით შევაფასეთ უზრუნველყოფის საგნების შეფასების მეთოდოლოგიის მართებულობა. ► შევაფასეთ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალთან დაკავშირებული განმარტებების მართებულობა ფასს-ის მოთხოვნების დაკმაყოფილებასთან მიმართებით.

**Building a better
working world**

აუდიტის ძირითადი საკითხები	როგორ მივუდეთ ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
საინვესტიციო ქონების შეფასება	
ჯგუფი თავისი საინვესტიციო უძრავი ქონებისთვის სამართლიანი ღირებულების მოდელს იყენებს. ჯგუფმა თავისი საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად პროფესიონალი შემფასებელი დაიქირავა. უძრავი ქონების შეფასებას ახასიათებს განუსაზღვრელობა და ეყრდნობა ვარაუდებს. ამასთან, ჯგუფის უძრავი ქონება ძირითადად საქართველოში მდებარეობს, სადაც მეორადი ბაზარი შედარებით არალიკვიდურია, რის გამოც იზრდება ამ შეფასებებში განსჯის გამოყენების აუცილებლობა. ეს შეფასებები, მათი დიდი მნიშვნელობისა და სუბიექტური ხასიათის გამო, აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხია. საინვესტიციო ქონების შეფასების შესახებ ინფორმაცია ასახულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-3 შენიშვნაში „ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა“, მე-11 შენიშვნაში „საინვესტიციო ქონება“ და 28-ე შენიშვნაში „სამართლიანი ღირებულების შეფასება“.	ჯგუფის უძრავი ქონების ობიექტების შესაფასებლად, რომლებიც შემთხვევითობის პრინციპით შევარჩიეთ, შეფასების ანალიზში ჩავრთეთ ჩვენი შიდა უძრავი ქონების შეფასების სპეციალისტები. სპეციალისტებმა ასევე შეაფასეს ჯგუფის მიერ დაქირავებული გარე შემფასებლების კომპეტენტურობა და ობიექტურობა, გაანალიზეს გამოყენებული მეთოდები და დაშვებები და შეამოწმეს შემფასებლების მიერ წარმოდგენილი მონაცემები. ისეთი ქონების შემთხვევაში, რომელიც არ ექვემდებარებოდა გარეშე სპეციალისტის მიერ ინდივიდუალურად შეფასებას, შევამოწმეთ ხელმძღვანელობის დაშვებები საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ასეთი ობიექტების ფასების ცვლილების შესახებ. ეს დავასაბუთეთ გარეშე შემფასებლების მიერ მომზადებული ბაზრის მიმოხილვის ანგარიშგების გაცნობით, ჯგუფის უძრავი ქონების პორტფელში გარკვევით და ემპირიული საბაზრო ინფორმაციის მოძიებით. მიმოვიხილეთ საინვესტიციო ქონების წარდგენა და მის შესახებ განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაში შესაბამისი სააღრიცხვო სტანდარტების მიხედვით.

ჯგუფის 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია ჯგუფის 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ჯგუფის 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება აუდიტორის წინამდებარე დასკვნის თარიღის შემდეგ.

**Building a better
working world**

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

ხელმძღვანელობისა და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობას ევალება შეაფასოს, ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ გონივრული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების გონივრულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ▶ ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა მოსაზრება გამოვთქვათ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჯგუფის აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და აუდიტის ჩატარებაზე. მხოლოდ ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

**Building a better
working world**

აუდიტის კომიტეტს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ამასთანავე, აუდიტის კომიტეტს წარვუდგენთ წერილობით განცხადებას, რომ ვაკმაყოფილებთ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და ვატყობინებთ ყოველგვარი ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც გონივრულობის ფარგლებში შეიძლება ეჭვს იწვევდეს ჩვენი დამოუკიდებლობის შესახებ, და, თუ შესაძლებელია, წარმოვადგენთ საფრთხეების აღმოფხვრისთვის ან რისკის შემცირებისთვის მიღებულ ზომებს.

აუდიტის კომიტეტისთვის ინფორმირებული საკითხებიდან განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტში და, მაშასადამე, მიიჩნევა აუდიტის ძირითად საკითხებად. ამ საკითხებს აღწერთ ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონმდებლობით არ იკრძალება საჯაროდ მოცემული საკითხის ინფორმირება ან, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, თვითონ არ გადავწყვეტთ, რომ აუდიტორის დასკვნაში არ უნდა მოხდეს ამა თუ იმ საკითხის ინფორმირება, რადგან, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ამგვარი ქმედებით განპირობებული მოსალოდნელი უარყოფითი შედეგები გადააჭარბებს მისი ინფორმირებით მოსალოდნელ სარგებელს, რომელიც საზოგადოებრივ ინტერესებს ემსახურება.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია რუსლან ხოროშვილი.

რუსლან ხოროშვილი (SARAS-A-615243)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2024 წლის 1 აპრილი

თბილისი, საქართველო

სს „საქართველოს ბანკი“ და შვილობილი საწარმოები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022	2021
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	3,042,832	3,495,728	1,494,452
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	1,752,658	2,417,306	1,917,939
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	4,880,815	4,343,749	2,563,961
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	9	20,248,067	16,841,603	15,998,166
მოთხოვნები და სხვა სესხები		3,530	3,398	23,432
გადახდილი ავანსი		32,032	47,176	58,160
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე*	12	271,712	119,924	3,216
აქტივის გამოყენების უფლება	10	134,422	115,404	77,676
საინვესტიციო ქონება	11	127,924	170,629	231,707
ძირითადი საშუალებები	10	404,303	363,606	343,025
გუდვილი	13	33,453	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	10	144,357	130,307	124,775
მოგების გადასახადის აქტივები	14	464	864	292
სხვა აქტივები*	15	290,152	254,345	244,227
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		27,389	29,566	46,731
სულ აქტივები		31,394,110	28,367,058	23,161,212
ვალდებულებები				
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	16	20,776,816	18,274,061	14,081,438
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	17	5,133,029	5,191,494	4,118,462
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	18	421,359	646,137	1,460,479
საიჯარო ვალდებულება	10	137,554	112,624	85,098
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი		124,397	102,250	76,600
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	14	199,058	99,533	110,868
სხვა ვალდებულებები	15	149,847	153,591	177,044
სულ ვალდებულებები		26,942,060	24,579,690	20,109,989
საკუთარი კაპიტალი	20			
სააქციო კაპიტალი		27,994	27,994	27,994
დამატებითი მთლიანად ანაზღაურებული სააქციო კაპიტალი		151,336	190,033	180,969
გამოსყიდული აქციები		(11)	(10)	(10)
სხვა რეზერვები		2,087	(4,304)	(24,070)
გაუნაწილებელი მოგება		4,270,644	3,573,655	2,866,340
სულ ჯგუფის აქციონერებზე მიკუთვნებადი საკუთარი კაპიტალი		4,452,050	3,787,368	3,051,223
სულ საკუთარი კაპიტალი		4,452,050	3,787,368	3,051,223
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		31,394,110	28,367,058	23,161,212

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს
მიერ:

არჩილ გაჩეჩილაძე

გენერალური დირექტორი

სულხან გვალია

ფინანსური დირექტორი

მელ კარვილი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

2024 წლის 1 აპრილი

*თავისი კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის
გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა თავისი ამოღებული უზრუნველყოფის, მარაგებისა და სხვა აქტივების
წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-3 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

სს „საქართველოს ბანკი“ და შვილობილი საწარმოები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022	2021
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	3,042,832	3,495,728	1,494,452
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	1,752,658	2,417,306	1,917,939
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	4,880,815	4,343,749	2,563,961
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	9	20,248,067	16,841,603	15,998,166
მოთხოვნები და სხვა სესხები		3,530	3,398	23,432
გადახდილი ავანსი		32,032	47,176	58,160
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე*	12	271,712	119,924	3,216
აქტივის გამოყენების უფლება	10	134,422	115,404	77,676
საინვესტიციო ქონება	11	127,924	170,629	231,707
ძირითადი საშუალებები	10	404,303	363,606	343,025
გუდვილი	13	33,453	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	10	144,357	130,307	124,775
მოგების გადასახადის აქტივები	14	464	864	292
სხვა აქტივები*	15	290,152	254,345	244,227
გასაყიდად გამოჩნული აქტივები		27,389	29,566	46,731
სულ აქტივები		31,394,110	28,367,058	23,161,212
ვალდებულებები				
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	16	20,776,816	18,274,061	14,081,438
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	17	5,133,029	5,191,494	4,118,462
გამომშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	18	421,359	646,137	1,460,479
საიჯარო ვალდებულება	10	137,554	112,624	85,098
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი		124,397	102,250	76,600
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	14	199,058	99,533	110,868
სხვა ვალდებულებები	15	149,847	153,591	177,044
სულ ვალდებულებები		26,942,060	24,579,690	20,109,989
საკუთარი კაპიტალი	20			
სააქციო კაპიტალი		27,994	27,994	27,994
დამატებითი მთლიანად ანაზღაურებული სააქციო კაპიტალი		151,336	190,033	180,969
გამოსყიდული აქციები		(11)	(10)	(10)
სხვა რეზერვები		2,087	(4,304)	(24,070)
გაუნაწილებელი მოგება		4,270,644	3,573,655	2,866,340
სულ ჯგუფის აქციონერებზე მიკუთვნებადი საკუთარი კაპიტალი		4,452,050	3,787,368	3,051,223
სულ საკუთარი კაპიტალი		4,452,050	3,787,368	3,051,223
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		31,394,110	28,367,058	23,161,212

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ:

არჩილ გაჩეჩილაძე

გენერალური დირექტორი

სულხან გვალია

ფინანსური დირექტორი

მელ კარვილი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

2024 წლის 1 აპრილი

* თავისი კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა თავისი ამოღებული უზრუნველყოფის, მარაგებისა და სხვა აქტივების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-3 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

6-128 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

		შენიშვნა	2023	2022	2021
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი			2,715,232	2,223,455	1,796,788
სხვა საპროცენტო შემოსავალი			14,053	20,573	28,737
საპროცენტო შემოსავალი			2,729,285	2,244,028	1,825,525
საპროცენტო ხარჯი			(1,123,038)	(1,051,700)	(870,013)
ანაზრის დაზღვევის საზღაური			(20,247)	(17,717)	(14,629)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	21		1,586,000	1,174,611	940,883
საკომისიო შემოსავალი			669,536	548,782	382,630
საკომისიო ხარჯი			(328,864)	(287,362)	(194,294)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	22		340,672	261,420	188,336
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტიდან			370,847	463,202	107,801
წმინდა შემოსულობა / (ზარალი) ვალის დაფარვიდან			564	(8,462)	(2,892)
სხვა წმინდა შემოსულობა	25		114,546	40,556	70,403
საოპერაციო შემოსავალი			2,412,629	1,931,327	1,304,531
ხელფასი და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები	23		(379,716)	(330,376)	(254,153)
ადმინისტრაციული ხარჯები	23		(184,857)	(151,712)	(119,558)
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	10		(110,740)	(95,977)	(83,682)
სხვა საოპერაციო ხარჯები			(3,642)	(3,603)	(3,822)
საოპერაციო ხარჯები			(678,955)	(581,668)	(461,215)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან			984	819	(3,781)
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე			1,734,658	1,350,478	839,535
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი მომხმარებლებზე	24		(124,009)	(129,704)	(4,113)
გაცემულ სესხებზე					
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე	24		(2,762)	(3,208)	(4,950)
კრედიტის სხვა მოსალოდნელი აღდგენა / (ზარალი)	24		3,117	(16,745)	9,252
გაუფასურების ხარჯი სხვა აქტივებზე და ანარიცხები			(18,317)	(18,007)	(20,488)
რისკის ხარჯი			(141,971)	(167,664)	(20,299)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე			1,592,687	1,182,814	819,236
არარეგულარული მუხლები, წმინდა			-	(203)	(610)
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯის გაწევამდე			1,592,687	1,182,611	818,626
მოგების გადასახადის ხარჯი	14		(258,968)	(190,607)	(74,815)
წლის მოგება			1,333,719	992,004	743,811
პირითადი და გაზავებული შემოსავლები ერთ აქციაზე	20		47.6609	35.4492	26.5800

კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათას ლარში)

	2023	2022	2021
წლის მოგება	1,333,719	992,004	743,811
სხვა სრული (ზარალი) / შემოსავალი			
<i>სხვა სრული (ზარალი) / შემოსავალი, რომლის რეკლასიფიცირებაც არ ხდება მომდევნო წლების მოგებაში ან ზარალში</i>			
– სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებზე სამართლიანი ღირებულების წმინდა ცვლილება	26,381	29,683	(39,431)
– რეალიზებული ზარალი სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებზე	(14,322)	(7,528)	(30,044)
– ცვლილება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვში სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებზე, რომლებიც რეკლასიფიცირებულია კონსოლიდირებულ მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში	1,041	7,379	(880)
– ზარალი საკურსო სხვაობიდან	(37,259)	(18,110)	(7,381)
სხვა სრული (ზარალი) / შემოსავალი, რომლის რეკლასიფიცირებაც ხდება მომდევნო წლების მოგებაში ან ზარალში, წმინდა	(24,159)	11,424	(77,736)
<i>სხვა სრული შემოსულობა / (ზარალი), რომლის რეკლასიფიცირებაც არ ხდება მომდევნო წლების მოგებაში ან ზარალში</i>			
– საინვესტიციო ქონებად რეკლასიფიცირებული ძირითადი საშუალებების გადაფასება	-	-	2,359
– წმინდა შემოსულობა / (ზარალი) წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტირებაზე, რომელიც განისაზღვრება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში	1,775	(1,369)	884
სხვა წმინდა სრული შემოსულობა / (ზარალი), რომლის რეკლასიფიცირებაც არ ხდება მომდევნო წლების მოგებაში ან ზარალში	1,775	(1,369)	3,243
წლის სხვა სრული (ზარალი) / შემოსავალი, გადასახადების გამოკლებით	(22,384)	10,055	(74,493)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	1,311,335	1,002,059	669,318

კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	დამატებითი მთლიანად ანაზღაურებული სააქციო კაპიტალი	გამოსყიდული აქციები	სხვა რეზერვები	გაუნაწილებელი მოგება	სულ საკუთარი კაპიტალი
2020 წლის 31 დეკემბერი	27,994	216,974	(10)	47,997	2,195,345	2,488,300
წლის მოგება	-	-	-	-	743,811	743,811
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	(72,067)	(2,426)	(74,493)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	(72,067)	741,385	669,318
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციიდან წარმოშობილი საკუთარი კაპიტალის ზრდა	-	44,444	-	-	-	44,444
ბანკის აქციონერებზე გაცემული დივიდენდები (მე-20 შენიშვნა)	-	-	-	-	(70,390)	(70,390)
შემოწირულობები აქციებზე დაფუძნებული გადახდის გეგმის ფარგლებში (26-ე შენიშვნა)	-	(80,449)	-	-	-	(80,449)
2021 წლის 31 დეკემბერი	27,994	180,969	(10)	(24,070)	2,866,340	3,051,223
წლის მოგება	-	-	-	-	992,004	992,004
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	19,766	(9,711)	10,055
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	19,766	982,293	1,002,059
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციიდან წარმოშობილი საკუთარი კაპიტალის ზრდა	-	80,955	-	-	-	80,955
ბანკის აქციონერებზე გაცემული დივიდენდები (მე-20 შენიშვნა)	-	-	-	-	(274,978)	(274,978)
შემოწირულობები აქციებზე დაფუძნებული გადახდის გეგმის ფარგლებში (26-ე შენიშვნა)	-	(71,891)	-	-	-	(71,891)
2022 წლის 31 დეკემბერი	27,994	190,033	(10)	(4,304)	3,573,655	3,787,368
წლის მოგება	-	-	-	-	1,333,719	1,333,719
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	6,391	(28,775)	(22,384)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	6,391	1,304,944	1,311,335
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციიდან წარმოშობილი საკუთარი კაპიტალის ზრდა	-	70,970	-	-	-	70,970
გამოსყიდული აქციების შესყიდვა	-	-	(1)	-	-	(1)
ბანკის აქციონერებზე გაცემული დივიდენდები (მე-20 შენიშვნა)	-	-	-	-	(607,955)	(607,955)
შემოწირულობები აქციებზე დაფუძნებული გადახდის გეგმის ფარგლებში (26-ე შენიშვნა)	-	(109,667)	-	-	-	(109,667)
2023 წლის 31 დეკემბერი	27,994	151,336	(11)	2,087	4,270,644	4,452,050

6-128 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022	2021
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები				
მიღებული პროცენტი		2,692,111	2,286,511	1,826,656
გადახდილი პროცენტი		(1,074,119)	(1,012,989)	(885,881)
მიღებული საკომისიო		575,226	511,899	372,057
გადახდილი საკომისიო		(291,356)	(287,362)	(194,294)
წმინდა რეალიზებული შემოსულობა უცხოური ვალუტიდან		355,436	453,871	134,819
ადრე ჩამოწერილი მომხმარებელზე გაცემული სესხების აღდგენა		47,029	84,542	81,329
წარმოებულ ინსტრუმენტებზე გადახდილი ფულადი სახსრები	9	-	-	(235)
სხვა მიღებული შემოსავალი		14,006	16,933	33,687
გადახდილი ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები		(308,746)	(249,421)	(209,709)
გადახდილი საერთო და ადმინისტრაციული და საოპერაციო ხარჯები		(186,357)	(157,350)	(128,496)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილებამდე		1,823,230	1,646,634	1,029,933
<i>წმინდა (ზრდა) / შემცირება საოპერაციო აქტივებში</i>				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		608,407	(899,984)	89,925
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები		(3,697,647)	(2,477,673)	(2,172,141)
გადახდილი ავანსები და სხვა აქტივები*		14,692	(51,870)	(55,536)
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე*		159,204	11,700	5,907
<i>წმინდა ზრდა (შემცირება) საოპერაციო ვალდებულებებში</i>				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		(51,309)	1,143,916	991,565
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		(45,673)	(15,142)	(36,225)
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები		2,455,281	5,478,689	33,553
სხვა ვალდებულებები		(44,500)	46,441	31,100
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები, წმინდა		1,221,685	4,882,711	(81,919)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(159,043)	(202,514)	(4,640)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		1,062,642	4,680,197	(86,559)
(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული) / საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების წმინდა (შესყიდვები) გაყიდვები		(497,814)	(1,832,499)	(86,195)
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების და გასაყიდად გამოჩნული აქტივების გაყიდვიდან		47,950	92,860	124,805
შემოსულობა ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან		195	3,157	870
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(139,623)	(108,052)	(86,703)
მიღებული დივიდენდები		696	-	401
(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული) საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(588,596)	(1,844,534)	(46,822)
(საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული) საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები				
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა	18	(20,980)	(617,194)	(28,825)
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების ძირითადი წილის დაფარვა	18	(230,995)	(31,581)	(46,706)
შემოსულობა გამოშვებული დამატებითი კაპიტალის თამასუქებიდან	18	78,921	-	-
შემოსულობა დამატებითი ძირითადი კაპიტალიდან	17	-	148,120	-
საიჯარო ვალდებულებების ძირითადი ნაწილის დასაფარად გადახდილი ფულადი სახსრები	18	(31,606)	(25,020)	(28,672)
გადახდილი დივიდენდები		(606,779)	(274,345)	(70,222)
შემოწირულობები აქციებზე დაფუძნებული გადახდის გეგმის ფარგლებში	26	(109,667)	(71,891)	(80,449)
გამოსყიდული აქციების შესყიდვა		(1)	-	-
(საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული) საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		(921,107)	(871,911)	(254,874)
ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე გაცვლითი კურსების ცვლილების ეფექტი		(5,653)	37,858	(100,529)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(182)	(334)	48
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება) ზრდა		(452,896)	2,001,276	(488,736)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	6	3,495,728	1,494,452	1,983,188
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	6	3,042,832	3,495,728	1,494,452

* თავისი კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა თავისი ამოღებული უზრუნველყოფის, მარაგებისა და სხვა აქტივების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-3 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „საქართველოს ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) 1994 წლის 21 ოქტომბერს დაარსდა როგორც სააქციო საზოგადოება („სს“) საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“ ან „საქართველოს ცენტრალური ბანკი“) მიერ 1994 წლის 15 დეკემბერს გაცემული ზოგადი საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე.

ბანკი იღებს ანაბრებს მოსახლეობისგან, გაცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ და აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს. ბანკის სათავო ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ყველა დიდ ქალაქში ბანკის 189 ფილიალი მოქმედებს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 211, 2021 წლის 31 დეკემბერი: 211). ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0160, გაგარინის ქ. 29ა. ბანკის საიდენტიფიკაციო ნომერია 204378869.

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ („საქართველოს ბანკის ჯგუფი“) წარმოადგენდა ბანკის საბოლოო მშობელ საწარმოს. 2023 წელს ჯგუფის საბოლოო მშობელმა საწარმომ შიდა რეორგანიზაციის პროცესი წამოიწყო თავისი შვილობილი საწარმოების მესაკუთრეობის სტრუქტურის ოპტიმიზაციის მიზნით. ამის შედეგად, ჯგუფის 99.56%-იანი წილობრივი მონაწილეობა კონსოლიდირდა სს „ბიჯეო“ ქვეშ. რეორგანიზაციის შედეგად არ შეცვლილა ჯგუფის საბოლოო მშობელი საწარმო.

ბანკი და მისი დანარჩენი შვილობილი საწარმოები, ძირითადად, საქართველოსა და ბელარუსში დაფუძნებული კომპანიების ჯგუფია (შემდგომში „ჯგუფი“). მათი ძირითადი საქმიანობაა საბანკო მომსახურების გაწევა იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის. ბანკი არის ჯგუფის ძირითადი საოპერაციო ერთეული და მასზე მოდის ჯგუფის საქმიანობის დიდი წილი.

2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „ბიჯეო“ ბანკის მთავარი აქციონერი იყო:

პარტნიორი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სს „ბიჯეო ჯგუფი“	99.56%	79.78%	79.78%
საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“	0.00%	19.78%	19.78%
სხვა*	0.44%	0.44%	0.44%
სულ	100.00%	100.00%	100.00%

* საქართველოს საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული აქციები

2. მომზადების საფუძველი**ზოგადი ინფორმაცია**

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასს“) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის („ფასიკ“) ინტერპრეტაციების შესაბამისად, რომლებიც ძალაშია 2023 წლის ანგარიშგებისთვის.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ზოგადი ინფორმაცია (გაგრძელება)

ბანკი და მისი საქართველოში მდებარე შვილობილი საწარმოები ვალდებულები არიან, ბუღალტრული აღრიცხვა აწარმოონ და ფინანსური ანგარიშგება მარეგულირებელი ორგანოსთვის მოამზადონ ქართულ ლარში, ხოლო ბანკის საქართველოს ფარგლებს გარეთ მდებარე შვილობილი საწარმოები ამას შესაბამის ადგილობრივ ვალუტებში ახორციელებენ. ეს ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, შემდეგი გამონაკლისებით:

- ფინანსური აქტივებისა და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების, წარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების, და საინვესტიციო უძრავი ქონების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება;
- მარაგების და დასაკუთრებული უზრუნველყოფის შეფასება თვითღირებულებასა და წმინდა გასაყიდ ღირებულებას შორის უმცირესით; და
- გასაყიდად გამოწვლად კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივების შეფასება თვითღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში („ლარი“), თითო აქციის ღირებულების გარდა, და თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

ფუნქციონირებადი საწარმო

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებისას ხელმძღვანელობამ მხედველობაში მიიღო ჯგუფის ბიზნესსაქმიანობა, მიზნები და სტრატეგია, მთავარი რისკები და გაურკვევლობა, რაც ახლავს ამ მიზნების მიღწევას, და საქმიანობის შედეგები. დირექტორთა საბჭომ საფუძვლიანად შეაფასა ჯგუფის ფინანსური პროგნოზები, რაც მოიცავს მთელ რიგ სცენარებს ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცებიდან 12 თვის განმავლობაში, სტრეს-ტესტების ჩატარებით, უკიდურესად პესიმისტური სცენარის ჩართვით და სტრესის უკუტესტირებით, რაც მოიცავდა შეფერხების იმ დონის შეფასებას, რომელმაც შეიძლება ჯგუფის მარცხი განაპირობოს. ამაზე დაყრდნობით დირექტორთა საბჭო ადასტურებს, რომ აქვს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ბანკი და ჯგუფი, მთლიანობაში ფლობს საკმარის რესურსს, რომ გააგრძელოს საოპერაციო საქმიანობა ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად დამტკიცების თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. ამასთან, ხელმძღვანელობა არ ფლობს ინფორმაციას ისეთი არსებითი განუსაზღვრელობის შესახებ, რომელიც მნიშვნელოვანი ეჭვის ქვეშ დააყენებდა ჯგუფის უნარს, გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ განჭვრეტად მომავალში. აქედან გამომდინარე, ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე.

კლიმატთან დაკავშირებული რისკების გავლენა „ჯგუფის“ ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე

როგორც ფინანსური ანგარიშგების 27-ე შენიშვნაშია აღწერილი, ჯგუფმა კლიმატის რისკი ახალ რისკად განსაზღვრა. თუმცა, იმ გავლენის ხარისხობრივი ანალიზი, რომელიც ექნება კლიმატურ ცვლილებას და დაბალნახშირბადიან ეკონომიკაზე გადასვლას ტრადიციულ საბანკო საქმიანობაზე და იმ სექტორებზე, რომლებშიც ჩვენი კლიენტები ფუნქციონირებენ, გვაფიქრებინებს, რომ ამჟამად მოსალოდნელი არ არის კლიმატური ცვლილების არსებითი მოკლე (2 წელზე ნაკლები) და საშუალო (2-დან 5 წლამდე) ვადიანი გავლენა. ჯგუფი აგრძელებს ასეთი რისკების შეფასების დახვეწას და გადააფასებს იმას, გასათვალისწინებელია თუ არა კლიმატთან დაკავშირებული რისკების გავლენა თავის ფინანსურ მდგომარეობაზე და შედეგებზე მომავალ საანგარიშგებო პერიოდებში.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

შვილობილი საწარმოები, მეკავშირე საწარმოები და კორპორაციული წილები 10%-ზე მეტი მონაწილეობით

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოიცავს შემდეგ შვილობილ, მეკავშირე საწარმოებს და 10%-ზე მეტ კორპორაციულ წილებს:

შვილობილი საწარმოები	ბმის უფლების მქონე და მმართველობის აქტივების წილი			ინვესტიციები			რეგისტრაციის ქვეყანა	მისამართი	საქმიანობის სფერო	დაფუძნების თარიღი	შემდგომი თარიღი	იურიდიული ფორმა / სტატუსი
	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი						
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა გერმანიის ფინანსურ სექტორში	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	გერმანიის ფინანსური სექტორი	ლონდონი, ბრუკსტრეტი 42, WJK SDB	ინვესტირება და საბანკო კვლევა	17/8/2010	-	შვეიცარიული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
ააიპ „ფინანსური სექტორის სს“ (ფინანსური ააიპ „საქართველოს ბანკის მომსახურების ფონდი“)	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	საქართველო	ბუქრესტი ქუჩა 3, თბილისი 0105	საქველმოქმედო საქმიანობა	25/8/2008	-	არაკომერციული ორგანიზაცია
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა უნგრეთში (ს)	100.00%	100.00%	100.00%	7,314	7,235	6,886	უნგრეთი	1054 ზუდაბეშტი, Szabadság tér 7, სამანკო ცენტრი	წარმომადგენლობა	18/6/2012	-	წარმომადგენლობა
სს „საქართველოს ბანკის“ წარმომადგენლობა თურქეთში	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	თურქეთი	Suleyman Seha Caddesi No:48 A Blok Daire 82 Akaretter Belektaş 34357 ბელქაშლი	წარმომადგენლობა	25/12/2013	-	წარმომადგენლობა
შპს „საქართველოს ფინანსური ინვესტიცია“	100.00%	100.00%	100.00%	3,577	3,577	3,577	ისრაელი	8 Menahem Begin, Ramat Gan 53792, ისრაელი	ინვესტირება და საბანკო კვლევა	9/2/2009	-	პასუხისმგებლობის საზოგადოება
„შენდერლი ინვესტიმენტ ლიმიტიდი“	100.00%	100.00%	100.00%	58,745	58,745	58,745	კუიარისი	Arsh, Maklaku 111 58, კარის თაღური, მკ-8 სართული, ბინა / ოფისი 702 P.C. 1075, ნიკოზია	ინვესტიციები	12/5/2009	13/10/2009	პასუხისმგებლობის საზოგადოება
ბ სს „ბელარუსის ეროვნული ბანკი“ (ბ)	99.98%	99.98%	99.98%	102,828	102,998	109,173	ბელარუსი	220012, მინსკი, თავისუფლების გამზირი 87ა	საბანკო საქმიანობა	16/4/1992	3/6/2008	სააქციო საზოგადოება
ბ შპს „ბელარუსის ეროვნული ბანკის ლიზინგი“	99.98%	99.98%	99.98%	6	8	11	ბელარუსი	220012, მინსკი, თავისუფლების გამზირი 87ა, ოთახი 3	ოჯარი	30/3/2006	3/6/2008	შვეიცარიული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“	100.00%	100.00%	100.00%	22,414	22,414	22,414	საქართველო	თბილისი, ვაჟა-ფშაველას ქუჩა 3-5	ოჯარი	29/10/2001	31/12/2004	შვეიცარიული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
ბ „პრაიმ ლიზინგი“	100.00%	100.00%	100.00%	2	2	2	საქართველო	დიდიჭაბუკუნის ქუჩის რაიონი, ხა114, აკ წყნეთის გამზირი, თბილისი	ოჯარი	27/1/2012	21/1/2015	შვეიცარიული პასუხისმგებლობის საზოგადოება

მეკავშირე საწარმო	ბმის უფლების მქონე და მმართველობის აქტივების წილი			ინვესტიციები			რეგისტრაციის ქვეყანა	მისამართი	საქმიანობის სფერო	დაფუძნების თარიღი	შემდგომი თარიღი	იურიდიული ფორმა / სტატუსი
	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი						
სს „კრედიტრუსი“ (ს)	21.08%	21.08%	21.08%	9,538	9,249	8,918	საქართველო	თარნაშენის ქ. 102, თბილისი, საქართველო	ფინანსური მუხანაგობა	14/2/2005	14/2/2005	სააქციო საზოგადოება
სს „თბილისის საფინანსო ბირჟა“	24.04%	24.04%	24.04%	-	-	-	საქართველო	ვაჟა-ფშაველას გამზ. 106მ, თბილისი, საქართველო	მუხანაგობა	8/5/2015	23/12/2016	-

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, კორპორაციული აქტივები	ბმის უფლების მქონე და მმართველობის აქტივების წილი			ინვესტიციები			რეგისტრაციის ქვეყანა	მისამართი	საქმიანობის სფერო	დაფუძნების თარიღი	შემდგომი თარიღი	იურიდიული ფორმა / სტატუსი
	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი						
სს „გერმანიის ფინანსური კლირინგ ცენტრი“	16.67%	16.67%	16.67%	108	108	108	საქართველო	სულბან-საბას ქ. 16/1, თბილისი, საქართველო	ინფორმაციული ტექნოლოგიების მომსახურება	22/07/2008	15/09/2008	სააქციო საზოგადოება

(ა) ინვესტიცია სრულად იყო გაუფასურებული ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2023 წლის 31 დეკემბრისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

(ბ) წარმოდგენილი თანხა არის ჯამური ინვესტიცია, რომელიც პირდაპირ სს „საქართველოს ბანკმა“ და „Benderlock Investments Limited“-მა განახორციელეს 66,575 ლარისა და 36,253 ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

(გ) სს „კრედიტინფოს“ თავდაპირველი ინვესტიცია შეადგენდა 95 ლარს, რომელიც გაიზარდა 5,320 ლარამდე ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებად გადაფასების შედეგად, როდესაც კაპიტალის ინვესტიცია მეკავშირე საწარმო გახდა 2019 წელს. ინვესტიციის მოგებისა თუ ზარალის წილის აღიარება ასევე მოხდა კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ჯგუფისა და მისი შვილობილი საწარმოების ფინანსურ ანგარიშგებას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ჯგუფი ახდენს შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაციას მასზე კონტროლის შეძენისთანავე. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს ან აქვს უფლება მიიღოს, ცვლადი უკუგება ინვესტირებული საწარმოსგან და აქვს უნარი, გავლენა მოახდინოს უკუგებაზე ინვესტირებულ საწარმოზე ზემოქმედებით. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტირებულ საწარმოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ჯგუფს აქვს ინვესტირებულ საწარმოზე ზეგავლენა (ანუ ამჟამინდელი უფლებები მას საშუალებას აძლევს, ინვესტირებული საწარმოს რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ჯგუფი იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტირებულ საწარმოში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება; და
- შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტირებულ საწარმოზე თავისი გავლენის გამო.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი საწარმოს წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული შემოსავალი და ხარჯები აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში შვილობილ საწარმოზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი საწარმოს აქციონერებსა და არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არამაკონტროლებელი წილები ბალანსის დეფიციტს იწვევს. საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი საწარმოების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა შიდაჯგუფური აქტივი და ვალდებულება, საკუთარი კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად ელიმინირდება.

შვილობილი საწარმოს საკუთრების წილის შეცვლა, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება.

საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი

საწარმოთა გაერთიანების თითოეულ შემთხვევაში, ჯგუფი შეძენილი კომპანიის არამაკონტროლებელ წილებს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ან ამოცნობადი წმინდა აქტივების პროპორციული წილის შესაბამისად. შესყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯების აღიარება ხდება მათი გაწევისთანავე და შედის ადმინისტრაციულ ხარჯებში.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ საწარმოებს, რომლებშიც ჯგუფი ზოგადად ფლობს ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე, ან სხვაგვარად შესწევს უნარი მოახდინოს მნიშვნელოვანი ზემოქმედება, მაგრამ რომელსაც ის არ აკონტროლებს ან სხვა პირთან ერთად აკონტროლებს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციები იანგარიშება წილობრივი მეთოდით და თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, გუდვილის ჩათვლით. შემდგომი ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში ასახავს მეკავშირე საწარმოში ჯგუფის წმინდა აქტივების წილში შესყიდვის შემდგომ მომხდარ ცვლილებებს. მეკავშირე საწარმოების მოგება-ზარალში ჯგუფის წილი აისახება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, ხოლო რეზერვების ცვლილების დინამიკაში მისი წილი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, როდესაც ჯგუფის ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოში უტოლდება ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, ჯგუფი არ ასახავს შემდგომ დანაკარგებს, თუ ის ვალდებული არ არის შემდგომი გადახდების განხორციელებაზე მეკავშირე საწარმოში ან მისი სახელით.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტებს, როგორცაა სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები და არაფინანსური აქტივები (მაგალითად, საინვესტიციო ქონება) აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ბალანსის ყოველი თარიღისთვის. გარდა ამისა, ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს ემპირიულ მონაცემებს და მინიმალურად – არაემპირიულ მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- დონე 1 – მსგავსი აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შეფასება

ჯგუფი ყველა თავისი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას ახდენს ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელისა და სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით და აფასებს შემდეგიდან ერთ-ერთით:

- სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, სავალო ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, წილობრივი ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანის გარეშე; და
- ამორტიზებული ღირებულება.

ფინანსური ვალდებულებები, სასესხო დავალიანებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ისინი ვაჭრობისთვის არის განკუთვნილი.

ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები არ არის გამოყოფილი შესაბამისი ფინანსური აქტივისგან. ამის ნაცვლად, ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება ბიზნესმოდელისა და მათი სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)****ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება საწყისი აღიარებისას**

ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, კორექტირდება გარიგებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით.

საწყისი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ ჯგუფი გადაწყვეტს, რომ საწყისი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

- თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე.ი. 1-ელი დონის ამოსავალი მონაცემი) ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ ჯგუფი აღიარებს სხვაობას საწყისი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, როგორც შემოსულობას ან ზარალს.
- ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი შეფასება დაკორექტირდება, რომ გადაავადოს სხვაობა საწყისი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის. საწყისი აღიარების შემდეგ ჯგუფი ამ გადავადებულ სხვაობას შემოსულობად ან ზარალად აღიარებს მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც მას წარმოშობს ისეთი ფაქტორის (დროის ჩათვლით) ცვლილება, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებდნენ ამ აქტივის თუ ვალდებულების ფასის განსაზღვრისას.

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება**ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები**

ჯგუფი ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსური აქტივებს, თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი ორი პირობა:

- ფინანსური აქტივი იმართება ისეთი ბიზნესმოდელით, რომლის მიზანიც არის ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად.
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს (SPPI) ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე.

ამ პირობების შესახებ უფრო დაწვრილებით მოცემულია ქვემოთ.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)***ბიზნესმოდელი*

ჯგუფი თავის ბიზნესმოდელს იმ დონეზე განსაზღვრავს, რომ საუკეთესოდ ასახავს იმას, თუ როგორ მართავს ის ფინანსური აქტივების ჯგუფებს თავისი ბიზნესამოცანების მისაღწევად. ბიზნესმოდელი თითოეული ინსტრუმენტისთვის კი არ ფასდება, არამედ უფრო მაღალ, ინსტრუმენტის თითოეული ტიპის აგრეგირებული პორტფელების, დონეზე და ეყრდნობა შემდეგ დაკვირვებად (ემპირიულ) ფაქტორებს:

- როგორ ფასდება ბიზნესმოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნესმოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ.
- როგორ ხდება საქმიანობის მენეჯერების კომპენსირება (მაგალითად, თუ კომპენსაცია ეფუძნება მართვის ქვეშ მყოფი აქტივების სამართლიან ღირებულებას ან მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს).
- როგორ ხდება კონკრეტული ბიზნესმოდელის ფარგლებში ფლობილი ფინანსური აქტივების შეფასება და წარდგენა უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის.

გაყიდვების მოსალოდნელი სიხშირე, ღირებულება და ვადები შეფასების სხვა მნიშვნელოვან ასპექტებს წარმოადგენს. ბიზნესმოდელის შეფასება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელ სცენარებს ეფუძნება, „ყველაზე ცუდი“ და „სტრესული შემთხვევის“ სცენარების გათვალისწინების გარეშე. თუ საწყისი აღიარების შემდეგ ფულადი ნაკადების რეალიზაცია ჯგუფის თავდაპირველი მოლოდინისგან განსხვავებულად ხდება, ჯგუფი ამ ბიზნესმოდელის დანარჩენი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას კი არ ცვლის, არამედ ამ ინფორმაციას ითვალისწინებს მომავალში ახლად წარმოქმნილი ან ახლად შესყიდული ფინანსური აქტივების შეფასებისას.

ფასს 9-ის მიხედვით სამი ბიზნესმოდელი არსებობს:

- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად: მისი მიზანია აქტივის ფლობა ვადის ამოწურვამდე საპროცენტო შემოსავლის, კონტრაქტისგან ძირითადი და პროცენტის გადახდების მისაღებად.
- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად: ეს მოდელი ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის მოდელის მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ საწარმომ შეიძლება გადაწყვიტოს თავისი ყველა ან ზოგიერთი აქტივის გაყიდვა მათი ვადის ამოწურვამდე, გარემოებების ცვლილების გამო, ან აქტივების ფლობა ლიკვიდურობის მიზნით.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ აკმაყოფილებს „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის“ ან „ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობის“ კრიტერიუმებს.

მხოლოდ ძირითადი თანხის და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდები (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი ფლობილია ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად“ ბიზნესმოდელის, ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად“ ბიზნესმოდელის ფარგლებში, მაშინ კლასიფიკაციის განსაზღვრისთვის საწყისი აღიარებისას ჯგუფი აფასებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდას წარმოადგენს თუ არა. SPPI ტესტირება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე ხდება.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს, შეესაბამება მთავარ საკრედიტო შეთანხმებებს. პროცენტი არის ფულის დროითი ღირებულებისა და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დაუფარავ ძირითად თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის კომპენსაცია. იგი ასევე შეიძლება მოიცავდეს დაკრედიტებასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი) და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების (მაგ. ადმინისტრაციული დანახარჯები) ანაზღაურებას, და ასევე ძირითად საკრედიტო შეთანხმებით გათვალისწინებულ მოგების მარჟას.

იმის შესაფასებლად, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებია (SPPI) თუ არა, ჯგუფი განიხილავს, ხომ არ შეიცავს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები ისეთი პირობას, რომელმაც შეიძლება შეცვალოს ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში წარმოშობილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობის დრო ან სიდიდე, რამაც, შესაძლოა, გავლენა მოახდინოს იმაზე, ჩაითვლება თუ არა, რომ ინსტრუმენტმა გაიარა SPPI ტესტირება.

თუ ფინანსური აქტივები SPPI ტესტირებას ვერ გაივლის, ისინი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ხოლო მიღებული პროცენტის აღიარება ხდება სხვა საპროცენტო შემოსავალში.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ჯგუფი სავალო საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI), როდესაც კმაყოფილება ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ინსტრუმენტი ფლობილია ბიზნესმოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც მიიღწევა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ფინანსური აქტივების გაყიდვით და ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობით ლიკვიდურობის მართვის მიზნებისთვის.
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები აკმაყოფილებს SPPI ტესტს.

სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შემდეგ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებაში შესული ცვლილებების შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. საპროცენტო შემოსავალი და საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში იმავე წესით, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები. აღიარების შეწყვეტისას სხვა სრულ შემოსავალში ასახული დაგროვილი შემოსულობა ან ზარალი სხვა სრული შემოსავლიდან რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

წილობრივი ინსტრუმენტები რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ოფციონი

საწყისი აღიარებისას ჯგუფმა შეიძლება არჩიოს თავისი წილობრივი ინსტრუმენტების შეუქცევადად კლასიფიცირება წილობრივ ინსტრუმენტებად, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ისინი აკმაყოფილებს კაპიტალის განმარტებას ბასს 32-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა“ მიხედვით და არ არის სავაჭროდ განკუთვნილი. თითოეული ინსტრუმენტისთვის კლასიფიკაცია ცალკე ხდება.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

ჯგუფს არ გადააქვს ამ წილობრივი ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი მოგებაში ან ზარალში და არც ამ ინსტრუმენტების გაუფასურების შეფასებას ახდენს. მიღებული დივიდენდების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში

ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ისეთი ბიზნესმოდელით მართული ფინანსური აქტივების ჯგუფები, რომლის მიზანი არც „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობა“ და არც „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობა და გაყიდვა“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ჯგუფი სხვადასხვა კონტრაქტთან აქვს გარიგებები წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის სვოპებს, ფორვარდებს და სხვა მსგავს ინსტრუმენტებს. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და აისახება აქტივებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და ვალდებულებებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაში წმინდა ცვლილებები აისახება სხვა წმინდა შემოსულობაში/(ზარალში), გარდა წარმოებული სავალუტო ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსულობისა / ზარალისა, რომლებიც წარმოდგენილია წმინდა უცხოური ვალუტის შემოსულობაში. 2019 წლის დასაწყისიდან ჯგუფი აფორმებს გარკვეულ სავალუტო სვოპის შეთანხმებებს, რათა თავისი დაფინანსების დანახარჯები გარკვეულ ვალუტებში შეუსაბამოს ამავე ვალუტებში საკრედიტო საქმიანობიდან წარმოქმნილ შემოსავალს. ამის შედეგად, ჯგუფი ახდენს საპროცენტო გადაკვეთის რისკის ეკონომიკურ ჰეჯირებას, თუმცა ფასს 9-ის მიხედვით ჰეჯირების აღრიცხვა არ გამოიყენება. წმინდა ცვლილებები ისეთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებში, რომლებიც წარმოდგენილია წმინდა სავალუტო შემოსულობაში, არ მოიცავს დაფიქსირებული სავალუტო განაკვეთის სხვაობების (დიფერენციალის) შემობრუნებას. ეს უკანასკნელი წარმოდგენილია საპროცენტო ხარჯის ნაწილში, რათა ასახოს ჯგუფის რისკის მართვის ამოცანა.

ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი აფორმებს ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებს, რომელთა მიხედვითაც მას მოეთხოვება გარკვეული გადახდების განხორციელება, რომ აუნაზღაუროს გარანტიის მფლობელს ზარალი, რომელიც მან განიცადა კონკრეტული დებიტორის მიერ გადახდის დაგვიანების გამო. ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით, და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას. საწყისი აღიარების შემდეგ ჯგუფის ვალდებულება თითოეული გარანტიის მიხედვით ფასდება ან თავდაპირველად აღიარებული თანხით, რომელსაც აკლდება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული კუმულაციური ამორტიზაცია, ან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით, იმისდა მიხედვით, თუ რომელია უფრო მეტია.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

არაფინანსური გარანტიები

ჯგუფი აფორმებს არაფინანსურ საგარანტიო ხელშეკრულებებს, რომლებითაც მას მოეთხოვება გარანტიის მფლობელის კომპენსირება, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. არაფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას, რომელიც ამორტიზებულია ხელშეკრულების ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით. საწყისი აღიარების შემდგომ, ჯგუფის ვალდებულებები თითოეული არაფინანსური გარანტიისთვის ფასდება თანხით, რომელიც წარმოადგენს არსებული ვალდებულების დასაფარად საჭირო ხარჯის საუკეთესო შეფასებას. ეს შეფასება ითვალისწინებს იმის ალბათობას, რომ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს თავის ვალდებულებებს, ასევე არსებულ უზრუნველყოფის საგანს გარანტიის ხელშეკრულებების თანახმად და აღიარდება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც სხვა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ცენტრალური ბანკების მიმართ მოთხოვნებს, გარდა მათში განთავსებული სავალდებულო რეზერვებისა, მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, რომლებსაც აქვს წარმოქმნიდან 90-დღიანი ვადა, კონტრაქტის მიხედვით უფლებრივად არ იტვირთება და თავისუფლად არის კონვერტირებადი ფულის გარკვეულ ოდენობებად. ამასთანავე, ჯგუფი თავისი კლიენტების სახელზე ფლობს ფულად სახსრებს ნომინალური საკუთრებით. ჯგუფი ამ ფულად სახსრებს არ აკონტროლებს და ამ ფულს არც აქვს ჯგუფისთვის ეკონომიკური სარგებლის წარმოქმნის პოტენციალი, შესაბამისად, ამ შემთხვევებში არ კმაყოფილდება აქტივის აღიარების კრიტერიუმები. შესაბამისად, ჯგუფი ამ თანხებს არ აღიარებს თავის კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ნასესხები სახსრები

ჯგუფი გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტების ან მათი კომპონენტების კლასიფიცირებას ვალდებულებების სახით ახდენს მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე სახელშეკრულებო გარიგებების შედეგად ჯგუფს წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებებისა და მომხმარებლების წინაშე (მარტივი თამასუქების ჩათვლით). ჯგუფი ამ ვალდებულებებს თავდაპირველად აღიარებს მიღებული საზღაურის სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების დანახარჯები. საწყისი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

დამატებით გამოშვებული პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტები უვადო ანუიტეტით და პროცენტის ნებაყოფლობითი გადახდის პირობით, კლასიფიცირდება ფინანსურ ვალდებულებებად მაშინ, როდესაც ინსტრუმენტები არ არის კონვერტირებადი საკუთარ კაპიტალად და ჯგუფს არ აქვს უპირობო უფლება, თავიდან აიცილოს ფულადი სახსრების მიწოდება წინასწარ განსაზღვრული გამომწვევი მოვლენის შემთხვევაში, რომელიც როგორც ინსტრუმენტის ემიტენტის, ისე მისი მფლობელის კონტროლს მიღმაა. ასეთი ინსტრუმენტები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ხოლო შესაბამისი პროცენტი აისახება კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების საპროცენტო ხარჯის მუხლში.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

თუ ჯგუფი შეისყიდის საკუთარ სესხს, მას ამოიღებენ კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის აღირიცხება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებული ვალი წარმოადგენს ბანკის მიერ საერთაშორისო ან ადგილობრივი საფინანსო ბაზრებიდან მოზიდულ გრძელვადიან ფულად სახსრებს. ბანკის ლიკვიდაციის შემთხვევაში, სუბორდინირებული ვალის მფლობელებს სხვა კრედიტორებთან შედარებით ექნებათ სესხის დაფარვის უფრო დაბალი პრიორიტეტი. სუბორდინირებული ვალი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება.

იჯარა

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფის ძირითადი საიჯარო საქმიანობა მოიცავს მომსახურების ცენტრების, ბანკომატების სივრცეებისა და საწყობების იჯარას. შეუქცევად იჯარას ათ წლამდე ვადა აქვს. საიჯარო გადახდები, უმეტესად, ფიქსირებულია. ხელშეკრულებებში, როგორც წესი, არ არის შესული იჯარის ვადის გაგრძელების ან შეწყვეტის პირობა და არ შეიცავს დათქმებს.

აქტივის გამოყენების უფლების და საიჯარო ვალდებულების აღიარება

ჯგუფი აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას აღიარებს იჯარის დაწყების თარიღიდან საიჯარო ვალდებულების საწყისი თანხით, რომელსაც აკორექტირებს იჯარის დაწყების თარიღით ან თარიღამდე საიჯარო გადახდების შესაბამისად. ამის შემდეგ აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის განმავლობაში ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება მომავალი საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულებით, გარდა დღ-ის გადახდებისა, და მისი დისკონტირება ხდება ჯგუფის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით. საიჯარო ვალდებულება შემდეგ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

აღიარებიდან გამონაკლისები

ჯგუფი იყენებს აღიარების გამონაკლისებს იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა მიხედვითაც, იჯარის ვადა მთავრდება 12 თვეში თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის, და აგრეთვე იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა საიჯარო აქტივი დაბალი ღირებულებისაა. ჯგუფი ამ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს, როგორც შენობის დატვირთვის და ქირის ხარჯს იჯარის ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით და მათ წარმოადგენს ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯების მუხლში.

საიჯარო ხელშეკრულებების მოდიფიკაცია

თუ საიჯარო ხელშეკრულების მოდიფიკაცია ხდება იჯარის გამოყენების სფეროს ან იჯარის ღირებულების შეცვლით, რომელიც იჯარის თავდაპირველი პირობების ნაწილი არ ყოფილა, ჯგუფი განსაზღვრავს, მოდიფიკაციის შედეგად წარმოიქმნება თუ არა:

- განცალკევებული იჯარა, ან
- ცვლილება არსებული იჯარის აღრიცხვის წესში.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა (გაგრძელება)

იჯარის მოდიფიკაციების შემთხვევაში, რომლებიც არ აღირიცხება განცალკევებულ იჯარებად, ჯგუფი ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას ან იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტასთან დაკავშირებული შემოსულობის ან ზარალის აღიარებით, ან შესაბამისი აქტივის გამოყენების უფლების დაკორექტირებით.

ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

იჯარის დასაწყისში ჯგუფი თავის თითოეულ იჯარას ან საოპერაციო იჯარის, ან ფინანსური იჯარის კლასიფიკაციას ანიჭებს.

ფინანსური იჯარა

ჯგუფი იჯარებს, რომლებიც საიჯარო აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ პრაქტიკულად ყველა რისკსა და სარგებელს მოიჯარეს გადასცემს, ფინანსური იჯარის კატეგორიას მიაკუთვნებს. ყველა დანარჩენი იჯარა საოპერაციო იჯარაა. ჯგუფი ფინანსურ იჯარაზე დავალიანებას აღიარებს კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში იჯარაში განხორციელებული წმინდა ინვესტიციის თანხის ოდენობით, იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან. მინიმალური საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების გამოთვლისას ჯგუფი დისკონტირების ფაქტორად იყენებს საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევ საპროცენტო განაკვეთს. თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები შედის ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების პირველად შეფასებაში. მიღებული საიჯარო გადახდები გადანაწილდება ფინანსურ შემოსავალსა და დაუფარავ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების შემცირებას შორის. ფინანსური შემოსავლის აღიარება ხდება იმისდა მიხედვით, თუ როგორია მუდმივი პერიოდული უკუგების კოეფიციენტი მიმდინარე წმინდა ინვესტიციაზე.

საოპერაციო იჯარა

ჯგუფი საოპერაციო იჯარის აქტივებს წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივების ხასიათის მიხედვით. საოპერაციო იჯარიდან საიჯარო შემოსავლის აღიარება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება წრფივი მეთოდით, იჯარის ვადის განმავლობაში, როგორც წმინდა სხვა შემოსავლისა.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პრინციპების მიმოხილვა

ჯგუფი ყველა სესხსა და სხვა სავალო ფინანსურ აქტივებზე (რომლებიც არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღრიცხავს სასესხო ვალდებულებებთან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებთან ერთად. ამ თავში ყველა მოიხსენიება „ფინანსურ აქტივებად“.

რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც უკავშირდება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობას, თუ სესხის გაცემის შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზარდილა. ასეთ შემთხვევაში რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). თუ ფინანსური აქტივი შეესაბამება „შემცირებული ან შექმნილი გაუფასურებული“ ფინანსური აქტივის განმარტებას, მაშინ რეზერვი დაეყრდნობა აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებას.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)**

ჯგუფი გამარტივებულ მიდგომას იყენებს სავაჭრო, საიჯარო და სხვა მოთხოვნებისა და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის და აღრიცხავს მათი არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად, ჯგუფი ჯერ აფასებს, არსებობს თუ არა ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხების გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდეგ ის კოლექტიურად აფასებს სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც არის მნიშვნელოვანი, მაგრამ რომელთა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ინდივიდუალური შეფასების მიხედვით, არ არსებობს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისადმი სტადიების მიხედვით მიდგომა

ჯგუფმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ჯგუფი თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებს აჯგუფებს შემდეგნაირად: პირველი სტადია, მეორე სტადია, მესამე სტადია და „შემჩნილი ან შექმნილი გაუფასურებული“, ქვემოთ აღწერილი წესით:

- 1-ელი სტადია: ჯგუფი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს იმ ოდენობით, რომ გაუტოლდეს 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. ეს ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე დეფოლტის შემთხვევების გამო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც მოსალოდნელია საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში იმ დაშვებით, რომ საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი. 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი ვადის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეესაბამება დარჩენილ ვადას.
- მე-2 სტადია: იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი ამ ინსტრუმენტების საწყისი აღიარებიდან მნიშვნელოვნად გაზრდილად ითვლება, ჯგუფი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით. ამისათვის საჭიროა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობაზე დაყრდნობით, რაც ნიშნავს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის ალბათობას. საკრედიტო ზარალის რეზერვი ამ სტადიაზე უფრო მაღალია საკრედიტო რისკის ზრდის გამო და აგრეთვე იმიტომ, რომ უფრო გრძელვადიანი პერიოდი გასათვალისწინებელი პირველი სტადიის 12-თვიან პერიოდთან შედარებით. ფინანსური ინსტრუმენტები მეორე სტადიაზე ჯერ არ ითვლება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად.
- მე-3 სტადია: თუ ფინანსური ინსტრუმენტები საკრედიტო რისკით უფასურდება, ისინი გადაინაცვლებს მესამე სტადიაზე. ჯგუფი ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით, რაც ასახავს ამ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის 100%-იან ალბათობას.

შემჩნილ ან შექმნილ გაუფასურებული თუ არ არის, ახლად წარმოქმნილი აქტივები კლასიფიცირდება პირველ სტადიად და ამ სტადიაზე რჩება მანამ, სანამ ჩაითვლება, რომ საწყისი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რა შემთხვევაშიც აქტივი გადადის მე-2 სტადიაზე.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისადმი სტადიების მიხედვით მიდგომა (გაგრძელება)**

შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია საწყისი აღიარებისას. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით საწყისი აღიარებისას და საპროცენტო შემოსავლის აღიარება შემდეგ ხდება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ითვალისწინებს ფინანსური აქტივის ყველა სახელშეკრულებო პირობას და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება მხოლოდ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად, თუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაყრდნობით. შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებულ აქტივად აღიარებული აქტივი ამ სტატუსს ჩამოწერამდე შეინარჩუნებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლასთან დაკავშირებით გამოყენებული ძირითადი განსჯა და შეფასებები წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა*ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა*

ჯგუფი წვეტს ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარებას, თუ

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ჯგუფმა (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა და მოდიფიკაცია

ჯგუფი ზოგჯერ ახდენს ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების რესტრუქტურიზაციას ან სხვაგვარ მოდიფიკაციას. ასეთ დროს ჯგუფი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმების საფუძველზე აფასებს, ახალი პირობები არის თუ არა არსებითად განსხვავებული თავდაპირველი პირობებისგან. ჯგუფი ფინანსური აქტივის, მაგალითად, მომხმარებელზე გაცემული სესხის, აღიარებას წვეტს მაშინ, როდესაც რესტრუქტურიზაციის შედეგად პირობები იმდენად შეიცვალა, რომ საქმე არსებითად ახალ სესხთან გვაქვს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელშეკრულების პირობების რესტრუქტურიზაცია განპირობებულია მსესხებლის ფინანსური სიძნელეებით. როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა, სხვაობის აღიარება ხდება აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობის ან ზარალის სახით, თუკი გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი სტადიის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩაითვლება შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებულად.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)

ჯგუფი ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტას მიმართავს მაშინ, თუ დაკმაყოფილებულია ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელიმე კრიტერიუმი:

- სესხის ვალუტის ცვლილება.
- საპროცენტო განაკვეთის ტიპის ცვლილება.
- წილობრივი მახასიათებლის შემოტანა.
- კონტრაქტის ცვლილება.

თუ პირობები არსებითად განსხვავებული არ არის, ან რესტრუქტურიზაცია განპირობებულია მსესხებლის ფინანსური სიძნელეებით, ამ შემთხვევაში, რესტრუქტურიზაცია ან მოდიფიკაცია არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას და ჯგუფი გადაიანგარიშებს მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულებას ფინანსური აქტივის გადაფასებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე და მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს საპროცენტო შემოსავალში აღიარებს. ახალი მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულება გამოითვლება მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით.

იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება და სესხების მოდიფიკაცია

ზოგჯერ ჯგუფი დათმობაზე მიდის ან, როდესაც მსესხებელს ფინანსური სიძნელეები აქვს, ცვლის სესხის თავდაპირველ პირობებს, ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს ან იძულებითი ღონისძიების გზით მიიღოს უზრუნველყოფის საგანი. ჯგუფი იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავს იკავებს მაშინ, როდესაც მიდის ასეთ დათმობებსა და მოდიფიკაციებზე მსესხებლის არსებული ან მოსალოდნელი ფინანსური სიძნელეების პასუხად და, მსესხებელი ფინანსურად გამართული რომ ყოფილიყო, ჯგუფი ამ პირობებს არ დათანხმდებოდა. იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება შესაძლოა მოიცავდეს სესხის დაფარვის გადავადებას და სესხის ახალ პირობებზე შეთანხმებას. პირობების შეცვლის შემდეგ ნებისმიერი გაუფასურება ფასდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც გაანგარიშებულია პირობების მოდიფიკაციამდე. აქტივები, რომლებზეც ხდება იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება, მიეკუთვნება მესამე სტადიას. გადაწყვეტილება იმის შესახებ, თუ რამდენ ხანს დარჩება აქტივი ამ კატეგორიაში, მიიღება ინდივიდუალურად კომერციული და მცირე და საშუალო ზომის სესხების შემთხვევაში, ხოლო დანარჩენი სესხების შემთხვევაში, მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული გადახდაა საჭირო იმისთვის, რომ სესხი ამ კატეგორიიდან მეორე სტადიაზე გადავიდეს. სესხის მეორე სტადიაზე გადასვლის შემდეგ ჯგუფი ხელახლა აფასებს, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, თუმცა, პირველ სტადიაზე გადატანამდე ასეთი აქტივები მეორე სტადიაზე რჩება მინიმუმ 12-თვიანი საცდელი ვადით.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა

ყველა დასაკუთრებული მიწა და შენობა-ნაგებობა საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იყო, როგორც საინვესტიციო ქონება, იმ პირობით, რომ ისინი იმართებოდა კაპიტალის ღირებულების ზრდის ან საიჯარო შემოსავლის მიღების მიზნით. 2022 წლიდან მოყოლებული, ჯგუფმა განაახლა თავისი ქონების მართვის სტრატეგია და გადაწყვიტა, ასეთი ქონების რეალიზაციის უმეტესი ნაწილი უფრო სწრაფი ტემპით მოეხდინა. შესაბამისად, ყველა დასაკუთრებული უზრუნველყოფა, მათ შორის მიწა და შენობა-ნაგებობები, ახლა კლასიფიცირებულია, ან როგორც საინვესტიციო ქონება, ან დასაკუთრებული აქტივები, იმისდა მიხედვით, თუ რა არის ჯგუფის განზრახვა ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით.

დასაკუთრებული აქტივები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა გასაყიდ ღირებულებას შორის უმცირესით.

ჯგუფის დასაკუთრებული აქტივების უმეტესობა შედგება უძრავი ქონების აქტივებისა, რომლებიც დასაკუთრებული იქნა დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი სესხების ამოღების დროს. ასეთი აქტივები არის სპეციფიკური ხასიათის და, როგორც წესი, არ არის ურთიერთშენაცვლებადი, შესაბამისად, ჯგუფი მათი ინდივიდუალური თვითღირებულების კონკრეტულ იდენტიფიკაციას ახდენს. ზემოაღნიშნული აქტივების რეალიზაციით განპირობებული შემოსულობა/ზარალი აისახება სხვა წმინდა შემოსულობაში/(ზარალში) ჯგუფის კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები

გრძელვადიან აქტივებსა და გასასხვისებელ ჯგუფს გასაყიდად არსებულის კატეგორიას ჯგუფი იმ შემთხვევაში მიაკუთვნებს, თუ მათი საბალანსო ღირებულების ამოღება ძირითადად გაყიდვის ოპერაციიდან და არა მათი უწყვეტი გამოყენებით მოხდება. გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები და გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფები ფასდება საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული რეალიზაციაზე დანახარჯები) შორის უმცირესით.

გასაყიდად გამიზნულის კატეგორიაში შესული აქტივები და ვალდებულებები სხვა აქტივებისა და ვალდებულებებისგან ცალკეა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

გადასახადები

მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯს ჯგუფი გამოიანგარიშებს შესაბამის ტერიტორიაზე მოქმედი ნორმატიული აქტების შესაბამისად, სადაც ჯგუფი და მისი შვილობილი საწარმოები საქმიანობენ.

გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზასა და საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის.

გადავადებულ საგადასახადო აქტივს ჯგუფი აღიარებს მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც ძალაში იყო შესული ან ფაქტობრივად ძალაში შესული იყო საანგარიშგებო თარიღისთვის.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**გადასახადები (გაგრძელება)**

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შვილობილ საწარმოებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის გაუქმების დრო და ახლო მომავალში მათი გაუქმება არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოსა და ბელარუსში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები ასახულია სხვა საოპერაციო ხარჯების კომპონენტებად.

განუსაზღვრელი საგადასახადო სტატუსი

ჯგუფი ხელახლა აფასებს განუსაზღვრელ საგადასახადო სტატუსს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონმდებლობების ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ამოქმედდა ან ფაქტობრივად შევიდა ძალაში საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის, ასევე ამ საკითხებთან დაკავშირებით სასამართლოს ან სხვა უწყების ნებისმიერ გადაწყვეტილებას. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადის იმ პოზიციებისთვის, რომლებზეც უფრო არის მოსალოდნელი დამატებითი გადასახადების დაკისრება, თუ ამ პოზიციებს საგადასახადო ორგანოები ექვევებო დააყენებენ. ვალდებულებები ჯარიმების, პროცენტის და გადასახადების სახით, რომლებიც არ არის დაკავშირებული მიღებულ შემოსავალთან, აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ამ ვალდებულებების დაფარვისთვის საჭირო დანახარჯების საუკეთესო შეფასების ოდენობით.

საინვესტიციო ქონება

ჯგუფი საინვესტიციო ქონებას თავდაპირველად აღიარებს თვითღირებულებით, გარიგების დანახარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელმეორედ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ასახავს საბაზრო პირობებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროს საფუძველზე, მათ შორის დამოუკიდებელი შემფასებლების ანგარიშების მიხედვით, რომლებსაც აქვთ აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება.

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეცვლით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი, ასევე იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სხვა შემოსავლის მუხლში.

ძირითადი საშუალებები

ჯგუფი ძირითადი საშუალებებს აღრიცხავს თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება.

აქტივის ცვეთა აითვლება იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი ექსპლუატაციისთვის მზად არის და ხელმისაწვდომია. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით ძირითადი საშუალებების შემდეგი სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადების მიხედვით:

	წელი
საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	100 წლამდე
ავეჯი და მოწყობილობები	3-20
კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	5-10
ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	2-7

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს აქტივების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო მომსახურების ვადები და მეთოდები გადაისინჯება და დაკორექტირდება შესაბამისად.

დაუმთავრებელი მშენებლობები თვითღირებულებით აღირიცხება და ცვეთა არ ერიცხება მანამ, სანამ არ გახდება ექსპლუატაციისთვის ვარგისი და მოხდება მათი კლასიფიცირება ძირითადი საშუალებების შესაბამის ჯგუფში.

საიჯარო ქონების გაუმჯობესებების ცვეთა ხდება შესაბამისი საიჯარო აქტივის მთლიანი ვადის განმავლობაში, ან იჯარის მოსალოდნელ ვადაზე, რომელიც უფრო ხანმოკლეა.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ ისინი არ ექვემდებარება კაპიტალიზაციას.

გუდვილის გაუფასურება

გუდვილის გაუფასურების შეფასება ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად თუ მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება გაუფასურებული იყოს.

გაუფასურების შემოწმების მიზნით, საწარმოთა გაერთიანებისას დარიცხული გუდვილი შესყიდვის თარიღიდან გადანაწილდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ერთეულებზე ან ასეთ ერთეულთა ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ საწარმოთა გაერთიანების შედეგად მიღებული სინერგიიდან სარგებელს მიიღებენ, განურჩევლად იმისა, აღნიშნულ ერთეულებს ან ერთეულთა ჯგუფებს ჯგუფის სხვა აქტივები განეკუთვნება, თუ ვალდებულებები. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეული ან ერთეულთა ჯგუფი, რომლებზეც გუდვილია გადანაწილებული:

- წარმოადგენს უმცირეს დონეს, რომელზეც ჯგუფი ახდენს გუდვილის მონიტორინგს შიდა მართვის მიზნებისთვის; და
- არ აღემატება ფასს (IFRS) 8-ის „საოპერაციო სეგმენტები“ შესაბამისად განმარტებული სეგმენტის სიდიდეს.

გაუფასურება განისაზღვრება იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებით, რომელსაც გუდვილი უკავშირდება. თუ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულება ნაკლებია საბალანსო ღირებულებაზე, ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება. გაუფასურების ზარალის აღდგენა მომავალ პერიოდებში შეუძლებელია.

არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკე შემენილი არამატერიალური აქტივები თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით და შემდეგ თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადები ითვლება სასრულად, ამორტიზდება ოთხიდან 15 წლამდე ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით და გაუფასურების დასადგენად მოწმდება მაშინ, როდესაც არსებობს არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ნიშნები. არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება, სულ მცირე, ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

კომპიუტერული პროგრამების მართვასთან დაკავშირებული დანახარჯები მათი გაწვევითანავე აღირიცხება ხარჯების ნაწილში. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის დანახარჯები (რომლებიც უკავშირდება ახალი ან არსებითად გაუმჯობესებული პროგრამული უზრუნველყოფის დიზაინს და ტესტირებას) აღიარებულია არამატერიალურ აქტივებში.

ანარიცხები

ჯგუფი ანარიცხებს აღიარებს მაშინ, როდესაც აქვს მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი.

აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციები

ჯგუფის თანამშრომლები (უმაღლესი რგოლის აღმასრულებელი პირების ჩათვლით) იღებენ აქციებზე დაფუძნებულ ანაზღაურებას, რომლის მიხედვითაც ისინი გაწეული მომსახურების სანაცვლოდ ანაზღაურების სახით „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ წილობრივ ინსტრუმენტებს იღებენ („ოპერაცია წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით“).

ოპერაციები წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით

თანამშრომლებთან წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით გარიგებების ხარჯი ფასდება გადაცემის თარიღისთვის მათი სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე. ფულადი სახით გამოხატული აქციების გადაცემა ფასდება მათი ფულადი ღირებულების მიხედვით (გადაცემის დროისთვის), რომელიც, საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირდება ფულის დროითი ღირებულების შესაბამისად.

წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციების ღირებულების აღიარება, დამატებით შეტანილი კაპიტალის ფარგლებში საკუთარი კაპიტალის შესაბამის ზრდასთან ერთად, ხდება იმ პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც შესრულდა სამუშაო და/ან გაიწია მომსახურება, დასრულებული იმ თარიღით, როდესაც შესაბამის თანამშრომლებს სრულად გადაეცა აქციების ფლობის უფლება (შემდგომში „უფლების გადაცემის თარიღი“). შემდგომი ფლობის პერიოდი არ გულისხმობს რამე დასაქმების პირობას აქციის მიმღების მხრიდან, ამიტომ ის არ მოქმედებს ხარჯის აღიარების პერიოდზე. კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების ხარჯი ან დანარიცხი მოცემული პერიოდისთვის წარმოადგენს ამ პერიოდის დასაწყისში და დასასრულს აღიარებული კუმულაციური ხარჯების ცვლილების დინამიკას.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების პირობები შეიცვლება, ჯგუფი აღიარებს მინიმალურ ხარჯს ისე, თითქოს პირობები არ შეცვლილა. დამატებითი ხარჯის აღიარება მოხდება ნებისმიერი ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც ცვლილების დღეს ჩატარებული შეფასებით აქციებზე დაფუძნებული გადახდის სისტემის მთლიან სამართლიან ღირებულებას ზრდის ან სხვაგვარად არის სარგებლის მომტანი თანამშრომლისთვის.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული ახალი გადახდა განისაზღვრება, როგორც წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გაუქმებული გადახდის ჩანაცვლება, წილობრივი ინსტრუმენტების ჩანაცვლება აღირიცხება მოდიფიკაციის სახით.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციები (გაგრძელება)

თუ ჯგუფი აუქმებს აქციების გადაცემას წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით, ეს აღირიცხება ისე, თითქოს უფლების გადაცემა მოხდა გაუქმების დღეს და მასთან დაკავშირებული ყოველგვარი ხარჯი, რომელიც ჯერ არ არის აღიარებული, დაუყოვნებლივ აღიარდება. თუმცა თუ ახალი აქციების გადაცემა ჩანაცვლებს გაუქმებულს და გადაცემის დღეს აღირიცხება, როგორც ჩანაცვლებული გადაცემა, გაუქმებული და ახალი გადაცემა აისახება ისე, თითქოს ისინი წარმოადგენდნენ თავდაპირველი გადაცემის მოდიფიკაციას, წინა აბზაცში აღწერილის შესაბამისად.

საკუთარი კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია საკუთარ კაპიტალად. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია საკუთარი კაპიტალის შემოსულობიდან გამოქვითვების სახით.

დამატებით შეტანილი კაპიტალი

გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი. გარდა ამისა, აქციებზე დაფუძნებული გადახდების ეფექტების აღიარება ასევე ხდება დამატებით შეტანილი კაპიტალის ფარგლებში.

გამოსყიდული აქციები

როდესაც ჯგუფი იძენს საკუთარ აქციებს, გადახდილი საფასური, გარიგებისთვის მიკუთვნებადი ყოველგვარი დანახარჯის ჩათვლით (მოგების გადასახადის გარდა), გამოიქვითება მთლიანი საკუთარი კაპიტალიდან, როგორც გამოსყიდული აქციები მათ გაუქმებამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. შემდგომში ასეთი აქციების გაყიდვის ან ხელახლა გამოშვების შემთხვევაში ხდება მიღებული საფასურის ჩართვა საკუთარ კაპიტალში. გამოსყიდული აქციები აღირიცხება ნომინალური ღირებულებით და დაკორექტირდება პრემიებით დამატებით შეტანილ კაპიტალთან მიმართებით.

დივიდენდები

ჯგუფი დივიდენდებს აღიარებს ვალდებულებად და კაპიტალიდან გამოქვითავს საანგარიშგებო თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია საანგარიშგებო თარიღამდე ან საანგარიშგებო თარიღით და არ საჭიროებს შემდგომ დამტკიცებას. დივიდენდები გაცხადდება მაშინ, როდესაც მათი შეთავაზება საანგარიშგებო თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე. დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებული ყველა ხარჯი ემატება დივიდენდის თანხას და პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება

ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სანდოდ შეფასება. ამონაგებისა და ხარჯის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული და პროცენტური ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

პირველ და მეორე სტადიებზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ჯგუფი საპროცენტო შემოსავალს გამოითვლის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე. მესამე სტადიაზე მყოფი ფინანსური აქტივების საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამორტიზებულ ღირებულებაზე (ანუ მთლიან საბალანსო ღირებულებას გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი). ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირდება, როგორც მხოლოდ შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებელ ფინანსურ ინსტრუმენტებად, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამ შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივების ამორტიზებულ ღირებულებაზე. ჯგუფი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილ საპროცენტო ამონაგებს ცალკე წარმოადგენს მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან

ჯგუფი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მომხმარებლებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი აღირიცხება მაშინ, როდესაც ჯგუფი აკმაყოფილებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. საკომისიო საზღაური შესაძლოა დაიყოს შემდეგ კატეგორიებად:

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული საზღაური

ჯგუფი გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებულ საკომისიო შემოსავალს აღიარებს ამავე პერიოდში. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს შემოსავალს საკომისიო მოსაკრებლიდან და გასამრჯელოებს აქტივების მართვიდან, მეურვეობიდან, მომსახურებების ან პროდუქტების პაკეტიდან, ასევე სხვა მართვის თუ საკონსულტაციო მომსახურებიდან. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა დამატებით დანახარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

მომხმარებელთა წახალისების პროგრამა

ბიზნესში მომხმარებელთა წახალისების პროგრამის დაგროვილი ქულები აღირიცხება როგორც გადავადებული შემოსავალი და მისი აღიარება თანდათანობით, მათი მიღებისთანავე ხდება ამონაგებში. ჯგუფი მომხმარებელთა წახალისების პროგრამიდან მიღებულ მთლიან ამონაგებს აღიარებს მაშინ, როდესაც შესრულდება სახელშეკრულებო ვალდებულება ანუ როდესაც მომხმარებელი გამოისყიდის ქულებს ან ქულებს ვადა გაუვა.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება დროის გარკვეულ მომენტში ხდება

ისეთი ტრანსაქციის ტიპის მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული საკომისიო შემოსავალი, როგორცაა ანგარიშსწორება, საბროკერო საქმიანობა, ნაღდი ფულის და ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები, აღირიცხება მაშინ, როდესაც დასრულდება მომსახურების გაწევა იმ პირობით, რომ ასეთი საკომისიო არ ექვემდებარება დაბრუნებას ან სხვა პირობით ვალდებულებას, რომელიც ჯგუფის კონტროლს არ ექვემდებარება. ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი წარმოადგენს დამატებით საკომისიოს (გარდა უცხოურ ვალუტაში შესრულებული გარიგებებისა, რომლის ამონაგებიც აღირიცხება წმინდა უცხოური ვალუტის შემოსულობაში), რომელიც მომხმარებლებს ეკისრება ვალუტის კონვერტაციის მომსახურებისთვის საზღვარგარეთ ბარათების გამოყენების შემთხვევაში.

შემოსავალი დივიდენდის სახით

დივიდენდიდან ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როცა ჯგუფს განესაზღვრება თანხების მიღების უფლება.

არარეგულარული მუხლები

ჯგუფი ცალკე ახდენს არარეგულარული ხასიათის შემოსავლისა და ხარჯების კლასიფიცირებასა და გაცხადებას. ჯგუფი არარეგულარულ შემოსავალს ან ხარჯს განსაზღვრავს, როგორც ეკონომიკური, ბიზნესის ან ფინანსური მოვლენის შედეგად განპირობებულ ან მისგან გამომდინარე შემოსავალს ან ხარჯს, რომელიც არ არის ჯგუფის ჩვეულებრივი და რეგულარული საქმიანობისთვის დამახასიათებელი და გამოწვეულია წინასწარ გაურკვეველი და არაპროგნოზირებადი გარე ფაქტორებით, რომელთა წინასწარ განჭვრეტა შეუძლებელია და ამიტომ მათი გათვალისწინება არ უნდა მოხდეს სამომავლო პროგნოზების გაკეთებიდან.

სამუშაო, წარსადგენი ვალუტები და უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც ჯგუფის წარსადგენი ვალუტაა. საქართველოს ბანკის ჯგუფის და ბანკის სამუშაო ვალუტა ქართული ლარია. ჯგუფის თითოეული წევრი თავად განსაზღვრავს სამუშაო ვალუტას და თითოეული მათგანის ფინანსურ ანგარიშგებაში შესული მუხლები ფასდება ამ სამუშაო ვალუტის გამოყენებით.

უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციები თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის გადაყვანა ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაანგარიშება სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით.

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა სრულ შემოსავალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში. ხოლო როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა მოგებაში ან ზარალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**სამუშაო, წარსადგენი ვალუტები და უცხოური ვალუტის კონვერტაცია (გაგრძელება)**

სხვაობები გარკვეული ოპერაციის სახელშეკრულებო სავალუტო კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს აისახება უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო:

	ლარი გირვანქა სტერლინგთან მიმართებით	ლარი აშშ დოლართან მიმართებით	ლარი ევროსთან მიმართებით	ლარი ბელარუსულ რუბლთან მიმართებით
2023 წლის 31 დეკემბერი	3.4228	2.6894	2.9753	0.8162
2022 წლის 31 დეკემბერი	3.2581	2.7020	2.8844	1.0730
2021 წლის 31 დეკემბერი	4.1737	3.0976	3.5040	1.2101

საანგარიშგებო თარიღისთვის იმ სამეურნეო სუბიექტების აქტივები და ვალდებულებები, რომელთა სამუშაო ვალუტა ჯგუფის წარსადგენი ვალუტისგან განსხვავდება, ლარში გადაიყვანება საანგარიშგებო თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსით, ხოლო მათი მოგება-ზარალის ანგარიშგების კონვერტაცია ხდება წლის საშუალო სავალუტო კურსით. ვალუტის გადაყვანისას წარმომდგარი საკურსო სხვაობა აისახება სხვა სრულ შემოსავალში.

უცხოური ქვედანაყოფის შემენის შედეგად მიღებული გუდვილი და ამ შემენის შედეგად აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში სამართლიანი ღირებულების კორექტირებები აღირიცხება, როგორც უცხოური ქვედანაყოფების აქტივები და ვალდებულებები და კონვერტირდება საანგარიშგებო თარიღისთვის მოქმედი კურსით.

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება**2023 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი ცვლილებები**

ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“

2017 წლის მაისში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“. მასში მოცემულია სააღრიცხვო მოთხოვნები სახელშეკრულებო უფლება-მოვალეობებისთვის, რომლებიც წარმოიშობა გაცემული სადაზღვევო ხელშეკრულებებიდან და ფლობილი სადაზღვევის ხელშეკრულებებიდან. ჯგუფმა შეაფასა თავისი ხელშეკრულებები შეიცავს თუ არა სადაზღვევო რისკს, რა დროსაც ყურადღება გაამახვილა ვალდებულების შესრულების გარანტიებზე და დაასკვნა, რომ მისი არსებითი ხელშეკრულებები არ ექვევა ფასს 17-ის მოქმედების არეალში, პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის გათვალისწინებით.

ცვლილებას არსებითი გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ერთი გარიგებიდან წარმომდგარ აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი – ცვლილებები ბასს 12-ში

2021 წლის მაისში საბჭომ გამოსცა ცვლილებები ბასს 12-ში „გადავადებული გადასახადი“, რომლებიც უკავშირდება ერთი ოპერაციიდან წარმომდგარ აქტივებსა და ვალდებულებებზე და აკონკრეტებს, როგორ უნდა მოხდეს გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა ისეთ ოპერაციებზე, როგორიცაა იჯარა და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები. ცვლილებებმა დაავიწროვა აღიარებიდან გამონაკლისის მასშტაბი ბასს 12-ის მე-15 და 24-ე თავებში, ისე, რომ იგი აღარ ვრცელდება ისეთ ოპერაციებზე, რომლებიც საწყისი აღიარებისას განაპირობებს თანაბარ დასაბეგრ და გამოსაქვით დროებით სხვაობებს. ცვლილებას არსებითი გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნება – ცვლილებები ბასს 1-ში და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში. 2021 წლის თებერვალში ბასს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში „არსებითობის განსჯა“, რომლებიც შეიცავს მითითებებსა და მაგალითებს, რათა დაეხმაროს საწარმოებს სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებების არსებითობის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებაში. შესწორებების მიზანია საწარმოებს დაეხმაროს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ უფრო სასარგებლო განმარტებით შენიშვნების წარმოდგენაში, რისთვისაც, საწარმოებისადმი მოთხოვნა, რომ განაცხადონ „მნიშვნელოვანი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა, ჩანაცვლდა მოთხოვნით, რომ განაცხადონ თავიანთი „არსებითი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა და დაემატა ინსტრუქცია იმის შეახებ, თუ როგორ უნდა გამოიყენონ საწარმოებმა არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის წარმოდგენასთან დაკავშირებით. ცვლილებას არსებითი გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება – ცვლილებები ბასს 8-ში, 2021 წლის თებერვალში ბასს-მა გამოუშვა ბასს 8-ის შესწორებები, რომლებშიც წარმოდგინა „სააღრიცხვო შეფასებების“ განმარტება. შესწორებები განმარტავს განსხვავებას სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებსა და სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებებს შორის და შეცდომების გასწორებას. გარდა ამისა, იგი ასევე განმარტავს, როგორ იყენებენ საწარმოები შეფასების ხერხებს და ამოსავალ მონაცემებს სააღრიცხვო შეფასებების მისაღებად.

ცვლილებას არსებითი გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა – პილარ 2-ის სანიმუშო წესები – შესწორება ბასს 12-ში. ბასს 12-ში შესწორებები შევიდა ეთგოს დასაბეგრი ბაზის შემცირება და მოგების გადატანის შესახებ პილარ 2-ის წესების პასუხად და მოიცავს შემდეგს:

- სავალდებულო დროებითი გამონაკლისი გადავადებული გადასახადების აღიარებიდან და წარდგენიდან, რომლებსაც განაპირობებს პილარ 2-ის სანიმუშო წესების კანონის ფარგლებში განხორციელება; და
- ინფორმაციის გამჟღავნებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, რომლებიც ვრცელდება შესაბამის საწარმოებზე და ეხმარება ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს უკეთ გაერკვნენ საწარმოს პილარ 2-ით გათვალისწინებულ მოგების გადასახადებში, რომლებიც წარმოიშობა ამ კანონმდებლობიდან, განსაკუთრებით მისი ძალაში შესვლის თარიღამდე.

სავალდებულო დროებითი გამონაკლისის წესი – რომლის გამოყენების შესახებ ინფორმაცია უნდა გამჟღავნდეს – დაუყოვნებლივ ამოქმედდება. ინფორმაციის გამჟღავნებასთან დაკავშირებული დანარჩენი მოთხოვნები ეხება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებულ წლიურ საანგარიშგებო პერიოდებს, მაგრამ არა 2023 წლის 31 დეკემბერს ან მანამდე დასრულებულ შუალედურ პერიოდებს. ცვლილებებს გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

„საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება“

გაერთიანებული სამეფოს ფინანსური ქცევის ორგანომ 2021 წლის 5 მარტს გამოაცხადა, რომ მთავარი ლიბორის სავალუტო საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის გამოქვეყნება, ევრო ლიბორის ჩათვლით, შეწყდებოდა 2021 წლის ბოლოსთვის, ხოლო უფრო ფართოდ გამოყენებული აშშ დოლარი ლიბორის გამოქვეყნება გაგრძელდებოდა 2023 წლის 30 ივნისამდე. ამის შედეგად, ბანკმა წამოიწყო იმ ხელშეკრულებების გადაყვანის პროგრამა, რომლებიც ეყრდნობოდა ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსებს, ალტერნატიული განაკვეთის პროდუქტებზე. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ალტერნატიულ საორიენტაციო განაკვეთებზე ყველა არსებითი ხელშეკრულების გადასვლა მეტწილად დასრულებული იყო.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)**

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური ხელშეკრულებების შეჯამება, რომლებიც ჩაშლილია მნიშვნელოვანი საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთების მიხედვით საანგარიშგებო თარიღისთვის, რომლებიც ჯერ არ გადასულა ალტერნატიულ საორიენტაციო განაკვეთზე:

	ვალუტა	ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის	ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის
ფინანსური აქტივები			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	აშშ დოლარი	70	631,180
ფინანსური ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	აშშ დოლარი	373,769	515,129
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დოლარი	267,113	267,702

რეკლასიფიკაცია

თავისი კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისა და კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადახედა თავისი ამოღებული უზრუნველყოფის, მარაგების და სხვა აქტივების წარდგენას. ჯგუფმა უფრო მართებულად ჩათვალა ამოღებული უზრუნველყოფის სხვა აქტივებისგან განცალკევებით წარდგენა და მარაგების სხვა აქტივების მუხლში ასახვა. შედარებადი თანხები რეკლასიფიცირდა წარდგენის განახლების შესაბამისად.

2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და კონსოლიდირებულ ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში შემდეგი რეკლასიფიკაციები შევიდა 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის წარდგენის მოთხოვნებთან შესაბამისობის მიზნით:

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	ადრე გაცხადებული რაოდენობით	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული ოდენობით
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე მარაგები	- 11,441	119,924 (11,441)	119,924 -
სხვა აქტივები	362,828	(108,483)	254,345
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	ადრე გაცხადებული რაოდენობით	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული ოდენობით
წმინდა (ზრდა) / შემცირება საოპერაციო აქტივებში გადახდილი ავანსები და სხვა აქტივები	(40,170)	(11,700)	(51,870)
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე	-	11,700	11,700
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	ადრე გაცხადებული რაოდენობით	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული ოდენობით
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე მარაგები	- 6,243	3,216 (6,243)	3,216 -
სხვა აქტივები	241,200	3,027	244,227
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	ადრე გაცხადებული რაოდენობით	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული ოდენობით
წმინდა (ზრდა) / შემცირება საოპერაციო აქტივებში გადახდილი ავანსები და სხვა აქტივები	(49,629)	(5,907)	(55,536)
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე	-	5,907	5,907

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (თუ მას შეეხო) მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ბასს (IAS) 1 „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“

2020 წლის იანვარში და 2020 წლის ივლისში, ბასსს-მა გამოუშვა ცვლილებები ბასს 1-ში „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა: ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად“. ისინი განმარტავს, რომ ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად უნდა ეყრდნობოდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არსებულ უფლებებს. ცვლილებები ასევე განმარტავს, რომ კლასიფიკაციაზე არ მოქმედებს იმის მოლოდინები, გამოიყენებს თუ არა საწარმო თავის უფლებას გადაავადოს ვალდებულების დაფარვა და რომ დაფარვა გულისხმობს კონტრაქტისთვის ფულადი სახსრების, წილობრივი ინსტრუმენტების, სხვა აქტივების ან მომსახურების გადაცემას. ცვლილებები ძალაში შევა 2024 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე დანერგვა და გამოყენება.

ჯგუფი ამჟამად აფასებს ცვლილებების პოტენციურ გავლენას თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ცვლილებები ფასს (IFRS) 16-ში: საიჯარო ვალდებულება უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაციაში

2022 წლის სექტემბერში ბასსს-მ გამოუშვა ცვლილებები ფასს 16-ში იმ მოთხოვნების დასაზუსტებლად, რომლებსაც გამყიდველი მოიჯარე იყენებს საიჯარო ვალდებულების შესაფასებლად აქტივის უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაციებში, რათა გამყიდველმა მოიჯარემ არ აღიაროს შემოსულობის ან ზარალის რამე თანხა, რომელიც უკავშირდება მის მიერ შენარჩუნებულ აქტივის გამოყენების უფლებას. ცვლილებები ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და რეტროსპექტიულად ვრცელდება იმ უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაციებზე, რომლებიც განხორციელებულია ფასს 16-ის თავდაპირველი გამოყენების შემდეგ. უფრო ადრე გამოყენება ნებადართულია გამოყენების ფაქტის შესახებ განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენის პირობით.

ჯგუფი ამჟამად აფასებს ცვლილებების პოტენციურ გავლენას თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფინანსური გარიგებები მომწოდებლებთან – ცვლილებები ბასს (IAS) 7-ში და ფასს (IFRS) 7-ში

2023 წლის მაისში ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 7-ში „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ და ფასს 7-ში „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“, რომელთა მიზანია მომწოდებლებთან ფინანსური გარიგებების თავისებურებების განმარტება და ასეთი გარიგებების შესახებ დამატებითი ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნა. ინფორმაციის გამჟღავნებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები ამ ცვლილებებში მიზნად ისახავს ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს დაეხმაროს, უკეთ გაიგონ მომწოდებლებთან ფინანსური გარიგებების გავლენა საწარმოს ვალდებულებებზე, ფულად ნაკადებზე და ლიკვიდობის რისკის მოცულობაზე. ცვლილებები ძალაში შევა 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადადელი გამოყენება, მაგრამ სავალდებულოა ინფორმაციის გამჟღავნება.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ჯგუფი ამჟამად აფასებს ცვლილებების პოტენციურ გავლენას თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობის არარსებობა – ცვლილება ბასს (IAS) 21-ში

ბასსს-მა გამოაქვეყნა „ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობის არარსებობა“ (ცვლილებები ბასს 21-ში), რომელიც მოიცავს დაზუსტებას იმისა, თუ როდის არის ვალუტა გადაცვლადი და როგორ უნდა განისაზღვროს სავალუტო კურსი ასეთ შემთხვევებში. ცვლილებები ძალაშია 2025 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც.

ცვლილებებს, სავარაუდოდ, არ ექნება არსებითი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

გრძელვადიანი ვალდებულებები დათქმებით – ცვლილებები ბასს 1-ში

2022 წლის 31 ოქტომბერს ბასსს-მა გამოაქვეყნა „გრძელვადიანი ვალდებულებები დათქმებით“ (ცვლილებები ბასს 1-ში), რომლებითაც განმარტა ის, თუ როგორ მოქმედებს ვალდებულების კლასიფიკაციაზე პირობები, რომლებიც უნდა დააკმაყოფილოს საწარმომ საანგარიშგებო პერიოდიდან არაუგვიანეს თორმეტი თვის ვადაში. ცვლილებები ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. ცვლილებები გამოიყენება რეტროსპექტიულად ბასს 8-ის შესაბამისად და ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება.

ცვლილებებს, სავარაუდოდ, არ ექნება არსებითი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

საინვესტიციო ქონების, გასაყიდად ფლობილი აქტივების და დასაკუთრებული აქტივების ღირებულების განსაზღვრასთან დაკავშირებული შეფასებები

საინვესტიციო ქონების, გასაყიდად ფლობილი აქტივების და დასაკუთრებული აქტივების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კვალიფიციური დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლების მიერ. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შიდა კაპიტალიზაციისა (იგივე დისკონტირებული სამომავლო ფულადი ნაკადების მეთოდი) და გაყიდვების შედარების მეთოდების კომბინაციის გამოყენებით.

ჯგუფი თავის საინვესტიციო ქონებას, გასაყიდად გამიზნულ აქტივებს და დასაკუთრებულ აქტივებს საკმარისი სიხშირით აფასებს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებიდან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების და შეფასების შესაბამისი პრინციპების გამოყენებით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

ბოლო შეფასება 2022 წელს ჩატარდა. შეფასების შედეგები წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში, ხოლო შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და ხერხები აღწერილია 28-ე შენიშვნაში. ჯგუფის უძრავი ქონება ქვეყნის სხვადასხვა ნაწილში მდებარეობს. მართალია, საქართველოში მეორადი ბაზარი საკმარის საბაზრო ინფორმაციას იძლევა მცირე და საშუალო ზომის ქონების სამართლიანი ღირებულებით შეფასებისთვის, დიდი ზომის ქონების შეფასება მოითხოვს სხვადასხვა ემპირიული და არაემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას ხელმისაწვდომ შედარებად გასაყიდ ფასებში შესატანი კორექტირებების განსაზღვრისთვის. მიუხედავად იმისა, რომ ეს შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა ყველაზე ზუსტ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მაინც განსხვავებული იყოს.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების რეზერვი

ფასს 9 ხელმძღვანელობას ავალდებულებს მთელი რიგი გადაწყვეტილების (განსჯის), დაშვების და შეფასების გაკეთებას ხელმძღვანელობის ცოდნაზე და გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რაც გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვზე. ხელმძღვანელობის მიერ მიღებული ძირითადი გადაწყვეტილებები მოცემულია ქვემოთ.

დეფოლტის, საკრედიტო რისკით გაუფასურების და გამოსწორების (აღმოფხვრის) განმარტება (27-ე შენიშვნა)

ჯგუფი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. განმარტება შეიძლება სხვადასხვა პროდუქტისთვის განსხვავებული იყოს. განმარტება შეესაბამება შიდა საკრედიტო რისკის მართვის მიზნებისთვის გამოყენებულ განმარტებას და აკმაყოფილებს ფინანსური ინსტრუმენტების რისკის კლასიფიკაციის შიდა წესებს. კონტრაჰენტი დეფოლტში მყოფად კლასიფიცირდება ან პროცენტის, ძირითადი თანხის თუ საკომისიოს გადახდის 90 დღით დაგვიანების შემთხვევაში, ან გაკოტრების, თაღლითობის წარმოების, იძულებითი ლიკვიდაციის პროცესის დაწყების თუ გადახდის ვალდებულების შეუსრულებლობის სხვა მტკიცებულების აღმოჩენის შემთხვევაში, იმისდა მიხედვით, თუ რომელი დგება უფრო გვიან. იმის განსაზღვრა, ფინანსური ინსტრუმენტი არის თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, ეყრდნობა დეფოლტის რისკს და არ ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შემამცირებელ ისეთ ფაქტორებს, როგორიცაა უზრუნველყოფის საგანი ან გარანტია (თავდებობა).

ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება მაშინ, თუ კონტრაჰენტი არის დეფოლტის სიტუაციაში და/ან ინსტრუმენტი არის შექმნისას ან შექმნისას გაუფასურებული.

როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად (გარდა შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივებისა), იგი ინარჩუნებს ამ კლასიფიკაციას, თუ ყველა ვადაგადაცილებული თანხა არ არის ამოღებული ან არ არსებობს კრედიტის დაფარვის ზოგადი მტკიცებულება. საკრედიტო რისკის გამო რესტრუქტურისებული ფინანსური აქტივების გასვლის კრიტერიუმებად გამოიყენება მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული თვის გადახდები. გამონაკლისია კორპორაციული სესხების პორტფელი და სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. მათ შემთხვევაში გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება გაკოტრებული ან კრედიტუნარო სტატუსის შეცვლა, ლიკვიდურობის პრობლემების აღმოფხვრა ან კრედიტის ამოღების სხვა ზოგადი მტკიცებულება, რაც ინდივიდუალურად ფასდება. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება მთლიანი ვადაგადაცილებული თანხის დაფარვა, რეფინანსირების ან უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გარდა.

როდესაც საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივი დააკმაყოფილებს დეფოლტის სიტუაციიდან გასვლის კრიტერიუმებს, იგი დარჩება მეორე სტადიაზე მინიმუმ მომდევნო 12 თანმიმდევრული თვის განმავლობაში. იმ შემთხვევაში, თუ 12 თანმიმდევრული თვის განმავლობაში დეფოლტის სტატუსი არ არის მინიჭებული, იგი გადადის პირველ სტადიაზე, თუ საკრედიტო რისკი ინსტრუმენტის შექმნის თარიღის შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)*საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა*

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის ფასს 9-ით განმარტებული ტერმინი და ამიტომ მის მნიშვნელობას განსაზღვრავს ხელმძღვანელობა თავისი გამოცდილებისა და განსჯის საფუძველზე. იმის შესაფასებლად, საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი თუ არა, ჯგუფმა დაადგინა მთელი რიგი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები სხვადასხვა ფაქტორის ჰოლისტიკური ანალიზის საფუძველზე. ამ ფაქტორებს შორისაა როგორც კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მსესხებლისთვის სპეციფიკური, ისე პორტფელის გარკვეული ნაწილებისთვის დამახასიათებელი ფაქტორები. ეს კრიტერიუმებია:

- საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რომელიც გამოიხატება საწყისი აღიარების შემდეგ დეფოლტის რისკის ფარდობითი და/ან აბსოლუტური ზრდით. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა განისაზღვრება სესხის გაცემის თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების (შიდა და გარე) და საანგარიშგებო თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების თითოეული აქტივისთვის ინდივიდუალურად შედარების საფუძველზე. ზღვარი (ლიმიტები) ცალ-ცალკე განისაზღვრება კორპორაციული, საცალო და მცირე/საშუალო საწარმოებისთვის და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების პორტფელებისთვის იმისდა მიხედვით, თუ რა თავდაპირველი რეიტინგი ჰქონდა მინიჭებული ამ ინსტრუმენტებს მათი წარმოქმნისას. დადგენილი ზღვარი დამოკიდებულია მსესხებლების თავდაპირველ საკრედიტო რეიტინგზე. უფრო მაღალი ზღვარი განისაზღვრება იმ ინსტრუმენტებისთვის, რომლებსაც თავდაპირველად დეფოლტის დაბალი ალბათობა ჰქონდათ.
- კომერციულ, ფინანსურ ან ეკონომიკური პირობებში უარყოფითი ცვლილებების პროგნოზის არსებობა, რომლებიც ცუდად აისახება მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე.

ცხრილში შეჯამებულია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზღვრები (ფაქტობრივი ზღვრები უფრო ვიწრო კატეგორიებისთვის გამოიყენება):

სასესხო პორტფელის ტიპი	რეიტინგის ტიპი	საწყისი რეიტინგი	საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზღვარი (ნიშნულები)
კომერციული სესხები	შიდა მოხმარებისთვის	2-4+	5-12
	განკუთვნილი		
კომერციული სესხები მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის	შიდა მოხმარებისთვის	5-7+	1-5
	განკუთვნილი		
საწარმოების სესხები	გარე	A-C	5-8
იპოთეკური სესხები	გარე	A-C	6-8
სამომხმარებლო სესხები	გარე	A-C	4-10
სალომზარდო სესხები	გარე	A-C	6-10
მიკრო და მცირე და საშუალო ზომის სესხები, იპოთეკური, სამომხმარებლო, სალომზარდო სესხები	გარე	D-E	1-5

- კომერციულ, ფინანსურ ან ეკონომიკური პირობებში უარყოფითი ცვლილებების პროგნოზის არსებობა, რომლებიც ცუდად აისახება მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე.
- სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაცია მსესხებლის ფინანსური პრობლემების გამო, გარდა დეფოლტისა
- ცალკეული ხელშეკრულების დონეზე ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა აღემატება დადგენილ 30-დღიან ნორმას.
- სხვა ხარისხობრივი მაჩვენებლები, მაგალითად, საკრედიტო რისკის გარე საბაზრო მაჩვენებლები ან ზოგადი ეკონომიკური პირობები, რომლებიც მიაწვდიან იმაზე, რომ სესხის გაცემის თარიღიდან რისკის დონე მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზემოაღნიშნული ნიშნები ვლინდება ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, რათა მოხდეს საწყისი აღიარების თარიღიდან საკრედიტო რისკის ცვლილების დაფიქსირება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს მიუკერძოებელ, ალბათობით შეწონილ შეფასებას შემდეგი ძირითადი ფაქტორების ერთობლიობის საფუძველზე: დეფოლტის ალბათობა, დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება, რომლებიც უფრო დაწვრილებით ქვემოთ არის განმარტებული:

დეფოლტის ალბათობის შეფასება: ჯგუფი დეფოლტის ალბათობას აფასებს სარეიტინგო მოდელის კლასიფიკაციის შედეგებისა და მიგრაციის მატრიცების მიდგომის ერთობლიობაზე დაყრდნობით, რაც კორექტირდება მინიმუმ სამწლიანი მაკროეკონომიკური მოლოდინების მიხედვით ყველა პორტფელისთვის, რათა წარმოადგენდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების საპროგნოზო (მომავალზე ორიენტირებული) შეფასებებს. მიგრაციის მატრიცა იქმნება ისე, რომ ასახავდეს მონაცემების ისტორიული პერიოდის განმავლობაში წლიური მიგრაციის საშუალო შეწონილს. რისკის ჯგუფები განისაზღვრება იმგვარად, რომ უზრუნველყოფდეს შიდაჯგუფურ ერთგვაროვნებას და დეფოლტის ალბათობის მოსალოდნელი დონეების დიფერენციაციას. სასესხო პორტფელების შემთხვევაში, გარდა კორპორაციული სესხებისა, დეფოლტის ალბათობა დამატებით კორექტირდება ფინანსური ინსტრუმენტის წარმოქმნიდან გასული დროის გათვალისწინებით. მოდელები მოიცავს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, სადაც შესაძლებელია, ეფუძნება წამყვანი სარეიტინგო სააგენტოების, საკრედიტო ბიუროს და შიდა საკრედიტო რეიტინგის სისტემების ინფორმაციას. ვინაიდან მესამე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტები ვადაგადაცილებულია, დეფოლტის ალბათობა ამ შემთხვევაში 100%-ს უდრის.

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება: დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მოცულობას ფინანსური აქტივის არსებობის განმავლობაში პოტენციური დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. იგი წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ ფულად ნაკადებს, ძირითადი თანხის, პროცენტის და ჯარიმების მოსალოდნელი გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. პირველი სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გამოსათვლელად ბანკი აფასებს დეფოლტის შესაძლო მოვლენებს 12 თვის განმავლობაში, რათა გამოიანგარიშოს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. მეორე სტადიისა და შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება ფასდება ინსტრუმენტების არსებობის მანძილზე მომხდარი მოვლენებისთვის. ჯგუფი დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებას სხვადასხვანაირად აფასებს დაფარვის გრაფიკის მქონე პროდუქტებისა და დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტებისთვის. დაფარვის გრაფიკის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ საპროგნოზო დავალიანებას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიდგომის გამოყენებით, რომელშიც შეაქვს კორექტირებები მოსალოდნელი ავანსებისა და ვადაგადაცილებული დღეების გათვალისწინებით. დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტების შემთხვევაში, როგორცაა საკრედიტო ბარათები, საკრედიტო ხაზები და ფინანსური გარანტიები, ჯგუფი გამოითვლის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ მოსალოდნელ დავალიანებას ლიმიტის ათვისების მიდგომის გამოყენებით. ზემოაღნიშნული მეთოდით დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი მოსალოდნელი დავალიანება გამოითვლება მოსალოდნელი უტილიზაციის განაკვეთის გამოყენებით და რეალურად ათვისებული თანხების ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში: დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განიმარტება, როგორც კონტრაქტის მხრიდან გადაუხდელობის შედეგად მოსალოდნელი დანაკარგი. იგი წარმოადგენს დავალიანების შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს დანაკარგების სერიოზულობას. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების დადგენისას გასათვალისწინებელია უზრუნველყოფის საგნიდან და კრედიტის საგარანტიო სხვა საშუალებებიდან მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები ან გაკოტრების პროცესიდან მოსალოდნელ თანხებს არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, ასევე, სადაც შესაძლებელია, ქონების რეალიზაციისთვის საჭირო დროს და მოთხოვნების დაკმაყოფილების რიგითობას. ჯგუფი თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებს ყოფს ერთგვაროვან პორტფელებად იმ ძირითადი მახასიათებლების მიხედვით, რომლებიც აქტუალურია სამომავლო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად. გამოყენებული მონაცემები მოიცავს წარსულში მიღებული ზარალის მონაცემებს და გარიგების უფრო მეტ მახასიათებლებს (მაგ. პროდუქტის ტიპი, უზრუნველყოფის ტიპების უფრო ფართო სპექტრი). ამ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჯგუფი აფასებს დავალიანების ამოღების მაჩვენებელს (არა უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით), დეფოლტის აღმოფხვრის მაჩვენებელს და ხელახალი დეფოლტის ალბათობას. უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით დავალიანების ამოღება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე განიხილება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გაანგარიშებისას.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გათვალისწინებული აქტივები

ფასს 9-ის მიხედვით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაში უნდა აისახოს უზრუნველყოფის საგნიდან და კრედიტის საგარანტიო სხვა საშუალებებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები. უზრუნველყოფის საგნის ბუღალტრული აღრიცხვა და ასახვა ფასს 9-ის მიზნებისთვის შეესაბამება ჯგუფის რისკის მართვის ზოგად პრინციპებს, პოლიტიკასა და პროცესებს. უზრუნველყოფის საგანი, თუ დასაკუთრებული არ არის, არ აისახება ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაზე. იგი, ჩვეულებრივ, ფასდება უზრუნველყოფის გადაცემის თარიღიდან და გადაფასდება ყოველწლიურად, რათა ასახოს ყველა არსებითი რისკი.

ხელმძღვანელობის დაშვებები ცვლილებებზე და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდოლოგიის დახვეწა

წინა პერიოდებში, კოვიდ-19-ის პანდემიის უპრეცედენტო ხასიათისა და მასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობების გამო, ჯგუფმა გამოიყენა ხელმძღვანელობის დაშვებები ცვლილებებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის არსებულ მეთოდოლოგიასთან მიმართებით. ეს დაშვებები უკავშირდება კოვიდ-19-ის გამო რესტრუქტურიზებული სესხების ეტაპებს და ასევე დეფოლტის აღმოფხვრისა და სესხების ამოღების მაჩვენებლებს. თუ გონივრული ვადაა გასული იმისათვის, რომ სტატისტიკამ სათანადოდ ასახოს კოვიდ-19-ის ეფექტები, ჯგუფმა გადაწყვიტა, გააუქმოს შესაბამისი ხელმძღვანელობის დაშვებები ცვლილებებზე, რაც დადებითად აისახებოდა ჯგუფის საერთო მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე. გარდა ამისა, ხელმძღვანელობამ თავიდან შეაფასა უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის ვადა დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის გამოსათვლელად, რის შედეგადაც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გაიზარდა. ამან, ცვლილებებზე ხელმძღვანელობის დაშვებების გაუქმებასთან და მეთოდოლოგიაში სხვა მცირედ გაუმჯობესებებთან ერთად, განაპირობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის 21.4 მილიონი ლარით შემცირება ჯგუფისთვის 2022 წელს.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება გონივრულ და დასაბუთებულ საპროგნოზო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მიიღება გაუმართლებელი დანახარჯისა და ძალისხმევის გარეშე და ითვალისწინებს წარსულში მომხდარ მოვლენებს, ამჟამად არსებულ პირობებს და სამომავლო ეკონომიკური პირობების პროგნოზს.

იმისათვის, რომ ჯგუფმა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვში ასახოს საპროგნოზო ინფორმაცია, იგი იყენებს სეზ-ის მიერ გამოცემულ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს საქართველოში მოქმედი შვილობილი საწარმოებისთვის, ხოლო ბელარუსის ეროვნული ბანკი იყენებს ბელარუსში მოქმედი არასამთავრობო კვლევითი ცენტრისგან მიღებულ ინფორმაციას. მაკროეკონომიკური ცვლადები, რომლებსაც ეს პროგნოზები შეიცავს და რომლებსაც ჯგუფი იყენებს თავის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელში, მოიცავს მშპ-ის ზრდის ტემპს, სავალუტო კურსსა და ინფლაციის ტემპს. ეს საპროგნოზო მაკროეკონომიკური ცვლადები, როგორც წესი, ახლდება ნახევარ წელიწადს ერთხელ ქართული კომპანიების, ხოლო კვარტალურად – ბელარუსის ეროვნული ბანკის შემთხვევაში.

ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად საჭიროა მთელი რიგი სამომავლო ეკონომიკური პირობის შეფასება. ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის სამ სხვადასხვა ეკონომიკურ სცენარს მიმართავს: ოპტიმისტურს (0.25-იანი წონა), საბაზოსა (0.50-იანი წონა) და პესიმისტურს (0.25-იანი წონა) თითოეული შესაბამისი პორტფელისთვის. თითოეული სცენარისთვის წონა გამოითვლება ალბათური ეკონომიკური მოდელის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს უახლეს ინფორმაციას და სეზ-ისგან მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს.

ჯგუფის აზრით, ეს პროგნოზები ყველაზე ზუსტად აფასებს მოვლენების შესაძლო განვითარებას იმ სარწმუნო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მისთვის ხელმისაწვდომია.

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები

ქვემოთ წარმოდგენილია 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით თითოეული გეოგრაფიული სეგმენტისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული პერიოდის ბოლოს ყველაზე მნიშვნელოვანი დაშვებები. ყველა პორტფელისთვის გამოყენებულია „საბაზო“, „ოპტიმისტური“ და „პესიმისტური“ სცენარები.

საქართველო

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო	მინიჭებული წონა	2023 წლის 31 დეკემბრის			მინიჭებული წონა	2022 წლის 31 დეკემბრის			მინიჭებული წონა	2021 წლის 31 დეკემბრის		
			2024	2025	2026		2023	2024	2025		2022	2023	2024
მშპ-ის ზრდა, %													
	ოპტიმისტური	25%	6.50%	5.50%	5.00%	25%	6.00%	5.00%	5.00%	25%	6.00%	5.00%	4.50%
	საბაზოს	50%	5.00%	4.50%	5.00%	50%	4.00%	5.50%	5.00%	50%	5.00%	4.00%	4.50%
	პესიმისტური	25%	3.00%	4.00%	5.00%	25%	2.00%	4.00%	5.00%	25%	2.00%	4.00%	5.00%
ლარი/აშშ დოლარის სავალუტო კურსი, %													
	ოპტიმისტური	25%	3.00%	2.00%	0.00%	25%	2.00%	0.00%	0.00%	25%	4.00%	2.00%	2.00%
	საბაზოს	50%	0.00%	0.00%	0.00%	50%	0.00%	0.00%	0.00%	50%	0.00%	0.00%	0.00%
	პესიმისტური	25%	-15.00%	0.00%	5.00%	25%	-15.00%	5.00%	5.00%	25%	-10.00%	2.00%	3.00%
სფი.ს ინფლაციის ტემპი, %													
	ოპტიმისტური	25%	3.25%	3.00%	3.00%	25%	5.00%	3.00%	3.00%	25%	5.50%	3.00%	3.00%
	საბაზოს	50%	3.60%	3.10%	3.00%	50%	5.30%	3.10%	3.00%	50%	7.00%	2.50%	3.00%
	პესიმისტური	25%	5.00%	4.00%	3.00%	25%	9.00%	6.00%	3.00%	25%	8.00%	4.00%	3.00%

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)

ბელარუსი

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო	მინიჭებული წონა	2023 წლის 31		მინიჭებული წონა	2022 წლის 31 დეკემბრის		მინიჭებული წონა	2021 წლის 31 დეკემბრის	
			2024	2025		2023	2024		2022	2023
მშპ-ის ზრდა, %	ოპტიმისტური	25.00%	3.77%	3.13%	10%	2.66%	4.26%	25%	2.92%	5.01%
	საბაზისო	50.00%	1.95%	0.49%	50%	0.31%	0.50%	50%	0.56%	1.24%
	პესიმისტური	25.00%	0.14%	-2.15%	40%	-2.05%	-3.26%	25%	-1.80%	-2.52%
ბელარუსული რუბლი/აშშ დოლარის სავალუტო კურსი, %	ოპტიმისტური	25.00%	0.66%	0.62%	10%	0.71%	0.65%	25%	0.56%	0.52%
	საბაზისო	50.00%	1.00%	1.23%	50%	2.53%	1.65%	50%	2.44%	1.37%
	პესიმისტური	25.00%	1.31%	1.77%	40%	4.09%	2.41%	25%	4.05%	1.98%
სფი-ს ინფლაციის ტემპი, %	ოპტიმისტური	25.00%	-0.09%	-0.52%	10%	0.38%	-0.58%	25%	-0.07%	-0.85%
	საბაზისო	50.00%	1.94%	1.82%	50%	2.20%	1.66%	50%	1.83%	1.38%
	პესიმისტური	25.00%	3.86%	4.01%	40%	3.93%	3.76%	25%	3.63%	3.46%

ყველა სხვა პარამეტრი თუ უცვლელი დარჩება, მშპ-ის ზრდა, ხოლო სავალუტო კურსის ვარდნა და ინფლაციის ტემპის კლება გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირებას, ხოლო ამის საპირისპირო ცვლილებები გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას. მშპ-ის ზრდის მაჩვენებელი ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე. მას მოჰყვება სავალუტო კურსი და ინფლაცია. საცალო პორტფელზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე ნაკლებად მოქმედებს სავალუტო კურსი, რადგან დიდი წილი ლარში გამოხატულ დავალიანებაზე მოდის. თუმცა, საცალო პორტფელიდან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მოქმედებს ინფლაცია, რომელსაც საწარმოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ აქვს.

ცხრილში ნაჩვენებია აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხების მგრძნობელობა ამ მოდელში გამოყენებული საპროგნოზო დაშვებების მიმართ. ამ მიზნით, თითოეულ მაკროეკონომიკურ სცენარს ინდივიდუალურად 100%-იანი წონა მიენიჭა და გადაანგარიშდა შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მგრძნობელობა საპროგნოზო დაშვებების მიმართ

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით						
მთავარი ფაქტორები	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სცენარების მიხედვით			
			ოპტიმისტური	საბაზისო	პესიმისტური	
კომერციული სესხები	98,379	1.40%	1.37%	1.40%	1.44%	
იპოთეკური სესხები	22,748	0.50%	0.49%	0.50%	0.51%	
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	71,661	1.76%	1.74%	1.76%	1.78%	
სამომხმარებლო სესხები	131,633	2.80%	2.75%	2.79%	2.86%	
სალომზარდო სესხები	1,389	0.92%	0.92%	0.92%	0.93%	
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით						
მთავარი ფაქტორები	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სცენარების მიხედვით			
			ოპტიმისტური	საბაზისო	პესიმისტური	
კომერციული სესხები	89,608	1.69%	1.55%	1.67%	1.78%	
იპოთეკური სესხები	30,053	0.72%	0.71%	0.71%	0.73%	
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	63,502	1.66%	1.61%	1.65%	1.70%	
სამომხმარებლო სესხები	135,450	3.76%	3.70%	3.74%	3.84%	
სალომზარდო სესხები	5,440	3.31%	3.30%	3.30%	3.31%	
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით						
მთავარი ფაქტორები	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სცენარების მიხედვით			
			ოპტიმისტური	საბაზისო	პესიმისტური	
კომერციული სესხები	156,237	2.90%	2.89%	2.90%	2.93%	
იპოთეკური სესხები	33,036	0.82%	0.80%	0.81%	0.85%	
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	74,441	1.99%	1.93%	1.96%	2.13%	
სამომხმარებლო სესხები	136,035	4.56%	4.46%	4.54%	4.70%	
სალომზარდო სესხები	2,074	1.25%	1.25%	1.25%	1.26%	

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)**საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)***ფინანსური ინსტრუმენტების დაჯგუფება კოლექტიური შეფასებისთვის*

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნებისთვის, ერთგვაროვანი ფინანსური ინსტრუმენტები ერთიანდება შემდეგი წესით: კორპორაციული სესხების პორტფელი ჯგუფდება სესხის დაფარვის წყაროს ტიპების მიხედვით; ხოლო საცალო სესხების პორტფელი ჯგუფდება საკრედიტო რისკის ისეთი მახასიათებლების საფუძველზე, როგორიცაა აქტივის ტიპი, უზრუნველყოფის დონე, დაფარვის წყაროს ტიპი და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორები. რაც შეეხება საშუალო და მცირე საწარმოებზე გაცემულ და მიკროსესხების პორტფელს, აქ ფინანსური ინსტრუმენტები ჯგუფდება აქტივის ტიპის, ვადაგადაცილების პერიოდის, უზრუნველყოფის დონისა და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორების მიხედვით.

განახლებადი პროდუქტების მოსალოდნელი ვადის განსაზღვრა

განახლებადი პროდუქტების შემთხვევაში, ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადა განისაზღვრება ან მომდევნო განახლების თარიღზე დაყრდნობით, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელ ფაქტობრივ ვადაზე დაყრდნობით, რომელიც განისაზღვრება ემპირიული დაკვირვებით ამ ინსტრუმენტის არსებობის განმავლობაში.

ჩამოწერა

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ჩამოწერს მაშინ, როდესაც მათი ამოღების გონივრული მოლოდინი აღარ არსებობს. იპოთეკური სესხების ჩამოწერის საჭიროება ინდივიდუალურად ფასდება, იპოთეკების და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სხვა სესხების შემთხვევაში ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა, რომლის შემდეგაც ნაშთები მიიჩნევა უიმედოდ და ჩამოიწერება, შეადგენდა 1,460 დღეს, ხოლო სხვა არაუზრუნველყოფილი პორტფელი ჩამოიწერება 150-დღიანი ვადაგადაცილების შემდეგ. თუ ჩამოსაწერი თანხა სესხებზე შესაძლო დანაკარგების დარიცხულ რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ აღირიცხება, როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი. ნებისმიერი შემდგომი ანაზღაურება განეკუთვნება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის რეტროსპექტიული ტესტირება

ჯგუფის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის ხარისხისა და საიმედოობის მონიტორინგისთვის ჯგუფი პერიოდულად ატარებს რეტროსპექტიული ტესტირების და საბაზრო მონაცემებთან შედარების პროცედურებს, რაც გულისხმობს მოდელის შედეგების შედარებას ფაქტობრივ შედეგებთან, შიდა გამოცდილებასა და გარე დაკვირვებადი მონაცემების მიხედვით. დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის ჯგუფი მიმართავს სტატისტიკურ მოდელირებას, რათა მიიღოს დეფოლტის რაოდენობის პროგნოზირებული განაწილება. დეფოლტების დაკვირვებადი რაოდენობა შემდეგ ედრება ამ განაწილებას, რაც ჯგუფს მოდელში სტატისტიკური ნდობის ინტერვალის მიღების საშუალებას აძლევს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების განსაზღვრისთვის რეტროსპექტიული ტესტირებისას ხდება დაკვირვებადი ზარალის შედარება პროგნოზირებულ დანაკარგებთან დეფოლტის შემთხვევაში. თუ სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი გადახრის ან პარამეტრიზაციის ნაკლოვანებების აღმოჩენის შემთხვევაში, ხდება შესაბამისი მოდელების დახვეწა და გადახედვა. რეტროსპექტიული ტესტირების პროცედურების შედეგად მოდელში შესული ნებისმიერი ცვლილებები აღირიცხება, როგორც ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში პერსპექტიულად გამოყენებით.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)

კლიმატთან დაკავშირებული რისკის გავლენა მნიშვნელოვან სააღრიცხვო შეფასებებზე და დაშვებებზე

კლიმატი და კლიმატის გავლენა ჯგუფის ბალანსზე მიიჩნევა სააღრიცხვო შეფასების და განსჯის ასპექტად, რომელსაც ახასიათებს სამომავლო მოვლენების განუსაზღვრელობა და ამ განუსაზღვრელობის გავლენა ჯგუფის აქტივებსა და ვალდებულებებზე. მართალია, კლიმატის ცვლილება განუსაზღვრელობის წყაროა, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კლიმატი როდენობრივად არსებით გავლენას არ ახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის მიერ თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე კლიმატის რისკის გავლენის შეფასება.

შეფასება იყო მხოლოდ ხარისხობრივი და მოიცავს სავარაუდო გავლენის შემდეგი ასპექტები: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და გავლენა საკრედიტო პორტფელზე, მათ შორის ფიზიკური რისკი იპოთეკური სესხების პორტფელზე და საპროგნოზო ფულადი ნაკადები, რომლებიც გავლენას ახდენს გარკვეული აქტივების ამოღებაზე. გარდამავლობის რისკის მართვა ხდება ჯგუფის რისკის მართვის განყოფილების მიერ კლიენტების გადამოწმებით, რაც მოიცავს გარდამავლობის რისკების (კლიმატის ცვლილების შემცირებაზე გადასვლის რისკების) მიმართ მგრძნობიარე კლიენტების გამოვლენის მუდმივ პროცესს.

ჯგუფის კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული რისკების მართვის გუნდმა ჩაატარა ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის შექმნაზე კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული რისკების გავლენის „ზემოდან ქვემოთ“ ხარისხობრივი შეფასება. შეფასებამ ძირითადად მოიცავს კორპორაციული და იპოთეკური სესხების პორტფელები. კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული რისკების მიმართ ყველაზე მგრძნობიარე აღმოჩნდა სამთო-მოპოვებითი, მძიმე ლითონების და მშენებლობის დარგები, რომელთა კონცენტრაცია არ არის მნიშვნელოვანი ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელისთვის. პორტფელების შეფასება ხდება სესხების ვადიანობის ანალიზის გათვალისწინებით, რომელიც უფრო ხანმოკლეა კლიმატის გრძელვადიან გავლენასთან შედარებით. ამ შეფასებებს არანაირი არსებითი გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

მაშინ, როცა ზოგიერთი მაჩვენებელი, რომლებზეც უფრო მეტ გავლენას ახდენს კლიმატური ცვლილება (მაგ. ელექტროენერგიის ფასები) ასახულია დეფოლტის ალბათობის არსებულ მოდელებში, სადაც ისინი სტატისტიკურად რელევანტურია, ჯგუფი ამჟამად დამატებით არ იყენებს კონკრეტულ კლიმატის რისკთან დაკავშირებულ სცენარს, გარდა არსებული ეკონომიკური სცენარებისა, რომლებიც გამოიყენება საშუალო შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მისაღებად. ამის მიუხედავად, საკმარისი ისტორიული მონაცემების არარსებობა და რისკის შეფასებების შეზღუდული ხასიათი. იმ შემთხვევებში, თუ კლიმატურმა ფაქტორებმა გავლენა მოახდინა ეკონომიკაზე უახლოეს წარსულში ამ ახლა ახდენს გავლენას, ეს გავლენები არაპირდაპირ ჩართულია ფასს 9-ის მიხედვით ჯგუფის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მოდელებში მაკროეკონომიკური მაჩვენებლების (მაგ. ინფლაციის განაკვეთები) პროგნოზირებით და კორპორაციულ სესხთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადების ინდივიდუალური ანალიზით.

ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ ჯგუფი ამჟამად მუშაობს კორპორაციულ გეგმაზე, რომელიც ეხება კლიმატის რისკზე მის რეაგირებას, რაც მოიცავს ვალდებულების აღებას, რომ გადამინაცვლოს მაღალნახშირბადიანი სექტორის დაფინანსებიდან ან შეზღუდოს ამ სექტორის დაფინანსება და დანერგოს უფრო „მწვანე“ ფინანსური პროდუქტები.

ამ კონსოლიდირებული წლიური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის ხელმისაწვდომი ყველაზე ზუსტი ინფორმაციის საფუძველზე, ჯგუფს მიაჩნია, რომ დამატებითი კლიმატური ცვლილების რისკს არ ექნება არსებითი გავლენა მის საკუთარ კაპიტალზე, ფინანსურ სიტუაციაზე და შედეგებზე 2024 წელს. თუმცა, ვინაიდან ეს სფერო მუდმივად იცვლება, ჯგუფი მუშაობს ისეთი მეთოდოლოგიის შემუშავებაზე, რომელიც უკეთ შეაფასებს პოტენციურ ზარალს სესხებზე ახალი მართვის საჭიროებების, საუკეთესო პრაქტიკისა და მარეგულირებლის მოთხოვნების შესაბამისად.

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ

ჯგუფი ახდენს მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგების დეზაგრეგირებას თითოეული სეგმენტის პროდუქტების და მომსახურებების მიხედვით, რადგან ჯგუფს მიაჩნია, რომ ამ გზით ყველაზე ნათლად ასახავს იმას, თუ როგორ მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები ამონაგებისა და ფულადი ნაკადების ხასიათზე, ოდენობაზე, დროულობასა და გაურკვევლობაზე.

მართვის მიზნებისათვის ჯგუფი დაყოფილია შემდეგ საოპერაციო სეგმენტებად პროდუქტებისა და მომსახურების მიხედვით:

- საცალო საბანკო მომსახურება (ბელარუსის ეროვნული ბანკის საცალო საბანკო მომსახურების გამოკლებით) - ძირითადად გულისხმობს სამომხმარებლო, იპოთეკური სესხების, ოვერდრაფტების, საკრედიტო ბარათების და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას, ფულადი გზავნილების და ანგარიშსწორების მომსახურებას, იურიდიული და ფიზიკური პირების ანაბრების მართვას. საცალო საბანკო მომსახურების მიმართულება კონცენტრირებულია მასობრივ საცალო, მასობრივ შეძლებულ და დიდი კაპიტალის მქონე კლიენტების სეგმენტებზე.
- მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები - მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების საბანკო მომსახურება (ბელარუსის ეროვნული ბანკის მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების საბანკო მომსახურების გამოკლებით) - ძირითადად მოიცავს მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხებს, მიკროსესხებს, სამომხმარებლო და იპოთეკურ სესხებს, ფულად გადარიცხვებს და ანგარიშსწორების მომსახურებად, ასევე მომხმარებლების ანაბრების მართვას იურიდიული პირებისთვის. მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების საბანკო მომსახურების მიმართულება კონცენტრირებულია მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე და მიკრობიზნესებზე.
- კორპორაციული / საინვესტიციო ბანკინგი - მოიცავს კორპორაციულ საბანკო მომსახურებას და ინვესტიციის მართვის ოპერაციებს საქართველოში. კორპორაციული საბანკო მომსახურება ძირითადად გულისხმობს სესხებისა და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას, ფულად გზავნილებსა და ანგარიშსწორების მომსახურებას, დოკუმენტური ოპერაციების მხარდაჭერას და კორპორაციული მომხმარებლებისთვის შემნახველი და ვადიანი ანაბრების მართვას; ინვესტიციის მართვის ბიზნესი, ძირითადად, გულისხმობს კერძო საბანკო მომსახურების გაწევას შეძლებული კლიენტებისთვის.
- „ბელარუსის ეროვნული ბანკი“ - ძირითადად ნიშნავს სს „ბელარუსკი ნაროდნი ბანკ“, რომელიც ძირითადად საცალო და კორპორაციულ საბანკო მომსახურებას სწევს ბელარუსში.

ხელმძღვანელობა აკონტროლებს თავისი სეგმენტების საოპერაციო შედეგებს ცალ-ცალკე, რათა მიიღოს გადაწყვეტილებები რესურსების განაწილებასა და შესრულებული საქმიანობის შეფასებაზე. სეგმენტის საქმიანობა, რომელიც ქვემოთ მოყვანილ ცხრილშია განმარტებული, ისევე ფასდება, როგორც მოგება ან ზარალი კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

საოპერაციო სეგმენტებს შორის გარიგებები ხდება გაშლილი ხელის პრინციპით, ანუ მესამე პირებთან შემდგარი გარიგებების მსგავსად.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა საქართველოშია კონცენტრირებული, ბელარუსის ეროვნული ბანკის გარდა, რომელიც ბელარუსში საქმიანობს.

2023, 2022 და 2021 წლებში არცერთ გარე მომხმარებელთან ან კონტრაქტთან დადებული გარიგებებიდან მიღებული ამონაგები არ შეადგენდა ჯგუფის საოპერაციო შემოსავლის 10%-ს ან მეტს.

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

2023 წლის პირველ კვარტალში მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების საბანკო მომსახურების სეგმენტი გამოეყო საცალო საბანკო მომსახურებას და მიკროსესხების პორტფელის უმეტესი ნაწილი, სადაც მომხმარებლებს ჰქონდათ ბიზნესთან დაკავშირებული საჭიროებები, მიეკუთვნა მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების საბანკო მომსახურებას. დანარჩენი მიკროსესხების პორტფელი მიეკუთვნა მასობრივ საცალო პორტფელს. მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სეგმენტი ბოლო რამდენიმე წელიწადში მნიშვნელოვნად გაიზარდა. ამასთან, ბიზნესკლიენტების ფასეული შეთავაზება განსხვავდებოდა საცალო მომხმარებლებისთვის ფასეული შეთავაზებისგან, რამაც გადაგვაწყვეტინა სეგმენტებად დაყოფაში ცვლილების შეტანა. შესადარისი რიცხოვრივი მონაცემები შესაბამისად გადაანგარიშდა, რომ აესახა ეს ცვლილება. 2021 წლის თანხები არ გადაანგარიშებულა, რადგან არ იყო ხელმისაწვდომი საჭირო მონაცემები და გადაანგარიშება არ იყო პრაქტიკული.

ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	საცალო საბანკო საქმიანობა	მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	კორპორაციული საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა	ბელარუსის ეროვნული ბანკი	ელიმინირებები	ჯგუფი სულ
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	788,734	256,014	492,691	48,486	75	1,586,000
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	244,118	40,574	48,601	7,379	-	340,672
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტიდან	197,596	38,357	93,288	41,606	-	370,847
წმინდა შემოსულობა / (ზარალი) ვალის დაფარვიდან	184	52	107	221	-	564
სხვა წმინდა შემოსულობა / (ზარალი)	14,357	6,931	91,553	1,788	(83)	114,546
საოპერაციო შემოსავალი	1,244,989	341,928	726,240	99,480	(8)	2,412,629
საოპერაციო ხარჯები	(408,588)	(97,731)	(107,130)	(65,514)	8	(678,955)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	919	65	-	-	-	984
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე	837,320	244,262	619,110	33,966	-	1,734,658
რისკის ხარჯი	(83,840)	(32,316)	(28,463)	2,648	-	(141,971)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	753,480	211,946	590,647	36,614	-	1,592,687
წმინდა არარეგულარული ხარჯი / ზარალი	-	-	-	-	-	-
მოგება დაზღვევამდე	753,480	211,946	590,647	36,614	-	1,592,687
მოგების გადასახადის ხარჯი	(121,120)	(34,094)	(95,277)	(8,477)	-	(258,968)
წლის მოგება	632,360	177,852	495,370	28,137	-	1,333,719
აქტივები და ვალდებულებები						
სულ აქტივები	14,090,429	5,969,054	10,078,157	1,280,167	(23,697)	31,394,110
სულ ვალდებულებები	12,460,818	5,137,241	8,236,256	1,131,442	(23,697)	26,942,060
სხვა ინფორმაცია სეგმენტის შესახებ						
ძირითადი საშუალებები	75,602	8,392	2,542	5,273	-	91,809
არამატერიალური აქტივები	32,577	5,919	2,399	7,031	-	47,926
კაპიტალური დანახარჯი	108,179	14,311	4,941	12,304	-	139,735
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	(84,383)	(12,206)	(4,891)	(9,260)	-	(110,740)

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	საცალო საბანკო საქმიანობა	მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	კორპორაციული საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა	ბელარუსის ეროვნული ბანკი	ელიმინირებები	ჯგუფი სულ
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	563,853	202,004	371,159	37,510	85	1,174,611
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	171,715	34,790	43,415	11,500	-	261,420
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტიდან	234,615	43,177	120,917	64,493	-	463,202
წმინდა შემოსულობა / (ზარალი) ვალის დაფარვიდან	(1,886)	(708)	(5,564)	(304)	-	(8,462)
სხვა წმინდა შემოსულობა / (ზარალი)	17,673	3,235	18,171	1,477	-	40,556
საოპერაციო შემოსავალი	985,970	282,498	548,098	114,676	85	1,931,327
საოპერაციო ხარჯები	(337,502)	(92,835)	(95,899)	(55,347)	(85)	(581,668)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	765	54	-	-	-	819
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე	649,233	189,717	452,199	59,329	-	1,350,478
რისკის ხარჯი	(164,820)	(8,606)	31,591	(25,829)	-	(167,664)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	484,413	181,111	483,790	33,500	-	1,182,814
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ ზარალი	1	-	-	(204)	-	(203)
მოგება დახეგვრამდე	484,414	181,111	483,790	33,296	-	1,182,611
მოგების გადასახადის ხარჯი	(76,928)	(28,824)	(77,171)	(7,684)	-	(190,607)
წლის მოგება	407,486	152,287	406,619	25,612	-	992,004
აქტივები და ვალდებულებები						
სულ აქტივები	13,129,291	5,435,568	8,504,530	1,381,366	(83,697)	28,367,058
სულ ვალდებულებები	11,669,114	4,691,613	7,072,733	1,229,928	(83,698)	24,579,690
სხვა ინფორმაცია სეგმენტის შესახებ						
ძირითადი საშუალებები	60,250	6,133	2,112	2,241	-	70,736
არამატერიალური აქტივები	21,883	5,567	1,788	4,886	-	34,124
კაპიტალური დანახარჯი	82,133	11,700	3,900	7,127	-	104,860
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	(72,113)	(13,173)	(4,633)	(6,058)	-	(95,977)

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	საცალო საბანკო საქმიანობა	კორპორაციული საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა	ბელარუსის ეროვნული ბანკი	ელიმინირებები	ჯგუფი სულ
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	581,594	319,587	39,675	27	940,883
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	141,623	41,237	5,476	-	188,336
წმინდა შემოსულობა უცხოური	57,904	36,556	13,341	-	107,801
წმინდა შემოსულობა / (ზარალი) ვალის დაფარვიდან	(459)	(1,330)	(1,103)	-	(2,892)
სხვა წმინდა შემოსულობა / (ზარალი)	23,902	44,152	2,348	1	70,403
საოპერაციო შემოსავალი	804,564	440,202	59,737	28	1,304,531
საოპერაციო ხარჯები	(350,094)	(71,418)	(39,675)	(28)	(461,215)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	(3,781)	-	-	-	(3,781)
საოპერაციო შემოსავალი (შემოსავლის ხარჯი) რისკის ხარჯამდე	450,689	368,784	20,062	-	839,535
რისკის ხარჯი	(71,100)	52,526	(1,725)	-	(20,299)
წმინდა საოპერაციო (ზარალი) შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	379,589	421,310	18,337	-	819,236
წმინდა არარეგულარული ხარჯი / (ზარალი)	1	(78)	(533)	-	(610)
მოგება (ზარალი) დაბეგვრამდე	379,590	421,232	17,804	-	818,626
მოგების გადასახადის ხარჯი	(33,692)	(37,729)	(3,394)	-	(74,815)
წლის მოგება (ზარალი)	345,898	383,503	14,410	-	743,811
აქტივები და ვალდებულებები					
სულ აქტივები	14,799,515	7,383,371	980,920	(2,594)	23,161,212
სულ ვალდებულებები	13,056,931	6,209,389	846,263	(2,594)	20,109,989
სხვა ინფორმაცია სეგმენტის შესახებ					
ძირითადი საშუალებები	44,524	2,948	2,031	-	49,503
არამატერიალური აქტივები	29,439	2,578	4,992	-	37,009
კაპიტალური დანახარჯი	73,963	5,526	7,023	-	86,512
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	(70,673)	(8,069)	(4,940)	-	(83,682)

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2023	2022	2021
ნაღდი ფული	966,670	1,000,596	774,253
მიმდინარე ანგარიშები საკრედიტო დაწესებულებებში	650,630	927,388	364,912
მიმდინარე ანგარიშები ცენტრალურ ბანკებში	713,212	805,503	126,627
ვადიანი ანაბრები საკრედიტო დაწესებულებებში 90 დღემდე დაფარვის ვადით	712,786	762,592	228,685
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, მთლიანი	3,043,298	3,496,079	1,494,477
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(466)	(351)	(25)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, წმინდა	3,042,832	3,495,728	1,494,452

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 974,224 ლარი (2022 წ.: 1,453,123 ლარი, 2021 წ.: 417,228 ლარი) იყო განთავსებული მიმდინარე და ვადიან ანაბრებზე ეთგოს საერთაშორისო დონეზე აღიარებულ და ცენტრალურ ბანკებში, რომლებიც კონტრაქტებად გამოდიან ჯგუფის მიერ განხორციელებულ საერთაშორისო ანგარიშსწორების ოპერაციებში. ჯგუფმა მიიღო 0.00%-10.35% წლიური პროცენტი ამ ანაბრებზე (2022 წ.: 11.10%-მდე, 2021 წ.: 0.07%-მდე). ხელმძღვანელობა არ მოელის ზარალს, რომელიც გამოწვეულია ისეთი კონტრაქტების მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით, სადაც განთავსებულია ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ამასთან, მათი საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებები არსებითად არ განსხვავდება.

(ათას ლარში)

7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	2023	2022	2021
სავალდებულო რეზერვი ცენტრალურ ბანკებში	1,746,289	2,354,470	1,898,052
ვადიანი ანაზრები 90 დღეზე მეტი ვადიანობით	-	-	15,488
შეზღუდული ფულადი სახსრები	7,263	68,154	4,730
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მთლიანი	1,753,552	2,422,624	1,918,270
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(894)	(5,318)	(331)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, წმინდა	1,752,658	2,417,306	1,917,939

ცენტრალურ ბანკებში განთავსებული სავალდებულო რეზერვები წარმოადგენს სებ-ში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში განთავსებულ თანხებს. საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. ნორმატიული აქტის შესაბამისად, ჯგუფს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება. 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ჯგუფმა საქართველოს ეროვნულ ბანკში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში განთავსებულ სავალდებულო რეზერვებზე 0.00%-მდე პროცენტი მიიღო (2022 წ.: 0.00%, 2021 წ.: 0.00%).

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2023	2022	2021
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალდებულო ინსტრუმენტები	4,349,609	3,960,300	2,558,542
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც განიხილებასამართლიანი ღირებულებით შეფასებულად, სხვა სრულშემოსავალში ასახვით - კაპიტალის ინვესტიციები	7,098	4,912	5,419
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	4,356,707	3,965,212	2,563,961
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	524,433	381,735	-
გამოკლებული: საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(325)	(3,198)	-
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, წმინდა	524,108	378,537	-

(ათას ლარში)

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

	2023	2022	2021
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	1,891,684	1,470,473	1,312,001
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	155,955	176,483	82,196
უცხოური სახაზინო თამასუქები	1,621,219	1,062,095	-
უცხოური სახაზინო ობლიგაციები	54,151	92,816	79,156
ცენტრალური ბანკების სადეპოზიტო სერტიფიკატები	10,855	17,675	39,410
სხვა სავალო ინსტრუმენტი	615,745	1,140,758	1,045,779
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო	4,349,609	3,960,300	2,558,542
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	-	119,918	-
ცენტრალური ბანკების სადეპოზიტო სერტიფიკატები	-	-	-
სხვა სავალო ინსტრუმენტი	524,433	261,817	-
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო	524,433	381,735	-
ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები, მთლიანი	(325)	(3,198)	-
გამოკლებული: საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-	-
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო	524,108	378,537	-
ფასიანი ქაღალდები, წმინდა	524,108	378,537	-
დაგირავებული სახაზინო ობლიგაციები	2023	2022	2021
სებ-სგან აღებული მოკლევადიანი სესხებისთვის	1,375,687	709,597	490,592
რეპო-ოპერაციებისთვის კომერციული ბანკებთან	-	380,065	-
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ანაზრებისთვის	-	97,109	220,480
სებ-ის მიერ ჯგუფის ობიექტებში ნაღდი ფულის სამეურვეო	-	-	14,720
მომსახურების ფარგლებში დაცული ფულადი სახსრებისთვის	-	-	-
სულ	1,375,687	1,186,771	725,792
დაგირავებული სახაზინო თამასუქები	2023	2022	2021
სებ-ის მიერ ჯგუფის ობიექტებში ნაღდი ფულის სამეურვეო	-	24,180	-
მომსახურების ფარგლებში დაცული ფულადი სახსრებისთვის	-	24,180	-
სულ	-	24,180	-
დაგირავებული კორპორაციული ობლიგაციები	2023	2022	2021
სებ-სგან აღებული მოკლევადიანი სესხებისთვის	127,685	121,592	-
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ანაზრებისთვის	-	205,079	109,109
სულ	127,685	326,671	109,109

სხვა სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით – სავალო ინსტრუმენტები 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის ძირითადად მოიცავდა ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკის მიერ გამოშვებულ 326,916 ლარის ობლიგაციებს (2022 წ.: 531,351 ლარი, 2021 წ.: 521,394 ლარი), საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მიერ გამოშვებულ 203,617 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2022 წ.: 56,523 ლარი, 2021 წ.: 203,351 ლარი), ნიდერლანდების განვითარების საფინანსო კომპანიის მიერ გამოშვებულ ნული ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2022 წ.: 131,126 ლარი, 2021 წ.: 163,593 ლარი), შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ ნული ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2022 წ.: 200,913 ლარი, 2021 წ.: 65,407 ლარი), და აზიის განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 30,594 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2022 წ.: 107,835 ლარი, 2021 წ.: 61,609 ლარი).

უცხოური სახაზინო თამასუქები და ობლიგაციები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით – სავალო ინსტრუმენტები შედგება აშშ-ის სახაზინო სერტიფიკატებისგან 1,621,219 ლარის ოდენობით (2022 წ.: 1,062,095 ლარი, 2021 წ.: ნული ლარი), ლიტვის რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციებისგან ნული ლარის ოდენობით (2022 წ.: ნული ლარი, 2021 წ.: 15,992 ლარი), გაერთიანებული სამეფოს სახაზინო ობლიგაციებისგან ნული ლარის ოდენობით (2022 წ.: 32,516 ლარი, 2021 წ.: ნული ლარი) და ბელარუსის რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციებისგან 54,151 ლარის ოდენობით (2022 წ.: 60,300 ლარი, 2021 წ.: 63,164 ლარი).

(ათას ლარში)

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისთვის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების აღიარების შეწყვეტიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა შედგებოდა 18,512 ლარისგან (2022 წ.: 7,528 ლარი, 2021 წ.: 30,044 ლარი), რომელიც აისახა წმინდა სხვა შემოსავალში.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იმ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი შედგებოდა 7,673 ლარისგან (2022 წ.: 7,068 ლარი, 2021 წ.: 3,156 ლარი).

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

	2023	2022	2021
კომერციული სესხები	7,030,961	5,293,611	5,380,396
სამომხმარებლო სესხები	4,699,969	3,602,054	2,981,305
იპოთეკური სესხები	4,557,525	4,193,204	4,022,058
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	4,073,022	3,825,663	3,731,756
სალომბარდო სესხები	150,228	164,554	165,417
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	20,511,705	17,079,086	16,280,932
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(325,810)	(324,053)	(401,823)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული	20,185,895	16,755,033	15,879,109
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	73,487	95,348	124,952
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(11,315)	(8,778)	(5,895)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, წმინდა	62,172	86,570	119,057
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	20,248,067	16,841,603	15,998,166

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლებზე გაცემული 954,695 ლარის საბალანსო ღირებულების სესხებით (2022 წ.: 1,092,475 ლარი, 2021 წ.: 1,125,955 ლარი) იყო უზრუნველყოფილი სეზონისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხებისა და სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების რეზერვის ცვლილების დინამიკა სეგმენტების მიხედვით, სადაც შექმნილ ან შეძენილ ახალ ფინანსურ აქტივებში და წლის განმავლობაში დაფარულ აქტივებში შედის განახლებადი სესხებისა და კლიენტების დავალიანების ზრდის ეფექტი, როცა არსებული სესხები გადაიფარება წლის განმავლობაში გაფორმებული ახალი ხელშეკრულებებით: ყველა ახალი ფინანსური აქტივი წარმოიქმნება ან პირველ სტადიაზე, ან „შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურების“ კატეგორიაში. არსებულ ფინანსურ აქტივებზე დამატებითი ტრანშებს ათვისება ასახულია მეორე და მესამე სტადიებში, თუ მსესხებლის საკრედიტო რისკი გაუარესებულია. საკურსო სხვაობები უკავშირდება ჯგუფის იმ შვილობილი საწარმოების მიერ გაცემულ სესხებს, რომელთა სამუშაო ვალუტა განსხვავდება ჯგუფის წარსადგენი ვალუტისგან, ხოლო სავალუტო კურსის ცვლილების დინამიკა უკავშირდება ჯგუფის მიერ გაცემულ სესხებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაშია გამოხატული. წმინდა სხვა ცვლილებები მთლიან სასესხო ნაშთებში მოიცავს დარიცხულ პროცენტში მომხმარებელი ცვლილებების ეფექტებს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა სხვა შეფასება მოიცავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ეფექტს, რომელიც გამოწვეულია მოდელირების შემდგომი კორექტირებებით, დეფოლტის ალბათობების და სხვა ამოსავალი მონაცემების ცვლილებით, ასევე დარიცხული პროცენტის ცვლილებებისთვის მისაკუთვნიებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტით.

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

კომერციული სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მთლიანი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	4,493,371	611,307	172,983	15,950	5,293,611
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	6,382,411	62,180	8	15,820	6,460,419
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	218,262	(218,262)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(408,616)	413,869	(5,253)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(9,314)	(35,720)	45,034	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(165,947)	(418)	(164)	-	(166,529)
გადახდილი აქტივები	(4,244,904)	(318,744)	(96,967)	(10,324)	(4,670,939)
ხელახალი სეგმენტაცია	76,352	(56)	2,959	-	79,255
მოდIFIციების გავლენა	(755)	733	(143)	9	(156)
ჩამოწერები	-	-	(11,502)	-	(11,502)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	8,723	957	9,680
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	(2,224)	416	(1,808)
საკურსო სხვაობა	(113,669)	(3,701)	(4,516)	-	(121,886)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა სხვა წმინდა ცვლილებები	105,029	4,490	(365)	83	109,237
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	6,393,876	515,789	97,721	23,575	7,030,961
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	89,158	21,497	110,655
ერთობლივად შეფასებული	6,393,876	515,789	8,563	2,078	6,920,306
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	6,393,876	515,789	97,721	23,575	7,030,961

კომერციული სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო
ზარალი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	19,219	23,530	42,292	4,567	89,608
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	31,952	697	1	-	32,650
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	3,811	(3,811)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(5,004)	6,393	(1,389)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(994)	(1,406)	2,400	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(1,777)	4,522	17,549	-	20,294
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(529)	(9)	-	-	(538)
გადახდილი აქტივები	(13,364)	(12,030)	(29,709)	(1,325)	(56,428)
ხელახალი სეგმენტაცია	1,102	(1,224)	870	-	748
მოდIFIციების გავლენა	(1)	17	(149)	3	(130)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(14)	103	(641)	127	(425)
შეფასება	(20,005)	16,327	16,960	4,195	17,477
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება) / დარიცხვები	(4,823)	9,579	5,892	3,000	13,648
ჩამოწერები	-	-	(11,502)	-	(11,502)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	8,723	957	9,680
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	(2,224)	416	(1,808)
საკურსო სხვაობა	(278)	84	(1,054)	1	(1,247)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	14,118	33,193	42,127	8,941	98,379
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	37,559	8,936	46,495
ერთობლივად შეფასებული	14,118	33,193	4,568	5	51,884
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	14,118	33,193	42,127	8,941	98,379

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მთლიანი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,925,906	169,566	69,657	28,075	4,193,204
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	1,527,164	32	-	14,796	1,541,992
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	268,798	(268,798)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(320,140)	352,400	(32,260)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(17,355)	(33,670)	51,025	-	-
გადახდილი აქტივები	(1,081,098)	(45,148)	(37,682)	(11,487)	(1,175,415)
მოდIFIციების გავლენა	530	137	(83)	(185)	399
ჩამოწერები	-	-	(2,534)	(263)	(2,797)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	1,385	543	1,928
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	215	94	309
საკურსო სხვაობა	(6,950)	(170)	(85)	-	(7,205)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	11,210	(150)	(263)	165	10,962
სხვა წმინდა ცვლილებები	(7,727)	(147)	1,571	451	(5,852)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	4,300,338	174,052	50,946	32,189	4,557,525
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	168	2,092	2,260
ერთობლივად შეფასებული	4,300,338	174,052	50,778	30,097	4,555,265
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	4,300,338	174,052	50,946	32,189	4,557,525

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო
ზარალი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	8,860	2,601	14,085	4,507	30,053
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	8,396	-	-	-	8,396
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	4,415	(4,415)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(2,766)	9,962	(7,196)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(3,612)	(1,152)	4,764	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(1,133)	(5,845)	5,016	-	(1,962)
გადახდილი აქტივები	(1,516)	(747)	(8,701)	(3,395)	(14,359)
მოდIFIციების გავლენა	19	5	1,049	43	1,116
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(1)	(3)	(46)	28	(22)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(8,690)	1,632	3,842	3,318	102
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/ დარიცხვები	(4,888)	(563)	(1,272)	(6)	(6,729)
ჩამოწერები	-	-	(2,534)	(263)	(2,797)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	1,385	543	1,928
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	215	94	309
საკურსო სხვაობა	(2)	(2)	(12)	-	(16)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	3,970	2,036	11,867	4,875	22,748
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	50	271	321
ერთობლივად შეფასებული	3,970	2,036	11,817	4,604	22,427
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	3,970	2,036	11,867	4,875	22,748

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული
მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,475,839	200,463	146,517	2,844	3,825,663
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	2,729,133	606	1,502	1,685	2,732,926
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	147,013	(147,013)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(308,580)	333,045	(24,465)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(20,855)	(115,231)	136,086	-	-
გადახდილი აქტივები	(2,273,519)	(81,401)	(65,161)	(1,572)	(2,421,653)
ხელახალი სეგმენტაცია	(75,858)	88	(3,141)	-	(78,911)
მოდიფიცირების გავლენა	(86)	616	(2,971)	(7)	(2,448)
ჩამოწერები	-	-	(36,568)	(70)	(36,638)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	7,998	124	8,122
დისკონტის პროზიციის დახურვა	-	-	2,316	56	2,372
საკურსო სხვაობა	(15,785)	(1,998)	(2,369)	-	(20,152)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	27,031	1,678	2,494	7	31,210
სხვა წმინდა ცვლილებები	25,537	677	6,187	130	32,531
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	3,709,870	191,530	168,425	3,197	4,073,022
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	29,131	-	29,131
ერთობლივად შეფასებული	3,709,870	191,530	139,294	3,197	4,043,891
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	3,709,870	191,530	168,425	3,197	4,073,022

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული
მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები,
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	20,078	5,448	37,317	659	63,502
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	16,897	-	128	-	17,025
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	4,627	(4,627)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(5,665)	11,372	(5,707)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(2,902)	(6,647)	9,549	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(754)	(4,692)	29,591	-	24,145
გადახდილი აქტივები	(7,515)	(3,001)	(18,747)	(524)	(29,787)
ხელახალი სეგმენტაცია	(1,093)	1,226	(868)	-	(735)
მოდიფიცირების გავლენა	2	19	(1,241)	(7)	(1,227)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	129	149	1,179	(1)	1,456
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(12,661)	6,463	30,543	596	24,941
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	(8,935)	262	44,427	64	35,818
ჩამოწერები	-	-	(36,568)	(70)	(36,638)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	7,998	124	8,122
დისკონტის პროზიციის დახურვა	-	-	2,316	56	2,372
საკურსო სხვაობა	(139)	(172)	(1,204)	-	(1,515)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	11,004	5,538	54,286	833	71,661
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	14,564	-	14,564
ერთობლივად შეფასებული	11,004	5,538	39,722	833	57,097
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	11,004	5,538	54,286	833	71,661

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მთლიანი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,243,192	213,875	121,992	22,995	3,602,054
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	4,547,920	5,818	833	17,964	4,572,535
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	289,459	(289,423)	(36)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(473,300)	524,075	(50,775)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(72,199)	(110,688)	182,887	-	-
გადახდილი აქტივები	(3,179,954)	(107,858)	(69,753)	(12,030)	(3,369,595)
ხელახალი სეგმენტაცია	(494)	(32)	517	-	(9)
მოდფიცირების გავლენა	699	(11)	(12,180)	(600)	(12,092)
ჩამოწერები	-	-	(113,820)	(2,408)	(116,228)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	25,870	1,376	27,246
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	4,199	530	4,729
საკურსო სხვაობა	(34,164)	(259)	(355)	-	(34,778)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	5,109	65	524	89	5,787
სხვა წმინდა ცვლილებები	(508)	(1,333)	21,566	595	20,320
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	4,325,760	234,229	111,469	28,511	4,699,969
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	2,464	-	2,464
ერთობლივად შეფასებული	4,325,760	234,229	109,005	28,511	4,697,505
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	4,325,760	234,229	111,469	28,511	4,699,969

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო
ზარალი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	40,598	19,309	67,956	7,587	135,450
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	128,968	702	380	-	130,050
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	19,103	(19,094)	(9)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(23,869)	54,205	(30,336)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(49,393)	(21,319)	70,712	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(2,120)	(24,929)	26,592	-	(457)
გადახდილი აქტივები	(41,913)	(8,393)	(41,821)	(4,886)	(97,013)
ხელახალი სეგმენტაცია	(9)	(2)	(2)	-	(13)
მოდფიცირების გავლენა	13	(7)	(5,235)	(122)	(5,351)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	13	4	34	(4)	47
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(29,175)	17,623	59,529	5,681	53,658
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	1,618	(1,210)	79,844	669	80,921
ჩამოწერები	-	-	(113,820)	(2,408)	(116,228)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	25,870	1,376	27,246
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	4,199	530	4,729
საკურსო სხვაობა	(269)	(55)	(161)	-	(485)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	41,947	18,044	63,888	7,754	131,633
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,062	-	1,062
ერთობლივად შეფასებული	41,947	18,044	62,826	7,754	130,571
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	41,947	18,044	63,888	7,754	131,633

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სალომბარდო სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მთლიანი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	147,525	8,613	8,416	-	164,554
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	103,553	-	401	-	103,954
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	11,660	(11,660)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(16,775)	18,268	(1,493)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(2,147)	(2,800)	4,947	-	-
გადახდილი აქტივები	(106,379)	(3,676)	(2,124)	-	(112,179)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	(335)	-	(335)
ჩამოწერები	-	-	(5,438)	-	(5,438)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	(13)	-	(13)
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	549	-	549
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(2)	(1)	(48)	-	(51)
სხვა წმინდა ცვლილებები	(19)	(48)	(746)	-	(813)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	137,416	8,696	4,116	-	150,228
ერთობლივად შეფასებული	137,416	8,696	4,116	-	150,228
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	137,416	8,696	4,116	-	150,228

სალომბარდო სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო
ზარალი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	69	32	5,339	-	5,440
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	32	(32)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(19)	184	(165)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(2)	(8)	10	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	-	(1)	-	-	(1)
გადახდილი აქტივები	(24)	(8)	1,007	-	975
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(13)	(143)	33	-	(123)
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება) / დარიცხვები	(26)	(8)	885	-	851
ჩამოწერები	-	-	(5,438)	-	(5,438)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	(13)	-	(13)
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	549	-	549
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	43	24	1,322	-	1,389
ერთობლივად შეფასებული	43	24	1,322	-	1,389
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	43	24	1,322	-	1,389

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

კომერციული სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მთლიანი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	4,764,048	374,933	223,401	18,014	5,380,396
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	4,574,787	34,779	693	6,969	4,617,228
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	202,422	(202,422)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(773,437)	803,734	(30,297)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(5,553)	(98,586)	104,139	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია	(23,721)	(20)	(83)	-	(23,824)
გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(3,950,533)	(217,064)	(83,154)	(9,763)	(4,260,514)
გადახდილი აქტივები	194,578	2,622	(6,567)	-	190,633
ხელახალი სეგმენტაცია	1,330	1,983	184	2	3,499
მოდIFIკირების გავლენა	-	-	(55,962)	-	(55,962)
ჩამოწერები	-	-	42,501	2,865	45,366
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	(1,921)	359	(1,562)
დისკონტის პოზიციის დახურვა	(36,086)	(1,051)	(1,888)	-	(39,025)
საკურსო სხვაობა	(505,333)	(89,055)	(24,019)	(1,843)	(620,250)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	50,869	1,454	5,956	(653)	57,626
სხვა წმინდა ცვლილებები	4,493,371	611,307	172,983	15,950	5,293,611
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	4,493,371	611,307	172,983	15,950	5,293,611
ინდივიდუალურად შეფასებული ერთობლივად შეფასებული	-	-	155,882	13,603	169,485
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	4,493,371	611,307	17,101	2,347	5,124,126
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	4,493,371	611,307	172,983	15,950	5,293,611

კომერციული სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო
ზარალი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	12,992	6,893	133,426	2,926	156,237
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	23,237	166	230	2,997	26,630
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	4,323	(4,323)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(6,172)	12,308	(6,136)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(485)	(1,503)	1,988	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ	(2,382)	(3,448)	28,233	-	22,403
საკრედიტო ზარალზე	-	-	-	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია	(62)	-	(34)	-	(96)
გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(9,473)	(4,325)	(59,872)	(3,151)	(76,821)
გადახდილი აქტივები	5,404	(27)	(997)	-	4,380
ხელახალი სეგმენტაცია	30	104	1	2	137
მოდIFIკირების გავლენა	(871)	(1,696)	(10,614)	(883)	(14,064)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(6,532)	20,460	(25,611)	(547)	(12,230)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	7,017	17,716	(72,812)	(1,582)	(49,661)
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	-	-	(55,962)	-	(55,962)
ჩამოწერები	-	-	42,501	2,865	45,366
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	(1,921)	359	(1,562)
დისკონტის პოზიციის დახურვა	(790)	(1,079)	(2,940)	(1)	(4,810)
საკურსო სხვაობა	19,219	23,530	42,292	4,567	89,608
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	19,219	23,530	42,292	4,567	89,608
ინდივიდუალურად შეფასებული ერთობლივად შეფასებული	-	-	35,537	4,496	40,033
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	19,219	23,530	6,755	71	49,575
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	19,219	23,530	42,292	4,567	89,608

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მთლიანად:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	3,629,369	259,970	104,514	28,205	4,022,058
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	1,466,957	14	-	13,524	1,480,495
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	403,540	(403,398)	(142)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(375,932)	443,567	(67,635)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(45,171)	(49,817)	94,988	-	-
გადახდილი აქტივები	(901,792)	(57,945)	(49,096)	(10,849)	(1,019,682)
ხელახალი სეგმენტაცია	(603)	-	-	-	(603)
მოდიფიცირების გავლენა	179	37	(2,949)	(169)	(2,902)
ჩამოწერები	-	-	(4,445)	(730)	(5,175)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	3,937	357	4,294
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	182	109	291
საკურსო სხვაობა	(4,670)	(98)	(23)	-	(4,791)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(254,899)	(20,553)	(10,022)	(2,527)	(288,001)
სხვა წმინდა ცვლილებები	8,928	(2,211)	348	155	7,220
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,925,906	169,566	69,657	28,075	4,193,204
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	2,940	-	2,940
ერთობლივად შეფასებული	3,925,906	169,566	66,717	28,075	4,190,264
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,925,906	169,566	69,657	28,075	4,193,204

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო
ზარალი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	9,701	3,803	17,039	2,493	33,036
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	14,452	-	-	2,403	16,855
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	5,673	(5,608)	(65)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(3,236)	15,977	(12,741)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(7,463)	(1,484)	8,947	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ	(1,807)	(10,903)	6,767	-	(5,943)
საკრედიტო ზარალზე	(1,731)	(961)	(11,220)	(2,103)	(16,015)
გადახდილი აქტივები	4	1	937	64	1,006
მოდიფიცირების გავლენა	(244)	(122)	(1,652)	(498)	(2,516)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(6,487)	1,898	6,399	2,412	4,222
მომგებიან და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/ დარიცხები	(839)	(1,202)	(2,628)	2,278	(2,391)
ჩამოწერები	-	-	(4,445)	(730)	(5,175)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	3,937	357	4,294
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	182	109	291
საკურსო სხვაობა	(2)	-	-	-	(2)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	8,860	2,601	14,085	4,507	30,053
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	576	-	576
ერთობლივად შეფასებული	8,860	2,601	13,509	4,507	29,477
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	8,860	2,601	14,085	4,507	30,053

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებითაღრიცხული მიკრო, მცირე დასაშუალო სესხები, მთლიანი:	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	3,280,149	293,473	151,499	6,635	3,731,756
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	2,953,940	7,854	1,859	2,435	2,966,088
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	337,049	(337,049)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(442,020)	501,877	(59,857)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(50,683)	(106,474)	157,157	-	-
გადახდილი აქტივები	(2,142,937)	(125,830)	(71,105)	(5,917)	(2,345,789)
ხელახალი სეგმენტაცია	(224,709)	(4,680)	5,034	-	(224,355)
მოდIFIკირების გავლენა	194	139	(2,627)	(36)	(2,330)
ჩამოწერები	-	-	(37,629)	(98)	(37,727)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	11,875	79	11,954
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	1,262	58	1,320
საკურსო სხვაობა	(11,551)	(1,097)	(1,147)	-	(13,795)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(275,010)	(27,918)	(17,669)	(350)	(320,947)
სხვა წმინდა ცვლილებები	51,417	168	7,865	38	59,488
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,475,839	200,463	146,517	2,844	3,825,663
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	39,448	-	39,448
ერთობლივად შეფასებული	3,475,839	200,463	107,069	2,844	3,786,215
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,475,839	200,463	146,517	2,844	3,825,663

ამორტიზებული ღირებულებითაღრიცხული მიკრო, მცირე დასაშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	28,177	6,556	39,584	124	74,441
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	38,841	81	97	281	39,300
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	7,921	(7,921)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(8,873)	20,802	(11,929)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(8,295)	(7,503)	15,798	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენამოსალოდნელ	(962)	(9,903)	29,077	-	18,212
საკრედიტო ზარალზე	(13,663)	(3,065)	(24,514)	(496)	(41,738)
გადახდილი აქტივები	(5,935)	(129)	541	-	(5,523)
ხელახალი სეგმენტაცია	10	(24)	(1,147)	16	(1,145)
მოდIFIკირების გავლენა	-	-	-	-	-
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(1,071)	(114)	(3,448)	(67)	(4,700)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვაწმინდა შეფასება	(15,929)	6,764	18,514	762	10,111
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/ დარიცხები	(7,956)	(1,012)	22,989	496	14,517
ჩამოწერები	-	-	(37,629)	(98)	(37,727)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	11,875	79	11,954
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	1,262	58	1,320
საკურსო სხვაობა	(143)	(96)	(764)	-	(1,003)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	20,078	5,448	37,317	659	63,502
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	10,552	-	10,552
ერთობლივად შეფასებული	20,078	5,448	26,765	659	52,950
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	20,078	5,448	37,317	659	63,502

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მთლიანად:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	2,635,438	215,026	107,642	23,199	2,981,305
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	3,313,393	7,566	969	15,493	3,337,421
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	344,640	(344,445)	(195)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(534,425)	608,146	(73,721)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(121,557)	(167,897)	289,454	-	-
გადახდილი აქტივები	(2,357,992)	(102,236)	(64,593)	(12,241)	(2,537,062)
ხელახალი სეგმენტაცია	30,506	2,058	1,578	-	34,142
მოდიფიცირების გავლენა	1,152	(84)	(24,515)	(1,236)	(24,683)
ჩამოწერები	-	-	(171,142)	(4,431)	(175,573)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	22,074	879	22,953
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	4,252	922	5,174
საკურსო სხვაობა	(14,539)	(80)	(163)	-	(14,782)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(86,830)	(4,100)	(1,319)	(611)	(92,860)
სხვა წმინდა ცვლილებები	33,406	(79)	31,671	1,021	66,019
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,243,192	213,875	121,992	22,995	3,602,054
ინდივიდუალურად შეფასებული ერთობლივად შეფასებული	-	-	2,650	(1)	2,649
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,243,192	213,875	119,342	22,996	3,599,405
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,243,192	213,875	121,992	22,995	3,602,054

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო
ზარალი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	57,083	19,410	58,731	811	136,035
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	131,916	1,199	478	4,325	137,918
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	26,886	(26,872)	(14)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(36,429)	72,075	(35,646)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(61,445)	(37,845)	99,290	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენამოსალოდნელ	(3,821)	(29,191)	48,501	-	15,489
საკრედიტო ზარალზე	(41,829)	(8,884)	(38,047)	(3,763)	(92,523)
გადახდილი აქტივები	531	156	456	-	1,143
ხელახალი სეგმენტაცია	121	(12)	(10,792)	122	(10,561)
მოდიფიცირების გავლენა	(191)	(60)	(763)	(63)	(1,077)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(32,188)	29,344	90,779	8,785	96,720
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვაწმინდა შეფასება	(16,449)	(90)	154,242	9,406	147,109
ჩამოწერები	-	-	(171,142)	(4,431)	(175,573)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	22,074	879	22,953
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	4,252	922	5,174
საკურსო სხვაობა	(36)	(11)	(201)	-	(248)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	40,598	19,309	67,956	7,587	135,450
ინდივიდუალურად შეფასებული ერთობლივად შეფასებული	-	-	1,054	-	1,054
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	40,598	19,309	66,902	7,587	134,396
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	40,598	19,309	67,956	7,587	135,450

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სალომბარდო სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მთლიანად:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	152,787	10,116	2,514	-	165,417
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	122,438	1	54	-	122,493
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	17,460	(17,460)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(24,040)	25,642	(1,602)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(7,251)	(2,757)	10,008	-	-
გადახდილი აქტივები	(112,603)	(6,938)	(4,054)	-	(123,595)
ხელახალი სეგმენტაცია	228	-	(45)	-	183
ჩამოწერები	-	-	(635)	-	(635)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	(25)	-	(25)
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	1	-	1
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(33)	(4)	4	-	(33)
სხვა წმინდა ცვლილებები	(1,461)	13	2,196	-	748
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	147,525	8,613	8,416	-	164,554
ინდივიდუალურად შეფასებული ერთობლივად შეფასებული	-	-	4,337	-	4,337
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	147,525	8,613	4,079	-	160,217
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	147,525	8,613	8,416	-	164,554

სალომბარდო სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო
ზარალი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	1,822	11	241	-	2,074
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	27	(27)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(16)	149	(133)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(2,502)	(6)	2,508	-	-
გადახდილი აქტივები	(18)	(6)	(30)	-	(54)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვაწმინდა შეფასება	756	(89)	3,412	-	4,079
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება) / დარიცხვები	(1,753)	21	5,757	-	4,025
ჩამოწერები	-	-	(635)	-	(635)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	(25)	-	(25)
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	1	-	1
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	69	32	5,339	-	5,440
ინდივიდუალურად შეფასებული ერთობლივად შეფასებული	-	-	4,337	-	4,337
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	69	32	1,002	-	1,103
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	69	32	5,339	-	5,440

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

კომერციული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი:	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	4,296,883	382,118	241,821	8,376	4,929,198
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	4,363,757	34,815	3,202	10,032	4,411,806
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	231,287	(229,399)	(1,888)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(373,532)	394,553	(21,021)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(10,148)	(52,529)	62,677	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია	(28,338)	(2,048)	(124)	-	(30,510)
გადაცემის ხელშეკრულების გამო					
გადახდილი აქტივები	(3,477,879)	(159,200)	(102,689)	(144)	(3,739,912)
ხელახალი სეგმენტაცია	109,367	35,325	2,164	-	146,856
მოდIFIკირების გავლენა	686	258	152	(22)	1,074
ჩამოწერები	-	-	(4,574)	-	(4,574)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	47,192	69	47,261
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	2,959	4	2,963
საკურსო სხვაობა	(13,676)	(358)	(866)	-	(14,900)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(350,775)	(27,796)	(9,555)	(380)	(388,506)
სხვა წმინდა ცვლილებები	16,416	(806)	3,951	79	19,640
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	4,764,048	374,933	223,401	18,014	5,380,396
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	199,907	9,566	209,473
ერთობლივად შეფასებული	4,764,048	374,933	23,494	8,448	5,170,923
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	4,764,048	374,933	223,401	18,014	5,380,396

კომერციული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	28,180	8,157	136,572	7	172,916
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	20,591	1,973	312	3,481	26,357
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	2,934	(2,932)	(2)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(2,904)	11,116	(8,212)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(1,769)	(374)	2,143	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(1,373)	(6,710)	10,153	-	2,070
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია	(138)	(74)	(70)	-	(282)
გადაცემის ხელშეკრულების გამო					
გადახდილი აქტივები	(9,349)	(3,694)	(67,366)	(80)	(80,489)
ხელახალი სეგმენტაცია	192	298	-	-	490
მოდIFIკირების გავლენა	11	(2)	12	(14)	7
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(498)	(141)	(5,254)	10	(5,883)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(22,754)	(648)	19,943	(551)	(4,010)
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება) / დარიცხვები	(15,057)	(1,188)	(48,341)	2,846	(61,740)
ჩამოწერები	-	-	(4,574)	-	(4,574)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	47,192	69	47,261
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	2,959	4	2,963
საკურსო სხვაობა	(131)	(76)	(382)	-	(589)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	12,992	6,893	133,426	2,926	156,237
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	125,089	2,837	127,926
ერთობლივად შეფასებული	12,992	6,893	8,337	89	28,311
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	12,992	6,893	133,426	2,926	156,237

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მთლიანი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	3,287,844	314,215	168,476	25,849	3,796,384
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	1,549,472	238	103	13,615	1,563,428
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	428,840	(407,795)	(21,045)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(344,981)	588,640	(243,659)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(158,425)	(129,954)	288,379	-	-
გადახდილი აქტივები	(975,730)	(94,131)	(73,544)	(9,287)	(1,152,692)
ხელახალი სეგმენტაცია	5,514	970	-	-	6,484
მოდIFIციების გავლენა	988	670	143	(283)	1,518
ჩამოწერები	-	-	(5,750)	(561)	(6,311)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	993	205	1,198
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	244	17	261
საკურსო სხვაობა	(1,910)	(45)	2	(2)	(1,955)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(155,793)	(11,366)	(9,238)	(1,648)	(178,045)
სხვა წმინდა ცვლილებები	(6,450)	(1,472)	(590)	300	(8,212)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	3,629,369	259,970	104,514	28,205	4,022,058
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	277	-	277
ერთობლივად შეფასებული	3,629,369	259,970	104,237	28,205	4,021,781
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	3,629,369	259,970	104,514	28,205	4,022,058

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო
ზარალი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	8,650	11,410	25,236	3,311	48,607
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	29,065	3	4	887	29,959
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	15,750	(12,962)	(2,788)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(5,679)	46,641	(40,962)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(18,908)	(5,725)	24,633	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანების გავლენა მოსალოდნელ	(5,562)	(37,935)	22,414	-	(21,083)
საკრედიტო ზარალზე					
გადახდილი აქტივები	(2,621)	(2,674)	(12,902)	(1,763)	(19,960)
ხელახალი სეგმენტაცია	21	1	-	-	22
მოდIFIციების გავლენა	-	-	438	(198)	240
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(470)	101	(1,732)	(409)	(2,510)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(10,545)	4,943	7,211	1,004	2,613
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/ დარიცხვები	9,701	3,803	21,552	2,832	37,888
ჩამოწერები	-	-	(5,750)	(561)	(6,311)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	993	205	1,198
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	244	17	261
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	9,701	3,803	17,039	2,493	33,036
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	7	-	7
ერთობლივად შეფასებული	9,701	3,803	17,032	2,493	33,029
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	9,701	3,803	17,039	2,493	33,036

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ	
1-ლი ეტაპი	ეტაპი	ეტაპი	გაუფასურებული	სულ	
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	2,649,107	439,405	177,471	3,471	3,269,454
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	3,303,744	17,798	1,152	7,599	3,330,293
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	384,411	(377,752)	(6,659)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(571,845)	678,669	(106,824)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(108,524)	(112,029)	220,553	-	-
გადახდილი აქტივები	(1,987,068)	(282,948)	(96,106)	(4,718)	(2,370,840)
ხელახალი სეგმენტაცია	(247,911)	(40,492)	(2,790)	(5)	(291,198)
მოდIFIციების გავლენა	319	210	(4,384)	(11)	(3,866)
ჩამოწერები	-	-	(40,195)	(214)	(40,409)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	12,628	686	13,314
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	265	23	288
საკურსო სხვაობა	(5,494)	(473)	(386)	2	(6,351)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(180,781)	(27,138)	(9,910)	(271)	(218,100)
სხვა წმინდა ცვლილებები	44,191	(1,777)	6,684	73	49,171
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	3,280,149	293,473	151,499	6,635	3,731,756
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	23,466	-	23,466
ერთობლივად შეფასებული	3,280,149	293,473	128,033	6,635	3,708,290
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	3,280,149	293,473	151,499	6,635	3,731,756

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ	
1-ლი ეტაპი	ეტაპი	ეტაპი	გაუფასურებული	სულ	
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	26,157	20,571	55,560	64	102,352
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	58,476	804	92	81	59,453
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	20,352	(18,841)	(1,511)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(14,284)	35,909	(21,625)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(13,914)	(7,459)	21,373	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(4,218)	(18,652)	27,259	-	4,389
გადახდილი აქტივები	(16,879)	(7,632)	(26,573)	(968)	(52,052)
ხელახალი სეგმენტაცია	(1,280)	(476)	(182)	-	(1,938)
მოდIFIციების გავლენა	2	(7)	(2,180)	1	(2,184)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(1,020)	(184)	(2,826)	(79)	(4,109)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(25,153)	2,557	17,767	530	(4,299)
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/ დარიცხვები	28,239	6,590	67,154	(371)	101,612
ჩამოწერები	-	-	(40,195)	(214)	(40,409)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	12,628	686	13,314
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	265	23	288
საკურსო სხვაობა	(62)	(34)	(268)	-	(364)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	28,177	6,556	39,584	124	74,441
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	10,613	-	10,613
ერთობლივად შეფასებული	28,177	6,556	28,971	124	63,828
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	28,177	6,556	39,584	124	74,441

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი:	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	1,904,182	194,366	100,950	8,515	2,208,013
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	2,747,021	7,001	1,718	19,540	2,775,280
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	270,620	(253,910)	(16,710)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(367,600)	489,718	(122,118)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(134,641)	(123,558)	258,199	-	-
გადახდილი აქტივები	(1,849,334)	(100,322)	(65,394)	(4,297)	(2,019,347)
ხელახალი სემენტაცია	110,449	3,487	706	5	114,647
მოდულიზირების გავლენა	246	82	(9,482)	(46)	(9,200)
ჩამოწერები	-	-	(72,832)	(415)	(73,247)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	19,405	148	19,553
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	397	345	742
საკურსო სხვაობა	(6,094)	(33)	(68)	-	(6,195)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(51,792)	(1,590)	(688)	(223)	(54,293)
სხვა წმინდა ცვლილებები	12,381	(215)	13,559	(373)	25,352
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	2,635,438	215,026	107,642	23,199	2,981,305
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,481	-	1,481
ერთობლივად შეფასებული	2,635,438	215,026	106,161	23,199	2,979,824
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	2,635,438	215,026	107,642	23,199	2,981,305

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	40,597	25,533	46,641	1,030	113,801
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	153,477	1,570	546	251	155,844
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	33,951	(26,256)	(7,695)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(26,684)	75,148	(48,464)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(57,627)	(20,176)	77,803	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ	(12,239)	(40,279)	53,664	-	1,146
საკრედიტო ზარალზე	(47,437)	(11,239)	(36,001)	(1,449)	(96,126)
გადახდილი აქტივები	548	83	182	-	813
ხელახალი სემენტაცია	(2)	(1)	(5,036)	5	(5,034)
მოდულიზირების გავლენა	(153)	(37)	(643)	(29)	(862)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(27,338)	15,067	30,779	925	19,433
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება) / დარიცხვები	57,093	19,413	111,776	733	189,015
ჩამოწერები	-	-	(72,832)	(415)	(73,247)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	19,405	148	19,553
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	397	345	742
საკურსო სხვაობა	(10)	(3)	(15)	-	(28)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	57,083	19,410	58,731	811	136,035
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	585	-	585
ერთობლივად შეფასებული	57,083	19,410	58,146	811	135,450
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	57,083	19,410	58,731	811	136,035

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სალომხმარებლო სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მთლიანად:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	97,776	3,879	1,729	-	103,384
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	170,198	1,117	219	-	171,534
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	10,556	(10,148)	(408)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(21,129)	23,266	(2,137)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(3,856)	(2,531)	6,387	-	-
გადახდილი აქტივები	(123,964)	(6,222)	(3,071)	-	(133,257)
ხელახალი სეგმენტაცია	22,581	710	(80)	-	23,211
ჩამოწერები	-	-	(253)	-	(253)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	3	-	3
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	(1)	-	(1)
საკუროს სხვაობა	(1)	-	1	-	-
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(18)	(6)	(3)	-	(27)
სხვა წმინდა ცვლილებები	644	51	128	-	823
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	152,787	10,116	2,514	-	165,417
ერთობლივად შეფასებული	152,787	10,116	2,514	-	165,417
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	152,787	10,116	2,514	-	165,417

სალომხმარებლო სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო
ზარალი:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	39	16	172	-	227
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	497	138	-	-	635
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	34	(10)	(24)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	-	85	(85)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(2)	(4)	6	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(24)	-	-	-	(24)
გადახდილი აქტივები	(177)	(27)	(24)	-	(228)
ხელახალი სეგმენტაცია	519	94	-	-	613
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	936	(281)	447	-	1,102
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება) / დარიცხვები	1,822	11	492	-	2,325
ჩამოწერები	-	-	(253)	-	(253)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	3	-	3
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	(1)	-	(1)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	1,822	11	241	-	2,074
ერთობლივად შეფასებული	1,822	11	241	-	2,074
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	1,822	11	241	-	2,074

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხები, რომლებიც საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაშია ჩამოწერილი, მაგრამ მათზე მაინც ვრცელდება იძულებითი აღსრულების ღონისძიება შეადგენდა 138,972 ლარს (2022 წ.: 188,545 ლარი, 2021 წ.: 95,469 ლარი).

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)**უზრუნველყოფის საგანი და კრედიტის საგარანტიო სხვა საშუალებები**

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- კომერციული სესხებისათვის – უძრავი ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა, კომპანიის აქციები/წილები, მარაგები, სავაჭრო მოთხოვნები, მესამე მხარის კორპორაციული თავდებობა და აქციონერების პირადი თავდებობა.
- ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, ავტომანქანები, ოქრო და ძვირფასეულობა, მესამე მხარის კომპანიის გარანტია და კომპანიის მფლობელების თავდებობა.

ხელმძღვანელობა მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის შესაბამისი ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / სესხების გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

ჯგუფის პოლიტიკით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის ობიექტების რეალიზაცია ხდება სათანადო წესით ან ნარჩუნდება კაპიტალის ღირებულების ზრდისა თუ საიჯარო შემოსავლის მიღების მიზნით. ზოგადად, ჯგუფი დასაკუთრებულ აქტივებს კომერციული მიზნებისათვის არ იყენებს.

უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე, სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასეთი იქნებოდა:

	<i>მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გაუფასურებული სესხებისთვის</i>	<i>მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უზრუნველყოფის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე</i>
2023		
კომერციული სესხები	51,068	116,365
იპოთეკური სესხები	16,742	56,851
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	55,119	152,430
სამომხმარებლო სესხები	71,642	105,437
სალომბარდო სესხები	1,322	3,290
სულ	195,893	434,373
2022		
კომერციული სესხები	46,859	185,698
იპოთეკური სესხები	18,592	67,537
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	37,976	131,404
სამომხმარებლო სესხები	75,543	103,597
სალომბარდო სესხები	5,339	6,947
სულ	184,309	495,183
2021		
კომერციული სესხები	136,352	230,333
იპოთეკური სესხები	19,532	93,804
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	39,708	140,929
სამომხმარებლო სესხები	59,542	87,891
სალომბარდო სესხები	241	1,805
სულ	255,375	554,762

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)**უზრუნველყოფის საგანი და კრედიტის საგარანტიო სხვა საშუალებები (გაგრძელება)**

უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / სესხების გაუფასურების რეზერვი 238,480 ლარით მეტი იქნებოდა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2022 წ.: 310,874 ლარით მეტი, 2021 წ.: 299,387 ლარით მეტი).

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 1,507,812 ლარს, ანუ ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის 7%-ს (2022 წ.: 1,017,629 ლარი და 6%, შესაბამისად; 2021 წ.: 1,187,521 ლარი და 7%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 13,524 ლარის ოდენობით (2022 წ.: 8,209 ლარი, 2021 წ.: 1,424 ლარი).

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე (მსესხებელი და მისი დაკავშირებული მხარეები) გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 2,414,054 ლარს, ანუ ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის 12%-ს (2022 წ.: 1,736,614 ლარი და 10%, შესაბამისად; 2021 წ.: 1,976,154 ლარი და 12%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 3,599 ლარის ოდენობით (2022 წ.: 17,392 ლარი, 2021 წ.: 6,128 ლარი).

2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხები, ძირითადად, საქართველოს ტერიტორიაზე იყო გაცემული და საქმიანობის სფეროებზე შემდეგნაირად ნაწილდებოდა:

	2023	2022	2021
ფიზიკური პირები	11,445,733	10,011,378	9,184,255
უმრავი ქონება	1,608,487	1,024,364	1,025,298
წარმოება	1,477,204	1,030,899	1,189,008
ვაჭრობა	1,472,682	1,132,089	1,185,512
სასტუმრო საქმე	975,621	828,577	946,224
ელექტროენერგიის, გაზის და წყლის მიწოდება	665,454	458,415	384,554
ფინანსური შუამავლობა	418,103	308,121	261,965
მშენებლობა	377,857	512,345	379,813
მომსახურება	306,465	302,442	307,602
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	273,071	190,175	234,512
სამთო-მოპოვებითი მრეწველობა	160,261	148,489	183,270
სხვა	1,330,767	1,131,792	998,919
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	20,511,705	17,079,086	16,280,932
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(325,810)	(324,053)	(401,823)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	20,185,895	16,755,033	15,879,109

სესხები შემდეგი ტიპის მომხმარებლებზეა გაცემული:

	2023	2022	2021
ფიზიკური პირები	11,445,733	10,011,378	9,184,255
კერძო კომპანიები	9,063,405	7,064,014	7,084,205
სახელმწიფო საკუთრებაში მყოფი პირები	2,567	3,694	12,472
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	20,511,705	17,079,086	16,280,932
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(325,810)	(324,053)	(401,823)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	20,185,895	16,755,033	15,879,109

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)**ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები**

	2023	2022	2021
მინიმალური საიჯარო გადახდის მოთხოვნა	91,182	120,740	168,508
გამოკლებული - გამოუმუშავებელი ფინანსური იჯარის შემოსავალი	(17,695)	(25,392)	(43,556)
	73,487	95,348	124,952
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი / გაუფასურების ზარალი	(11,315)	(8,778)	(5,895)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, წმინდა	62,172	86,570	119,057

სხვაობა მომავალში მისაღებ მინიმალურ საიჯარო გადახდებსა და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს შორის წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები არ დაგირავებულია რამდენიმე საკრედიტო დაწესებულებისგან მიღებული ბანკთაშორისი სესხების უზრუნველსაყოფად (2022 წ.: 16,965 ლარი, 2021 წ.: 67,556 ლარი).

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინვესტიციის კონცენტრაცია ხუთ უმსხვილეს საიჯარო მოთხოვნაზე შეადგენდა 18,436 ლარს ანუ ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მთლიანი მოთხოვნების 25%-ს (2022 წ.: 20,273 ლარი, ანუ 21%; 2021 წ.: 22,417 ლარი, ანუ 18%) და მათგან მიღებული ფინანსური შემოსავალი 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 2,857 ლარს, ანუ იჯარიდან მიღებული მთლიანი ფინანსური შემოსავლის 20%-ს (2022 წ.: 793 ლარი, ანუ 4%, 2021 წ.: 1,706 ლარი, ანუ 6%).

ქვემოთ მოცემულია სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადახდები, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია **2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ:**

	2023	2022	2021
1 წლის განმავლობაში	48,985	51,944	76,407
1-დან 2 წლამდე	10,136	22,480	35,929
2-დან 3 წლამდე	7,639	18,109	24,390
3-დან 4 წლამდე	2,053	7,613	14,996
4-დან 5 წლამდე	3,169	3,036	3,159
5 წელზე მეტი	19,200	17,559	13,627
მისაღები მინიმალური საიჯარო გადახდები	91,182	120,740	168,508

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების ცვლილების დინამიკა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების გაუფასურების შესაბამისი რეზერვი:

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანად	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	59,531	6,451	14,156	15,210	95,348
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	28,851	-	-	10,525	39,376
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	9,296	(8,702)	(594)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(17,459)	21,451	(3,992)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(1,597)	(10,139)	11,736	-	-
გადახდილი აქტივები	(37,236)	(3,603)	(5,285)	(6,389)	(52,513)
მოდულიზირების გავლენა	(221)	-	138	-	(83)
ჩამოწერები	-	-	(3,429)	313	(3,116)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	66	-	66
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	23	284	307
საკუროს სხვაობა	(7,420)	(426)	(626)	-	(8,472)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	2,285	198	117	(804)	1,796
სხვა წმინდა ცვლილებები	987	(2)	(148)	(59)	778
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	37,017	5,228	12,162	19,080	73,487
ინდივიდუალურად შეფასებული ერთობლივად შეფასებული	-	-	384	-	384
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	37,017	5,228	11,778	19,080	73,103
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	37,017	5,228	12,162	19,080	73,487

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	852	258	3,587	4,081	8,778
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	1,375	-	-	-	1,375
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	275	(262)	(13)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(663)	782	(119)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(542)	(434)	976	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(142)	238	291	-	387
გადახდილი აქტივები	(558)	(184)	(3,122)	(2,394)	(6,258)
მოდულიზირების გავლენა	(2)	-	-	-	(2)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	51	37	3	-	91
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	353	(56)	5,307	1,565	7,169
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება) / დარიცხვები	147	121	3,323	(829)	2,762
ჩამოწერები	-	-	(316)	313	(3)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	66	-	66
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	23	284	307
საკუროს სხვაობა	178	106	(879)	-	(595)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	1,177	485	5,804	3,849	11,315
ინდივიდუალურად შეფასებული ერთობლივად შეფასებული	-	-	158	-	158
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	1,177	485	5,646	3,849	11,157
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	1,177	485	5,804	3,849	11,315

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	81,174	17,584	16,612	9,582	124,952
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	47,812	-	-	12,081	59,893
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	25,182	(19,801)	(5,381)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(26,267)	33,605	(7,338)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(3,139)	(15,782)	18,921	-	-
გადახდილი აქტივები	(60,440)	(8,077)	(5,299)	(6,537)	(80,353)
მოდიფიცირების გავლენა	278	-	-	-	278
ჩამოწერები	-	-	(2,724)	-	(2,724)
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	105	-	105
საკურსო სხვაობა	(6,273)	(1,022)	(1,039)	-	(8,334)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	865	(66)	86	-	885
სხვა წმინდა ცვლილებები	339	10	213	84	646
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	59,531	6,451	14,156	15,210	95,348
ინდივიდუალურად შეფასებული ერთობლივად შეფასებული	-	-	1,245	-	1,245
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	59,531	6,451	12,911	15,210	94,103
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	59,531	6,451	14,156	15,210	95,348

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	1,126	763	2,810	1,196	5,895
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	1,537	-	-	-	1,537
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	1,686	(1,044)	(642)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(1,241)	2,013	(772)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(188)	(1,253)	1,441	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(1,513)	586	2,104	-	1,177
გადახდილი აქტივები	(664)	(299)	(1,645)	(1,856)	(4,464)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	64	(3)	5	-	66
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	27	(487)	611	4,741	4,892
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/ დარიცხვები	(292)	(487)	1,102	2,885	3,208
ჩამოწერები	-	-	(480)	-	(480)
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	105	-	105
საკურსო სხვაობა	18	(18)	50	-	50
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	852	258	3,587	4,081	8,778
ინდივიდუალურად შეფასებული ერთობლივად შეფასებული	-	-	352	-	352
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	852	258	3,235	4,081	8,426
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	852	258	3,587	4,081	8,778

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	67,346	53,276	18,750	-	139,372
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	90,739	-	465	3,107	94,311
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	34,761	(34,715)	(46)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(43,879)	57,480	(13,601)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(3,925)	(33,434)	37,359	-	-
გადახდილი აქტივები	(60,625)	(23,912)	(4,116)	(122)	(88,775)
მოდულიზირების გავლენა	20	-	-	-	20
ჩამოწერები	-	-	(21,232)	-	(21,232)
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	10	13	23
საკურსო სხვაობა	(2,087)	(1,057)	(931)	-	(4,075)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(641)	(47)	(66)	(249)	(1,003)
სხვა წმინდა ცვლილებები	(535)	(7)	20	6,833	6,311
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	81,174	17,584	16,612	9,582	124,952
ინდივიდუალურად შეფასებული ერთობლივად შეფასებული	-	-	2,746	-	2,746
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	81,174	17,584	13,866	9,582	122,206
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	81,174	17,584	16,612	9,582	124,952

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	649	1,109	2,618	-	4,376
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	1,570	-	256	-	1,826
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	684	(683)	(1)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(976)	2,371	(1,395)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(85)	(1,975)	2,060	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ	(12)	1,036	2,151	-	3,175
საკრედიტო ზარალზე	(461)	(467)	(361)	-	(1,289)
გადახდილი აქტივები	(207)	(78)	328	1,195	1,238
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	1,162	1,313	5,656	1,195	9,326
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	-	-	(2,704)	-	(2,704)
ჩამოწერები	-	-	10	13	23
დისკონტის პოზიციის დახურვა	(36)	(550)	(152)	(12)	(750)
საკურსო სხვაობა	1,126	763	2,810	1,196	5,895
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	1,126	763	2,810	1,196	5,895
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,236	-	1,236
ერთობლივად შეფასებული	1,126	763	1,574	1,196	4,659
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	1,126	763	2,810	1,196	5,895

ჯგუფი ჩამოწერს ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები ნაშთს, როდესაც იგი დაისაკუთრებს საიჯარო აქტივს. სხვაობა მთლიან და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაშთებს შორის ჩამოწერის მომენტში წარმოადგენს დასაკუთრებული აქტივის ღირებულებას.

(ათას ლარში)

10. აქტივის გამოყენების უფლება, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

	2023	2022	2021
აქტივის გამოყენების უფლება	134,422	115,404	77,676
საიჯარო ვალდებულება	137,554	112,624	85,098

ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს დატვირთვის და იჯარის ხარჯებს იმ საიჯარო ხელშეკრულებებიდან, რომლებზეც გავრცელდა აღიარების გამონაკლისები:

	2023	2022	2021
მოკლევადიანი იჯარა	(4,601)	(4,413)	(3,595)
დაბალფასიანი აქტივების იჯარა	(1,665)	(1,385)	(1,553)
	(6,266)	(5,798)	(5,148)

ფინანსური საკმთანობით გამოწვეული ვალდებულებების ცვლილების დინამიკა

	ცვლილება საფინანსო საკმთანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	95,201
საიჯარო ვალდებულებების ძირითადი ნაწილის დასაფარად გადახდილი ფულადი სახსრები	(28,672)
ცვლილება დარიცხულ პროცენტში შესყიდვები	193
სხვა ცვლილებები*	39,289
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	(20,913)
საიჯარო ვალდებულებების ძირითადი ნაწილის დასაფარად გადახდილი ფულადი სახსრები	85,098
ცვლილება დარიცხულ პროცენტში	(25,020)
შესყიდვები	1,089
სხვა ცვლილებები*	70,095
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	(18,638)
საიჯარო ვალდებულებების ძირითადი ნაწილის დასაფარად გადახდილი ფულადი სახსრები	112,624
ცვლილება დარიცხულ პროცენტში	(31,606)
შესყიდვები	(743)
სხვა ცვლილებები*	59,709
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბერს	(2,430)
	137,554

* სხვა ცვლილების დინამიკა ძირითადად მოიცავს უცხოურ ვალუტაში ხელშეკრულებების და გაუქმებული საიჯარო ხელშეკრულებების გადაყვანის ეფექტს.

(ათას ლარში)

10. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

აქტივის გამოყენების უფლების ცვლილების დინამიკა ასე გამოიყურება:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	სულ
თვითღირებულება			
2022 წლის 31 დეკემბერი	177,533	2,333	179,866
შესყიდვები	59,974	-	59,974
გასვლა	(14,548)	-	(14,548)
საკურსო სხვაობა	(5,284)	(559)	(5,843)
2023 წლის 31 დეკემბერი	217,675	1,774	219,449
დაგროვილი ცვეთა			
2022 წლის 31 დეკემბერი	63,362	1,100	64,462
ცვეთის დარიცხვა	31,782	315	32,097
გასვლა	(10,164)	-	(10,164)
საკურსო სხვაობა	(1,052)	(316)	(1,368)
2023 წლის 31 დეკემბერი	83,928	1,099	85,027
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება			
2022 წლის 31 დეკემბერი	114,171	1,233	115,404
2023 წლის 31 დეკემბერი	133,747	675	134,422

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	სულ
თვითღირებულება			
2021 წლის 31 დეკემბერი	123,669	2,631	126,300
შესყიდვები	73,773	-	73,773
გასვლა	(18,960)	-	(18,960)
საკურსო სხვაობა	(949)	(298)	(1,247)
2022 წლის 31 დეკემბერი	177,533	2,333	179,866
დაგროვილი ცვეთა			
2021 წლის 31 დეკემბერი	47,760	864	48,624
ცვეთის დარიცხვა	24,473	345	24,818
გასვლა	(8,656)	-	(8,656)
საკურსო სხვაობა	(215)	(109)	(324)
2022 წლის 31 დეკემბერი	63,362	1,100	64,462
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება			
2021 წლის 31 დეკემბერი	75,909	1,767	77,676
2022 წლის 31 დეკემბერი	114,171	1,233	115,404

(ათას ლარში)

10. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	სულ
თვითღირებულება			
2020 წლის 31 დეკემბერი	115,349	2,749	118,098
შესყიდვები	39,780	-	39,780
გასვლა	(31,315)	-	(31,315)
საკურსო სხვაობა	(145)	(118)	(263)
2021 წლის 31 დეკემბერი	123,669	2,631	126,300
დაგროვილი ცვეთა			
2020 წლის 31 დეკემბერი	34,778	516	35,294
ცვეთის დარიცხვა	20,757	388	21,145
გასვლა	(7,719)	-	(7,719)
საკურსო სხვაობა	(56)	(40)	(96)
2021 წლის 31 დეკემბერი	47,760	864	48,624
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება			
2020 წლის 31 დეკემბერი	80,571	2,233	82,804
2021 წლის 31 დეკემბერი	75,909	1,767	77,676

ძირითადი საშუალებების ცვლილების დინამიკა ასეთია:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	ავიჯი და მოწყობილობები	კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება							
2022 წლის 31 დეკემბერი	229,184	190,730	219,231	6,063	26,574	1,346	673,128
შესყიდვები	20,379	24,936	25,362	2,795	1,544	16,793	91,809
გადატანები	2,557	-	-	-	8,507	(11,064)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(641)	-	-	-	-	-	(641)
გადატანები გასაყიდად გამოწულ აქტივებში	(1,363)	-	-	-	-	-	(1,363)
გადატანები გამოსყიდვის უფლების გარეშე დაგროვებული აქტივებიდან	3,516	-	-	-	-	-	3,516
გადატანები სხვა აქტივებიდან	934	(1,421)	(7,714)	(207)	(29)	(243)	(8,680)
გასვლა	-	(267)	(480)	(194)	(222)	-	(1,163)
ჩამოწერები	-	-	(2)	(284)	(2,161)	(318)	(2,765)
საკურსო სხვაობა	(2,662)	(452)	(2,128)	(141)	(402)	(34)	(5,819)
2023 წლის 31 დეკემბერი	251,904	213,526	234,269	8,032	33,811	6,480	748,022
დაგროვილი გაუმჯობესება							
2022 წლის 31 დეკემბერი	2,557	36	98	8	-	-	2,699
2023 წლის 31 დეკემბერი	2,557	36	98	8	-	-	2,699
დაგროვილი ცვეთა							
2022 წლის 31 დეკემბერი	29,859	119,721	141,695	3,556	11,992	-	306,823
ცვეთის დარიცხვა	4,947	11,583	26,109	910	4,576	-	48,125
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(225)	(1)	-	-	-	-	(226)
გადატანები გასაყიდად გამოწულ აქტივებში	(1,065)	-	-	-	-	-	(1,065)
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(996)	(5,526)	(203)	-	-	(6,725)
გასვლა	-	(194)	(445)	(112)	(217)	-	(968)
ჩამოწერები	-	(354)	(745)	(85)	(1,147)	-	(2,331)
საკურსო სხვაობა	(1,239)	(198)	(985)	(25)	(166)	-	(2,613)
2023 წლის 31 დეკემბერი	32,277	129,561	160,103	4,041	15,038	-	341,020
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება							
2022 წლის 31 დეკემბერი	196,768	70,973	77,438	2,499	14,582	1,346	363,606
2023 წლის 31 დეკემბერი	217,070	83,929	74,068	3,983	18,773	6,480	404,303

(ათას ლარში)

10. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	ავიჯი და მოწყობილობები	კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება							
2021 წლის 31 დეკემბერი	210,883	186,683	194,705	5,029	26,863	1,095	625,258
შესყიდვები	120	10,566	30,290	1,952	72	27,736	70,736
გადატანები	23,333	32	77	-	3,804	(27,246)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	769	-	-	-	-	-	769
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(1,571)	(2,135)	(265)	-	(231)	(4,202)
გასვლა	(3,011)	(83)	(439)	(365)	(27)	(1)	(3,926)
ჩამოწერები	(29)	(4,699)	(2,455)	(241)	(4,051)	-	(11,475)
საკუროსო სხვაობა	(2,881)	(198)	(812)	(47)	(87)	(7)	(4,032)
2022 წლის 31 დეკემბერი	229,184	190,730	219,231	6,063	26,574	1,346	673,128
დაგროვილი გაუფასურება							
2021 წლის 31 დეკემბერი	2,557	36	98	8	-	-	2,699
2022 წლის 31 დეკემბერი	2,557	36	98	8	-	-	2,699
დაგროვილი ცვეთა							
2021 წლის 31 დეკემბერი	27,512	111,842	124,814	3,381	11,985	-	279,534
ცვეთის დარიცხვა	4,159	13,618	22,606	643	4,130	-	45,156
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(155)	-	-	-	-	-	(155)
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(916)	(2,479)	(230)	-	-	(3,625)
გასვლა	(795)	(176)	(366)	(88)	(25)	-	(1,450)
ჩამოწერები	2	(4,546)	(2,414)	(130)	(4,027)	-	(11,115)
საკუროსო სხვაობა	(851)	(114)	(466)	(20)	(71)	-	(1,522)
2022 წლის 31 დეკემბერი	29,859	119,721	141,695	3,556	11,992	-	306,823
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება							
2021 წლის 31 დეკემბერი	180,814	74,805	69,793	1,640	14,878	1,095	343,025
2022 წლის 31 დეკემბერი	196,768	70,973	77,438	2,499	14,582	1,346	363,606
საოფისე შენობები და სერვისცენტრები							
2020 წლის 31 დეკემბერი	210,632	176,395	175,854	5,210	31,810	3,222	603,123
შესყიდვები	1,985	11,785	28,214	438	10	7,071	49,503
გადატანები	6,416	-	-	-	2,493	(8,909)	-
გადაფასება	2,359	-	-	-	-	-	2,359
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(11,320)	-	-	-	-	-	(11,320)
გადატანები გასაყიდად გამოჩნულ აქტივებში	2,245	-	-	-	-	-	2,245
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(998)	(8,647)	-	-	(183)	(9,828)
გასვლა	(766)	(406)	(484)	-	-	-	(1,656)
ჩამოწერები	-	(43)	-	(602)	(7,416)	-	(8,061)
საკუროსო სხვაობა	(668)	(50)	(232)	(17)	(34)	(106)	(1,107)
2021 წლის 31 დეკემბერი	210,883	186,683	194,705	5,029	26,863	1,095	625,258
დაგროვილი გაუფასურება							
2020 წლის 31 დეკემბერი	2,557	36	98	8	-	-	2,699
2021 წლის 31 დეკემბერი	2,557	36	98	8	-	-	2,699
დაგროვილი ცვეთა							
2020 წლის 31 დეკემბერი	24,829	100,785	109,284	3,340	15,319	-	253,557
ცვეთის დარიცხვა	4,123	12,673	18,758	624	4,109	-	40,287
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(1,119)	-	-	-	-	-	(1,119)
გადატანები გასაყიდად გამოჩნულ აქტივებში	-	-	-	-	-	-	-
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(1,225)	(2,639)	-	-	-	(3,864)
გასვლა	(51)	(307)	(428)	-	-	-	(786)
ჩამოწერები	5	(23)	4	(576)	(7,416)	-	(8,006)
საკუროსო სხვაობა	(275)	(61)	(165)	(7)	(27)	-	(535)
2021 წლის 31 დეკემბერი	27,512	111,842	124,814	3,381	11,985	-	279,534
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება							
2020 წლის 31 დეკემბერი	183,246	75,574	66,472	1,862	16,491	3,222	346,867
2021 წლის 31 დეკემბერი	180,814	74,805	69,793	1,640	14,878	1,095	343,025

(ათას ლარში)

10. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივების ცვლილების დინამიკა ასეთი იყო:

	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია			სხვა	სულ
თვითღირებულება					
2022 წლის 31 დეკემბერი	212,765			26,253	239,018
შესყიდვები	47,926			-	47,926
გასვლა	(8,320)			-	(8,320)
ჩამოწერები	-			-	-
საკურსო სხვაობა	(4,214)			-	(4,214)
2023 წლის 31 დეკემბერი	248,157			26,253	274,410
დაგროვილი გაუფასურება					
2022 წლის 31 დეკემბერი	-			-	-
გაუფასურების ხარჯი	2,201			-	2,201
2023 წლის 31 დეკემბერი	2,201			-	2,201
დაგროვილი ამორტიზაცია					
2022 წლის 31 დეკემბერი	103,273			5,438	108,711
ამორტიზაციის დანარიცხი	28,302			15	28,317
გასვლა	(7,814)			-	(7,814)
ჩამოწერები	(4)			-	(4)
საკურსო სხვაობა	(1,358)			-	(1,358)
2023 წლის 31 დეკემბერი	122,399			5,453	127,852
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება					
2022 წლის 31 დეკემბერი	109,492			20,815	130,307
2023 წლის 31 დეკემბერი	123,557			20,800	144,357
	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია			სხვა	სულ
თვითღირებულება					
2021 წლის 31 დეკემბერი	187,760			26,254	214,014
შესყიდვები	34,124			-	34,124
გასვლა	(7,330)			-	(7,330)
საკურსო სხვაობა	(1,413)			-	(1,413)
2022 წლის 31 დეკემბერი	212,765			26,253	239,018
დაგროვილი ამორტიზაცია					
2021 წლის 31 დეკემბერი	83,820			5,419	89,239
ამორტიზაციის დანარიცხი	25,983			20	26,003
გასვლა	(5,683)			-	(5,683)
ჩამოწერები	(377)			(1)	(378)
საკურსო სხვაობა	(470)			-	(470)
2022 წლის 31 დეკემბერი	103,273			5,438	108,711
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება					
2021 წლის 31 დეკემბერი	103,940			20,835	124,775
2022 წლის 31 დეკემბერი	109,492			20,815	130,307

(ათას ლარში)

10. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია			სხვა	სულ
თვითღირებულება					
2020 წლის 31 დეკემბერი	152,019			26,254	178,273
შესყიდვები	37,009			-	37,009
გასვლა	(741)			-	(741)
ჩამოწერები	-			-	-
საკურსო სხვაობა	(527)			-	(527)
2021 წლის 31 დეკემბერი	187,760			26,254	214,014
დაგროვილი ამორტიზაცია					
2020 წლის 31 დეკემბერი	62,604			5,308	67,912
ამორტიზაციის დანარიცხი	22,141			109	22,250
გასვლა	(747)			-	(747)
ჩამოწერები	-			2	2
საკურსო სხვაობა	(178)			-	(178)
2021 წლის 31 დეკემბერი	83,820			5,419	89,239
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება					
2020 წლის 31 დეკემბერი	89,415			20,946	110,361
2021 წლის 31 დეკემბერი	103,940			20,835	124,775

11. საინვესტიციო ქონება

	2023	2022	2021
1 იანვარს	170,629	231,707	234,835
შესყიდვები	4,882	5,845	83,912
გასვლა	(38,175)	(54,713)	(68,713)
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	579	6,645	437
გადატანები გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში	(10,756)	(16,955)	(28,390)
გადატანები ძირითადი საშუალებებიდან / ძირითად საშუალებებში	415	(924)	10,201
გადატანები გამოსყიდვის უფლების გარეშე დაგირავებული აქტივებიდან	3,428	-	-
საკურსო სხვაობა	(3,078)	(976)	(575)
31 დეკემბერს	127,924	170,629	231,707

საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის შემდგარი ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქონების სამართლიანი ღირებულებები ეყრდნობა აკრედიტებული დამოუკიდებელი ექსპერტის მიერ ჩატარებულ შეფასებას. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასება დაწვრილებით აღწერილია 28-ე შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

12. დასაკუთრებული უზრუნველყოფა

	2023	2022	2021
1 იანვარს	119,924	3,216	5,989
შესყიდვები	239,872	128,170	2,587
გასვლა	(77,324)	(8,063)	(5,168)
ჩამოწერა	(2,114)	(3,399)	(192)
გადატანები ძირითად საშუალებებში	(3,516)	-	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(3,428)	-	-
საკურსო სხვაობა	(1,702)	-	-
31 დეკემბერს	271,712	119,924	3,216

13. გუდვილი

გუდვილის ცვლილების დინამიკა ასე გამოიყურება:

	2023	2022	2021
თვითღირებულება			
1 იანვარი	57,209	57,209	57,209
31 დეკემბერს	57,209	57,209	57,209
დაგროვილი გაუფასურება			
1 იანვარი	23,756	23,756	23,756
31 დეკემბერს	23,756	23,756	23,756
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება:			
1 იანვარი	33,453	33,453	33,453
31 დეკემბერს	33,453	33,453	33,453

გუდვილის გაუფასურების ტესტირება

საწარმოთა გაერთიანებების მეშვეობით შეძენილი გუდვილი გაუფასურების ტესტირების მიზნით გადანაწილდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ორ ინდივიდუალურ ერთეულზე: კორპორაციული და საცალო საბანკო მომსახურება.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ თითოეულ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

	2023	2022	2021
საცალო საბანკო საქმიანობა	23,488	23,488	23,488
კორპორაციული საბანკო საქმიანობა	9,965	9,965	9,965
სულ	33,453	33,453	33,453

გამოყენების ღირებულების გაანგარიშების ძირითადი დაშვებები

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ანაზღაურებადი ღირებულებები განისაზღვრა ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის მიერ დამტკიცებულ, ერთიდან სამ წლამდე ვადის, ფინანსურ ბიუჯეტებზე დაყრდნობით ფულადი ნაკადების პროგნოზების გამოყენებით გაანგარიშებული გამოყენების ღირებულების საფუძველზე. დისკონტირების განაკვეთი არ დაკორექტირდა მუდმივი ან კლებადი ზრდის ტემპისთვის იმ სამწლიანი პერიოდების მიღმა, რომლებსაც ფინანსური ბიუჯეტები მოიცავს. გაუფასურების შემოწმების მიზნებისთვის, დაშვებულია მუდმივი ზრდის 3%-იანი ტემპი ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის სამომავლო საოპერაციო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად ფინანსურ ბიუჯეტებში გათვალისწინებული სამწლიანი ვადის შემდეგ.

(ათას ლარში)

13. გუდვილი (გაგრძელება)**გამოყენების ღირებულების გაანგარიშების ძირითადი დაშვებები (გაგრძელება)**

ჯგუფმა დისკონტირების შემდეგი განაკვეთები გამოიყენა კორპორაციული საბანკო მომსახურებისა და საცალო საბანკო მომსახურებისთვის:

	კორპორაციული საბანკო საქმიანობა			საცალო საბანკო საქმიანობა		
	2023, %	2022, %	2021, %	2023, %	2022, %	2021, %
დისკონტირების განაკვეთი	5.3%	4.3%	3.9%	6.6%	8.4%	8.1%

დისკონტირების განაკვეთები

დისკონტირების განაკვეთები ასახავს ხელმძღვანელობის მოლოდინს თითოეული მიმართულებიდან მისაღები უკუგების მიმართ. სწორედ ამაზე დაყრდნობით აფასებს ხელმძღვანელობა საოპერაციო საქმიანობის შედეგებს და სამომავლო საინვესტიციო წინადადებებს. დისკონტირების განაკვეთები გამოითვლება კაპიტალის საშუალო შეწონილ ღირებულებაზე დაყრდნობით, გადასახადით დაბეგვრამდე.

საცალო საბანკო მომსახურების და კორპორაციული საბანკო მომსახურების ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის შემდეგი დამატებითი დაშვებები გაკეთდა:

- სესხებისა და ანაზრების სტაბილური, ორგანული ზრდა;
- თვითღირებულებაში / შემოსავლების სტრუქტურაში ან კოეფიციენტში არსებითი ცვლილებების გარეშე; და
- ვაჭრობის დაფინანსების ან სხვა დოკუმენტური საქმიანობების სტაბილური, ორგანული ზრდა.

მგრძნობელობა დაშვებებში შესული ცვლილებების მიმართ

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებულ ძირითად დაშვებებში გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილებები არ გამოიწვევს გუდვილის გაუფასურებას. გამოყენების ღირებულების ნამეტი საბალანსო ღირებულებაზე განისაზღვრება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული წმინდა სააღრიცხვო ღირებულების საფუძველზე. შესაძლო ცვლილება მიჩნეული იქნა +/-3% დისკონტირების განაკვეთსა და ზრდის ტემპში.

14. გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მოიცავს:

	2023	2022	2021
მიმდინარე შემოსავლის სარგებელს (ხარჯს)	(324,449)	(137,386)	(111,643)
გადავადებულ მოგების გადასახადის სარგებელს (ხარჯს)	65,481	(53,221)	36,828
მოგების გადასახადის ხარჯი	(258,968)	(190,607)	(74,815)

ჯგუფის შემოსავლის დიდ ნაწილზე ვრცელდება მოგების გადასახადის განაკვეთი, რომლითაც იბეგრება შვილობილი საწარმოების შემოსავალი, და მერყეობს 15%-დან 25%-მდე (2022 წ.: 15%-დან 25%-მდე, 2021 წ.: 15%-დან 25%-მდე).

(ათას ლარში)

14. გადასახადები (გაგრძელება)

2018 წლის 12 ივნისის ფინანსური დაწესებულებების, მათ შორის ბანკებისა და სადაზღვევო კომპანიების, მოგების გადასახადით დაბეგვრის არსებულ მოდელში ცვლილება შევიდა. ცვლილების მიხედვით, გაუნაწილებელი მოგება დაიბეგრება ნულოვანი საგადასახადო განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით 2023 წლის 1 იანვრიდან. 2022 წლის 16 დეკემბრის მოგების გადასახადის კოდექსში ცვლილება შევიდა, რომლითაც გაუქმდა მოსალოდნელი გადასვლა განაწილებული მოგების დაბეგვრაზე 2023 წლის 1 იანვრიდან. ცვლილების მიხედვით, რომელიც ძალაში შევიდა 2023 წლის 1 იანვრიდან, შენარჩუნდება არსებული საგადასახადო წესები ფინანსური დაწესებულებებისთვის, მათ შორის ბანკებისთვის. ამავდროულად, ბანკებისთვის არსებული მოგების გადასახადის განაკვეთი 2023 წლიდან 15%-დან 20%-მდე გაიზარდა. გარდა ამისა, 2023 წლიდან დასაბეგრი საპროცენტო შემოსავალი და მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლის გამოქვითვა შესაძლებელია, განისაზღვრება ფასს-ის და არა საქართველოს ეროვნული ბანკის ადგილობრივი რეგულაციების მიხედვით. სტანდარტებზე გადასვლით განპირობებული სხვაობები მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში და საპროცენტო შემოსავალში ერთჯერადად, შესაბამისად, 15%-ით და 20%-ით, დაიბეგრება.

ცვლილებამ მაშინვე მოახდინა გავლენა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ნაშთებზე, რომლებიც მიკუთვნებადია წინა პერიოდებთან დაკავშირებით აღიარებული დროებითი სხვაობებისთვის. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები გადაფასდა განახლებული კანონმდებლობის შესაბამისად. ცვლილებამ განაპირობა არსებითი ერთჯერადი გადავადებული საგადასახადო ხარჯი, ვინაიდან მანამდე ბანკმა აღიარა გადავადებული გადასახადები მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც მოსალოდნელი იყო მათი რეალიზება 2023 წლის 1 იანვრამდე.

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთისგან. ქვემოთ მოცემულია 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ტარიფის მიხედვით გამოთვლილი მოგების გადასახადის ხარჯის და რეალური ხარჯის შედარება:

	2023	2022	2021
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯის გაწევამდე	1,592,687	1,182,611	818,626
კანონით დადგენილი საგადასახადო განაკვეთი საქართველოში	20%	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი საშუალო			
საგადასახადო განაკვეთით	(318,537)	(177,392)	(122,794)
დაუბეგრავი შემოსავალი	61,739	47,610	51,571
გამოუქვითავი ხარჯები	(2,086)	(1,371)	(1,612)
წინა წლის დეკლარაციების შესწორება	(2,342)	(2,846)	(15)
გადასახადი თითოეულ ქვეყანაში მოგების გადასახადის			
ადგილობრივი განაკვეთის შემთხვევაში	(965)	(3,585)	(2,108)
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების ეფექტი	110	(53,074)	-
გადასახადის დასაქვითი ხარჯები	7,030	-	-
სხვა	(3,917)	51	143
მოგების გადასახადის ხარჯი	(258,968)	(190,607)	(74,815)

საქართველოსა და ბელარუსში მოქმედი გადასახადები მოიცავს მოგების გადასახადს, საშემოსავლო გადასახადს, ქონების გადასახადს, დამატებითი ღირებულების გადასახადს და სხვ. თუმცა მათი რეგულირება ხშირად ბუნდოვანია ან საერთოდ არ ხდება, და არასაკმარისი პრეცედენტი არსებობს. ამის გამო საგადასახადო რისკები საქართველოსა და ბელარუსში ჩვეულებრივ გაცილებით მაღალია, ვიდრე უფრო განვითარებული საგადასახადო სისტემის მქონე ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფი არსებითად აკმაყოფილებს იმ საგადასახადო კანონებს, რომლებიც მის საქმიანობას ეხება. ამის მიუხედავად, მაინც არსებობს იმის რისკი, რომ შესაბამისმა ორგანოებმა ამა თუ იმ კანონის სხვაგვარი ინტერპრეტაცია მოახდინონ.

(ათას ლარში)

14. გადასახადები (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მდგომარეობით		
	2023	2022	2021
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივები	-	224	109
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები	464	640	183
მოგების გადასახადის აქტივები	464	864	292
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულებები	185,440	20,258	85,270
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულებები	13,618	79,275	25,598
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	199,058	99,533	110,868

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი ცვლილების დინამიკა შესაბამის წლებში:

	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში		დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში		დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში	
	2020	2021	2022	2023	2020	2023
დაბეგვრის შედეგი დაქვითვად დროებით სხვაობებზე:						
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	-	193	193	(30)	163
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	294	294	(489)	(195)
საინვესტიციო ქონება	59	108	1,954	2,121	(2,121)	-
ძირითადი საშუალებები	2,385	29	(182)	2,232	(1,072)	1,160
არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	24	24
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	-	-	465	465	(127)	338
საოჯარო ვალდებულება	6,006	(2,236)	19,389	23,159	5,012	28,171
დარიცხვები და გადავადებული სხვა აქტივები და სხვა	7,205	12,539	18,388	38,132	5,393	43,525
	67	368	3,845	4,280	1,415	5,695
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	15,722	10,808	44,346	70,876	8,005	78,881
დაბეგვრის შედეგი დასაბეგრ დროებით სხვაობებზე:						
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,228	59	1,660	3,947	(651)	3,296
გამომწვეული სავალ ფასიანი ფულადი სახსრები და მათი მომხმარებელზე გაცემული სესხები	1,624	(932)	1,259	1,951	(414)	1,537
და ფინანსურ ოჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	-	-	240	240
და ფინანსურ ოჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	54,066	(24,192)	30,697	60,571	(57,006)	3,565
კლიენტის ანაზღაურებები	176	(176)	-	-	104	104
ძირითადი საშუალებები	9,021	(3,121)	37,342	43,242	4,309	47,551
აქტივების გამოყენების უფლება	5,510	(2,294)	20,606	23,822	3,719	27,541
საინვესტიციო ქონება	340	625	7,822	8,787	(1,277)	7,510
არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	-
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	1,540	(1,055)	(485)	-	-	-
დარიცხვები და გადავადებული სხვა აქტივები და სხვა	293	(180)	(113)	-	-	-
	3,166	5,246	(1,221)	7,191	(6,500)	691
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	77,964	(26,020)	97,567	149,511	(57,476)	92,035
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(62,242)	36,828	(53,221)	(78,635)	65,481	(13,154)

(ათას ლარში)

15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2023	2022	2021
მოთხოვნები ფულადი გზავნილების ოპერაციებიდან	138,833	86,701	34,996
სხვა მოთხოვნები	70,538	69,907	18,463
მარაგები	13,756	11,441	6,243
დერივატივების მარჟა	12,129	21,053	18,586
წარმოქმნილი ფინანსური აქტივები	10,942	39,270	135,079
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	9,537	9,249	8,917
საოპერაციო საგადასახადო აქტივები	6,219	3,897	7,000
ფინანსური იჯარის მიზნით შეძენილი აქტივები	2,019	2,140	13,093
სხვა	40,975	27,540	16,216
სხვა აქტივები, მთლიანი	304,948	271,198	258,593
გამოკლებული - სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(14,796)	(16,853)	(14,366)
სხვა აქტივები, წმინდა	290,152	254,345	244,227

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2023	2022	2021
ფულადი გზავნილების ოპერაციების ვალდებულება	59,079	24,671	8,457
კრედიტორები	36,878	32,381	28,447
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	25,779	59,020	7,865
ანარიცხები	6,304	5,127	5,793
სხვა საგადასახადო ვალდებულებები	3,926	5,619	10,093
გადასახდელი დივიდენდები	3,522	2,346	1,713
ვალდებულებები	1,469	2,131	3,423
მიღებული ავანსები	629	805	265
დერივატივების მარჟა	-	-	98,844
სხვა	12,261	21,491	12,144
სხვა ვალდებულებები	149,847	153,591	177,044

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს, რომლებიც აღრიცხულია აქტივებად და ვალდებულებებად თავიანთ პირობით თანხებთან ერთად. ჯამურად აღრიცხული პირობითი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის შესაბამისი აქტივის ან ვალდებულების, განაკვეთის ან ინდექსის თანხას და საფუძველს, რომელზე დაყრდნობითაც ფასდება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილება. პირობითი თანხები ასახავს ოპერაციათა მოცულობას წლის ბოლოსთვის და არ მოიცავს საკრედიტო რისკს.

	2023		
	პირობითი თანხა	სამართლიანი ღირებულება აქტივი	ვალდებულება
ხელშეკრულება უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვაზე			
ფორვარდები და სვოპები - ადგილობრივ ვალუტაში	1,099,787	2,703	3,712
ფორვარდები და სვოპები - უცხოურ ვალუტაში	3,776,221	8,239	22,067
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები			
ფორვარდები და სვოპები - უცხოურ ვალუტაში (IR)	-	-	-
მთლიანი წარმოებული აქტივები / ვალდებულებები	4,876,008	10,942	25,779

	2022			2021		
	პირობითი თანხა	სამართლიანი ღირებულება აქტივი	ვალდებულება	პირობითი თანხა	სამართლიანი ღირებულება აქტივი	ვალდებულება
ხელშეკრულება უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვაზე						
ფორვარდები და სვოპები - ადგილობრივ ვალუტაში	1,392,118	5,688	2,873	1,065,639	931	3,141
ფორვარდები და სვოპები - უცხოურ ვალუტაში	4,615,758	33,234	56,147	5,678,727	131,321	3,339
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები						
ფორვარდები და სვოპები - უცხოურ ვალუტაში	1,209	348	-	1,129	296	-
ოფციონები - უცხოურ ვალუტაში (IR)	-	-	-	7,434	2,531	1,385
მთლიანი წარმოებული აქტივები / ვალდებულებები	6,009,085	39,270	59,020	6,752,929	135,079	7,865

(ათას ლარში)

16. კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე მოიცავს:

	2023	2022	2021
მიმდინარე ანგარიშები	12,445,328	11,029,798	7,053,360
ვადიანი დეპოზიტები	8,331,488	7,244,263	7,028,078
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	20,776,816	18,274,061	14,081,438

რომლის ფლობა ხდება უზრუნველყოფის სახით,
აკრედიტის და გარანტიების სანაცვლოდ (მე-19
შენიშვნა)

334,092 121,753 117,379

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლების წინაშე ვალდებულებები 2,042,323 ლარის (10%) ოდენობით ათ უმსხვილეს მენაბრეზე მოდიოდა (2022 წ.: 2,107,058 ლარი (12%), 2021 წ.: 1,953,107 ლარი (14%)).

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე მოიცავს ანგარიშებს მომხმარებლების შემდეგ ტიპებით:

	2023	2022	2021
ფიზიკური პირები	12,883,062	11,158,313	8,399,292
კერძო საწარმოები	7,399,436	6,424,514	5,060,010
სახელმწიფო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმოები	494,318	691,234	622,136
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	20,776,816	18,274,061	14,081,438

მომხმარებელთა ანგარიშები საქმიანობის სფეროების მიხედვით:

	2023	2022	2021
ფიზიკური პირები	12,883,062	11,158,313	8,399,292
ფინანსური შუამავლობა	1,716,673	1,316,330	1,433,939
ვაჭრობა	1,367,950	1,158,681	853,235
მშენებლობა	1,140,925	796,019	664,695
მომსახურება	862,354	734,205	361,158
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	621,322	488,132	399,010
წარმოება	492,516	758,774	443,864
სახელმწიფო სერვისები	445,880	682,809	613,710
უძრავი ქონება	346,751	233,177	214,670
სასტუმრო საქმე	108,103	172,925	70,375
ელექტროენერგიის, გაზის და წყლის მიწოდება	76,384	186,517	112,244
სხვა	714,896	588,179	515,246
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	20,776,816	18,274,061	14,081,438

(ათას ლარში)

17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	2023	2022	2021
მოკლევადიანი სესხები საქართველოს ეროვნული ბანკისგან	2,101,653	1,715,257	1,413,333
ნასესხები სახსრები საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან	1,771,716	1,500,037	1,667,915
ვადიანი ანაზრები და შიდა საბანკო სესხები	130,382	777,638	198,037
საკორესპონდენტო ანგარიშები	431,232	660,768	170,411
	4,434,983	4,653,700	3,449,696
არაკონვერტირებადი სუბორდინირებული სესხი	562,520	401,733	668,766
დამატებითი ძირითადი კაპიტალი	135,526	136,061	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	5,133,029	5,191,494	4,118,462

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ჯგუფმა 9.36%-მდე გადაიხდა საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან აშშ დოლარში ნასესხებ სახსრებზე (2022 წ.: 7.52%-მდე, 2021 წ.: 4.18%-მდე). 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ჯგუფმა 11.82%-მდე გადაიხდა აშშ დოლარში აღებულ სუბორდინირებულ სესხზე (2022 წ.: 10.73%-მდე და 2021 წ.: 7.75%-მდე).

საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან ზოგი გრძელვადიანი სესხი აღებულია გარკვეული პირობებით („კრედიტორის პირობები“), რომ ჯგუფი შეინარჩუნებს კაპიტალის ადეკვატურობის გარკვეულ ლიმიტებს, ლიკვიდურობას, სავალუტო პოზიციებს, საკრედიტო რისკების მოცულობას, მოზიდული სახსრების წილს და ა.შ. 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან აღებულ მნიშვნელოვან სესხებზე აკმაყოფილებდა კრედიტორთა ყველა პირობას.

2023 წლის 31 აგვისტოს ბანკმა გააფორმა 100 მილიონი აშშ დოლარის სასესხო ხელშეკრულება იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტოსთან, როგორც კრედიტორთან, ხუთწლიანი ვადით, რომელიც სრულად იყო ათვისებული 2023 წლის 31 დეკემბრის ბოლოსთვის.

2023 წლის 13 სექტემბერს ბანკმა გააფორმა სასესხო ხელშეკრულება აზიის განვითარების ბანკთან, როგორც კრედიტორთან, ხუთწლიანი ვადით, 100 მილიონი აშშ დოლარის ეკვივალენტურ თანხაზე ლარში, რომელიც 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სრულად იყო ათვისებული.

2022 წლის 31 მაისს ბანკმა გააფორმა 50 მილიონი აშშ დოლარის დამატებითი პირველადი კაპიტალის უვადო სუბორდინირებული სინდიცირებული სესხის ხელშეკრულება კრედიტორებთან – ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკთან და Swedfund International AB-თან. ეს თანხა მთლიანად იყო ათვისებული 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის.

2022 წლის ივნისში ბანკმა დაფარა მიმდინარე 70 მილიონი აშშ დოლარი საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციისგან მიღებული თავდაპირველი 90 მილიონი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხიდან, საიდანაც 42 მილიონი აშშ დოლარი მიეკუთვნება მეორად კაპიტალს.

სუბორდინირებული ვალის ხელშეკრულების დეტალები (მთლიანი სუბორდინირებული ვალის 10%-ზე მეტი, ხელშეკრულების საფუძველზე):

საკრედიტო ხაზის განმეცხი	ვადის დაწყების თარიღი	დაფარვის თარიღი	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	ხელშეკრულების თავდაპირველი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
FMO - დანიური სამეწარმეო განვითარების ბანკი	20-Dec-19	20-Dec-29	libor+5.65	აშშ დოლარი	127,000	345,364	345,709	390,058
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი	7-Jun-22	10-Jun-27	14.1%	აშშ დოლარი	35,000	94,868	95,243	-
GREEN FOR GROWTH FUND, SOUTHEAST EUROPE S.A.S	27-Dec-23	15-Dec-33	libor+5.3	ევრო	25,000	74,459	-	-
Swedfund International AB	7-Jun-22	10-Jun-27	14.1%	აშშ დოლარი	15,000	40,858	40,818	-
საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია	29-Jun-15	15-Jun-25	libor+7.5	აშშ დოლარი	70,000	-	-	215,732
სუბორდინირებული ვალი (მთლიანი სუბორდინირებული ვალის 10%-ზე მეტი)						555,349	481,770	605,790

(ათას ლარში)

18. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

	2023	2022	2021
დამატებითი ძირითადი კაპიტალის გამოშვებული თამასუქები	267,113	267,702	306,239
გამოშვებული დამატებითი კაპიტალის თამასუქები	83,158	-	-
გამოშვებული ევრობლიგაციები და თამასუქები	-	226,857	938,372
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	64,278	107,022	128,484
ადგილობრივი ობლიგაციები	6,810	44,556	87,384
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	421,359	646,137	1,460,479

ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	გამოშვებული ევრობლიგაციები და თამასუქები	დამატებითი ძირითადი კაპიტალის გამოშვებული თამასუქები	გამოშვებული Tier 2 თამასუქები
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბერს	1,020,428	323,320	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა	(28,825)	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების ძირითადი წილის დაფარვა	(46,706)	-	-
სხვა ცვლილებები	(6,525)	(17,081)	-
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	938,372	306,239	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა	(617,194)	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების ძირითადი წილის დაფარვა	(31,581)	-	-
სხვა ცვლილებები	(62,740)	(38,537)	-
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	226,857	267,702	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა	(20,980)	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების ძირითადი წილის დაფარვა	(230,995)	-	-
შემოსულობა გამოშვებული დამატებითი კაპიტალის თამასუქებიდან	-	-	78,921
სხვა ცვლილებები	25,118	(589)	4,237
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბერს	-	267,113	83,158

19. პირობითი ვალდებულებები**იურიდიული საკითხები****საი-ინვესტი**

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰქონდა სასამართლო დავა შპს „საი-ინვესტი“ („საი-ინვესტი“) 7 მილიონი ევროს ოდენობის ანაბარზე გირაოსთან დაკავშირებით, რომლითაც უზრუნველყოფილი იყო სს „საქართველოს ბანკის“ მიმართ შპს „სპორტ ინვესტის“ სესხები. შპს „საი-ინვესტმა“ ანაბარზე გირაოს კანონიერება საქართველოს სასამართლო სისტემაში გაასაჩივრა. მისი სარჩელი სააპელაციო სასამართლომ არსებითად დააკმაყოფილა, რაც ბანკის აზრით, მცდარ და უსაფუძვლო გადაწყვეტილებაა და რომელიც ბანკმა გაასაჩივრა უზენაეს სასამართლოში. საქმეს ამჟამად განიხილავს უზენაესი სასამართლო და ჯერ არ არის ცნობილი, როდის არის მოსალოდნელი გადაწყვეტილების მიღება. ბანკის ხელმძღვანელობის აზრით ამ სარჩელის გამო არსებითი ზარალის მიღების დაბალი ალბათობა არსებობს, შესაბამისად, ანარიცხები ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ შეუქმნია.

(ათას ლარში)

19. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)**პირობითი ფინანსური ვალდებულებები**

2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ფინანსური პირობითი ვალდებულებები მოიცავდა შემდეგს:

	2023	2022	2021
საკრედიტო ვალდებულებები			
გაცემული ფინანსური და შესრულების გარანტიები*	1,918,997	1,717,308	1,686,913
აკრედიტივები	77,545	116,309	71,676
გამოუხმობი საკრედიტო ხაზები	1,014,951	869,061	809,481
	<u>3,011,493</u>	<u>2,702,678</u>	<u>2,568,070</u>
 გამოკლებული - ფულადი სახსრები, რომელთა ფლობა ხდება უზრუნველყოფის სახით, აკრედიტივის და გარანტიების სანაცვლოდ (მე-16 შენიშვნა)	(334,092)	(121,753)	(117,379)
გამოკლებული – ანარიცხები	(6,304)	(5,127)	(5,793)
საოპერაციო იჯარის ვალდებულებები			
არაუგვიანეს 1 წლისა	1,808	1,975	1,875
1-დან 5 წლამდე	2,293	2,592	2,486
5 წელზე მეტი	-	451	986
	<u>4,101</u>	<u>5,018</u>	<u>5,347</u>
 კაპიტალური დანახარჯის ვალდებულებები	<u>7,559</u>	<u>6,790</u>	<u>4,539</u>

* 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაცემული მთლიანი გარანტიებიდან ჯგუფის ფინანსური და ვალდებულების შესრულების გარანტიები შეადგენდა 1,162,825 ლარს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 988,094 ლარი, 2021 წლის 31 დეკემბერი: 1,030,122 ლარი) და 756,172 ლარს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 729,214 ლარი, 2021 წლის 31 დეკემბერი: 656,791 ლარი), შესაბამისად.

ჯგუფი თავის აუთვისებელ სასესხო ნაშთებს წარმოადგენს ხელშეკრულებების პირობების და ამ თანხების გაცემასთან დაკავშირებით არსებული პრაქტიკის მიხედვით. ნაშთები ვალდებულებების სახით წარმოდგენილია, თუ ჯგუფს აქვს აუთვისებელი თანხების დამატებითი დამტკიცების გარეშე გაცემის დამკვიდრებული პრაქტიკა.

20. საკუთარი კაპიტალი**სააქციო კაპიტალი**

2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნებადართული სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 43,308,125 ჩვეულებრივი აქციისგან. 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 27,993,660 ჩვეულებრივი აქციისგან, რომელთაგან ყველა სრულად განაღდებული იყო. თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება ერთი (1) ლარია. ქვემოთ მოცემულია 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული აქციები:

	ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა
2020 წლის 31 დეკემბერი	27,993,660	27,994
2021 წლის 31 დეკემბერი	27,993,660	27,994
2022 წლის 31 დეკემბერი	27,993,660	27,994
2023 წლის 31 დეკემბერი	27,993,660	27,994

(ათას ლარში)

20. საკუთარი კაპიტალი (გაგრძელება)

გამოსყიდული აქციები

ჯგუფის მფლობელობაში არსებული გამოსყიდული აქციების რაოდენობა 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 11,366-ს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 10,173, 2021 წლის 31 დეკემბერი: 10,173), რომელთა ნომინალური ღირებულება იყო 11 ლარი (2022 წლის 31 დეკემბერი: 10 ლარი, 2021 წლის 31 დეკემბერი: 10 ლარი).

დივიდენდები

აქციონერებს ლარში გამოხატული დივიდენდების მიღების უფლება აქვთ.

2023 წლის 23 აგვისტოს სს „საქართველოს ბანკის“ საბჭომ გამოაცხადა 2023 წლის შუალედური დივიდენდები 1 აქციაზე 7.04 ლარის ოდენობით. 2023 წლის 26 სექტემბერს აქციონერებმა მიიღეს შუალედური მოგების დივიდენდები სულ 196,956 ლარის ოდენობით.

2023 წლის 1 მაისს სს „საქართველოს ბანკის“ საბჭომ გამოაცხადა 2022 წლის საბოლოო დივიდენდები 1 აქციაზე 14.69 ლარის ოდენობით. 2023 წლის 8 მაისს აქციონერებმა მიიღეს დივიდენდები სულ 410,999 ლარის ოდენობით.

2022 წლის 16 აგვისტოს სს „საქართველოს ბანკის“ საბჭომ გამოაცხადა 2022 წლის შუალედური დივიდენდები 1 აქციაზე 4.65 ლარის ოდენობით. 2022 წლის 10 ოქტომბერს აქციონერებმა მიიღეს შუალედური დივიდენდები სულ 129,914 ლარის ოდენობით.

2022 წლის 20 ივნისს სს „საქართველოს ბანკის“ საბჭომ გამოაცხადა 2021 წლის საბოლოო დივიდენდები 1 აქციაზე 5.18 ლარის ოდენობით. 2022 წლის 5 ივლისს აქციონერებმა მიიღეს საბოლოო დივიდენდები სულ 145,065 ლარის ოდენობით.

2021 წლის 17 აგვისტოს სს „საქართველოს ბანკის“ საბჭომ გამოაცხადა 2021 წლის შუალედური დივიდენდები 1 აქციაზე 2.52 ლარის ოდენობით. 2021 წლის 5 ნოემბერს აქციონერებმა მიიღეს შუალედური მოგების დივიდენდები სულ 70,390 ლარის ოდენობით.

სხვა რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)

ეს რეზერვი ასახავს საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში შესულ ცვლილებებს.

არსებულ შვილობილ საწარმოებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებული არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)

ეს რეზერვი ასახავს არსებულ შვილობილ საწარმოებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებულ არარეალიზებულ შემოსულობას (ზარალს)

უცხოური ვალუტის კონვერტაციის რეზერვი

უცხოური ვალუტის კონვერტაციის რეზერვი გამოიყენება იმისათვის, რომ აღრიცხოს ლარისგან განსხვავებული სამუშაო ვალუტის მქონე შვილობილი საწარმოების ფინანსური ანგარიშგებების გადანაგარიშების შედეგად წარმოშობილი საკურსო სხვაობები.

(ათას ლარში)

20. საკუთარი კაპიტალი (გაგრძელება)

სხვა რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება (გაგრძელება)

ცვლილების დინამიკა ამ ანგარიშზე 2023 წლის 31 დეკემბრით, 2022 წლის 31 დეკემბრით და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში წარმოდგენილია სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებებში.

უცხოური ვალუტის გადაყვანის რეზერვის ცვლილების დინამიკა ასე გამოიყურება:

	უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის შედეგად წარმოქმნილი რეზერვი
2020 წლის 31 დეკემბერი	(832)
ზარალი საკურსო სხვაობიდან	(4,544)
2021 წლის 31 დეკემბერი	(5,376)
ზარალი საკურსო სხვაობიდან	(9,372)
2022 წლის 31 დეკემბერი	(14,748)
ზარალი საკურსო სხვაობიდან	(8,376)
2023 წლის 31 დეკემბერი	(23,124)

შემოსავალი აქციაზე

	2023	2022	2021
ძირითადი და გაზაფხული შემოსავლები ერთ აქციაზე			
ბანკის ჩვეულებრივ აქციონერებზე მიკუთვნებადი წლის მოგება	1,333,719	992,004	743,811
წლის განმავლობაში დაუფარავი ჩვეულებრივი აქციების საშუალო			
შეწონილი რაოდენობა	27,983,526	27,983,827	27,983,827
შემოსავალი აქციაზე	47.6609	35.4492	26.5800

21. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2023	2022	2021
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	2,715,232	2,223,455	1,796,788
მომხმარებლებზე გაცემული სესხებიდან	2,315,430	1,906,884	1,593,053
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან	339,520	296,517	197,240
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნებიდან	74,662	46,192	16,949
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებიდან	(14,380)	(26,138)	(10,454)
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	14,053	20,573	28,737
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნებიდან	13,962	20,573	28,727
სხვა აქტივებიდან	91	-	10
საპროცენტო შემოსავალი	2,729,285	2,244,028	1,825,525
კლიენტის ანაზრებსა და თამასუქებზე ვალდებულებებზე საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	(811,254)	(573,148)	(499,279)
გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე	(286,093)	(418,941)	(286,771)
სავალუტო სვოპების პროცენტის ელემენტი	(45,480)	(84,254)	(109,715)
საიჯარო ვალდებულებაზე	25,276	29,402	30,632
საპროცენტო ხარჯი	(5,487)	(4,759)	(4,880)
ანაზრის დაზღვევის საზღაური	(1,123,038)	(1,051,700)	(870,013)
ანაზრის დაზღვევის საზღაური	(20,247)	(17,717)	(14,629)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	1,586,000	1,174,611	940,883

(ათას ლარში)

22. წმინდა საკომისიო შემოსავალი

	2023	2022	2021
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	537,730	444,629	306,567
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	49,370	34,546	15,783
გარანტიები და აკრედიტივები	45,323	35,283	34,402
საკასო ოპერაციები	27,935	28,230	18,409
საბროკერო მომსახურების ღირებულება	616	49	460
სხვა	8,562	6,045	7,009
საკომისიო შემოსავალი	669,536	548,782	382,630
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(291,105)	(248,530)	(176,329)
საკასო ოპერაციები	(19,473)	(26,426)	(8,826)
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	(8,971)	(5,378)	(1,668)
საბროკერო მომსახურების ღირებულება	(1,600)	(1,152)	(1,208)
გარანტიები და აკრედიტივები	(239)	(323)	(724)
სხვა	(7,476)	(5,553)	(5,539)
საკომისიო ხარჯი	(328,864)	(287,362)	(194,294)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	340,672	261,420	188,336

მომხმარებლებისგან მიღებული ამონაგები

2023 წელს ჯგუფმა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარა 583,053 ლარის ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან, საკომისიო და სხვა წმინდა შემოსავლის ჩათვლით (2022 წ.: 479,912 ლარი, 2021 წ.: 340,969 ლარი).

სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს აღიარებული აქვს 60,151 ლარის ამონაგებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებები (2022 წ.: 50,440 ლარი, 2021 წ.: 40,798 ლარი). სავაჭრო მოთხოვნების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობო ხდება. გადავადებული შემოსავლის აღიარება ხდება ამონაგებად სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებასთან ერთად.

ჯგუფი არ აკორექტირებს ანაზღაურების დაპირებულ თანხას დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის შესაბამისად, თუ ჯგუფი ხელშეკრულების გაფორმებისას მოელის, რომ მომხმარებლისთვის ჯგუფის მიერ დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემასა და მომხმარებლის მიერ საქონლის ან მომსახურების ღირებულების გადახდას შორის ვადა მაქსიმუმ ერთი წელია.

2023 წელს ბანკმა აღიარა 48,303 ლარის ამონაგები (2022 წ.: 38,495 ლარი, 2021 წ.: 10,619 ლარი), ძირითადად საქართველოდან, რომელიც უკავშირდება მომდევნო პერიოდზე გადატანილ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და მანამდე ასახული იყო გადავადებულ შემოსავალში.

დარჩენილ სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე განაწილებული გარიგების ფასი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია ამონაგები, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია მომავალში იმ შესასრულებელ ვალდებულებებთან დაკავშირებით, რომლებიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არ არის დაკმაყოფილებული:

	1 წელიწადში	2 წელიწადში	3 წელიწადში	3-დან 5 წლამდე	5-დან 10 წლამდე	სულ
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	55,724	2,425	1,324	593	87	60,153
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	47,788	2,465	126	43	18	50,440
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	39,212	1,119	388	76	3	40,798

(ათას ლარში)

23. ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები

	2023	2022	2021
ხელფასები და პრემიები	(366,362)	(319,285)	(245,363)
სოციალური უსაფრთხოების დანახარჯები	(7,877)	(6,818)	(5,107)
საპენსიო დანახარჯები	(5,477)	(4,273)	(3,683)
ხელფასი და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები	(379,716)	(330,376)	(254,153)

2023 წელს ხელფასები და პრემიები მოიცავს 70,970 ლარის დანახარჯებს წილობრივი ანაზღაურების პროგრამის ფარგლებში (2022 წ.: 80,955 ლარი, 2021 წ.: 44,445 ლარი), რომელიც უკავშირდება აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების ჯგუფის მასშტაბით დამტკიცებულ სქემას (26-ე შენიშვნა).

ჯგუფის მიერ დაქირავებული თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა 2023 წლის 31 დეკემბრით, 2022 წლის 31 დეკემბრითა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის:

	2023	2022	2021
ბანკი	6,981	6,324	6,012
ბელარუსის ეროვნული ბანკი	802	654	540
სხვა	32	187	104
დასაქმებულ პირთა საშუალო მთლიანი რაოდენობა	7,815	7,165	6,656

წლის განმავლობაში თანამშრომელთა საშუალო რაოდენობა

მუდმივ შტატზე:

ზედა რგოლის ხელმძღვანელობა

საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა

სხვა თანამშრომლები

დროებით დასაქმებული:

სხვა თანამშრომლები

სულ

	2023	2022	2021
ზედა რგოლის ხელმძღვანელობა	15	27	25
საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა	148	112	104
სხვა თანამშრომლები	7,633	6,981	6,467
	7,796	7,120	6,596
დროებით დასაქმებული:			
სხვა თანამშრომლები	19	45	60
	19	45	60
სულ	7,815	7,165	6,656

(ათას ლარში)

23. ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები (გაგრძელება)**ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები**

	2023	2022	2021
რემონტი და ტექნომოსახურება	(53,374)	(44,543)	(37,655)
მარკეტინგი და რეკლამა	(45,348)	(36,637)	(24,477)
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	(19,447)	(12,088)	(10,111)
საოპერაციო გადასახადები	(11,846)	(11,578)	(12,298)
საოფისე ინვენტარი	(9,208)	(7,920)	(6,062)
კორპორაციული სასტუმრო საქმე და გართობა	(7,021)	(6,048)	(1,995)
მგზავრობის ხარჯები	(7,005)	(5,298)	(3,711)
პერსონალის გადამზადება და დასაქმება	(6,888)	(4,290)	(1,852)
კომუნიკაცია	(6,787)	(7,072)	(5,663)
იჯარა და ქირა	(6,266)	(5,798)	(5,148)
დაცვა	(4,303)	(3,176)	(3,420)
დაზღვევა	(3,242)	(3,727)	(3,496)
სხვა	(4,122)	(3,537)	(3,670)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(184,857)	(151,712)	(119,558)

იურიდიულ და სხვა პროფესიულ მომსახურებასთან დაკავშირებული ხარჯების ზრდა ნაწილობრივ განპირობებული იყო გარიგების დანახარჯებით, რომლებიც გაიწია „ამერიკაბანკის“ შეძენის, ასევე საინფორმაციო ტექნოლოგიების და ბიზნესის სხვა რამდენიმე მიმართულების საკონსულტაციო პროექტების გამო (ჯამში 4.5 მილიონი ლარი).

აუდიტორის გასამრჯელო

აუდიტორის გასამრჯელო მოიცავს შემდეგს:

	2023	2022	2021
ბანკის წლიური ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტის საფასური	771	634	592
სხვა მარწმუნებელი მომსახურებების დანახარჯები	471	386	517
სხვა პროფესიული მომსახურებების დანახარჯები	9	9	9
სულ საფასურები	1,251	1,029	1,118

ზედა ცხრილში წარმოდგენილი თანხები ასახავს შპს „იუაისთვის“ („იუაი“) და მისი მეკავშირე საწარმოების გასამრჯელოებს. 2023 წელს მშობელი საწარმოსა და ჯგუფის შვილობილი საწარმოების აუდიტში სხვა აუდიტორებისთვის გადახდილი გასამრჯელო, რომლებიც იუაისთან არ არიან დაკავშირებულები, შეადგენდა 719 ლარს (2022 წ.: 106 ლარი, 2021 წ.: 129 ლარი), ხოლო ჯგუფისთვის გაწეულ სხვა მომსახურებაში გადახდილი გასამრჯელო იყო 230 ლარი (2022 წ.: 579 ლარი, 2021 წ.: 452 ლარი).

(ათას ლარში)

24. რისკის ხარჯი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დარიცხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული წლისთვის:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი		შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
	ერთობლივი	ერთობლივი	ინდივიდუალური	ერთობლივი		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	(182)	-	-	-	-	(182)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	4,260	-	-	-	-	4,260
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები	3,766	-	-	-	-	3,766
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით -	(1,932)	-	-	-	-	(1,932)
სავალო ინსტრუმენტები						
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	17,054	(8,060)	(157)	(129,119)	(3,727)	(124,009)
ამორტიზებული ღირებულებით						
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	(147)	(121)	(92)	(3,231)	829	(2,762)
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	(3,855)	-	-	(3,855)
ფინანსური გარანტიები	284	(2)	24	5	-	311
მომხმარებელზე გაცემული აკრედიტოვი	15	-	-	-	-	15
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	721	13	-	-	-	734
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	23,839	(8,170)	(4,080)	(132,345)	(2,898)	(123,654)

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი		შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
	ერთობლივი	ერთობლივი	ინდივიდუალური	ერთობლივი		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	(334)	-	-	-	-	(334)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(5,179)	-	-	-	-	(5,179)
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით -	(3,896)	-	-	-	-	(3,896)
სავალო ინსტრუმენტები						
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	19,980	(15,433)	53,516	(177,169)	(10,598)	(129,704)
ამორტიზებული ღირებულებით						
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული	292	487	784	(1,886)	(2,885)	(3,208)
სხვა ფინანსური აქტივები	(4,204)	-	-	-	-	(4,204)
ფინანსური გარანტიები	(437)	6	32	2	-	(397)
მომხმარებელზე გაცემული აკრედიტოვი	(33)	-	65	-	-	32
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	140	292	-	-	-	432
2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	3,130	(14,648)	54,397	(179,053)	(13,483)	(149,657)

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი		შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
	ერთობლივი	ერთობლივი	ინდივიდუალური	ერთობლივი		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	48	-	-	-	-	48
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	66	-	-	-	-	66
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით -	1,090	-	-	-	-	1,090
სავალო ინსტრუმენტები						
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	(6,355)	28,901	6,267	(31,291)	(1,635)	(4,113)
ამორტიზებული ღირებულებით						
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	(513)	(204)	(264)	(2,774)	(1,195)	(4,950)
სხვა ფინანსური აქტივები	(2,621)	-	-	-	-	(2,621)
ფინანსური გარანტიები	6,599	53	3,733	(7)	-	10,378
მომხმარებელზე გაცემული აკრედიტოვი	1,543	-	328	-	-	1,871
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(1,137)	(443)	-	-	-	(1,580)
2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	(1,280)	28,307	10,064	(34,072)	(2,830)	189

გარდა ამისა, 2023 წელს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი მოიცავს 500 ლარის ხარჯს (2022 წ.: 16,105 ლარი), რომელიც ჯგუფმა იკისრა სინთეზური შეთანხმებით დავალიანების ამოღების პროცესის დასაჩქარებლად თავის ერთ-ერთ დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი მსესხებლის მიმართ. ეს ხარჯი არ არის ასახული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილების დინამიკაში, არამედ ასახულია პირდაპირ კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(ათას ლარში)

24. რისკის ხარჯი (გაგრძელება)

სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვის ხარჯი და ანარიცხები მოიცავს შემდეგს:

	2023	2022	2021
სასამართლო დავებთან დაკავშირებული ანარიცხების გაუქმება / (დანარიცხი)	(2,388)	341	(2,421)
გაუფასურების (ხარჯი) / გაუქმება გასაყიდად გამიზნულ აქტივებზე	(4,550)	(4,295)	(3,805)
სხვა გაუფასურების ხარჯი	(11,379)	(14,053)	(14,262)
გაუფასურების ხარჯი სხვა აქტივებზე და ანარიცხები	(18,317)	(18,007)	(20,488)

25. წმინდა სხვა შემოსულობა / (ზარალი)

	2023	2022	2021
წმინდა უძრავი ქონების შემოსულობა / (ზარალი)	92,520	21,128	33,704
წმინდა შემოსულობა / (ზარალი) სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტიდან	18,512	7,528	30,044
წმინდა შემოსულობა / (ზარალი) მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე	-	(1,204)	760
წმინდა შემოსულობა / (ზარალი) საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	579	6,645	437
სხვა წმინდა შემოსულობა / (ზარალი)	2,935	6,459	5,458
სხვა წმინდა შემოსულობა / (ზარალი)	114,546	40,556	70,403

2021-2023 წლების განმავლობაში ჯგუფმა დიდი ფასდაკლებით დაისაკუთრა მნიშვნელოვანი მოძრავი და უძრავი აქტივები თავისი მსესხებლების დეფოლტირებული ჯგუფისგან საჯარო აუქციონის გზით, მსესხებლის გაკოტრების პროცედურის შედეგად. აქტივები კლასიფიცირდა, როგორც ამოღებული უზრუნველყოფა და შეფასდა თვითღირებულებასა და წმინდა გასაყიდ ღირებულებას შორის უმცირესით. 2023 წელს ჯგუფმა მოახერხა მსხვილი აქტივების რეალიზაცია მაშინდელი მიმდინარე საბაზრო ფასებით და შესაბამისი უძრავი ქონებიდან მიღებული შემოსულობა 81,327 ლარის ოდენობით აღრიცხა თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

26. აქციებზე დაფუძნებული გადახდები

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა

2015 წელს ჯგუფმა ჩამოაყალიბა აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების სატრასტო კომპანია - Sanne Fiduciary Services (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ჯგუფის „აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამაში“. ჯგუფი სატრასტო კომპანიაში შენატანებს ხორციელებს EECF-ის ფარგლებში გასაცემი კომპენსაციების შესაბამისად. სს „ბიჯეოს“ სამართლებრივი ვალდებულება აქვს გასცეს კომპენსაცია. კომპენსაციის გაცემისას ბანკი გამოდის მშობელი საწარმოსა და საბოლოო მშობელი საწარმოს რწმუნებულად.

2019 წელს ჯგუფმა ჩამოაყალიბა თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების სატრასტო კომპანია – Sanne Fiduciary Services (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ჯგუფის „თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამაში“.

2023 წელს ჯგუფმა ზემოაღწერილი აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების სქემების ფარგლებში 109,667 ლარი გამოყო შიდაჯგუფური გადანაწილებისთვის (2022 წ.: 71,891 ლარი, 2021 წ.: 80,449 ლარი).

26. აქციებზე დაფუძნებული გადახდები (გაგრძელება)

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)

აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციები ფულადი სახით

2022 წელს ჯგუფმა დაანერგა ანაზღაურების ახალი პოლიტიკა დირექტორთა საბჭო და მატერიალური რისკის ამღები (MRT) ძირითადი თანამშრომლებისთვის. ახალი პოლიტიკის მიხედვით, ანაზღაურების ფიქსირებული კომპონენტის ნაწილი გამოიხატება ფულადი სახით ხელშეკრულების თარიღისთვის და გადაიხდება აქციების იმ რაოდენობის გადაცემით, რომელიც გადაცემის თარიღისთვის ეკვივალენტურია ფიქსირებული ფულადი ღირებულებისა. ასეთ აქციებზე უფლების გადაცემა ხდება დაუყოვნებლივ, გადაცემის წლის შემდეგ და ექვემდებარება ფლობის 4 წლამდე ვადას. გენერალური დირექტორის შემთხვევაში, აქციების სახით გადახდილი ანაზღაურება განისაზღვრება ყოველ სამ წელიწადში ერთხელ, ხოლო დირექტორთა საბჭოს სხვა წევრებისა და მატერიალური რისკის ამღები პირების შემთხვევაში ანაზღაურება განისაზღვრება ყოველწლიურად. ანაზღაურების ცვალებად ნაწილს რაც შეეხება, იგი გაიცემა ყოველწლიურად ნულოვანი დანახარჯის მქონე ოფციონის სახით საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ აქციებზე და ასევე ფულადი სახით არის ფიქსირებული ხელშეკრულების თარიღისთვის. ასეთი აქციების გადაცემა ექვემდებარება უფლების გადაცემას და ფლობის ვადას.

ფულადი სახით გამოხატული აქციების გადაცემა აღირიცხება, როგორც გარიგებები წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით და ფასდება მათი ფულადი ღირებულების მიხედვით (გადაცემის დროისთვის), რომელიც, საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირდება ფულის დროითი ღირებულების შესაბამისად. წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციების ღირებულების აღიარება, დამატებით შეტანილი კაპიტალის ფარგლებში საკუთარი კაპიტალის შესაბამის ზრდასთან ერთად, ხდება იმ პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც გაიწია მომსახურება, დასრულებული იმ თარიღით, როდესაც შესაბამის თანამშრომლებს სრულად გადაეცა აქციების ფლობის უფლება (შემდგომში „უფლების გადაცემის თარიღი“).

2023 წლის თებერვალში საქართველოს ბანკის ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 241,500 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ჯგუფის 18 აღმასრულებელი პირისთვის – საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 74,520 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოსთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის ორწლიანი და ფლობის ხუთწლიანი ვადები, ხოლო დანარჩენი 18 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი პერიოდები, და ორივე მათგანის ერთადერთი პირობა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი წილობრივი უფლების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2023 წლის 9 თებერვალს, 10 მაისს და 20 ოქტომბერს. ჯგუფის შეფასებით, 2023 წლის 9 თებერვალს, 10 მაისს და 20 ოქტომბერს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 87.65 ლარი, 99.04 ლარი და 106.31 ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად.

2022 წლის იანვარში საქართველოს ბანკის ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 350,017 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ჯგუფის 13 აღმასრულებელი პირისთვის – საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 54,851 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოსთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის ორწლიანი და ფლობის ორწლიანი ვადები, ხოლო დანარჩენი 13 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი პერიოდები, და ორივე მათგანის ერთადერთი პირობა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად განიხილავს 2022 წლის 31 იანვარს. ჯგუფის შეფასებით, 2022 წლის 31 იანვარს გადაცემული თითო აქციის სამართლიანი ღირებულება იყო 59.98 ლარი.

(ათას ლარში)

26. აქციებზე დაფუძნებული გადახდები (გაგრძელება)

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)

2021 წლის მარტში საქართველოს ბანკის ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 20,100 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ბანკის 46 აღმასრულებელი პირისთვის - საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 176,218 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის და დანარჩენი 46 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე - სამწლიანი ვადა და, ორივე შემთხვევაში, ერთადერთი პირობა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2021 წლის 11 მარტს. ჯგუფის შეფასებით, 2021 წლის 11 მარტს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 50.12 ლარი ერთ აქციაზე.

2023 წელს დირექტორთა საბჭოს წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების ხელშეკრულებებს, 16,248 ლარის ფიქსირებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2023 წლის 1 იანვარს. ჯგუფის შეფასებით, აქციების ღირებულება იყო 82.91 ქართული ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად, რომელიც ეყრდნობა აქციის ხუთი სამუშაო დღის საშუალო ღირებულებას 2022 წლის 25 დეკემბრამდე, შესაბამისად. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ერთწლიან ვადას და სამწლიან ფლობის ვადას.

2023 წელს ჯგუფის სხვა აღმასრულებელმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების ხელშეკრულებებს, 4,149 ლარის ფიქსირებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2023 წლის 1 იანვარს, 2023 წლის 1 აპრილს, 2023 წლის 27 აპრილს, 2023 წლის 1 მაისს და 2023 წლის 1 ივნისს. ჯგუფის შეფასებით, აქციების ღირებულება იყო 82.91, 78.44, 76.77, 76.61 და 79.99 ქართული ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად, რომელიც ეყრდნობა აქციის ხუთი სამუშაო დღის საშუალო ღირებულებას 2022 წლის 25 დეკემბრამდე, შესაბამისად. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ერთწლიან ვადას და სამწლიან ფლობის ვადას.

2022 წელს დირექტორთა საბჭოს წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების ხელშეკრულებებს, 46,168 ლარის ფიქსირებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2022 წლის 1 იანვარს და 2022 წლის 30 ივნისს. ჯგუფის შეფასებით, აქციების ღირებულება იყო 64.10 და 60.77 ქართული ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად, რომელიც ეყრდნობა აქციის ხუთი სამუშაო დღის საშუალო ღირებულებას 2021 წლის 25 დეკემბრამდე, შესაბამისად. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ერთწლიან ვადას და სამწლიან ფლობის ვადას.

2022 წელს ჯგუფის სხვა აღმასრულებელმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების ხელშეკრულებებს, 4,493 ლარის ფიქსირებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2022 წლის 1 იანვარს და 2022 წლის 1 ივლისს. ჯგუფის შეფასებით, აქციების ღირებულება იყო 64.10 და 60.76 ქართული ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად, რომელიც ეყრდნობა აქციის ხუთი სამუშაო დღის საშუალო ღირებულებას 2021 წლის 25 დეკემბრამდე, შესაბამისად. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ერთწლიან ვადას და სამწლიან ფლობის ვადას.

2021 წელს მთავარმა აღმასრულებელმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების ხელშეკრულებებს ჯამში საქართველოს ბანკის ჯგუფის 10,000 ჩვეულებრივ აქციაზე. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის სამწლიან ვადას. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2021 წლის 1 მარტს. ჯგუფის შეფასებით, გადაცემული თითო აქციის სამართლიანი ღირებულება 2021 წლის 1 მარტს იყო 45.89 ლარი.

(ათას ლარში)

26. აქციებზე დაფუძნებული გადახდები (გაგრძელება)

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)

2021 წელს მთავარმა აღმასრულებელმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების ხელშეკრულებებს, 2,065 ლარის ფიქსირებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. ჯგუფი გამოყოფილ წილობრივ ინსტრუმენტებზე უფლების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2021 წლის 1 მაისს და 2021 წლის 1 ოქტომბერს. ჯგუფის შეფასებით, აქციების ღირებულება იყო 51.57 და 66.12 ქართული ლარი, შესაბამისად, რომელიც ეყრდნობა აქციის ხუთი სამუშაო დღის საშუალო ღირებულებას 2021 წლის 1 მაისს და 2021 წლის 1 ოქტომბერს უფლების მინიჭების თარიღებამდე, შესაბამისად. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ერთწლიან ვადას და სამწლიან ფლობის ვადას.

ბანკი თავის არააღმასრულებელ თანამშრომლებს კომპენსაციის სახით აქციებს გადასცემს. 2023 წლის თებერვალში, 2022 წლის იანვარში და 2021 წლის მარტში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ გადაწყვიტა, შესაბამისად, 127,676, 189,382 და 169,605 ჩვეულებრივი აქციის გადაცემა თავისი ზოგიერთი არააღმასრულებელი თანამშრომლისთვის. ყველა გადაცემულ აქციაზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა და უფლების გადაცემის ერთადერთი პირობა უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი ამ გამოყოფილ წილობრივ ინსტრუმენტებზე უფლების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2023 წლის 20 თებერვალს, 2022 წლის 31 იანვარს და 2021 წლის 11 მარტს, შესაბამისად. ჯგუფის შეფასებით, 2023 წლის 09 თებერვალს, 2022 წლის 31 იანვარს და 2021 წლის 11 მარტს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 87.65, 59.98 და 50.12 ქართული ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად.

შეჯამება

შეფასების თარიღისთვის გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ბაზარზე არსებული ფასებით.

აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ჯილდოების საშუალო შეწონილი სამართლიანი ღირებულება წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღისთვის იყო 88.47 ლარი ერთ აქციაზე 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 62.28 ლარი ერთ აქციაზე; 2021 წლის 31 დეკემბერი: 50.70 ლარი ერთ აქციაზე).

ჯგუფის მთლიანი აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ხარჯი 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 70,970 ლარს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 80,955 ლარი; 2021 წლის 31 დეკემბერი: 44,445 ლარი) და შევიდა „ხელფასებსა და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოებში“, როგორც „ხელფასები და ბონუსები“. ქვემოთ შეჯამებულია ინფორმაცია აქციებზე დაფუძნებული გადახდების შესახებ:

	2023	2022	2021
მინიჭებული წილობრივი ინსტრუმენტების მთლიანი რაოდენობა	694,826	1,382,444	415,681
– მათ შორის, დირექტორთა საბჭოსთვის	437,461	1,071,053	30,100
აქციებზე დაფუძნებულ გადახდაზე უფლების მინიჭების თარიღში	88.47	62.28	50.70
საშუალო შეწონილი ღირებულება, ერთ აქციაზე (მთლიანი თანხა ლარში)			
ღირებულება აქციებზე დაფუძნებულ გადახდაზე უფლების მინიჭების თარიღში, მთლიანი (ლარი)	61,469	86,105	21,074
წლის განმავლობაში მთლიანი აღიარებული ხარჯი (ლარი)	(70,970)	(80,955)	(44,445)

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა

შესავალი

ჯგუფის საქმიანობისთვის გარკვეული რისკებია დამახასიათებელი, და მათი მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასებისა და კონტროლის უწყვეტი პროცესით, რისკების ლიმიტებისა და კონტროლის სხვა მექანიზმების მეშვეობით. რისკის მართვას გადაწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის რენტაბელურობისათვის და ჯგუფის თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია რისკების გამომჟღავნებასა და აღმოჩენაზე თავისი საქმიანობის ფარგლებში. ჯგუფს აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი თავის მხრივ იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო რისკებად. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. მათი კონტროლი ხდება ჯგუფის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

რისკის მართვის სტრუქტურა

ბანკის რისკის მართვის სისტემისა და რისკის დასაშვები დონის სისტემის პოლიტიკა ეყრდნობა სამ თავდაცვით მოდელს და ასახავს სეზონის მიერ შემოღებული კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებს. დაცვის სამი მოდელი ხელს უწყობს რისკის მართვის გააზრებას და კონტროლს ბანკის რისკის მართვის სხვადასხვა ორგანოსა და ბიზნესერთეულის როლების და პასუხისმგებლობების განმარტებით, რათა გაიზარდოს რისკის ეფექტური მართვა და კონტროლი.

სამეთვალყურეო საბჭოს დაქვემდებარებაში მომუშავე კომიტეტი:

აუდიტის და კორპორაციული მართვის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი ეხმარება სამეთვალყურეო საბჭოს ჯგუფის ფინანსური და ანგარიშგების პროცესების ზედამხედველობაში. იგი აკონტროლებს ფინანსური ანგარიშგების სისრულეს და პასუხს აგებს მართვის ფუნქციაზე როგორც შიდა აუდიტის, ისე გარე აუდიტორის წინაშე, რის შესახებაც ანგარიშებს წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს. ამოწმებს საოპერაციო რისკების, შესაბამისობის, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და შიდა უსაფრთხოების (კიბერუსაფრთხოების ჩათვლით) და სხვა დანერგილი პოლიტიკის, პროცედურების და სისტემების გამართულობას და მჭიდროდ თანამშრომლობს რისკის კომიტეტთან რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობის შესაფასებლად.

რისკის კომიტეტი

რისკის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება რისკის ზედამხედველობაში. იგი ამოწმებს ჯგუფის ამტანობას რისკების მიმართ სტრატეგიის შესაბამისად, განსაზღვრავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობას და რისკის მართვის ინფრასტრუქტურას, ზედამხედველობს რისკის შემცირების სტრატეგიის განხორციელებას და აუდიტის კომიტეტთან ერთად აფასებს რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობას.

სპეციალური კომიტეტი

სპეციალური კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება გაყოფის შემდგომი პროცესების ზედამხედველობაში, მათ შორის ბანკსა და საჯარო სააქციო საზოგადოება „ჯორჯია კაპიტალის ჯგუფის“ (საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ ყოფილი საინვესტიციო მიმართულება) ჯგუფის კომპანიებს შორის გარკვეული ოპერაციების მიმოხილვასა და დამტკიცებაში.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

რისკის მართვის სხვა ორგანოები:

დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭო პასუხს აგებს ბანკის აქტივების, ვალდებულებების და რისკის მართვაზე, პოლიტიკასა და პროცედურებზე. რისკის მართვის სისტემის ეფექტურად დანერგვის მიზნით, დირექტორთა საბჭო ცალკეული რისკის მართვის ფუნქციის დელეგირებას ახდენს ბანკის სხვადასხვა გადაწყვეტილების მიმღებ და აღმასრულებელ ორგანოზე.

ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი

ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი („ალკო“) არის რისკის მართვის უმთავრესი ორგანო, რომელიც ადგენს პოლიტიკასა და სახელმძღვანელოებს კაპიტალის ადეკვატურობის, საბაზრო რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკის და შესაბამისი ლიმიტების, საპროცენტო განაკვეთის და წინასწარ გადახდის რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, ფულადი ბაზრების ზოგადი პირობების და საკრედიტო რისკის ლიმიტების შესახებ, შეიმუშავებს და პრაქტიკაში განახორციელებს რისკის მართვის და სტრუქტურული ტესტირების მოდელებს და რეგულარულად აკონტროლებს რისკების წინასწარ დადგენილ ლიმიტებთან შესაბამისობას.

შიდა აუდიტი

შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ჯგუფის რისკის მართვის, შიდა კონტროლის და კორპორაციული მართვის პროცესების აუდიტზე, რომლის მიზანიც არის საოპერაციო და სხვა რისკების დონეების დაწევა, ჯგუფის შიდა კონტროლის სისტემების აუდიტზე და ჯგუფის სხვადასხვა დეპარტამენტისა და სამმართველოს დარღვევების ან შეცდომების გამოვლენაზე. იგი ამოწმებს ჯგუფის ადეკვატურობას და შესაბამისობას ამ პროცესებთან. ჯგუფის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

ჯგუფის რისკები ფასდება ისეთი მეთოდით, რომელიც განიხილავს როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში მოსალოდნელ დანაკარგს, ისე გაუთვალისწინებელ დანაკარგებს, რომელიც წარმოადგენს პროგნოზირების სხვადასხვა მოდელის საფუძველზე ნავარაუდევ რეალურ ზარალს. მეთოდი ალბათობებს იყენებს წარსულში მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რომლებიც დაკორექტირებულია ეკონომიკური გარემოს გასათვალისწინებლად. ჯგუფი სამ სხვადასხვა ძირითად სცენარს განიხილავს, საიდანაც ერთი არის საბაზო სცენარი (ანუ პროგნოზი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში), ხოლო დანარჩენი ორი არის პრობლემური და კრიზისული სცენარები, რომლებიც შესაბამისად წარმოადგენენ უფრო ცუდ და ყველაზე ცუდ შემთხვევებს და უკიდურესი და ნაკლებად სავარაუდო მოვლენების დადგომისას არის მოსალოდნელი.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება ჯგუფის მიერ დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს ჯგუფის ბიზნეს სტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს, ამავდროულად განსაკუთრებული ყურადღება მახვილდება შერჩეულ დარგებზე. გარდა ამისა, ჯგუფი მონიტორინგს უწევს და აფასებს რისკის დასაშვებ დონეს რისკის ყველა ტიპისა და ღონისძიების გათვალისწინებით.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ადრეული რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი. ამ ინფორმაციის წარდგენა და განმარტება ხდება დირექტორთა საბჭოსთვის და თითოეული ბიზნესგანყოფილების ხელმძღვანელისთვის. ანგარიშები ასახავს აგრეგირებულ საკრედიტო რისკებს და მათ ლიმიტებს, ამ ლიმიტებიდან გამონაკლისებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებსა და ლიკვიდურობის ლიმიტებს, საბაზრო რისკის კოეფიციენტებს და მათ ლიმიტებს და ცვლილებებს რისკის პროფილში. წამყვანი ხელმძღვანელობა ყოველთვიურად აფასებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მართებულობას. დირექტორთა საბჭო იღებს საკრედიტო რისკის ამომწურავ ანგარიშს და აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის ანგარიშს. ამ ანგარიშებში ჯგუფის რისკების შეფასებისა და მათზე დასკვნების გამოტანისთვის საჭირო სრული ინფორმაციაა წარმოდგენილი.

რისკების შესახებ სპეციალურად მომზადებული ანგარიშები მზადდება და ვრცელდება ჯგუფის ყველა დონეზე, რათა ყველა განყოფილებას ჰქონდეს წვდომა ამომწურავ, სათანადო და განახლებულ ინფორმაციაზე.

დირექტორთა საბჭოს და ჯგუფის ყველა შესაბამის თანამშრომელს უტარდება ყოველდღიური ბრიფინგი საბაზრო შეზღუდვების, ქონებრივი ინვესტიციებისა და ლიკვიდურობის, ასევე სხვა რისკის წარმოშობის შესახებ.

რისკის შემცირება

მთლიანი რისკის მართვისას ჯგუფი იყენებს წარმოებულ და სხვა ინსტრუმენტებს, რომ მართოს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით გამოწვეული, სავალუტო, კაპიტალის, საკრედიტო რისკები და პროგნოზირებული გარიგებებიდან წარმოშობილი რისკები. მართალია, ამ ინსტრუმენტების მიზანი ჰეჯირებაა, ჰეჯირების აღრიცხვა მათ არ ეხება.

საკრედიტო რისკის შესამცირებლად ჯგუფი აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფას (უფრო დაწვრილებით იხილეთ ქვემოთ).

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან ეს კონტრაქტები წარმოადგენენ ერთმანეთთან დაკავშირებულ მხარეებს, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაციები ასევე გულისხმობს მნიშვნელოვანი და მსხვილი კრედიტების გაერთიანებულ, აგრეგირებულ რისკებს შესაბამისი ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან დაუფარავ ნაშთთან შედარებით. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს ჯგუფის საქმიანობის მეტ მგრძნობელობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე.

რისკების გადაჭარბებული კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით ჯგუფის პოლიტიკა და პროცედურები შეიცავს სპეციალურ მითითებებს ფინანსური აქტივების დივერსიფიცირებული პორტფელის შენარჩუნებაზე. გამოვლენის შემდეგ საკრედიტო რისკების ან ლიკვიდურობის/გადაუხდელობის რისკების კონცენტრაცია შესაბამისად იმართება.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფი განიცდის ზარალს, თუ მისმა მომხმარებლებმა ვერ შეძლეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული კონტრაქტებისთვის, ასევე გეოგრაფიული, დარგობრივი, პროდუქტებისა და ვალუტების მიხედვით კონცენტრაციებისთვის, და რისკების ამ ლიმიტებთან დაცვის მონიტორინგით.

ჯგუფმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რათა უზრუნველყოს გარიგებაში მონაწილე მხარეების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. მათ შორისაა უზრუნველყოფის რეგულარული შემოწმებაც. გარიგებაში მონაწილე მხარის შეზღუდვები დგინდება საკრედიტო რისკის კლასიფიკაციის სისტემის გამოყენებით, რომელიც თითოეულ მონაწილე მხარეს ანიჭებს რისკის რეიტინგს. რისკის რეიტინგი ექვემდებარება რეგულარულ შემოწმებებს.

საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ჯგუფს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები. მაქსიმალური საკრედიტო რისკის ლიმიტი უტოლდება შესაბამისი ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებას და წარმოდგენილი გარანტიების და თავდებობების პირობით თანხებს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკის ლიმიტი ყოველთვის უტოლდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ, დადებითი სამართლიანი ღირებულების მქონე წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ჯგუფი თავის მომხმარებლებს სთავაზობს გარანტიებს და აკრედიტივებს, რომელთა მიხედვითაც ჯგუფს შესაძლოა მოუხდეს მათი სახელით გადახდა. ასეთი თანხების ამოღება მომხმარებლებისგან ხდება გარანტიისა და აკრედიტივის პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი დგას სესხის გაცემისთვის დამახასიათებელი რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ჯგუფი ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს მართავს საკრედიტო რეიტინგების შიდა და გარე სისტემით, რომლითაც გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

კორპორაციული სესხების პორტფელებისთვის ჯგუფს აქვს შიდა რეიტინგის მოდელი, რომელშიც მომხმარებლებს მინიჭებული აქვთ შიდა შეფასებები 1-დან 7-მდე. მოდელები მოიხმარს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, უშუალოდ თითოეული მსესხებლის შესახებ ინფორმაციის გარდა, ასევე გამოიყენებს დამატებით გარე ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს მსესხებლის ქცევაზე. ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის რისკების ზუსტ და სისტემატურ შეფასებას. ეს ამარტივებს არსებული რისკების ეფექტურ მართვასა და საკრედიტო რისკის გავლენის შედარებას საქმიანობის ყველა სფეროს, გეოგრაფიული არეალისა და პროდუქტის მიხედვით. რეიტინგის სისტემა დამყარებულია სხვადასხვა ფინანსურ ანალიზზე, რაც წარმოადგენს ერთ-ერთ უმთავრეს აუცილებელ კომპონენტს კონტრაქტის რისკის შეფასებისთვის. რისკის ყველა შიდა რეიტინგი მორგებულია სხვადასხვა კატეგორიებზე და მიიღება ჯგუფის სარეიტინგო პოლიტიკაზე დაყრდნობით. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება მუდმივ შეფასებასა და განახლებას.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საცალო, მიკრო, მცირე და საშუალო სესხების შემთხვევაში, ჯგუფი იყენებს საკრედიტო ბიუროსგან მიღებულ გარე რეიტინგებს.

ჯგუფის სახაზინო, სავაჭრო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაქტები არიან ფინანსური მომსახურების გამწევი დაწესებულებები, ბანკები და საბროკერო-სადილერო კომპანიები. თუ სარეიტინგო სააგენტოების გარე რეიტინგები ხელმისაწვდომია ამ სესხებისთვის, ჯგუფის საკრედიტო განყოფილება ამ გარე რეიტინგებს იყენებს. თუ გარე რეიტინგები არ არის ხელმისაწვდომი, ამ სესხებს ენიჭება შიდა რეიტინგები.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული შიდა და გარე რეიტინგები.

შიდა რეიტინგის აღწერა	შიდა რეიტინგის შეფასება	გარე რეიტინგის შეფასება		
		საკრედიტო ბიურო	„Standard & Poor's“	
მაღალი შეფასება				
	Aaa	1	A	AAA
	Aa1	2+	B	AA+
	Aa2	2	C1	AA
	Aa3	2-	C2	AA-
	A1	3+	C3	A+
	A2	3		A
	A3	3-		A-
	Baa1	4+		BBB+
	Baa2	4		BBB
	Baa3	4-		BBB-
სტანდარტული შეფასება				
	Ba1	5+	D1	BB+
	Ba2	5	D2	BB
	Ba3	5-	D3	BB-
	B1	6+		B+
	B2	6		B
დაბალი შეფასება				
	B3	6-	E1	B-
	Caa1	7+	E2	CCC+
	Caa2	7	E3	CCC
	Caa3	7-		CCC-
	Ca			CC
				C

* სხვადასხვა კატეგორიის რეიტინგები არ უნდა იყოს ერთმანეთთან შესაბამისობაში.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მთლიანი თანხებით, ჯგუფის საკრედიტო რეიტინგის სისტემაზე დაყრდნობით.

გადაუხდელი ფინანსური აქტივი, რომელიც 90 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც უიმედო სესხი ან განისაზღვრება ინდივიდუალურად მსესხებლის ფინანსური სიმძნელების შესახებ სხვა ხელმისაწვდომ ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

**ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები,
ნაღდი ფულის გამოკლებით**

	1-ლი ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	1,097,398	-	1,097,398
სტანდარტული შეფასება	654,810	-	654,810
დაბალი შეფასება	32,372	-	32,372
რეიტინგის გარეშე	292,048	-	292,048
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	2,076,628	-	2,076,628

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	1-ლი ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	1,734,224	-	1,734,224
რეიტინგის გარეშე	19,328	-	19,328
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	1,753,552	-	1,753,552

**სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი
ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით -
სავალო ინსტრუმენტები**

	1-ლი ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	2,202,596	-	2,202,596
სტანდარტული შეფასება	2,058,495	-	2,058,495
რეიტინგის გარეშე	88,518	-	88,518
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	4,349,609	-	4,349,609

ამორტიზებული ღირებულებით

შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	387,623	-	-	-	387,623
სტანდარტული შეფასება	25,101	-	-	-	25,101
რეიტინგის გარეშე	111,709	-	-	-	111,709
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	524,433	-	-	-	524,433

**კომერციული სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით**

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	4,388,581	68,175	-	339	4,457,095
სტანდარტული შეფასება	1,389,821	58,796	-	755	1,449,372
დაბალი შეფასება	133,488	372,006	-	-	505,494
რეიტინგის გარეშე	481,986	16,812	-	-	498,798
დეფოლტირებული	-	-	97,721	22,481	120,202
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	6,393,876	515,789	97,721	23,575	7,030,961

**იპოთეკური სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით**

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	3,346,499	11,608	-	4,209	3,362,316
სტანდარტული შეფასება	714,568	45,712	-	3,689	763,969
დაბალი შეფასება	86,008	116,000	-	6,839	208,847
რეიტინგის გარეშე	153,263	732	-	131	154,126
დეფოლტირებული	-	-	37,771	16,214	53,985
უფუნქციო	-	-	13,175	1,107	14,282
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	4,300,338	174,052	50,946	32,189	4,557,525

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით
აღრიცხული მიკრო, მცირე და
საშუალო სესხები

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუქმასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	2,480,970	29,931	-	316	2,511,217
სტანდარტული შეფასება	1,012,833	73,925	-	228	1,086,986
დაბალი შეფასება	75,930	76,380	-	242	152,552
რეიტინგის გარეშე	140,137	11,294	48	-	151,479
დეფოლტირებული უფუნქციო სხვა	-	-	167,506	2,364	169,870
	-	-	871	47	918
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	3,709,870	191,530	168,425	3,197	4,073,022

სამომხმარებლო სესხები
ამორტიზებული ღირებულებით

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუქმასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	2,693,768	7,996	-	2,405	2,704,169
სტანდარტული შეფასება	1,179,793	50,968	-	3,069	1,233,830
დაბალი შეფასება	233,382	173,992	-	4,607	411,981
რეიტინგის გარეშე	218,817	1,273	90	-	220,180
დეფოლტირებული უფუნქციო სხვა	-	-	91,584	16,090	107,674
	-	-	19,795	2,340	22,135
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	4,325,760	234,229	111,469	28,511	4,699,969

სალომზარდო სესხები
ამორტიზებული ღირებულებით

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუქმასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	65,002	48	-	-	65,050
სტანდარტული შეფასება	40,495	733	-	-	41,228
დაბალი შეფასება	17,381	7,915	-	-	25,296
რეიტინგის გარეშე	14,538	-	273	-	14,811
დეფოლტირებული უფუნქციო სხვა	-	-	2,566	-	2,566
	-	-	1,277	-	1,277
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	137,416	8,696	4,116	-	150,228

ფინანსურ იჯარასთან
დაკავშირებული მოთხოვნები

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუქმასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	5,832	80	-	4,274	10,186
სტანდარტული შეფასება	2,731	381	-	1,697	4,809
დაბალი შეფასება	475	1,261	-	2,161	3,897
რეიტინგის გარეშე	27,979	3,506	-	-	31,485
დეფოლტირებული უფუნქციო სხვა	-	-	12,162	10,391	22,553
	-	-	-	557	557
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	37,017	5,228	12,162	19,080	73,487

მოთხოვნები

რეიტინგის გარეშე
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს

1-ლი ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
8,277	-	8,277
8,277	-	8,277

სხვა ფინანსური აქტივები

რეიტინგის გარეშე
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს

1-ლი ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
209,371	-	209,371
209,371	-	209,371

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

გაცემული ფინანსური და შესრულების
გარანტიები

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	997,529	-	-	997,529
სტანდარტული შეფასება	347,015	257	-	347,272
დაბალი შეფასება	264,715	161,350	-	426,065
რეიტინგის გარეშე დეფოლტირებული	140,467	8	-	140,475
უფუნქციო სხვა	-	-	1,915	1,915
	-	-	5,741	5,741
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	1,749,726	161,615	7,656	1,918,997

აკრედიტივები

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	69,260	-	-	69,260
სტანდარტული შეფასება	7,546	-	-	7,546
დაბალი შეფასება	307	-	-	307
რეიტინგის გარეშე	432	-	-	432
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	77,545	-	-	77,545

გამოუხმობი საკრედიტო ხაზები

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	668,644	215	12	668,871
სტანდარტული შეფასება	240,974	1,203	-	242,177
დაბალი შეფასება	23,791	6,757	-	30,549
რეიტინგის გარეშე	71,305	278	-	71,583
დეფოლტირებული	-	-	1,764	1,771
უფუნქციო	-	-	-	-
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	1,004,714	8,453	1,776	1,014,951

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები,
ნაღდი ფულის გამოკლებით

	1-ლი ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	1,372,649	-	1,372,649
სტანდარტული შეფასება	577,159	-	577,159
დაბალი შეფასება	18,466	-	18,466
რეიტინგის გარეშე	527,209	-	527,209
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	2,495,483	-	2,495,483

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	1-ლი ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	2,396,898	-	2,396,898
რეიტინგის გარეშე	25,726	-	25,726
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	2,422,624	-	2,422,624

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი
ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით -
სავალო ინსტრუმენტები

	1-ლი ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	2,337,630	-	2,337,630
სტანდარტული შეფასება	1,546,899	-	1,546,899
რეიტინგის გარეშე	76,381	1,619	78,000
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,960,910	1,619	3,962,529

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

კომერციული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	1-ლი კვარტალი	მე-2 კვარტალი	მე-3 კვარტალი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუქმასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	2,484,436	78,817	-	-	2,563,253
სტანდარტული შეფასება	1,431,663	123,274	-	310	1,555,247
დაბალი შეფასება	238,808	391,875	-	1,187	631,870
რეიტინგის გარეშე	338,464	17,341	-	-	355,805
დეფოლტირებული უფუნქციო სხვა	-	-	169,661	14,453	184,114
	-	-	3,322	-	3,322
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	4,493,371	611,307	172,983	15,950	5,293,611

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	1-ლი კვარტალი	მე-2 კვარტალი	მე-3 კვარტალი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუქმასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	3,020,624	22,479	-	4,103	3,047,206
სტანდარტული შეფასება	657,117	37,241	-	4,446	698,804
დაბალი შეფასება	107,484	108,764	-	3,402	219,650
რეიტინგის გარეშე	140,681	1,082	-	-	141,763
დეფოლტირებული უფუნქციო სხვა	-	-	53,073	13,650	66,723
	-	-	16,584	2,474	19,058
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,925,906	169,566	69,657	28,075	4,193,204

ამორტიზებული ღირებულებით ადრეგებული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები	1-ლი კვარტალი	მე-2 კვარტალი	მე-3 კვარტალი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუქმასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	2,026,620	43,580	-	347	2,070,547
სტანდარტული შეფასება	1,022,762	67,959	-	361	1,091,082
დაბალი შეფასება	145,066	75,782	-	45	220,893
რეიტინგის გარეშე	281,391	13,142	10	207	294,750
დეფოლტირებული უფუნქციო სხვა	-	-	135,965	1,658	137,623
	-	-	10,542	226	10,768
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,475,839	200,463	146,517	2,844	3,825,663

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	1-ლი კვარტალი	მე-2 კვარტალი	მე-3 კვარტალი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუქმასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	2,003,630	13,253	-	2,411	2,019,294
სტანდარტული შეფასება	872,122	39,737	-	1,763	913,622
დაბალი შეფასება	202,919	159,751	-	2,021	364,691
რეიტინგის გარეშე	164,521	1,134	103	-	165,758
დეფოლტირებული უფუნქციო სხვა	-	-	70,885	11,279	82,164
	-	-	51,004	5,521	56,525
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,243,192	213,875	121,992	22,995	3,602,054

სალომზარდო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	1-ლი კვარტალი	მე-2 კვარტალი	მე-3 კვარტალი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუქმასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	61,635	195	-	-	61,830
სტანდარტული შეფასება	43,456	1,077	-	-	44,533
დაბალი შეფასება	39,509	7,339	-	-	46,848
რეიტინგის გარეშე	2,925	2	493	-	3,420
დეფოლტირებული უფუნქციო სხვა	-	-	1,318	-	1,318
	-	-	6,605	-	6,605
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	147,525	8,613	8,416	-	164,554

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	1-ლი კვარტალი	მე-2 კვარტალი	მე-3 კვარტალი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუქმასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	17,702	4,495	-	-	22,197
სტანდარტული შეფასება	-	694	-	-	694
რეიტინგის გარეშე	41,829	1,262	5,101	-	48,192
დეფოლტირებული უფუნქციო სხვა	-	-	3,814	11,909	15,723
	-	-	5,241	3,301	8,542
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	59,531	6,451	14,156	15,210	95,348

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მოთხოვნები

რეიტინგის გარეშე
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს

1-ლი ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
4,975	-	4,975
4,975	-	4,975

სხვა ფინანსური აქტივები

რეიტინგის გარეშე
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს

1-ლი ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
156,608	-	156,608
156,608	-	156,608

გაცემული ფინანსური და შესრულების გარანტიები

მაღალი შეფასება
სტანდარტული შეფასება
დაბალი შეფასება
რეიტინგის გარეშე
დეფოლტირებული
სხვა
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს

1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
1,049,817	103	-	-	1,049,920
241,914	4,357	-	-	246,271
223,983	20,097	-	-	244,080
163,278	111	-	-	163,389
-	-	13,648	-	13,648
1,678,992	24,668	13,648	-	1,717,308

აკრედიტაციები

მაღალი შეფასება
სტანდარტული შეფასება
რეიტინგის გარეშე
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს

1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
76,091	-	-	-	76,091
39,671	-	-	-	39,671
547	-	-	-	547
116,309	-	-	-	116,309

გამოუხმობი საკრედიტო ხაზები

მაღალი შეფასება
სტანდარტული შეფასება
დაბალი შეფასება
რეიტინგის გარეშე
დეფოლტირებული
უფუნქციო
სხვა
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს

1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
498,164	306	-	-	498,470
259,919	6,168	-	-	266,087
7,719	7,829	-	-	15,548
87,136	82	-	1	87,219
-	-	1,537	1	1,538
-	-	199	-	199
852,938	14,385	1,736	2	869,061

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, ნაღდი ფულის გამოკლებით

მაღალი შეფასება
სტანდარტული შეფასება
დაბალი შეფასება
რეიტინგის გარეშე
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს

1-ლი ეტაპი	სულ
480,889	480,889
53,892	53,892
132	132
185,311	185,311
720,224	720,224

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

სტანდარტული შეფასება
რეიტინგის გარეშე
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს

1-ლი ეტაპი	სულ
1,892,669	1,892,669
25,601	25,601
1,918,270	1,918,270

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი
ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით -
სავალო ინსტრუმენტები

	1-ლი ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	1,031,369	1,031,369
სტანდარტული შეფასება	1,435,747	1,435,747
დაბალი შეფასება	13,804	13,804
რეიტინგის გარეშე	79,948	79,948
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	2,560,868	2,560,868

კომერციული სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	2,815,718	11,769	-	-	2,827,487
სტანდარტული შეფასება	1,130,598	166,392	-	-	1,296,990
დაბალი შეფასება	369,056	176,236	-	7,131	552,423
რეიტინგის გარეშე	448,676	20,536	-	-	469,212
დეფოლტირებული უფუნქციო	-	-	212,134	10,883	223,017
სხვა	-	-	11,267	-	11,267
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	4,764,048	374,933	223,401	18,014	5,380,396

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	2,751,165	67,134	-	2,163	2,820,462
სტანდარტული შეფასება	616,665	84,564	-	4,284	705,513
დაბალი შეფასება	112,440	106,454	-	5,083	223,977
რეიტინგის გარეშე	149,099	1,818	-	-	150,917
დეფოლტირებული უფუნქციო	-	-	31,140	3,767	34,907
სხვა	-	-	73,374	12,908	86,282
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	3,629,369	259,970	104,514	28,205	4,022,058

ამორტიზებული ღირებულებით
აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო
სესხები

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,733,636	103,160	-	308	1,837,104
სტანდარტული შეფასება	932,109	90,631	-	1,588	1,024,328
დაბალი შეფასება	108,045	69,942	-	561	178,548
რეიტინგის გარეშე	506,359	29,740	11	-	536,110
დეფოლტირებული უფუნქციო	-	-	115,794	2,125	117,919
სხვა	-	-	35,694	2,053	37,747
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	3,280,149	293,473	151,499	6,635	3,731,756

სამომხმარებლო სესხები
ამორტიზებული ღირებულებით

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,415,629	23,339	-	858	1,439,826
სტანდარტული შეფასება	758,684	54,826	-	1,640	815,150
დაბალი შეფასება	272,104	135,897	-	2,259	410,260
რეიტინგის გარეშე	189,021	964	267	-	190,252
დეფოლტირებული უფუნქციო	-	-	41,757	1,141	42,898
სხვა	-	-	65,618	17,301	82,919
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	2,635,438	215,026	107,642	23,199	2,981,305

სალომხმარებლო სესხები ამორტიზებული
ღირებულებით

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	58,481	295	-	-	58,776
სტანდარტული შეფასება	41,990	2,606	-	-	44,596
დაბალი შეფასება	19,639	7,215	-	-	26,854
რეიტინგის გარეშე	32,677	-	-	-	32,677
დეფოლტირებული უფუნქციო	-	-	1,003	-	1,003
სხვა	-	-	1,511	-	1,511
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	152,787	10,116	2,514	-	165,417

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული				სულ
	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	გაუფასურებული	
მაღალი შეფასება	8,585	3,221	-	-	11,806
სტანდარტული შეფასება	8,337	2,733	-	-	11,070
დაბალი შეფასება	8,515	5,850	-	-	14,365
რეიტინგის გარეშე	55,737	5,780	-	-	61,517
დეფოლტირებული					
უფუნქციო	-	-	605	-	605
სხვა	-	-	16,007	9,582	25,589
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	81,174	17,584	16,612	9,582	124,952

მოთხოვნები	1-ლი ეტაპი	სულ
რეიტინგის გარეშე	25,267	25,267
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	25,267	25,267

სხვა ფინანსური აქტივები	1-ლი ეტაპი	სულ
რეიტინგის გარეშე	53,459	53,459
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	53,459	53,459

გაცემული ფინანსური და შესრულების გარანტიები	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	307,607	24,337	-	331,944
სტანდარტული შეფასება	91,528	7,799	-	99,327
დაბალი შეფასება	58,376	3,334	-	61,710
რეიტინგის გარეშე	1,193,179	9	-	1,193,188
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	1,650,690	35,479	744	1,686,913

აკრედიტოვები	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	67,925	-	-	67,925
სტანდარტული შეფასება	1,743	-	-	1,743
დაბალი შეფასება	410	-	-	410
რეიტინგის გარეშე	1,598	-	-	1,598
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	71,676	-	-	71,676

გამოუხმობი საკრედიტო ხაზები	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	581,310	1,415	-	582,725
სტანდარტული შეფასება	121,376	3,011	-	124,387
დაბალი შეფასება	12,986	4,561	-	17,547
რეიტინგის გარეშე	83,653	240	9	83,902
დეფოლტირებული				
უფუნქციო	-	-	5	5
სხვა	-	-	909	915
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	799,325	9,227	923	809,481

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

უზრუნველყოფის საგნის ტიპები, რომლებსაც ჯგუფი მიიღებს, მოიცავს უძრავ ქონებას, მოძრავ ქონებას, ასევე ფინანსურ აქტივებს (ანაბრებს, აქციებს და გარანტიებს) და სხვა რეგისტრირებულ გირავნობებს. უზრუნველყოფის საგნის შეფასება და ამუშავება ხდება საყოველთაოდ მიღებული სტანდარტების და უზრუნველყოფის საგნისთვის სპეციფიკური მითითებების თანახმად. ეს ტრანსაქციები სტრუქტურირებულია სამართლებრივად დამტკიცებული სტანდარტული ხელშეკრულებების ქვეშ, სადაც გირაო უზრუნველყოფილია საჯარო რეესტრით, რამდენადაც ეს შესაძლებელია. ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია სასესხო პორტფელის თანაფარდობა ჯგუფის მფლობელობაში ამ პორტფელთან დაკავშირებით არსებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებასთან. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნების 80.1%-მდე გადაფასებულია ბოლო ორი წლის განმავლობაში (2022 წლის 31 დეკემბერი: 78.6%, 2021 წლის 31 დეკემბერი: 76.0%). რაც შეეხება იპოთეკურ სესხებს, თუ სესხის უზრუნველყოფის საგნის ოფიციალურად დარეგისტრირება ვერ ხერხდება მისი მშენებლობის დასრულებამდე, შესაბამისი სესხი აისახება, როგორც არაუზრუნველყოფილი მიუხედავად იმისა, რომ ის, როგორც წესი, სამშენებლო კომპანიის კორპორაციული გარანტიით არის უზრუნველყოფილი.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით											
სესხის მოცულობის თანაფარდობა უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებასთან %											
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის გარეშე	50%-ზე ნაკლები	50%-80%	80%-90%	90%-100%	100%-200%	200%-300%	300%-400%	400%-ზე მეტი		
კომერციული სესხები	7,030,961	854,091	1,235,492	1,618,714	297,635	370,658	1,450,549	531,632	133,244	538,946	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	1.40%	0.61%	0.59%	0.42%	0.21%	2.63%	1.98%	4.45%	2.41%	2.54%	
იპოთეკური სესხები	4,557,525	105,607	1,097,126	1,997,629	613,407	533,097	175,455	9,783	5,224	20,197	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	0.50%	2.22%	0.00%	0.24%	0.73%	0.78%	3.56%	1.23%	2.28%	2.09%	
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	4,073,022	241,068	885,575	1,131,643	358,909	314,671	981,784	82,058	26,254	51,060	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	1.76%	6.03%	0.01%	0.57%	0.79%	1.23%	3.85%	3.02%	4.57%	4.75%	
სამომხმარებლო სესხები	4,699,969	2,266,702	815,573	919,577	330,004	257,059	87,651	8,396	4,722	10,285	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	2.80%	5.16%	0.01%	0.38%	0.83%	1.10%	5.61%	3.85%	4.36%	1.62%	
სალომმარდო სესხები	150,228	-	4,362	49,324	93,706	1,083	790	941	-	22	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	0.92%	N/A	0.00%	0.06%	0.24%	16.25%	27.72%	76.09%	N/A	81.82%	
მომხმარებელზე გადებული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	20,511,705	3,467,468	4,038,128	5,716,887	1,693,661	1,476,568	2,696,229	632,810	169,444	620,510	

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით											
სესხის მოცულობის თანაფარდობა უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებასთან %											
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის გარეშე	50%-ზე ნაკლები	50%-80%	80%-90%	90%-100%	100%-200%	200%-300%	300%-400%	400%-ზე მეტი		
კომერციული სესხები	5,293,611	731,018	1,002,735	900,866	158,713	245,750	1,230,811	340,917	70,694	603,107	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	1.69%	2.73%	0.58%	1.18%	0.82%	1.56%	2.99%	1.18%	1.31%	1.01%	
იპოთეკური სესხები	4,193,204	120,440	981,034	1,859,064	532,412	441,719	230,274	8,114	2,665	17,482	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	0.72%	2.45%	0.01%	0.38%	1.00%	1.45%	3.07%	4.42%	1.43%	4.06%	
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	3,825,663	405,003	885,724	966,056	278,684	280,462	800,119	73,083	30,447	106,085	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	1.66%	4.73%	0.02%	0.41%	0.92%	1.48%	2.92%	3.42%	4.59%	5.88%	
სამომხმარებლო სესხები	3,602,054	1,794,034	629,846	694,153	217,045	174,755	83,286	4,926	1,196	2,813	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	3.76%	6.79%	0.03%	0.51%	1.36%	1.59%	4.58%	7.69%	0.92%	1.53%	
სალომმარდო სესხები	164,554	-	8,590	58,481	94,082	2,044	1,338	-	-	19	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	3.31%	N/A	50.52%	0.07%	0.30%	13.65%	35.87%	n/a	N/A	84.21%	
მომხმარებელზე გადებული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	17,079,086	3,050,495	3,507,929	4,478,620	1,280,936	1,144,730	2,354,828	427,040	105,002	729,506	

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

სულ მთლიანი საბალანსო დირექტორი	უზრუნველყოფის გარეშე	2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით							
		სესხების მოცულობის თანაფარდობა უზრუნველყოფის საკმის დირექტორსთან %							
		50%-ზე ნაკლები	50%- 80%	80%- 90%	90%- 100%	100%- 200%	200%- 300%	300%- 400%	400%- ზე მეტი
კომერციული სესხები	5,280,396	688,491	471,008	1,396,633	167,960	341,335	1,193,148	524,524	197,306
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	2.90%	1.47%	1.09%	0.69%	1.04%	1.92%	2.50%	16.19%	1.87%
იპოთეკური სესხები	4,022,058	94,513	715,692	1,556,323	651,029	519,179	440,231	11,085	4,739
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	0.82%	4.19%	0.02%	0.09%	0.66%	1.19%	3.41%	9.24%	2.15%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	3,731,756	429,366	725,310	933,874	272,270	328,758	835,894	90,748	34,841
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	1.99%	5.89%	0.10%	0.27%	0.66%	1.65%	3.11%	4.59%	2.43%
სამომხმარებლო სესხები	2,981,305	1,560,864	443,343	514,287	178,141	143,989	132,295	3,634	731
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	4.56%	8.07%	0.07%	0.36%	1.02%	1.43%	2.67%	11.23%	2.60%
სალომხმარებლო სესხები	165,417	1	4,182	37,427	118,095	4,568	1,128	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	1.25%	N/A	0.02%	4.83%	0.09%	2.47%	2.48%	n/a	N/A
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული დირექტორით,	16,280,932	2,773,235	2,359,535	4,438,544	1,387,495	1,337,829	2,602,696	629,991	237,617
მთლიანი									513,990

რესტრუქტურულიზებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება კატეგორიების მიხედვით:

წლის განმავლობაში ჯგუფმა შეცვალა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მომხმარებლებზე გაცემულ გარკვეულ სესხებზე და ავანსებზე. ყველა ასეთი სესხი მანამდე გადაიტანებოდა, მინიმუმ, მეორე სტადიაზე, ხოლო დანაკარგების რეზერვი ფასდებოდა აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ინფორმაციას ფინანსურ აქტივებზე, რომელთა მოდიფიცირებაც მოხდა მაშინ, როცა მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასდა აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით:

2023 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური
აქტივები:

კომერციული სესხები
იპოთეკური სესხები
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები
სამომხმარებლო სესხები
სალომხმარებლო სესხები
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ
იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

ამორტიზებული დირექტორი მოდიფიკაციამდე	მოდიფიცირებით წარმოქმნილი წმინდა შემოსულობა (ზარალი)
710,073	599
44,848	(131)
168,593	(2,362)
287,667	(12,791)
-	-
1,211,181	(14,685)
839	138
1,212,020	(14,547)

2022 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური
აქტივები:

კომერციული სესხები
იპოთეკური სესხები
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები
სამომხმარებლო სესხები
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ
იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

ამორტიზებული დირექტორი მოდიფიკაციამდე	მოდიფიცირებით წარმოქმნილი წმინდა შემოსულობა (ზარალი)
621,067	2,169
73,863	(3,081)
173,382	(2,524)
305,726	(25,835)
1,174,038	(29,271)
1,174,038	(29,271)

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

2021 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური
აქტივები:

კომერციული სესხები

იპოთეკური სესხები

მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები

სამომხმარებლო სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ
იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე	მოდიფიცირებით წარმოქმნილი წმინდა შემოსულობა (ზარალი)
437,979	388
132,638	530
243,217	(4,185)
271,896	(9,446)
1,085,730	(12,713)
1,085,730	(12,713)

იმ სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება, რომლებიც ადრე მოდიფიცირდა (როდესაც იყვნენ მეორე ან მესამე სტადიაზე) და ახლა მიკუთვნებულია პირველი სტადიისთვის, ხოლო მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასებულია 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის ოდენობით, წარმოდგენილია ქვედა ცხრილში:

საწყისი აღიარების შემდეგ მოდიფიცირებული ფინანსური
აქტივები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

კომერციული სესხები

იპოთეკური სესხები

მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები

სამომხმარებლო სესხები

სალომბარდო სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ
იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

მთლიანი საბალანსო ღირებულება	შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
96,127	(255)
63,193	(51)
39,912	(98)
14,217	(49)
-	-
213,449	(453)
-	-
213,449	(453)

საწყისი აღიარების შემდეგ მოდიფიცირებული ფინანსური
აქტივები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

კომერციული სესხები

იპოთეკური სესხები

მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები

სამომხმარებლო სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ
იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

მთლიანი საბალანსო ღირებულება	შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
10,100	(24)
72,919	(104)
40,925	(129)
19,482	(204)
143,426	(461)
143,426	(461)

საწყისი აღიარების შემდეგ მოდიფიცირებული ფინანსური
აქტივები

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

კომერციული სესხები

იპოთეკური სესხები

მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები

სამომხმარებლო სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ
იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

მთლიანი საბალანსო ღირებულება	შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
19,521	(121)
81,892	(231)
35,301	(347)
25,063	(633)
161,777	(1,332)
-	-
161,777	(1,332)

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2023				2022			
	ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (ეთგო)		დბთ და სხვა უცხო ქვეყანა		ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (ეთგო)		დბთ და სხვა უცხო ქვეყანა	
	საქართველო			სულ	საქართველო			სულ
აქტივები:								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,465,026	974,224	603,582	3,042,832				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,733,899	-	18,759	1,752,658				
სააქციო უცხოელი ფასიანი ქაღალდები	2,194,463	2,258,203	428,129	4,880,815				
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	19,531,162	16,987	699,918	20,248,067				
ყველა სხვა აქტივი	1,246,815	146,974	75,949	1,469,738				
	26,171,385	3,396,388	1,826,337	31,394,110				
ვალდებულებები:								
კლიენტის ანაზღაურება და თანასუქები	15,083,091	1,189,517	4,504,208	20,776,816				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,369,365	2,234,149	529,515	5,133,029				
გამომცემი სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები	273,923	147,436	-	421,359				
საიჯარო ვალდებულება	124,345	-	13,209	137,554				
ყველა სხვა ვალდებულება	381,722	79,352	12,228	473,302				
	18,232,446	3,650,454	5,059,160	26,942,060				
წმინდა საბალანსო პოზიცია	7,938,939	(254,066)	(3,232,823)	4,452,050				

	2023				2022			
	ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (ეთგო)		დბთ და სხვა უცხო ქვეყანა		ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (ეთგო)		დბთ და სხვა უცხო ქვეყანა	
	საქართველო			სულ	საქართველო			სულ
აქტივები:								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,419,835	1,453,123	622,770	3,495,728	812,315	417,228	264,909	1,494,452
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,342,829	54,175	20,302	2,417,306	1,909,220	-	8,719	1,917,939
სააქციო უცხოელი ფასიანი ქაღალდები	1,792,192	2,436,465	115,092	4,343,749	1,462,826	953,739	147,396	2,563,961
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	16,303,440	16,340	521,823	16,841,603	15,335,870	17,750	644,546	15,998,166
ყველა სხვა აქტივი	1,070,174	119,933	78,565	1,268,672	951,588	178,108	56,998	1,186,694
	22,928,470	4,080,036	1,358,552	28,367,058	20,471,819	1,566,825	1,122,568	23,161,212
ვალდებულებები:								
კლიენტის ანაზღაურება და თანასუქები	13,018,270	978,029	4,277,762	18,274,061	11,219,941	897,834	1,963,663	14,081,438
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,622,788	2,066,922	501,784	5,191,494	1,581,588	2,447,879	88,995	4,118,462
გამომცემი სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები	312,258	333,879	-	646,137	386,295	1,066,857	7,327	1,460,479
საიჯარო ვალდებულება	99,556	-	13,068	112,624	82,311	-	2,787	85,098
ყველა სხვა ვალდებულება	268,425	79,321	7,628	355,374	305,609	48,919	9,984	364,512
	16,321,297	3,458,151	4,800,242	24,579,690	13,575,744	4,461,489	2,072,756	20,109,989
წმინდა საბალანსო პოზიცია	6,607,173	621,885	(3,441,690)	3,787,368	6,896,075	(2,894,664)	(950,188)	3,051,223

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფმა ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. ამ რისკის შეზღუდვის მიზნით, ხელმძღვანელობა ძირითადი სადეპოზიტო ბაზის გარდა იყენებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის მიხედვით და რეგულარულ ზედამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ჯგუფი ფლობს საკმაოდ რეალიზებადი და დივერსიფიცირებული აქტივების პორტფელს, რომელთა ლიკვიდაციაც მარტივად არის შესაძლებელი ფულადი ნაკადების მოულოდნელი შეწყვეტის შემთხვევაში. ჯგუფი ასევე ფლობს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც შეუძლია გამოიყენოს ლიკვიდურობის მიზნით. ამასთან, ჯგუფი ფლობს ფულად დეპოზიტს (სავალდებულო რეზერვი) სებ-ში, რომლის მოცულობაც დამოკიდებულია მოზიდულ სამომხმარებლო სახსრებზე.

ბანკის ლიკვიდურობის პოზიციას ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს და მართავს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ლიკვიდურობის კოეფიციენტების მიხედვით. ბანკები ვალდებულები არიან, რომ შეინარჩუნონ ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც განისაზღვრა როგორც მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების თანაფარდობა წმინდა ფულად გადინებებთან მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. ბრძანების თანახმად, სტრესულ პერიოდებს თუ არ ჩავთვლით, კოეფიციენტი 100%-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს. ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 125.2%-ს გაუტოლდა (2022 წ.: 132.4%, 2021 წ.: 124.0 %).

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)**ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)**

ბანკს საკმარისი ბუფერი აქვს, რომელიც აღემატება წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის 100%-იან მოთხოვნას, რომელიც ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 სექტემბერს. წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის სოლიდური ბუფერი ნიშნავს სტაბილურ დაფინანსების წყაროებს ხანგრძლივი ვადით. ამ მიდგომის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ დაფინანსების მექანიზმი საკმარისად მოქნილია, რათა უზრუნველყოფს ლიკვიდურობა სხვადასხვა საბაზრო პირობებში. წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 130.4% (2022 წ.: 131.9%; 2021 წ.: 132.5%), რაც საკმაოდ მაღალია სეზ-ის მიერ მოთხოვნილ მინიმალურ სავალდებულო ბუფერზე.

ჯგუფი ასევე აბალანსებს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ვადებს და ახდენს უარყოფით გეგმებზე მაქსიმალური ლიმიტის რეგულარულ მონიტორინგს, ბანკის ინდივიდუალურ მთლიან საზედამხედველო კაპიტალთან შედარებით, რომელიც გამოითვლება სეზ-ის რეგულაციის შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით, გარდა სხვა ვალდებულებებისა, რომლებიც წარმოდგენილია საბალანსო ღირებულებებით ამ ვალდებულებების მოკლევადიანი ხასიათის გამო. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. ამის მიუხედავად, ჯგუფის მოლოდინით, ბევრი მომხმარებელი არ მოითხოვს ვალდებულებების დაფარვას იმ უადრესი თარიღით, რომლითაც შეიძლება ბანკს დაევალოს გადახდა; და ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულადი ნაკადებს, რომელიც ეფუძნება დეპოზიტების ვადაზე ადრე გატანის ისტორიულ მონაცემებს.

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვეზე ნაკლები	3-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
კლიენტის ანაზღაურება და თამასუქები	8,744,192	10,559,751	1,964,484	73,382	21,341,809
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,777,141	560,049	1,756,366	836,493	5,930,049
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	406	40,986	374,564	83,158	499,114
საიჯარო ვალდებულება	8,990	26,372	96,425	26,499	158,286
სხვა ვალდებულებები	134,313	13,032	2,369	133	149,847
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	11,665,042	11,200,190	4,194,208	1,019,665	28,079,105
ფინანსური ვალდებულებები					
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
კლიენტის ანაზღაურება და თამასუქები	8,311,907	8,362,015	1,951,705	342,592	18,968,219
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,380,461	570,588	1,284,397	654,002	5,889,448
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	7,849	343,213	411,265	-	762,327
საიჯარო ვალდებულება	7,458	21,841	76,111	16,756	122,166
სხვა ვალდებულებები	137,675	14,768	1,030	118	153,591
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	11,845,350	9,312,425	3,724,508	1,013,468	25,895,751
ფინანსური ვალდებულებები					
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
კლიენტის ანაზღაურება და თამასუქები	5,355,862	7,318,350	1,645,710	352,824	14,672,746
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,815,237	535,469	1,752,690	610,949	4,714,345
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	37,586	244,739	1,437,825	-	1,720,150
საიჯარო ვალდებულება	5,967	16,099	65,185	10,992	98,243
სხვა ვალდებულებები	171,819	3,192	2,015	18	177,044
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	7,386,471	8,117,849	4,903,425	974,783	21,382,528

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)**ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)**

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვას ჯგუფის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით.

	3 თვეზე ნაკლები	3-12 თვე	1-დან მეტი	5 წელზე მეტი	სულ
2023 წლის 31 დეკემბერი	1,349,928	636,409	1,009,256	27,560	3,023,153
2022 წლის 31 დეკემბერი	1,280,906	625,011	778,275	30,294	2,714,486
2021 წლის 31 დეკემბერი	1,010,650	663,865	885,895	17,546	2,577,956

ჯგუფის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა გარანტია ან პირობითი ვალდებულება არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე.

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათ ლიკვიდაციას წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში. პირველადი კაპიტალის უვადო თამასუქები წარმოდგენილია „ხუთ წელზე მეტი“ კატეგორიაში, ვინაიდან ხელმძღვანელობა ამ ვადაზე უფრო ადრე მათ დაფარვას არ მოელოა.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მოძრაობა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. ჯგუფი ახორციელებს საბაზრო რისკის კლასიფიცირებას სავაჭრო ან არა-სავაჭრო პორტფელებად. სავაჭრო და არასავაჭრო პოზიციები იმართება და მოწმდება მგრძნობელობის ანალიზების გამოყენებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ მოძრაობაზე ან სამართლიან ღირებულებებზე. მოცემული ცხრილი ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძნობელობას საპროცენტო განაკვეთის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელ ცვლილებაზე, როდესაც სხვა ცვლადები უცვლელია:

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძნობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის დასაშვები ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის არსებულ ცვლადი განაკვეთის არა-სავაჭრო ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებს. საბაზისო პუნქტებში შესული ცვლილებები გამოითვლება ბოლო თვის განმავლობაში ცვალებადი განაკვეთების ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრების გამრავლებით შესაბამის ცვალებად განაკვეთებზე. 2023 წლის, 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში მგრძნობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ჯგუფის საკუთარ კაპიტალზე.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

გაღუტა	საბაზრო ერთეულის ზრდა 2023	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2023	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2023
ლარი	22	6,541	2,289
ევრო	8	707	2
აშშ დოლარი	12	813	101
გაღუტა	საბაზრო ერთეულის კლება 2023	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2023	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2023
ლარი	22	(6,541)	(2,289)
ევრო	8	(707)	(2)
აშშ დოლარი	12	(813)	(101)
გაღუტა	საბაზრო ერთეულის ზრდა 2022	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2022	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2022
ლარი	14	2,432	1,348
ევრო	24	3,732	107
აშშ დოლარი	21	1,624	1,022
გაღუტა	საბაზრო ერთეულის კლება 2022	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2022	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2022
ლარი	14	(2,432)	(1,348)
ევრო	24	(3,732)	(107)
აშშ დოლარი	21	(1,624)	(1,022)
გაღუტა	საბაზრო ერთეულის ზრდა 2021	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2021	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2021
ლარი	53	6,733	5,516
ევრო	2	238	-
აშშ დოლარი	5	355	-
გაღუტა	საბაზრო ერთეულის კლება 2021	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2021	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2021
ლარი	53	(6,733)	(5,516)
ევრო	2	(238)	-
აშშ დოლარი	5	(355)	-

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საბაზრო რისკი (გაგრძელება)***სავალუტო რისკი*

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. დირექტორთა საბჭოს სეზ-ის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი ხდება ყოველდღიურად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ის ვალუტები, რომლებშიც გამოხატულ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებზე ჯგუფს 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მნიშვნელოვანი რისკი ჰქონდა. ანალიზი გამოითვლის ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების დინამიკის გავლენას, როდესაც ყველა სხვა ცვლადი მუდმივია მოგება-ზარალის ანგარიშში. ქართულ ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების დინამიკის გავლენა გამოითვლება, როგორც 12 თვის განმავლობაში სავალუტო კურსის ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრა. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის ანგარიშგებასა ან კაპიტალში, ხოლო დადებითი მაჩვენებელი კი ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას. 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის, 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მგრძნობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ჯგუფის საკუთარ კაპიტალზე.

ვალუტა	სავალუტო კურსის ცვლილება, %	დაბეგვრამდე მოგების ეფექტი	სავალუტო კურსის ცვლილება, %	დაბეგვრამდე მოგების ეფექტი	სავალუტო კურსის ცვლილება, %	დაბეგვრამდე მოგების ეფექტი
	2023		2022		2021	
ევრო	8.8%	(400)	13.4%	1,179	8.6%	209
აშშ დოლარი	4.9%	1,511	10.9%	4,018	6.4%	1,027

წინასწარ გადახდის რისკი

წინასწარ გადახდის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფის განიცდის ზარალს, თუ მისი მომხმარებლები ან კონტრაქტები გადაიხდიან, ან მოითხოვენ გადახდას მოსალოდნელზე ადრე, მაგალითად, ფიქსირებული განაკვეთის იპოთეკის შემთხვევაში, როცა საპროცენტო განაკვეთების შემცირდება, ან სხვა საკრედიტო პროდუქტების შემთხვევაში, ან მსგავსი მიზეზით.

ჯგუფი ნაადრევი გადახდების ეფექტის დასადგენად თითოეული სასესხო პროდუქტისთვის ინდივიდუალურად გამოითვლის ვადაზე ადრე გადახდების საშუალო შეწონილ მაჩვენებლებს, ამ ისტორიულ მაჩვენებლებს იყენებს შესაბამისი პროდუქტების მიმდინარე საბალანსო ღირებულებაზე საანგარიშგებო თარიღისთვის და ამრავლებს თითოეული პროდუქტის წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთების საშუალო შეწონილზე.

ეს მოდელი არ განასხვავებს გადახდის სხვადასხვა მიზეზს (მაგ. ადგილის გამოცვლა, რეფინანსირება და რესტრუქტურირება) და ითვალისწინებს წინსწრებით გადახდის ჯარიმების ეფექტს ჯგუფის შემოსავალზე.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საბაზრო რისკი (გაგრძელება)**

წინასწარ გადახდის რისკის მოსალოდნელი ეფექტი ჯგუფის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე 2023 წლის 31 დეკემბრით, 2022 წლის 31 დეკემბრითა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე
2023 წ.	(71,177)
2022 წ.	(51,899)
2021 წ.	(52,552)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი.

კიბერთავდასხმების რისკი, ფულის გათეთრების და კანონმდებლობასთან შეუსაბამობის რისკი

საინფორმაციო უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკი ბოლო რამდენიმე წელიწადში გაიზარდა და რამდენიმე მსხვილ ორგანიზაციაზე კიბერთავდასხმები განხორციელდა. საბედნიეროდ, ჯგუფის ოპერაციებზე არსებითი გავლენა ამას არ მოუხდენია და ჯგუფიდან მონაცემებს არ გაუჟონავს. ბოლო რამდენიმე წელიწადში ჯგუფმა გააფართოვა თავისი ოპერაციები და ყურადღება გადაიტანა საბანკო პროდუქტებისა და სერვისების გაციფრულებაზე, შესაბამისად, გაიზარდა ელექტრონული დანაშაულებიც, მათ შორის თაღლითობაც, თუმცა ამას მნიშვნელოვანი ზარალი არ გამოუწვევია. ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების რისკები, რომელთაგან დასაცავად ბანკს ზომები აქვს მიღებული, მთელი მსოფლიოს მასშტაბით იზრდება. ბანკს მარეგულირებელი და საზედამხედველო ორგანოები მკაცრ მოთხოვნებს უყენებენ ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლასთან დაკავშირებით. ამ მოთხოვნების შეუსრულებლობამ შეიძლება გამოიწვიოს იძულების ღონისძიებები მარეგულირებლის მხრიდან, რამაც შესაძლოა განაპირობოს ფულადი ჯარიმა და უარყოფითი გავლენა ჯგუფის რეპუტაციაზე.

ჯგუფი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, ჯგუფი ახერხებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომლების განათლებისა და შეფასების პროცესებს და შიდა აუდიტის გამოყენებას.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საოპერაციო გარემო

ჯგუფის საქმიანობის დიდი ნაწილი კონცენტრირებულია საქართველოში. რადგანაც ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არა აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა დაკავშირებულია ისეთ რისკებთან, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე (მათ შორის ის, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, ასევე მხედველობაშია მისაღები საქართველოს განუვითარებელი საკრედიტო და საფონდო ბაზრები). თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების ჩამოყალიბებისათვის საჭირო რეფორმების სახით, რაც დადებითად აისახება ზოგად საინვესტიციო კლიმატზე. ამ რეფორმებს შორისაა ახალი კანონმდებლობის მიღება (ახალი საგადასახადო კოდექსისა და საპროცესო კანონების ჩათვლით). დირექტორთა საბჭოს აზრით, აღნიშნული ნაბიჯები ხელს უწყობს ბიზნესრისკების შემცირებას საქართველოში.

მოსალოდნელია ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებისკენ მიმართული არსებული ტენდენციის გაგრძელება. ქართული ეკონომიკის მომავალი სტაბილურობა დიდად არის დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის. ამის მიუხედავად, საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენას ახდენს მსოფლიო კრიზისი და ეკონომიკური განვითარების ტემპის შენელება.

რეგიონის არასტაბილურობა

საქართველოს ეკონომიკა კარგად არის დივერსიფიცირებული და არ არის მნიშვნელოვნად დამოკიდებული ერთ ქვეყანაზე. თუმცა იგი დამოკიდებულია რეგიონის, კერძოდ, თავისი სავაჭრო პარტნიორების, რუსეთის, თურქეთის, აზერბაიჯანისა და სომხეთის ეკონომიკაზე. რეგიონში მიმდინარეობს გეოპოლიტიკური დამაბულობა, პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობა და სამხედრო კონფლიქტი, რამაც შეიძლება ჩვენს ბიზნესსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე უარყოფითი გავლენა მოახდინოს.

ჯგუფი აქტიურად ახდენს რეგიონული და ადგილობრივი ბაზრის პირობების და პოლიტიკურ არასტაბილურობასთან დაკავშირებული რისკების მონიტორინგს და აგრეთვე აკვირდება საქართველოს მთავრობის საპასუხო ზომებს. იგი ახდენს სტრესულ და სცენარების ტესტირებას, რათა შეაფასოს გავლენა თავის ფინანსურ მდგომარეობაზე და შეიმუშავეს რეაგირების სტრატეგიები და სამოქმედო გეგმები მართალია, ფინანსური ბაზრის რყევები და გეოპოლიტიკური დამაბულობა უარყოფითად აისახება რეგიონის სავაჭრო პარტნიორებზე, საქართველოს პრეფერენციული სავაჭრო რეჟიმი და კარგად დივერსიფიცირებული ეკონომიკა, ერთ ქვეყანაზე დამოკიდებულების თვალსაზრისით, ქვეყანას საშუალებას აძლევს, უფრო მედეგი იყოს რეგიონული საგარეო შოკების მიმართ.

კაპიტალის რისკი

ბანკს აქვს რისკი იმისა, რომ ვერ დააკმაყოფილოს სებ-ის მიერ დაწესებულ კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალურ მოთხოვნებს. ბანკი, საქართველოს ყველა რეგულირებული ფინანსური დაწესებულების მსგავსად, ვალდებულია დააკმაყოფილოს სებ-ის მიერ დაწესებული გარკვეული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები. კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობამ, შესაძლოა, არსებითი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჯგუფზე და ხელი შეუშალოს მისი სტრატეგიული მიზნების მიღწევას.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

კაპიტალის რისკი (გაგრძელება)

ჯგუფი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას თავის ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. კაპიტალის ადეკვატურობის მართვის სქემის ფარგლებში, ჯგუფი მუდმივად ახდენს საბაზრო პირობების მონიტორინგს და ამოწმებს საბაზრო ცვლილებებს, ასევე ატარებს სტრესის და სცენარების ტესტირებას, რათა შეამოწმოს თავისი პოზიცია არასახარბიელო ეკონომიკის, ბაზრის და მარეგულირებელი გარემოს პირობებში. ხელმძღვანელობა და სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად აკონტროლებს კაპიტალის პოზიციას, რათა საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოს გონივრული მართვა და დროული ღონისძიებები. დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ 31-ე შენიშვნა.

ახალი რისკები

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ახალი რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი.

ჯგუფმა კლიმატის რისკი ახალ რისკად განსაზღვრა. კლიმატის რისკი განისაზღვრა, როგორც ახალი რისკი 2021 წელს მას შემდეგ, რაც პირველად მოვახდინეთ კლიმატის რისკის არსებობის შეფასება. კლიმატის რისკი ცვალებადი რისკია და ჩვენ ვაანალიზებთ რისკის განმაპირობებელ ფაქტორებს, რომლებიც ზოგიერთი სექტორისთვის შეიძლება არსებითი იყოს. კლიმატთან დაკავშირებული რისკი არის ფინანსური ზარალის და/ან ჯგუფის რეპუტაციის შელახვის რისკი ნახშირბადის უფრო დაბალი ემისიების ეკონომიკაზე გადასვლის დაჩქარების შედეგად, ასევე რეალური ფიზიკური ზიანის მატერიალიზება, რაც შეიძლება დადგეს მწვავე ან ქრონიკული სტიქიური მოვლენების გამო. სხვებთან ერთად, გარდამავლობის (უფრო დაბალი ემისიების ეკონომიკაზე გადასვლის) და ფიზიკურმა რისკებმა შეიძლება გავლენა მოახდინოს ჩვენი მომხმარებლების საქმიანობაზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე და მათ უნარზე, რომ დაფარონ სესხები.

ბანკმა ჩაატარა ხარისხობრივი ანალიზი, რათა გარკვეულიყო, სხვადასხვა სცენარის პირობებში როგორ შეიძლება იმოქმედოს დაბალი ემისიების ეკონომიკაზე გადასვლის და კლიმატური ცვლილების ფიზიკურმა ეფექტებმა ბანკის საკრედიტო, ლიკვიდურობის, კაპიტალის, საბაზრო, საოპერაციო და რეპუტაციის რისკზე „მოკლევადიან“ (ანუ ერთიდან ორ წლამდე) და „ძალიან გრძელვადიან“ (ანუ შვიდ წელზე მეტი) პერსპექტივაში. მიიჩნევა, რომ რისკები მომდევნო წლებში დაბალია. ამის მიუხედავად, რეპუტაციის რისკი შეიძლება დადგეს, თუ კლიმატური ღონისძიებები არ იქნება საკმარისად ამბიციური და სანდო. 2024 წელს უფრო რაოდენობრივ მეთოდს მივმართავთ არსებობის შესაფასებლად სხვადასხვა სცენარში, გარდა კაპიტალსა და პორტფელზე გავლენების მოდელირებისა. გარდა ამისა, ბანკმა ჩაატარა გარდამავლობის და ფიზიკური რისკების ხარისხობრივი ანალიზი იმ სექტორებისთვის, რომელშიც საქმიანობენ ჩვენი კორპორაციული კლიენტები და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები. ანალიზის შედეგების მიხედვით, მიუხედავად იმისა, რომ როგორც მკაცრმა კლიმატურმა პოლიტიკამ (გარდამავლობის რისკები), ისე კლიმატის უკონტროლო ცვლილებამ (ფიზიკური რისკები) შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს მსესხებლის გადახდისუნარიანობაზე და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებაზე მომავალში (2030 წლიდან), მოსალოდნელია, რომ მომდევნო წლებში რისკი დაბალი იქნება ჩვენი კომერციული პორტფელისთვის და სავარაუდოდ არ მოახდენს გავლენას საკრედიტო ზარალის ამჟამინდელ პროგნოზზე. ჩვენი ამჟამინდელი ამოსავალი წერტილია კლიმატური პოლიტიკა, რომელიც მხარს უჭერს დაბალნახშირბადიანი სექტორებზე გადასვლას და დაბალ და მინიმალურ ფიზიკურ რისკებს. ჩვენი აზრით, კონკურენტუნარიანობის დაკარგვის არაპირდაპირი ხარჯები მინიმალურია. უფრო ამბიციური გადასვლა დაბალნახშირბადიან სექტორებზე, პოლიტიკის მიხედვით, გაზრდიდა კაპიტალის ხარჯს, რასაც ჯამში უარყოფითი გავლენა ექნებოდა ჩვენი მაღალნახშირბადიანი სექტორების პორტფელზე. კლიმატის რისკი ამჟამად იმართება გარიგების დონეზე გაძლიერებული წინასწარი შეფასების (დიუ დილიჯენსი) მიდგომით, რა დროსაც გარკვეული სექტორების მსესხებლები განიხილებიან უფრო მაღალი რისკის მქონედ ჩვენი სტატისტიკური მონაცემების გრაფებზე. უფრო მაღალ რისკებად მიჩნეული რისკების შერბილების თაობაზე დამატებითი ინსტრუქციები იქმნება.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)**ახალი რისკები (გაგრძელება)**

კლიმატის რისკის ჩვენი ამჟამინდელი შეფასება რეტროსპექტიულია და ითვალისწინებს მხოლოდ ამინდთან დაკავშირებულ მოვლენებს ბოლო წლებიდან. 2024 წელს ჩვენ ვაპირებთ პერსპექტიული (საპროგნოზო) მიდგომის დანერგვას, რომლითაც კლიმატური სცენარები მოახდენს გავლენას ამინდთან დაკავშირებული მოვლენების ალბათობაზე და ინტენსივობაზე ჩვენს პორტფელში. საერთო ჯამში, კლიმატის ცვლილების შედეგები თავიანთი ხასიათით უფრო გრძელვადიანი იქნება, თანმდევი განუსაზღვრელობის დონით, და არ მოქმედებს მიმდინარე პერიოდის სააღრიცხვო განსჯასა და შეფასებებზე. ამის გამო ფინანსურ ანგარიშგებაში დამატებითი განმარტებითი შენიშვნები არ არის წარმოდგენილი. კლიმატთან დაკავშირებული რისკების პოტენციური გავლენა ექვემდებარება შემდგომ ანალიზს მომავალში.

28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება**სამართლიანი ღირებულების იერარქია**

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ჯგუფმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების მიხედვით. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული ან რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც მოცემულია სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მათი დონის მიხედვით:

2023 წლის 31 დეკემბერს სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები	1-ლი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ
სულ საინვესტიციო ქონება	-	-	127,924	127,924
მიწის	-	-	4,844	4,844
საცხოვრებელი ქონება	-	-	87,758	87,758
არასაცხოვრებელი ქონება	-	-	35,322	35,322
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	6,944	4,349,655	108	4,356,707
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	10,942	-	10,942
აქტივები, რომლისთვისაც სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრული არ არის				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3,042,832	-	-	3,042,832
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,752,658	-	1,752,658
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები	-	528,032	-	528,032
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	19,491,361	19,491,361
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	25,779	-	25,779
ვალდებულებები, რომლისთვისაც სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრული არ არის				
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	-	20,796,389	-	20,796,389
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	3,752,208	1,376,804	5,129,012
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	270,524	148,134	418,658
საიჯარო ვალდებულება	-	13,209	125,856	139,065

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბერს სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები	1-ლი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ
სულ საინვესტიციო ქონება	-	-	170,629	170,629
მიწის	-	-	9,009	9,009
საცხოვრებელი ქონება	-	-	112,890	112,890
არასაცხოვრებელი ქონება	-	-	48,730	48,730
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	4,744	3,960,360	108	3,965,212
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	39,270	-	39,270
აქტივები, რომლისთვისაც სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრული არ არის				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3,495,728	-	-	3,495,728
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	2,417,306	-	2,417,306
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები	-	385,800	-	385,800
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	16,246,726	16,246,726
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	59,020	-	59,020
ვალდებულებები, რომლისთვისაც სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრული არ არის				
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	-	18,241,016	-	18,241,016
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	3,974,909	1,192,800	5,167,709
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	490,691	151,845	642,536
საიჯარო ვალდებულება	-	13,068	102,825	115,893
2021 წლის 31 დეკემბერს სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
სულ საინვესტიციო ქონება	-	-	231,707	231,707
მიწის	-	-	11,762	11,762
საცხოვრებელი ქონება	-	-	152,167	152,167
არასაცხოვრებელი ქონება	-	-	67,778	67,778
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	5,242	2,558,611	108	2,563,961
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	135,079	-	135,079
აქტივები, რომლისთვისაც სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრული არ არის				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,494,452	-	-	1,494,452
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,917,939	-	1,917,939
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	15,615,284	15,615,284
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	7,865	-	7,865
ვალდებულებები, რომლისთვისაც სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრული არ არის				
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	-	14,056,936	-	14,056,936
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	3,453,121	665,341	4,118,462
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,316,918	215,791	1,532,709
საიჯარო ვალდებულება	-	2,787	89,018	91,805

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)**სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)**

ქვემოთ აღწერილია შეფასების ხერხებით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა. ჯგუფმა გამოიყენა ის დაშვებები, რომლებსაც, ჯგუფის აზრით, დაეყრდნობიან ბაზრის მონაწილეები ინსტრუმენტის შეფასების დროს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სავალუტო სვოპებს, სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს და ოფციონის კონტრაქტებს. შეფასებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდია მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელს, რომლებისთვისაც გამოიყენება დღევანდელი ღირებულების გაანგარიშება და ასევე სტანდარტული ოფციონის ფასწარმოქმნის მოდელი. მოდელი შეიცავს სხვადასხვა ამოსავალ მონაცემს კონტრაქტების საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსის, საპროცენტო განაკვეთის მრუდის და ნაგულისხმევი მერყეობის ჩათვლით.

სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ნაწილი კოტირებული წილობრივი და სავალო ფასიანი ქაღალდებია. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა შეფასება ხდება შეფასების სისტემით ან ფასწარმოქმნის მოდელით, შედგება არაკოტირებული კაპიტალის და სასესხო ფასიანი ქაღალდებისაგან. ეს ფასიანი ქაღალდები შეიძლება შეფასდეს მეთოდით, რომელიც ზოგჯერ შეიცავს მხოლოდ საბაზრო ემპირიულ მონაცემებს, ხოლო სხვა დროს შეიძლება გამოყენებულ იქნას როგორც ემპირიული, ისე არაემპირიული მონაცემები. არაემპირიული მონაცემი მოიცავს ვარაუდს ინვესტირებული საწარმოს სამომავლო ფინანსური საქმიანობის და მისთვის დამახასიათებელი რისკების შესახებ, ასევე მოიცავს ეკონომიკურ ვარაუდს მრეწველობის და გეოგრაფიული იურისდიქციის შესახებ, რომელშიც ფუნქციონირებს ინვესტირებული საწარმო.

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, თუმცა მათი სამართლიანი ღირებულება მოცემულია განმარტებით შენიშვნებში

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეორე და მესამე დონეში სამართლიანი ღირებულებები ფასდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდის გამოყენებით. მსგავსი საკრედიტო რისკის, ვალუტის და დარჩენილი ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთები გამოიყენება, როგორც დისკონტირების განაკვეთი შეფასების მოდელში.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების ცვლილების დინამიკა

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული მე-3 დონის ფინანსური აქტივების საწყისი და საბოლოო თანხების შეჯერება:

	31 დეკემბრის 2020	31 დეკემბრის 2021	31 დეკემბრის 2022	31 დეკემბრის 2023
მე-3 დონის ფინანსური აქტივები				
კაპიტალში ინვესტიციის ფასიანი ქაღალდები	108	108	108	108
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მესამე დონის არაფინანსური აქტივების ცვლილების დინამიკა				

ყველა საინვესტიციო ქონება მესამე დონეს მიეკუთვნება. მათი საწყისი და საბოლოო ნაშთების შეჯერება წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე გავლენა, რომლებიც ძირითადი დაშვებების ცვლილებების სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული

ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი გვიჩვენებს მე-3 დონის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებზე გავლენას გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გამოყენებით:

	გონივრულ ფარგლებში შესაძლო		გონივრულ ფარგლებში შესაძლო		გონივრულ ფარგლებში შესაძლო	
	საბალანსო ღირებულება	ალტერნატიული დაშვებების ეფექტი	საბალანსო ღირებულება	ალტერნატიული დაშვებების ეფექტი	საბალანსო ღირებულება	ალტერნატიული დაშვებების ეფექტი
	2023		2022		2021	
მე-3 დონის ფინანსური აქტივები კაპიტალში ინვესტიციის ფასიანი ქაღალდები	108	+/- 16	108	+/- 16	108	+/- 16

იმისთვის, რომ განესაზღვრა გონივრულად შესაძლო ალტერნატიული ვარაუდები, ჯგუფმა განახორციელა მოდელის არაემპირიული მთავარი ინფორმაციის კორექტირება შემდეგნაირად:

კაპიტალისათვის ჯგუფმა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადი დააკორექტირა მისი 10%-ით გაზრდით ან შემცირებით, რომელიც ჯგუფის აზრით ექცევა რეალურად დასაშვები ალტერნატივების ფარგლებში. ჯგუფის მოსაზრება ეყრდნობა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადებს, რომლებსაც იყენებენ ანალოგიური კომპანიები საქმიანობის იმავე სფეროსა და იმავე გეოგრაფიულ არეალში.

არაფინანსური აქტივების შეფასებისთვის გამოყენებული მნიშვნელოვანი არაემპირიული მონაცემების აღწერა

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არაემპირიული მონაცემების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია საინვესტიციო ქონების მესამე დონის შეფასებისთვის:

საინვესტიციო ქონება	2023 წლის 31 დეკემბერი	შეფასების მიზეზი	მნიშვნელოვანი არაემპირიული მონაცემები	მინ.	მაქს.	საშუალო შეწონილი	სხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია	მინ.	მაქს.	საშუალო შეწონილი
	127,924									
მიწა	4,844									
მიწა განვითარებისთვის	4,505	საბაზრო მიდგომა	ერთი კვადრატული მეტრის ღირებულება	0.012	2.220	1.033	კვადრატული მეტრი, მიწა	32	20,000	4,026
სასოფლო-სამეურნეო მიწა	339	საბაზრო მიდგომა	ერთი კვადრატული მეტრის ღირებულება	0.001	0.709	0.337	კვადრატული მეტრი, მიწა	310	140,000	19,296
საცხოვრებელი ქონება	87,758	საბაზრო მიდგომა	ერთი კვადრატული მეტრის ღირებულება	0.049	5.466	1.004	კვადრატული მეტრი, შენობა-ნაგებობები	18	3,170	225
არასაცხოვრებელი ქონება	35,322									
	35,322	საბაზრო მიდგომა	ქონების ღირებულება	22.870	3,838.861	1,321.071	კვადრატული მეტრი, მიწა	50	23,884	2,684
							კვადრატული მეტრი, შენობა-ნაგებობები	32	3,000	984

* ამ ცხრილში წარმოდგენილი არაემპირიული მონაცემების ფასი, განაკვეთი და ღირებულება წარმოდგენილია ლარში, თუ სხვა ვალუტა არ არის მითითებული.

ფინანსური ინსტრუმენტების მიმოხილვა

ქვემოთ მოცემულია 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის მიმოხილვა, გარდა იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომელთა საბალანსო ღირებულებები გონივრულობის ფარგლებში უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს.

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების მიმოხილვა (გაგრძელება)

	2023 წლის 31 დეკემბერს		
	ამორტიზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალი ასახვით
ფინანსური აქტივები			
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ფინანსურ ოგარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	20,248,067	-	-
მოთხოვნები და სხვა სესხები	3,530	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	7,098	-
სავალო ინსტრუმენტები	524,108	4,349,609	-
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები უცხოურ ვალუტაში	-	-	10,942
სულ	25,571,195	4,356,707	10,942
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	20,776,816	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	5,133,029	-	-
გამომწვევადი სავალო ფასიანი ქაღალდები	421,359	-	-
საიჯარო ვალდებულება	137,554	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულება (სხვა ვალდებულებებში)	104,874	-	-
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები უცხოურ ვალუტაში	-	-	25,779
სულ	26,573,632	-	25,779

	2022 წლის 31 დეკემბერს			2021 წლის 31 დეკემბერს		
	ამორტიზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალი ასახვით	ამორტიზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალი ასახვით
ფინანსური აქტივები						
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ფინანსურ ოგარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	16,841,603	-	-	15,998,166	-	-
მოთხოვნები და სხვა სესხები	3,398	-	-	23,432	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	4,912	-	-	5,419	-
სავალო ინსტრუმენტები	378,537	3,960,300	-	-	2,558,542	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	348	-	-	2,827
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები უცხოურ ვალუტაში	-	-	38,922	-	-	132,252
სულ	23,136,572	3,965,212	39,270	19,433,989	2,563,961	135,079
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	18,274,061	-	-	14,081,438	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	5,191,494	-	-	4,118,462	-	-
გამომწვევადი სავალო ფასიანი ქაღალდები	646,137	-	-	1,460,479	-	-
საიჯარო ვალდებულება	112,624	-	-	85,098	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულება (სხვა ვალდებულებებში)	67,148	-	-	52,133	-	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	-	-	-	1,385
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები უცხოურ ვალუტაში	-	-	59,020	-	-	6,480
სულ	24,291,464	-	59,020	19,797,610	-	7,865

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით არ არის ასახული

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ჯგუფის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც აღირიცხება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ცხრილში არ არის ნაჩვენები არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები, სხვა უფრო მცირე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც არსებითად უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებებს.

	2023 წლის 31 დეკემბერს		
	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	არაღიარებული შემოსულობა (ზარალი)
ფინანსური აქტივები			
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები	524,108	528,032	3,924
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ფინანსურ ოგარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	20,248,067	19,491,361	(756,706)
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	20,776,816	20,796,389	(19,573)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	5,133,029	5,129,012	4,017
გამომწვევადი სავალო ფასიანი ქაღალდები	421,359	418,658	2,701
საიჯარო ვალდებულება	137,554	139,065	(1,511)
სულ არაღიარებული ცვლილება არაარეალიზებულ სამართლიან ღირებულებაში			(767,148)

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით არ არის ასახული (გაგრძელება)

	2022 წლის 31 დეკემბერს			2021 წლის 31 დეკემბერს		
	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	არაღიარებული შემოსულობა (ზარალი)	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	არაღიარებული შემოსულობა (ზარალი)
ფინანსური აქტივები						
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები	378,537	385,800	7,263	-	-	-
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ფინანსურ ოკარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	16,841,603	16,246,726	(594,877)	15,998,166	15,615,284	(382,882)
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	18,274,061	18,241,016	33,045	14,081,438	14,056,936	24,502
ვალდებულებების საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	5,191,494	5,167,709	23,785	4,118,462	4,118,462	-
გამომცემელი სავალო ფასიანი ქაღალდები	646,137	642,536	3,601	1,460,479	1,532,709	(72,230)
საიჯარო ვალდებულება	112,624	115,893	(3,269)	85,098	91,805	(6,707)
სულ არაღიარებული ცვლილება არარეალიზებულ სამართლიან ღირებულებაში			(530,452)			(437,317)

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ეს დაშვება აგრეთვე ეხება მოთხოვნამდე ანაზრებს, განსაზღვრული ვადის არმქონე შემნახველ ანგარიშებს და ცვალებადი განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, ფიქსირებული განაკვეთის მქონე, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მსგავს ფინანსურ ინსტრუმენტებზე საწყისი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთებისა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე დეპოზიტის სამართლიანი ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის სესხებისათვის. ერთ წლამდე ვადის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, დაშვებულია, რომ მათი საბალანსო ღირებულებები უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს.

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი მათი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით, გარდა მიმდინარე ანგარიშებისა და საკრედიტო ბარათებისა, როგორც ქვემოთ არის აღწერილი. ჯგუფის სახელშეკრულებო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების შესახებ იხილეთ 27-ე შენიშვნა „რისკის მართვა“.

2023 წლის 31 დეკემბრის								
მოთხოვნამდე	3 თვემდე	6 თვემდე	1 წლამდე	3 წლამდე	5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ	
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,358,521	684,311	-	-	-	-	-	3,042,832
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,733,899	-	-	-	-	-	18,759	1,752,658
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,492,313	2,587,018	374,800	227,208	165,913	31,111	2,452	4,880,815
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	1,190	2,870,703	1,353,016	2,771,695	5,370,552	2,964,992	4,915,919	20,248,067
მოთხოვნები და სხვა სესხები	463	2,963	13	91	-	-	-	3,530
სულ	5,586,386	6,144,995	1,727,829	2,998,994	5,536,465	2,996,103	4,937,130	29,927,902
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	5,553,799	3,164,093	1,509,258	8,902,129	1,080,299	513,720	53,518	20,776,816
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	476,646	2,297,284	84,200	420,567	795,241	554,167	504,924	5,133,029
გამომცემული სავალდებულო ფასიანი ქაღალდები	-	406	25,135	13,388	294,075	5,197	83,158	421,359
საიჯარო ვალდებულება	-	8,783	8,535	16,287	53,705	29,335	20,909	137,554
სულ	6,030,445	5,470,566	1,627,128	9,352,371	2,223,320	1,102,419	662,509	26,468,758
წმინდა	(444,059)	674,429	100,701	(6,353,377)	3,313,145	1,893,684	4,274,621	3,459,144
დაგროვილი გაბი	(444,059)	230,370	331,071	(6,022,306)	(2,709,161)	(815,477)	3,459,144	
2022 წლის 31 დეკემბრის								
მოთხოვნამდე	3 თვემდე	6 თვემდე	1 წლამდე	3 წლამდე	5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ	
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,764,823	730,905	-	-	-	-	-	3,495,728
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,396,567	-	437	-	-	-	20,302	2,417,306
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	947,377	2,315,415	536,087	217,956	142,195	182,498	2,221	4,343,749
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	4,204	2,087,352	1,241,786	2,116,316	4,570,794	2,416,951	4,404,200	16,841,603
მოთხოვნები და სხვა სესხები	1,733	1,055	-	610	-	-	-	3,398
სულ	6,114,704	5,134,727	1,778,310	2,334,882	4,712,989	2,599,449	4,426,723	27,101,784
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	5,433,605	2,811,267	1,297,146	6,962,098	1,224,218	279,175	266,552	18,274,061
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	701,208	2,598,973	134,173	382,919	658,256	356,138	359,827	5,191,494
გამომცემული სავალდებულო ფასიანი ქაღალდები	-	7,786	51,107	281,718	109,683	195,843	-	646,137
საიჯარო ვალდებულება	-	6,696	6,908	13,689	45,734	26,920	12,677	112,624
სულ	6,134,813	5,424,722	1,489,334	7,640,424	2,037,891	858,076	639,056	24,224,316
წმინდა	(20,109)	(289,995)	288,976	(5,305,542)	2,675,098	1,741,373	3,787,667	2,877,468
დაგროვილი გაბი	(20,109)	(310,104)	(21,128)	(5,326,670)	(2,651,572)	(910,199)	2,877,468	
2021 წლის 31 დეკემბრის								
მოთხოვნამდე	3 თვემდე	6 თვემდე	1 წლამდე	3 წლამდე	5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ	
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,265,780	228,672	-	-	-	-	-	1,494,452
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,893,732	7,744	7,744	-	-	-	8,719	1,917,939
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,157,889	1,282,083	7,083	12,486	12,998	88,776	2,646	2,563,961
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	2,965	3,046,019	937,783	1,981,480	4,000,593	2,276,915	3,752,411	15,998,166
მოთხოვნები და სხვა სესხები	21,502	190	-	1,740	-	-	-	23,432
სულ	4,341,868	4,564,708	952,610	1,995,706	4,013,591	2,365,691	3,763,776	21,997,950
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	2,510,537	2,783,739	1,177,931	6,049,579	844,999	448,276	266,377	14,081,438
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	170,411	1,635,122	147,011	343,720	903,976	509,173	409,049	4,118,462
გამომცემული სავალდებულო ფასიანი ქაღალდები	-	37,429	16,376	169,718	1,014,078	222,878	-	1,460,479
საიჯარო ვალდებულება	-	5,993	5,596	10,037	34,020	22,171	7,281	85,098
სულ	2,680,948	4,462,283	1,346,914	6,573,054	2,797,073	1,202,498	682,707	19,745,477
წმინდა	1,660,920	1,102,425	(394,304)	(4,577,348)	1,216,518	1,163,193	3,081,069	2,252,473
დაგროვილი გაბი	1,660,920	1,763,345	1,369,041	(3,208,307)	(1,991,789)	(828,596)	2,252,473	

ჯგუფის მიერ ვალდებულებების დაფარვის უნარი დამოკიდებულია მის მიერ დროის იმავე მონაკვეთში ეკვივალენტური აქტივების რეალიზაციაზე. საქართველოს ბაზარზე, სადაც ჯგუფის საქმიანობის დიდი ნაწილია თავმოყრილი, ბევრი მოკლევადიანი კრედიტი გაიცემა იმ მოლოდინით, რომ მათი დაფარვის თარიღისთვის ამ სესხების ვადა გაგრძელდება. ამდენად, აქტივების ვადიანობა, რომელიც ზემოთ არის მოცემული, შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური ვადიანობისგან. მიმდინარე ანგარიშების ისტორიული სტაბილურობის ასახვის მიზნით ჯგუფი გამოითვლის მიმდინარე ანგარიშების მინიმალურ ყოველდღიურ ნაშთს ბოლო ორი წლის განმავლობაში და ამ თანხას ზემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახავს „ერთ წლამდე“ კატეგორიაში. დანარჩენი მიმდინარე ანგარიშები შესულია „მოთხოვნამდე“ კატეგორიაში. სეპ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი ნასესხები სახსრების გადაფარვის შესაბამისობაში მოსაყვანად მის უზრუნველსაყოფად დაგირავებულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებთან, ეს ფასიანი ქაღალდები შევიდა „მოთხოვნამდე“ კატეგორიაში. იმის გათვალისწინებით, რომ საკრედიტო ბარათებს არ აქვს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დაფარვის ვადები, ზემოაღნიშნული განაწილება კატეგორიებად ხდება დაფარვის სტატისტიკურ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით.

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

ჯგუფის ლიკვიდურობის მთავარი წყაროებია:

- ანაზრები;
- საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები;
- ბანკთაშორისი სადეპოზიტო ხელშეკრულებები;
- გაცემული სესხები;
- შემოსულობა ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან;
- სესხის ძირითადი თანხის დაფარვები;
- საპროცენტო შემოსავალი; და
- მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების ანაზრები და თამასუქები შეადგენდა 20,776,816 ლარს (2022 წ.: 18,274,061 ლარი, 2021 წ.: 14,081,438 ლარი) და წარმოადგენდა ჯგუფის მთლიანი ვალდებულებების 77%-ს (2022 წ.: 74%, 2021 წ.: 70%). ეს სტაბილური და დივერსიფიცირებული თანხები კვლავაც ჯგუფის დაფინანსების უმთავრესი წყაროა. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე დავალიანება შეადგენდა 5,133,029 ლარს (2022 წ.: 5,191,494 ლარი, 2021 წ.: 4,118,462 ლარი), რაც მთლიანი ვალდებულებების 19%-ია (2022 წ.: 21%, 2021 წ.: 20%). 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები შეადგენდა 421,359 ლარს (2022 წ.: 646,137 ლარი, 2021 წ.: 1,460,479 ლარი) და წარმოადგენდა მთლიანი ვალდებულებების 2%-ს (2022 წ.: 3%, 2021 წ.: 7%).

დირექტორთა საბჭოს აზრით ჯგუფს საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს არსებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მათი ამოღება ან გასტუმრება მოსალოდნელი, გარდა კლიენტების ანაზრების მიმდინარე ანგარიშებისა და თამასუქებისა, რომლებიც შესულია „ერთ წლამდე“ კატეგორიაში, იმის გათვალისწინებით, რომ შესაბამისი სახელშეკრულებო ვადა შეიძლება ბევრად უფრო გაზანგრძლივდეს:

	2023 წლის 31 დეკემბრის		
	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტი	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3,042,832	-	3,042,832
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,733,899	18,759	1,752,658
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	4,681,339	199,476	4,880,815
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და			
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული			
მოთხოვნები	6,996,604	13,251,463	20,248,067
მოთხოვნები და სხვა სესხები	3,530	-	3,530
გადახდილი ავანსი	25,154	6,878	32,032
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე	-	271,712	271,712
აქტივის გამოყენების უფლება	-	134,422	134,422
საინვესტიციო ქონება	-	127,924	127,924
ძირითადი საშუალებები	-	404,303	404,303
გუდვილი	-	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	76	144,281	144,357
მოგების გადასახადის აქტივები	464	-	464
სხვა აქტივები	283,974	6,178	290,152
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	27,389	-	27,389
სულ აქტივები	16,795,261	14,598,849	31,394,110
კლიენტის ანაზრები და თამასუქები	19,129,279	1,647,537	20,776,816
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,278,697	1,854,332	5,133,029
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	38,929	382,430	421,359
საიჯარო ვალდებულება	33,605	103,949	137,554
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	85,809	38,588	124,397
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	185,440	13,618	199,058
სხვა ვალდებულებები	149,847	-	149,847
სულ ვალდებულებები	22,901,606	4,040,454	26,942,060
წმინდა	(6,106,345)	10,558,395	4,452,050

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	2022 წლის 31 დეკემბერს			2021 წლის 31 დეკემბერს		
	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტი	სულ	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტი	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3,495,728	-	3,495,728	1,494,452	-	1,494,452
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,397,004	20,302	2,417,306	1,909,220	8,719	1,917,939
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	4,016,835	326,914	4,343,749	2,459,541	104,420	2,563,961
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	5,449,658	11,391,945	16,841,603	5,968,247	10,029,919	15,998,166
მოთხოვნები და სხვა სესხები	3,398	-	3,398	23,432	-	23,432
გადახდილი ავანსი	43,825	3,351	47,176	56,558	1,602	58,160
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე	-	119,924	119,924	-	3,216	3,216
აქტივის გამოყენების უფლება	-	115,404	115,404	-	77,676	77,676
საინვესტიციო ქონება	-	170,629	170,629	-	231,707	231,707
ძირითადი საშუალებები	-	363,606	363,606	-	343,025	343,025
გუდვილი	-	33,453	33,453	-	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	-	130,307	130,307	-	124,775	124,775
მოგების გადასახადის აქტივები	224	640	864	109	183	292
სხვა აქტივები	248,856	5,489	254,345	236,835	7,392	244,227
გასაყიდად გამოიწვლილი აქტივები	29,566	-	29,566	46,731	-	46,731
სულ აქტივები	15,685,094	12,681,964	28,367,058	12,195,125	10,966,087	23,161,212
კლიენტის ანაზღაურები და თამასუქები	16,504,116	1,769,945	18,274,061	12,521,786	1,559,652	14,081,438
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,817,273	1,374,221	5,191,494	2,296,264	1,822,198	4,118,462
გამომწვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	340,611	305,526	646,137	223,523	1,236,956	1,460,479
საიჯარო ვალდებულება	27,293	85,331	112,624	21,626	63,472	85,098
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	69,792	32,458	102,250	56,129	20,471	76,600
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	20,258	79,275	99,533	85,270	25,598	110,868
სხვა ვალდებულებები	152,848	743	153,591	175,765	1,279	177,044
სულ ვალდებულებები	20,932,191	3,647,499	24,579,690	15,380,363	4,729,626	20,109,989
წმინდა	(5,247,097)	9,034,465	3,787,368	(3,185,238)	6,236,461	3,051,223

30. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებული მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომლებიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის პრინციპით.

ბანკმა განაახლა დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების გამოვლენის, შეფასებისა და მონიტორინგის პოლიტიკა და პროცედურები. ბანკის რისკის მართვის სისტემას ყველა დონეზე განიხილავს და ამოწმებს ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი და მარწმუნებელი მომსახურების გარე მომწოდებლები.

(ათას ლარში)

30. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების მოცულობა, წლის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი ხარჯი და შემოსავალი წლის განმავლობაში ასეთია:

	2023 წლის 31 დეკემბერს			2022 წლის 31 დეკემბერს			2021 წლის 31 დეკემბერს		
	მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა *	მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა *	მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა *
დაუფარავი სესხები : ანგარიშ, მთლიანი	16,343	-	9,859	17,750	-	12,050	10,701	-	10,646
წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	50,092	-	5,666	-	-	7,090	7,127	-	8,944
წლის განმავლობაში დაფარული სესხები	(90,082)	-	(4,993)	-	-	(7,246)	-	-	(4,531)
სხვა ცვლილებები	644	-	(407)	(1,407)	-	(2,079)	(78)	-	(1,009)
დაუფარავი სესხები 31 დეკემბერს, მთლიანი	16,987	-	10,085	16,343	-	8,819	17,750	-	12,050
გაზაფხულო გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბერს	-	-	(110)	-	-	(67)	-	-	(27)
დაუფარავი სესხები 31 დეკემბერს, წმინდა	16,987	-	9,975	16,343	-	8,752	17,750	-	12,023
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	868	-	557	928	-	745	858	-	644
მისაღებდელი საკრედიტო ხარჯი	-	-	(40)	-	-	(200)	-	-	-
ანაზრები : ანგარიშ	25,706	58,329	12,633	29,813	176,898	31,127	7,098	69,530	32,619
წლის განმავლობაში მიღებული ანაზრები	159,023	82,019	9,734	-	6,938	9,212	22,715	100,750	21,490
წლის განმავლობაში გადახდილი ანაზრები	-	(2,810)	(6,774)	(3,049)	(108,180)	(15,773)	-	(27,415)	(32,337)
სხვა ცვლილებები	75	5,229	(1,291)	2	(17,927)	(11,933)	-	34,043	9,355
ანაზრები 31 დეკემბერს	186,864	142,768	14,869	26,766	58,829	16,833	29,813	176,898	31,497
საპროცენტო ხარჯი ანაზრებზე	(12,437)	(4,623)	(864)	(2,436)	(1,270)	(959)	(547)	(1,669)	(1,368)
სავალი ფასიანი ქაღალდები : ანგარიშ	-	737	-	5,746	737	-	708	737	-
პერიოდის განმავლობაში მიღებული სავალი ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	5,746	-	-
პერიოდის განმავლობაში დაფარული სავალი ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა ცვლილებები	-	-	-	(5,746)	-	-	(708)	-	-
სავალი ფასიანი ქაღალდები 31 დეკემბერს	-	737	-	-	737	-	5,746	737	-
საპროცენტო ხარჯი გამოშვებულ სავალი ფასიან ქაღალდებზე	-	-	-	(163)	-	-	(163)	-	-
გაღდებული გაცემული ფინანსური და მუხრულები გარანტიები	-	-	176	-	-	176	-	-	176

* უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა მოიცავს საქართველოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსა და საქართველოს ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებს და ჯგუფის წამყვან ხელმძღვანელობას.

დაკავშირებულ მხარეებთან სესხების და ანაზრების ხელშეკრულებები ფორმდება „გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით“, სტანდარტული პირობებით, პროდუქტის ტიპიდან გამომდინარე.

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	2023	2022	2021
ხელფასები და სხვა სარგებელი	10,624	9,602	11,197
აქციებზე დაფუძნებული გადახდების კომპენსაცია	50,838	58,110	24,817
სულ უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება	61,462	67,712	36,014

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა არ იღებს ფულით განსაზღვრულ კომპენსაციას, გარდა ფიქსირებული ხელფასებისა. მთლიანი კომპენსაციის დიდი ნაწილი აქციებზე დაფუძნებულია (26-ე შენიშვნა). უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობაში 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის 22 ადამიანი შედიოდა (2022 წლის 31 დეკემბერი: 20; 2021 წლის 31 დეკემბერი: 20).

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობაზე გაცემული სესხების საპროცენტო განაკვეთები იყო 4.5%-დან 16.8%-მდე (2022 წლის 31 დეკემბერი: 4.5% და 17.9%, 2021 წლის 31 დეკემბერი: 4.0% და 28.8%) უცხოურ ვალუტაში და ლარში გამოხატული სესხებისთვის, შესაბამისად. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიერ განთავსებულ ანაზრებზე საპროცენტო განაკვეთები იყო 0.0% და 13.5% (2022 წლის 31 დეკემბერი: 0.0% და 13.5%, 2021 წლის 31 დეკემბერი: 0.0% და 14.2%) უცხოურ ვალუტაში და ლარში გამოხატული ანაზრებისთვის, შესაბამისად.

(ათას ლარში)

31. კაპიტალის ადეკვატურობა

ჯგუფი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, ბანკი და ჯგუფი სრულად აკმაყოფილებდნენ ყველა გარე კაპიტალის მოთხოვნას.

ჯგუფის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა კაპიტალის დადგენილ მოთხოვნებთან, აგრეთვე, ჯგუფის მიერ ძლიერი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული ბიზნესის წარმოებისა და აქციონერისთვის დამატებითი ღირებულების უზრუნველსაყოფად. ჯგუფი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტირების მიზნით, ჯგუფმა შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით. წინა წლების მიზნები, სტრატეგია და პროცესები არ შეცვლილა.

სებ-ის (ბაზელ III-ის მიხედვით) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი ფასს-ის მიხედვით

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა რეგულაციებში კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებით, მათ შორის კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში, და შემოიღო კონტრციკლური ბუფერის განაკვეთის განსაზღვრის, სისტემური მნიშვნელობის კომერციული ბანკების განსაზღვრისა და მათთვის სისტემურობის ბუფერის დაწესების ახალი მოთხოვნები, ასევე პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკების კაპიტალის დამატებითი ბუფერების განსაზღვრის წესი. სებ-ის მოთხოვნით ბანკმა უნდა შეინარჩუნოს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი. ეს კოეფიციენტი გამოითვლება ბანკის სპეციალური დანიშნულების ინდივიდუალური ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც მომზადებულია სებ-ის დებულებებისა და აქტების შესაბამისად, ბაზელ III-ის მოთხოვნების საფუძველზე.

2023 წლის იანვარში სებ გადავიდა ფასს-ის მიხედვით ბუღალტრულ აღრიცხვაზე და შემოიღო ახალი პილარ 2-ის ბუფერი – საკრედიტო რისკის კორექტირების ბუფერი, რითაც აღირიცხება სხვაობა სებ-ის მიხედვით და ფასს-ის მიხედვით დარეზერვების დონეებს შორის (უფრო მაღალი წინამორბედის შემთხვევაში). 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

ფასს სტანდარტებზე დაფუძნებული სებ-ის (ბაზელ III) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

	2023
ძირითადი კაპიტალი	4,603,352
დამატებითი კაპიტალი	499,018
სულ კაპიტალი	5,102,370
რისკით შეწონილი აქტივები	23,061,905
ძირითადი კაპიტალის კოეფიციენტი	20.0%
სულ კაპიტალის კოეფიციენტი	22.1%
მინ. მოთხოვნა ძირითადი კაპიტალის კოეფიციენტისთვის	16.7%
მინ. მოთხოვნა მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტისთვის	19.6%

(ათას ლარში)

31. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობა ასე გამოიყურებოდა:

სებ-ის (ბაზელ III) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

	2022	2021
ძირითადი კაპიტალი	3,388,048	2,691,000
დამატებითი კაპიტალი	618,232	784,800
სულ კაპიტალი	4,006,280	3,475,800
რისკით შეწონილი აქტივები	20,279,424	17,977,949
ძირითადი კაპიტალის კოეფიციენტი	16.7%	15.0%
სულ კაპიტალის კოეფიციენტი	19.8%	19.3%
მინ. მოთხოვნა ძირითადი კაპიტალის კოეფიციენტისთვის	13.8%	13.6%
მინ. მოთხოვნა მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტისთვის	17.2%	17.7%

32. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენები

2024 წლის 13 თებერვალს სს „საქართველოს ბანკის“ საბჭომ გამოაცხადა 2023 წლის საბოლოო დივიდენდები 1 აქციაზე 6.65 ლარის ოდენობით. 2024 წლის 1 მარტს აქციონერებმა მიიღეს სულ 186,000 ლარის საბოლოო დივიდენდები.

2024 წლის მარტში, 2024 წლის 18 თებერვლით დათარიღებული წილის ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე, საქართველოს ბანკის ჯგუფმა ბანკთან ერთად შეიძინა სომხეთში მოქმედი ერთ-ერთი წამყვანი ბანკის – დახურული სააქციო საზოგადოება „ამერიაბანკის“ – სააქციო კაპიტალის 90%. გაყიდვის მხარეს წარმოადგენდნენ აქციონერები: IMAST Group (CY) Limited (ფლობდა აქციების 48.82%-ს დახურულ სააქციო საზოგადოება „ამერიაბანკში“, ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკი (ფლობდა აქციების 17.71%-ს დახურულ სააქციო საზოგადოება „ამერიაბანკში“, საიდანაც 7.71% შეძენილია, ხოლო დარჩენილი 10% ექვემდებარება ფუთ/ქოლ ოფციონს), აზიის განვითარების ბანკი (ფლობდა აქციების 13.92%-ს დახურულ სააქციო საზოგადოება „ამერიაბანკში“), ESPS Holding Limited (ფლობდა აქციების 12.05%-ს დახურულ სააქციო საზოგადოება „ამერიაბანკში“) და Afeyan Foundation for Armenia Inc. (ფლობდა აქციების 7.5%-ს დახურულ სააქციო საზოგადოება „ამერიაბანკში“). შეძენის ოპერაცია დაფინანსდა ჯამში 273,230 ათასი აშშ დოლარის ფულადი თანხით (დაახლოებით 734,825 ათასი ლარი), რომელიც გაიზრდება 8%-იანი პროცენტის დარიცხვით 2024 წლის 1 თებერვლიდან მარეგულირებლისგან ყოველგვარი თანხმობის მიღებამდე. მთლიანი თანხიდან 20,758 ათასი აშშ დოლარი, რომელიც უდრის დაახლოებით 55,827 ათას ლარს, გადავადდა და გადასახდელია დასრულების თარიღიდან 6 თვეში. ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკის მიერ შენარჩუნებული დარჩენილი სააქციო კაპიტალის 10% ექვემდებარება ფუთ/ფულ ოფციონს. სააქციო კაპიტალის წილი, რომელიც ბანკისთვის არის მიკუთვნებადი, შეადგენს 30%-ს. ბანკის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შეძენის ოპერაცია აღირიცხება, როგორც ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში წილობრივი მეთოდის გამოყენებით, რის მიხედვითაც ინვესტიციის აღიარება თავდაპირველად მოხდება თვითღირებულებით და შემდეგ დაკორექტირდება შეძენის ოპერაციის შემდეგ „ამერიაბანკის“ წმინდა აქტივებში ბანკის წილის ცვლილების მიხედვით. ამ კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ყველა საჭირო თანხმობა მიღებულია.